NYA

Svenska Parnassen.

BIBLIOTEK

FÖR

SVERIGES ROMAN-LITTERATUR.

NYA Svenska Parnassen.
BIBLIOTEK FÖR SVERIGES ROMAN-LITTERATUR. V.

FLICKAN

I

STADSGÅRDEN.

FLICKAN I STADSGÅRDEN.

NOVELL

NOVELL

AF

AUGUST BLANCHE.

STOCKHOLM.
TRYCKT HOS N. H. THOMSON,
1847.

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta är originalupplagan av Blanches roman. Den utkom 1847 som volym 5 i den av av N. H. Thomson utgivna serien *Nya svenska Parnassen*.

Boken, som tillhör Harvard University Library, har scannats av Google Books. Den anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i december 2014 av Bert H.

Tyvärr saknas några sidor i digitaliseringen (s.14-15, 318-319, 358-359) samtidigt som några sidor är otydliga, så det skulle behövas lite kompletteringar.

Förord.

Efterföljande berättelse, hvilken nu öfverlemnas åt allmänheten, hvilar, liksom de flesta af författaren, på verkligheten, och utgår från ett blad af de anteckningar, dem han i tidigare år fört sig till minnes. Åtskilliga af dessa anteckningsblad, hvilka sålunda hafva minnet af barndoms- och skoltiden att tacka för sin tillvaro, hafva flera år derefter eller under författarens mognare ålder vunnit en viss fulländning, enär han stundom varit nog lycklig att få förnya bekantskapen med just samma personer, hvilkas barndomsöden riktat hans anteckningsbok. Denna lyckliga tillfällighet gjorde för författaren möjligt att, med stöd af dessa personers egna berättelser om hvad som sedermera händt dem, bringa de förr lösa, osammanhängande utkasten till någorlunda hela taflor, utan att alltför mycket behöfva begagna sig af den torftiga diktens pensel, som fallit på hans lott.

Men innan författaren tager ihop med ifrågavarande berättelse, anser han sig böra med några ord vidröraen af de svårigheter, den svenske roman- eller novellförfattaren har att bekämpa, och hvilken utgör en egenhet inom vårt samhälle. I ett land så glest bebodt som Sverige och i en hufvudstad af så låg folknummer som Stockholm måste, naturligtvis i förhållande till större länder och större hufvudstäder, icke allenast de märkligare tilldragelserna blifva färre, utan äfven en och hvar göra anspråk på att känna dem, hvaraf följer, att man icke gerna vill tro på möjligheten af något annat, än hvad man antingen sjelf erfarit eller hört offentligen publiceras, vare sig i tidningarne eller inför domstolarne. Nästan allt annat anses orimligt och tillskrifves författarens större eller mindre färdighet i diktkonsten. I större och händelserikare samhällen anser man deremot och merendels för orimligt, att allt märkligt, som tilldrager sig, kan hinna refereras, och derföre är man derstädes ej heller så benägen att, såsom fallet är hos oss, anse allt, som en romanförfattare berättar, för taget ur luften och utan motsvarighet i verkligheten. Och likväl, huru mycket har ej inträffat och inträffar dagligen hos oss, som aldrig framkommit eller framkommer på allmänhetens tunga? Om murarne inom vår folkfattiga hufvudstad kunde tala, hvilka volymer af händelser, den ena ovanligare och hemskare än den andra, skulle icke skåda dagens ljus? Man må vara huru stor psykolog som helst och tro sig hafva upptäckt alla möjliga vinklar och vrår afmenniskosjälen, den praktiska erfarenheten förblifver i alla fall ens mästare och uppdagar beständigt nya gömslen, dem hvarken psykologen förutsett eller skalden i sin fantasi drömt om. Om någon, t. ex., före offentliggörandet af de Attarpska facta, hade tagit sig till att göra dylika rysliga händelser till ämne för en roman, så skulle man helt enkelt hafva förklarat dem för en orimlighet, samt helt och hållet tillskrifvit dem deras författares öfvervägande benägenhet för att presentera det ”låga” och ”dåliga”, på menskligheten bekostnad, en beskyllning, som författaren af följande berättelse någon gång fått uppbära, derföre att han icke kunnat smickra menskligheten på sanningens bekostnad. En annan blir frågan, huruvida detta ”låga” och ”dåliga”, äfven om det är sant, *bör* framhållas, och författaren svarar derpå hvad han flerfaldiga gånger förut svarat och sökt bevisa, nemligen att han anser framställandet deraf nödvändigt, och det för det ”högas” och ”renas” egen skull. Det sedliga kan lika litet förlora på framställandet af det osedliga, som dagens ljus förlorar på omvexlingen med nattens mörker. Fastmer blifver just derigenom det enas skönhet och det andras fulhet desto skarpare markerade, det ena mera och det andra mindre lockande och efterföljansvärdt. Och för öfrigt, huru vill man bota det onda, utan att känna det, tillämpa straffet, utan att fatta brottet, tillvägabringa försoning, utan att veta hvad som försonas bör?

För att likväl på förhand lugna dem, hvilka af modet och det s. k. högre societetslifvet fått finare näsor, än de vanliga, som den råa, enfaldiga naturen består menniskor i allmänhet, tillkännagifves, att berättelsen: ”Flickan i Statsgården” så litet som möjligt kommer att sätta den moderna finkänsligheten på prof, samt att den naturliga så väl som den konstlade blygsamheten, utan att behöfva rodna, kunna följa med både till Stadsgården och till de öfriga ställen, dit författaren nu tager sig friheten att inbjuda läsaren och läsarinnan.

*

Första Tidskiftet.

———

BARNEN.

O blomsterfält! o gröna poppellunder! Som lifvets späda purpurknopp förgömde! O silfverkällor! vid hvars brädd jag drömde Elysiskt bort min barndoms snabba stunder! O tid af kärlek, hopp och tro och under! Rikt öfver dig sitt frukthorn glädjen tömde. Att blott en dröm mig gäckade, jag glömde, Och väcktes först af ödets vreda dunder.

Stagnelius.

FÖRSTA KAPITLET.

Adolf Axner.

En eftermiddag i September månad 1822 var en del af ungdomen i Clara trivialskola samlad innanför den ena af de östra portarne till Clara kyrkogård, eller den, som vetter åt Odens gränd. En stor och vigtig rådplägning förehades mellan de unge, att döma af den ifver, hvarmed de på en gång talade, nästan öfverröstande hvarandra.

»Håll mun och låt mig tala, era skrikhalsar!» ropade en af gossarne, hvilken syntes vara af omkring 14 års ålder, och utmärkte sig bland de öfrige för sin längd och sitt befallande utseende; »jag har lofvat råttorna i Catharina stryk, och stryk ska’ de ha.»

»Gif dem då hvad du lofvat; men jag har ingenting lofvat, jag, och derföre har jag heller ingenting att hålla i den vägen,» svarade en annan gosse, något mindre och yngre än den förre, men axelbred och undersnätsig, ehuru hans ansigte var fint och vackert som en flickas.

b££ lät bli då,» yttrade den förre med en försmädlig min; »Adolf Axner var alltid en stackare ... får lugg af mamma, om han kommer hem för sent . . . ha, ha, ha! . . .en kruka, den der Adolf Axner!»

»Jag kan inte få lugg af mamma, hör du, Pauli,» svarade Axner; »för, ser du, jag har ingen mamma • . . skulle hellre vilja ta stryk af henne, än vara henne föratan,» tillade gossen med en suck.

»Nå, så far du af pappa då,» genmälde Pauli, med fortfarande gäckeri.

»Har ingen sådan heller, och för resten angår det dig inte, ditt långben!» yttrade Axner, förargad så väl af Paulis smädeord, som af det skratt, hvarmed kamraterna beledsagade infallen.

»Angången ringes om söndag,» utlät sig Pauli; »du har ansigte som en mamsell . • • bara man blåser p! skinnet, så blir det rispor uti det ... ha, ha, ha!»

»Ha, ha, ha!» instämde kören.

»Men jag har lika tjockt skinn i näfvarne som du,» ropade Axner, i det han med hotfull uppsyn närmade sig den hånande anföraren.

Pauli gapskrattade och gick honom till mötes, svängande öfver sitt hufvud en lång påk af färsk en, mera dock i afsigt att skrämma, än att anfalla, ty Adolf Axner var ej en motståndare, som Pauli ansåg värdig sig.

»Är du tokig, Adolf!» ropade flere af gossarne, som, med kännedom om Paulis ovanliga styrka och vighet, bvilka egenskaper hade gjort honom till dera9 sjelf-skrifne anförare, ansågo Axner för verkligt galen, helst denne i allmänhet var känd för mycken säflighet och fromhet.»Lägg du bara bort käppen,» sade Adolf, »och låt oss ta ett ordentligt liftag, så ska’ jag visa dig, om jag är mamsell eller inte.»

»Ja, det är rätt . . . lägg bort käppen, Pauli . . . ärliga tag ska' det Tara,» tillade de ofriga, slutande en ring omkring de begge kämpame; »hvem kunde tro Axner vara en sådan huggare!»

Pauli kastade ifrån sig träsvärdet, och rusade Asner på lifvet och det med sådan fart, att denne, vid första sammanträffningen, förlorade balansen och föll till marken med Pauli ofvanpå sig.

»Vill du medge, att du är en mamsell?» frågade Pauli, i det han triumferande satte ena knäskålen på Axners mage och nöp honom i näsan,

Axner svarade icke,

»Jaså, du tiger som ett godt barn,» yttrade Pauli; »nå, så vill jag Hunsa dig ända tills du får mål i mun.»

Den under skoltiden så väl bekanta och så ofta an* litade »flunsningen» bestod deruti, ätt man for med flata handen öfver motståndarens ansigte, började från pan* nan och fortsättande öfver näsan ner till hakan samt sedan baklänges ifrån hakan upp till pannan igen. Vid båda dessa rörelser fick naturligtvis alltid näsan sitta emellan och merendels känbart pog, b vartill kom, att metoden hade något skymftigt med *sig, som visst icke förminskade smärtan deraf.

Pauli verkställde hvad ban sagt, till kamraterna? stora förnöjelse.

»Nå, vill du fram med mamsellen eller ha en fluna» aiog till?» repade Pauli, hvars öfvermod ökades vid jublet och skrattet oipkring honom.

Axner teg,Till den ändafn begtf han sig en afton alldelfe* eneam till Soder och fatude posto utanför/Catfaferinleakol-faus. I förbigående må anmärkts, att trivialskolans ecb kyrkskolans gossar alltid ansågo hvarandra lår natar» liga fiender. De förre voro s. k. båttre mans barn, med rena skjortkragar och bela skodon, hvaremot de sednare merendels hade hverken det ena eller andra. De förre bildade sig för gymnasium och akademien, men de sednare förnämligast för verkstäderna och i lyckligaste fall för handelsbodarne. Det var i smått samhällets patricier och plebejer som bekämpade hvarandra.

Pauli stod utanför Catharinæ skolhus med kinder och ögon blossande af stridslust. Flere gossar ur ifri-gavaraude skola visade sig snart med katekesen och bibliska historien, iemligen ut trasade, under armarne. De läste inga andra böcker och hade icke det ringaste begrepp om Cornelius Nepos eller Dahls grekiska Gram* matika, hvilka arbeten deremot utgjorde de klassiskfe trivialskolornas stolthet.

»Har ni fått i er de tio buden än, era kyrkråttørt» ropade Pauli till dem. Det var den klassiska lärdomen, som kastade utmaningsbandsken åt den anspråkst» lösa kristenheten.

De barfotade Cathrinistcrna, ortodoxiens försvarare* studsade i början vid detta utrop några steg tillbaka* men de bemannade sig snart och störtade ötfver den ensamme Cltristen, bultande med salig Hobners lärobok David och Salomo in i en nacke, hvaruti Han* nibal och Julius Cesar ditintills utöfvat det största väldet, samt förvandlande hans bruna ögon till hkn+ melsblå, medelst permarne af doktor Martin Lutbfers katekes.Pauli kämpade värdigi sin gamla krigsära och sina mänga slutar, men måsle slutligen vika för öfvermak-(en och taga till flykten. Han flydde dock utan att behöfva blygas, ty en hel skola var honom i hälarne, steniäggande m<}d öfvade händer den flyendes rygg. Pauli hade fått, som nämdt är, blåa ögon och många knölar i hufvudet, men han hade också fått sin vilja fram. Anledningen till kriget var gifven.

»Hvar har du nu varit igen, din slagskämpe?» frågade läraren honom den följande dagen.

»Jag har nedfallit från en murareställning,» svarade Pauli fräckt.

Han narrades dock icke alldeles, ty märkena i ansigtet voro af timmermans- och muraresöners händer.

Under frukositimman genomgick Pauli alla klasserna i sin skola och visade sina många, men lätt medburna, troféer för kamraterna, förklarande deras rätta upphof och uppmanande till bämd. Man skyndade att låta anteckna sig i anförarens rullor. Till en så vigtig och långväga expedition kunde endast de tappraste och mest öfvade kämpar utväljas. Alla ville höra till deras antal; men Pauli gjorde sitt urval och antecknade blott dem, som redan förut förvärfval sig ett namn för tapperhet och mod. De öfriga drogo sig flata och med gråten i halsen tillbaka, ty alt vara ansedd för feg, var det värsta som kunde hända ett medborgarämue inom skolans verld. Att anses för lat,

betydde på långt när icke så mycket. Man kunde gerna bära åsnan på ryggen, bara man hade lejonet i sin barm.

Bland dem, som kasserades, var åfven Adolf Ax-oer, af sina lärare och kamrater serdeles omtyckt för sin flit och beskedlighet, ehuru del fina Adonis-ansig-tet icke rätt ville behaga Odins och Thors ättlingar.

Flickan i Stadsg. 2»Du är én kruka, visserligen af porslin, men en kruka ändå,» bade Pauli en gång med sitt vanliga öf-vermod sagt till honom, i flere kamraters närvaro.

Detta förtröt honom; men den fromme gossen knöt näfven i byxfickan och teg. Han höll länge till godo med porslinskrukan, liksom han ännu längre tåligt burit det tillnamnet: mamsell, hvarmed han, vid sitt första inträde i skolan, hugnades af käckare kamrater. Liksom de fleste, hade Adolf Axner framträdt till mönsterbordet, för att söka plats i de tappres leder.

Pauli mätte honom med sina blickar länge ifrån topp till tå.

»Nog ser du tjock och bastant ut,» sade anföråren slutligen; »men Gud vet, om det inte är mera bomull än jern uti dig . . . mera mjölk än blod.»

»Jag är inte rädd för någon, jag . . . inte en gång för dig, Pauli!» svarade Axner.

Detta oförskämdt djerfva yttrande af »mamsellen» framkallade ett sorl af förvåning på de ungas läppar; men mest förvånad syntes Axner sjelf, ty han skiftade färg och slog ned ögonen.

»När vi komma att slåss mot flickskolorna,» yttrade Pauli hånande, »så ska vi skicka mamsell Adolfina Axner emot dem.»

»Adolfina! Adolfina!» ropade hela skaran, utbristande i skratt.

Det vackraste röda blod, värdigt en Adolfinas kinder, genombröt liljorna på Adolfs ansigte.

»Nej, men se på mamsellen ... se hur hon rodnar!» skriade alla.

Adolf vände sig bort, gick till vattflaskan och tömde ett helt flasklock vatten, för att skölja bort de olycksaliga rosorna, hvilkas betydelse ingen ville förstå.Derefter lemnade han klassen och tog vägen ner till bakgårdeu, för att ensam kunna reflektera öfver sitt olyckliga öde.

Bäst han så stod och funderade, fick han ögonen på en stege, som låg på marken. Han erinrade sig nu, alt dagen förut hade flere af hans kamrater bvar efter annan försökt att uppresa denna stege emot muren, men ingen lyckats deruti.

»Kan den der vara så tung?» frågade han sig sjelf; »jag hade bra god lust att försöka . . . och efter ingen ser mig, så ... nå ja, hvarför inte?» . . .

Axner fattade uti stegen, samlade alla sina krafter och lyckades verkligen ställa den mot muren.

»Hurra!» jublade han och stötte ner stegen igen; »jag undrar om Pauli kan göra hvad mamsellen gjorde!» tillade han med en viss bitterhet.

Derefter uppreste han stegen för andra gången med mindre ansträngning än förut.

»Håhu!» ropade han; »var det inte värre än så? . . . ner. med dig på marken, din långbente krabat! . . . jag ska lära dig mores, jag.»

Anyo stötte han stegen från muren och skrattade af bjertans grund åt dammet, som. hvirflade upp mellan pinnarne. Derefter slog han med armarne omkring sig, utdelande puffar i luften åt höger och venster, under del han, eriurande sig sina kamraters slridsord, utropade:

»Der har du på smalbena, din Jakobist! . . . der har du en sexstyfver för sotningen, svartmurre! . . . vill du jag ska sunda dig upp i masttoppen, din beck byxa? . . . der sitter du ... ha ha! ... ska ni vara två mot en, fyra mot en, åtta mot en, era barkran kar! ... hit med er . . . hur många ä’ ni på en slump? . . . jag tarer alla, eo på hvart flager och tvl till (5r jemnans skuli . . . summa summarum tio på en gång ... ha ha ha! . . . Pauli, Pauli! . . . adsum ... Jag så,

du är här . . . kanoer du Kalle Bager? .. . vill du ha på sota knoln? . . . der ligger du med beneo i vådret . • . hvad tycker du om mamsellen ? ... syr hon bra, stickar bon bra, bakar och brygger hoo bra? . . . upp med benen i vädret en gång till, gosse lilla . . . husch, hvad det går . . . kyss mamsellen på hånd . . . be om nåd, be om nåd . . . ack, hvad det år roligt, hvad det år roligt!» . . .

Så fäktade, hoppade och jublade inferioren i tertia, den trettonårige Adolf Axner. Allt omkring honom var nederlag, jeramer och förstörelse; men sjelf. stod han på* Capitolii höjder med triumfatorns lager kring högburen tinning.

Adolf var lycklig. Hade han icke skål dertill? Ack, jo. Den tid, då man tror sig bafva utfört ett storverk derigenom, att man från marken upplyfter en stege, och då man ej bar andra fiender att spänna bälte med och besegra, än de ljusa, oskyldiga, barhal-sade bilderna ur en trettonårig hjerna, då — då är man visst lycklig, så lycklig man någonsin kan blifva här i verlden!

Klockslagen, förkunnande slutet på frukosttimman, bröt den sköna förtrollningen, och Adolf Axner återvände till sin klass. Sällan kunde någon sina lexor så bra som han; men denna dag var han tankspridd och hörde icke på de frågor,, som läraren tillställde honom.

»Hur är det fatt med Axner i dag?» frågade läraren; »jag känner inte riktigt igen honom.Axner hörde ej hyad läraren sade. Hans tankar uppehöllo sig på bakgården, sysslande med stegen och idrotterna i luften. Några mindre skickliga kamrater flyttades till och med öfver honom, utan att detta alls syntes bekomma honom.

»Hvarföre svarar du icke på frågorna?» frågade ånyo läraren, förvånad öfver den annars så flitige och uppmärksamme lärjungens beteende.

Axner stirrade på läraren, utan att svara.

»Du har ej läst öfver dina lexor,» fortfor läraren; »du kan ju icke det minsta ord i dag.»

»Kan jag inte?» frågade gossen, nu vaknande ur sina heroiska drömmar och dervid först märkande, att han blifvit nedflyttad under åtskilliga kamrater, dem han alltid förut varit van att se under sig.

»Ja, du kan inte, min gosse,» upprepade' lärarens milda stämma.

»Jo, visst kan jag, herr magister,» svarade Adolf med en tår i ögat, ty verkligheten af hans nederlag i klassen hade nu skingrat hans dröm om seger på bakgården.

Och Adolf Axner kunde verkligen, ty det dröjde icke många minuter, förrän ban icke allenast återvunnit sin gamla plats, utan äfven hoppat öfver några af sina öfre kamrater. Men ånyo invaggades han i den sköna drömmen och förblef deruti till skoltimmans slut. Läraren begrep honom ej, och ernade taga honom i ser-skildt förbör, men gossen var försvunnen.

Adolf Axner hade inga föräldrar i lifvet, utan var såsom fosterson upptagen af en fattig kopparslagare, hvilken bodde och hade sin verkstad vid Stora Vattu-gränd inom Clara församling. Mästaren vid det lofliga kopparslagareembetet, Isak Brundström, hade aldrig haftnågra välmaktsdagar, utan ständigt lefvat i stor fattigdom med sin hustru och sex barn. I samma hus hade bott en fattig enkling och kamererare med namnet Axner, hvars ende son var vår Adolf. Ka me rera ren dog, innan hans son uppnått sitt sjette år. Alla men-niskor tyckte synd om den stackars fader- ocb moderlöse gossen; men den fattige kopparslagaren gjorde hvad alla menniskor endast tyckte. Han tog Adolf i sitt hus, ty en gryta för sex barnamunnar räcker nog för sju, tänkte han, och en sjundedel af en kaka bröd är visserligen mindre än en sjettedel, men har större värde, om ej i menniskors ögon, åtminstone i Guds. Den fattige kopparslagaren lät bonom gå i kyrkskolan tillsammans med sina egna sex söner, som alla voro äldre än Adolf.

»F-n till pojke!» sade kopparslagaren en dag till sin hustru; »han är mycket snällare än mina egna pojkar, de drularne . . . magistern säger, att han är ett riktigt ljushufvud.»

»Ja, ett snällt barn är det,» svarade fru Brund-ström; »under de tre år, vi haft honom, aldrig har han gjort någon

elakhet . . . god och undfallen är han som ett lamm . . . aldrig rifver han sönder sina kläder, som de andra . . . också tycker jag. Gud förlåte mig, nästan mera om honom, än om de andra . . . bibeln och psalmboken läser han som cn prest . . . det är lust och glädje att höra honom läsa.»

»Och han skrifver som en kunglig sekter,» inföll mästaren; »se på de här råkningarne bara, som han i dag skrifvit åt mig ... se på mitt namn, så vackert det är tillpetadt ... se sådana slängar och krumelurer . . . jag kan fl ondt i magen, när jag tänker på, att ingen af mina egna kan skrifva så bra.»»Aldrig breder han tjockt smör på smörgåsen, som de andra,» tillade frun; »inte heller rusar han fram som en varg till bordet . .. alltid tar han sist för sig .. . aldrig springer han bort ulan att be om lof . . . aldrig prutar han emot, när man ber honom gå något ärende ... en snäll unge är det, och det går nog bra lör honom här i veriden, om han får lefva.»

»Men den satans pojken gör mig bekymmer i alla fall,» pustade mästaren.

»Hur då, kära Brundslröm?» frågade hustrun med förvåning.

»Ahjo, ser du, Christian och Fredrik havi nu, Gud vare lof, ute i läran, och Jakob och Gustaf bli vi snart af med i rappande taget, och om några år få väl Kalle och Petter lunka samma väg . . . men folk tycker det är underligt, att, när vi inte lägga iingerna emellan hvad våra egna barn anbelangar, så borde vi inte heller vara så rädda om ett fremmande barns skinn.»

»Ja men, ser du, Adolf är så svag, spenslig och fin . . . inte kan vi sätta honom i lära inte, för inte duger han till handlverkare, det ser ju hvar menniska.»

»Låta honom läsa, är visst godt och väl, men det kostar schabber, ska jag säga, och tiderna äro så svåra, så» . . .

»Men Gud är god,» svarade hustrun, klappande sin man på axeln.

»Och skrifva kan han,» fortfor mästaren, »skrifva som en karl . . . kan ändå ha nytta af honom . . . kommer dag, kommer råd . . . hör du, Märtha, min gumma, vänd mina grå byxor och gör deraf ett nytt plagg åt Adolf; ty,» tillade han skrattade, »cn borgare, som har råd att hålla sig skrifvare, kan också alltför väl bestå honom hela byxor.»Dermed slut på öfverläggningen om fostersonens öde för den gången. Ofta hörde kopparslagarens barn sin fosterbror sålunda berömmas på deras bekostnad, och de kastade vreda blickar på honom; men Adolf var då alltid tillreds med vänliga ord och smekningar, som snart gjorde allt godt igen. Gossarne Brundström kände nog inom sig sjelfva, att mamma och pappa hade rätt, ty känslan för det rätta är omutlig i barns bjer-tan. Det är först när man blifvit äldre och förståndigare som man börjar pruta både med rättskänslan och samvetet.

Så förilöto åren. Ju äldre Adolf Axner blef, desto mera nitisk blef han i sina bemödanden att varä kopparslagaren och dess hustru till glädje och fromma. Om söndagarne läste han för sin fostermor med hög och klingande stämma en uppbygglig predikan; om hvardagarne förde han böckerna och utskref räknin-garne åt sin fosterfader, alltid så korrekt och summorna så väl uträknade. Ju äldre han blef, desto tunnare smör bredde han på brödet; ty hans förstånd sade honom, att han icke hade det ringaste anspråk på deras frikostighel och välvilja, i hvilkas hus han var, och djupt i hans bröst slog lacksamhelens rot, som kunde uppryckas endast af döden.

Kopparslagaren och hans kära hälft hade ofta mycken förargelse af sina egna söner. Fadren svor och modren gret; men vid fostersonens vänliga röst och milda blickar, tystnade den förres svordomar och upptorkades den sednares tårar.

»Har ni många barn, kära mästare?» frågade ofta förnäma kunder vår hederlige handtverkare, ty de förnäma tycka ibland, att det år roligt att språka med handtverkaren, isynnerhet om det år obeqvåmligt fördins att på dagen liqvidera de räkningar, han presenteran

»Jag bar sju, och det yngsta af dem är min bokhållare,» svarade kopparslagaren med stolthet i blicken, men en suck i hjertat vid tanken derpå, att bokhållaren endast vore hans fosterson.

»Hvad frun har för en vacker gosse till son!» hördes lika ofta, när kopparslagarens hustru, åtföljd af sin kära Adolf, visade sig ute vid hamnarne eller på torgen.

Mamma Brundslröm besvarade utropet med blickar, hvaruti lindrade många ljufvas tårar likaledes af stolt belåtenhet; men sex af dem voro ändå alltid bittra, ty de framkallades af tanken på de sex sönerna, som aldrig tillskyndat den hederliga frun så mycken glädje och triumf.

»Förb—dt skada, alt han inte ska heta Brundström, i stället för Axner!» yttrade kopparslagaren till sin hustru, i del han ref sig bakom örat.

Frun gaf med en betydelsefull nickning enahanda önskan tillkänna och kunde aldrig förstå, huru det vore möjligt, att ett barn, som icke legat under hennes bjerta. ändock kunde ligga detta hjerta så nära, som det nu gjorde.

Sålunda fick man lära känna del sällsynta fenomenet af menniskor, som, oaktadl de, till följd af sina knappa vilkor, nödgades skicka sina egna söner ut i verldcn, likväl icke hade hjerta att släppa ifrån sig en annans barn, utan tvärtom sökte bereda detta barn alla möjliga tillfällen till utveckling af de lofvande anlag, det tidigt röjde. De voro öfvertygade derom, att Adolf kunde blrfva ett ljus, om han finge studera, men att deras egna barn deremot aldrig kunde blifvadet, om de också läste i hundrade år, och del var denna öfvcrtygelse som bestämde deras handlingar.

Adolf, sålunda omhuldad af kopparslagaren och dess hustru, kunde dock icke dölja för sig sjelf, att han intagit det första rummet i deras hjertau, och förebrådde sig många gånger för det han beröfvat sina fosterbröder detta rum. Mången gång beklagade han sig öfvcr alt ej hafva en egen fader och en egen moder i lifvet, till hvilkas kärlek och ömhet han kunde hafva rättighet. Ju mera han tänkte derpå, desto mera led han, och detta lidande undföll ej hans fosterföräldrars ögon.

»Hvad hänger du läpp för?» frågade en dag kopparslagaren honom.

»Jo, nu är jag så gammal, att jag kunde komma i någon lära,» svarade Adolf.

»Hvad skulle du der att göra, min gosse?»

»Kors, jag som de andra.»

»Nå, hvilken lära då?»

»Det är detsamma.»

»Vill du bli smed?»

»Nej, inte just det, inte.»

»Släggan är för tung och förskinnet för svart, det märker jag nog . . .nå, vill du bli skomakare?»

»Nej, inte skomakare.»

»Prylen och sylen smaka inte gunstig herrn ... nå, skräddare kanske?» '

»Nej, inte det, men» . . .

»Har du ledsnat vid att läsa?»

»Nej, ack nej!»

»Du kan bli en bra prest eller magister, men du blir bestämdt en skral handtverkare, det ska* jag säga dig, min kära gosse . . . den handtverkare, som ska* tagasig fram i dessa tider, lar inte ha något annat i skallen på sig, för annars går det åt Tanders, om han också pratade latin, så han storknade ... en handtverkare som super mycket och som läser mycket, kan just komma på ett ut.»

»Men om jag skulle komma i bod, så» . . .

»Ja så, bli hökare eller kryddkrämare kanhända?» . ..

»Ja.»

»Nej, pass, min gosse . . . den som vill stå innanför disken och inte genast slå vantarne uti den, måste kunna prata

mycket, ljuga mycket och från morgon till qvåll ge sig f- n på att han säljer varan under inköpspriset . . . skulle f-n ta hvar minuthandlare pä orden, så fick han lof att göra den brinnande ugnen mycket större och rymligare, än han har rättighet till.»

Kopparslagaren skrattade rätt hjertligt åt sitt eget mustiga infall.

»Men jag tycker, all grosshandlare» . . .

»Kontorist, menar du,» inföll den ohjelplige kopparslagaren; »ty den som blir grosshandlare med två toma händer, blir slutligen mera handlös, än om han varit född utan dem ... du blir kontorist i alla dina dar, en annans dräng så länge du lefver, beroende af andras omständigheter och nycker .'. . bättre att ega litet för egen räkning, än sköta mycket för andras. . . jag vill hellre rå om den lilla jordlapp, hvarpå mina fötter stå, än vara arrendator af de största säterier i verlden. . . . Nej, fortfar du med dina böcker, gosse lilla, och tacka din Gud för det att du får lära dig det, som smakar dig bäst ... du skall bli en lärd man, och dervid blir det.»

Och dervid blef det också. Adolf Axner fortsatte sina studier, läste latin och grekiska samt blef en afde flitigaste och mest omtyckta lärjungar i Clara skola. Sällan såg man honom ute tillsammans med andra gossar eller deltaga i deras lekar. Var han utev så var det alltid i något ärende åt fosterföräldrarne, än för att köpa kaffe och socker, när pigan icke hade tid, än för att hemta ett halfstop starkt bränvin från brån-yinsmagasinet för kopparslagarens hushåll, eller med räkningar till mästarens kunder vid början af hvarje qvartal.

Derigenom, att han nästan aldrig deltog i sina kamraters tidsfördrif på lediga stunder, tilltog den naturliga vekheten i hans själ, hvilket också hade, såsom ådagalagdt är, till följd en mängd speord från kamraternas munnar. Vi hafva sett, huru hans långmodig-het slutligen tröttnat vid det beständiga gycklet och flinet omkring honom. Kunde väl öknamnen: porslinskrukan och mamsellen anstå honom, som med beundran räknade Rolf tiötriksons bragder och med förtjusning följde kämpen Ubbe, vadande i blod på Bråvalla hed? Och Hannibal sedan, denne skolungdomens oförliknelige hjelte, som med solbrända Afrikaner öfversteg Alpernas isspelsar, som i 12 år trotsade de mäktige Romarne midt i deras eget land, som slutligen, förjagad af otacksamme landsmän, tömde giftbägaren, för att icke lefvaride falla i dödsfiendens hand! — Ack! han hade solat sig i glansen >af hjeltens ära, lidit nederlag med honom och gråtit vid hans döda kropp! — och ändå blifva ansedd för feg, ändå kallas för mamsell — det var för mycket skymfligt för hjeltevålna-derna i en trettonårig hjer na.

Förtrytelsens tårar befuktade hans ögon. Den veka hinnan kring själen upplöstes deraf och brast, och ru-stadt med svärd och sköld, steg hans manligare jagfram i dagen nr djupet af hans bröst, liksom Bfinerva ar Jnpiters hnfvud.

Han kände icke mera igen sig sjelf; men han var stolt öfver den nya bekantskapen och skyndade att än-bu innerligare sammanknyta sig dermed. Han kunde bli en bjelte, ty han ville det. Han ville taga ett djerft steg på den nya banan, och hvilket djerfvare kunde väl tänkas än det, att utmana och besegra den starke och modige Pauli, Clarislernas beundran och Jakobisternas skräck — denne Pauli, som icke skydde för skorstenarnes Mohrer och vanternas gastar! Sotar-pojkar och sjömän ansågos alltid för skolgossarnes farligaste motståndare. Det var Pauli hau ville besegra* Det var öfver dennes fallna kropp han skulle krossa porslinskrukan och för evigt afkläda sig mamsellens kjortlar.

Under dessa storartade förespeglingar flög han på väldiga örnvingar den *korta vägen till sina fosterföräldrars hem.

»Det var bra att du kom, Adolf!» ropade kopparslagaren emot honom; »Stina ligger hos Holmgrens och klappar kläder . . . spring fort efter ett halfstop brän-vin, och flyg som en tätting hem igen.»

För första gången rodnande öfver ett dylikt uppdrag, emottog Adolf halfstopsbuteljen och lemnade rummet med nedböjdt hufvud. En örn flyger ej som en tätting, och det är icke med bränvinsbuteljen i hand man blir en Rolf eller en Hannibal. Adolf glömde, att det var med brän vinsbuteljen som Europa eröfrade Amerika. Han svor för första gången och slungade bannstrålen öfver köksan Stina, Holmgrens klappbrygga och Blomners bränvinsmagasin. En tanke af bitterhet mot føn hederlige fosterfadern flög äfven genom hanshufvud; men han

blygdes snart for denna tanke, stoppade buteljen under jackan och lunkade derefter tålmodigt åstad, ehuru med långsamma steg, för att ut-råtta ärendet. Hemkommen, 6ck han några snubbor för sin långsamhet, dem han ansåg sig väl förtjena för den oblida sinnesstämning, han ett Ögonblick hyst mot sin välgörare.

Sedan han väl slutat sin middagsmåltid, gick han ner i verkstaden och började, till arbetsfolkets stora förundran, pröfva sin armstyrka med att lyfta släggor och klippa sönder rimsor af kopparplåt med den stora plåtsaxen. Icke nöjd dermed, fattade han tag uti en hel kopparplåt och bar den till saxen.

»Hvad vill han med plåten att göra?» frågade en af gesällerna.

»Klippa sönder den,» svarade Adolf, fullkomligt ogenerad.

»Han låter bli det, förstår han,» förklarade gesällen; »låt han plåten ligga bara . . . klipp han sönder bokblan med fruns sax, det är mycket bättre, det . . . se så, låt plåten vara, har jag sagt.»

»Alltför gerna,» genmälde Adolf, i det han släppte plåten; »han är i alla fall för tunn, den der . . . jag ska leta fram en tjockare.»

Gesällerna och lårgossarne, som högst sällan hugnades med något besök af mästarens fosterson och ännu mindre väntade något arbetsbiträde af honom, gapade på honom, utan att rått veta hvad de skulle tänka. Men när de sågo den unge volontören verkligen nappa uti en annan plåt och föra den fram till saxen, trodde de helt enkelt, att han blifvit »yr i nattmössan», såsom de mangrant uttryckte sig.Adolf hörde ej på det örat, utan rustade sig till att visa sin oväntade skicklighet i det lofliga kopparsla-garyrket.

»Kom hit, Kalle!» ropade han till en af lärgossarne, hvars svarta, grinande ansigte följt alla hans rörelser, »kom hit, Kalle, och håll i plåten.»

»Hvarför ska jag hålla i plåten?» frågade Kalle, med händerna under förskinnet och den trubbiga näsan i vädret.

»Jo, jag vill knipsa af den, kan du väl begripa,» svarade Adolf.

»Knipsa af den sjelf, så får han känna hur godt det är,» uppmanade gesällen.

Adolf försökte, men si, det gick icke så lätt för sig, som han trodde, ty plåten måste handteras med ven-stra armen på samma gång som saxen af den högra. Med den skönaste metalliska klang föll kopparplåten på golfvet; men mindre skön var den skrattsalfva, som fråu alla hörn af verkstaden smattrade mot vår hjeltes örhinnor.

Den som skrattade värst, var den trubbnäsige Kalle. Man skrattar icke ostrafladt åt en hjelte, en Hannibals och Cesars like. På ögonblicket var Adolf vid den storflinande lärpojkens sida; och innan denne ens visste b varom frågan var. hade vår hjelte satt ena foten bakom- honom och lagt honom till golfvet, hvaref-ter han, stolt öfver sin seger, skyndade utur verkstaden. Eodast en Ulysses kan besegra Cy k loper.

Efter dessa och dylika förberedelser till den strid, han hade i sinnet, gick Adolf till skolan, och när eftermiddagens skoltimmar förflutit, deltog han, såsom redan beskrifvet är, objuden i rådplägningen mellan Pauli och kämparne vid östra kyrkogårdsporten. Hansökte gräl med anföraren pS det säU, all ban opponerade sig mot det q va kriget. Han lyckades och bese*-grade den ditintills oöfvervinnelige, och med outsläcklig törst drucko hans öron det bifall, som höjdes ur de förvånade kamraternas ring.

»Del var ett knep, bara ett knep,» ropade Pauli * hvars håtndlusl, hejdad i dess utbrott, nu gifvit vika för flatheten.

»Jag låg inunder, du ofvanpå,» svarade Adolf, »du hade öfvertaget . . . var det ett knep att då komma öf-ver dig, så var det också genom knep som den ende Horatius besegrade de tre Guratierna; men det är i alla fall slutet som afgör allt.»

Vår hjelte var, som man finner, älven stark i historien.

»Låt mig ligga öfver en gång till och försök att komma upp, om du kan,» fortfor segraren, skådande omkring sig med stolla blickar.

Pauli tycktes icke hafva lust att gå in på förslaget och hade heller ingenting att invända mot det historiska exemplet. Ju mera han betraktade Axner, desto mera tyckte han att bredden på dennes skuldror var vida öfver medelmåttan, samt alt den fordna mamsellens bröst och armar sågo respektabla ut. Han begrep ej» hvar han förut haft sina ögon och fördömde för första gången sitt öfvermod.

»Eller har du lust,» började Axner ånyo, »så försöka vi en ordentlig brottning, bröst mot bröst ock knä mot knä ... nu är det min tur all leka litet . . . försök att ta porslinskrukan i öronen . . . kom och kyså mamsellen!»

Den fruktansvärde Pauli studsade och vågade icke slå upp ögonen, af fruktan att kamraterna deruti skulles*

lås* hans tvekan för att .inlåta sig i håndgerning med en kamrat, som nyss brutit ett blad ur hans lager och nöjligtvis åfven kunde lyckas att bryta ett UIL

»En annan gång ska jag talå med dig,» svarade faan slutligen, »och det ska bli ord och inga visor; men klockan sex har jag ståmt möte med Cathrinisterna i Sista Styfverns trappor på Söder.»

»Som du vill,» ropade Asner; »jag följer med till Sista Styfverns trappor.»

»Bra, bra!» sade PaulL

»Bra, bra!» instämde de Öfrige.

»Du medger väl ändå, att jag är den starkaste?» yttrade Pauli, efter ett kort uppehåll.

Asner mumlade några otydliga ord, men tviOet lästes i hans Cgon.

»Du måtte väl medge, att jag år starkare än alla andra?» frågade Pauli med häftighet.

»Åhja, ån alla de andra,» svarade Asner, med eftertryck på de sista orden.

»Och starkare än till och med du?» tillade Pauli» något mjukare.

Det låg något bedjande i tonen, hvarmed detta sades. Asners milda, eftergifvande lynne återtog sitt välde. Han erinrade sig också, att de största bjellarne alltid varit de mest milda och försonliga.

»Ja, jag medger, att du år starkare än jag,» förklarade han slutligen och beledsagade förklaringen med en blick, som intog alla.

Pauli fattade bans hand och såg på honom med en hjertlighet, som sällan uppenbarades hos denne vilde slagskämpe.

»Du är en dugtig pojke, Asner!» sade han; »vi ska bli vänner, vänner i lif och död!»

Flickan i Stadeg. $»Hjalmar och Orvar Odd,» tillade Adolf med blixtrande ögon.

»Hjalmar och Orvar Odd,» upprepade Pauli; »du är Hjalmar, du, och jag är Orvar Odd, ty om jag är starkare än du, så är likväl du mycket beskedligare och bättre än jag» ...

Och de båda fosterbröderna tryckte hvarandras händer med tårbeglänsta, men leende blickar.

*

ANDRA KAPITLET.

Slaget i Sista Styfverns trappor.

Nu framåt marsch! färdigt gevär! Tågom emot de Cathrinister! Tappert och modigt hjertat är Jemt hos de lysande Clarister. Cathrinister! Cathrinister! Klockan slagen är.

Se Cathrinisten kommer der Trasig och med en uppsyn bister. Rysligt han muckar, skrålar, svär. Gen honom på hans nakna vrister. Cathrinister! Cathrinister! Klockan slagen är.

Får rektorn veta af det här, Kanske vi komma uti klister. Men den en feg och kruka är, Som räds för ett rapp af

sin magister, Cathrinister! Cathrinister! Klockan slagen är.Ja, framåt marsch! färdigt gevär! Tågom emot de Cathrinister! Tappert och modigt hjertat är Jemt hos de lysande Clarister. Cathrinister! Cathrinister! Klockan slagen är.

Sådan var den krigssång, som, författad af en tolfårig skald i secunda, Klaristerne uppstämde, under det de, tågande ut genom kyrkogårdsporten, togo vägen åt Staden, passerade Norrbro och Skeppsbron; hvarefter de gjorde halt vid Blåa Slussen, för att hemta andan och rådslå om hvad som vidare borde företagas till vinnandet af den seger, hvarom de redan på förhand gjort sig förvissade.

Mången har ogillat och ogillar dessa excesser af skolungdomen, hvilka på den tiden hörde till ordningen för dagen, på samma gång man beprisar den småningom tilltagande och nu rådande säfligheten hos det uppvexande slägtet; men medgifvas måste dock, att under dylika ystra lekar, som de ifrågavarande, de inneboende anlagen hos en Odins ättling tidigare utvecklas och antaga en fastare karakter, jemte ett större sjelfförtroende, begge så nödvändiga i farans stund, hvaremot den beprisade säfligheten merendels har något förvekligande med sig både för själens och kroppens krafter. Att leka krig och soldater, kan aldrig illa anstå barn till ett folk, som städse bör vara beredt på kampen för frihet och fädernesland. Kärleken för leken öfvergår lätt till kärleken för det dermed beslägtade allvaret. Låt vara, att öfvermodets känsla derunder en och annan gång kan insmyga sig i ett och annat ungt sinne; men bättre än intet mod är öfvermod, och denmognare åldern, illusionernas dödgråfvarc, bar nog sina oollskoflar för öfvermodet, liksom för andra bättre eller sämre känslor, hvilka den rymliga själen innesluter. Författaren bar för sin del funnit, att de af hans skolkamrater, hvilka, med bjerna och hjerta fyllda af de gamla kämpasagorna, sökte bilda sig efter de heroiska mönstren samt likna dem i styrka ocb mod, till största delen blifvit raske och oförskräckte män, då deremot flertalet af de s. k. beskedliga gossarne, hvilka greto för den minsta skråma och sqvallrade om allt som ej behagade dem, framgent visat sig som veklingar, opålitliga och krypskyttar under hela lefnaden.

Det är icke med hufvudet bittida och sent i mammas knä man uppfostras till kraftfulle män. Af morsgrisar blifva inga Götha lejon, och man gör inga hjeltar der-igenom, att man »skrämmer barn för busen». Pojken bör fö uppvexa fri oöh oförhindrad att deltaga i sin ålders nöjen, aldrig beröfvas umgänget med lifliga, om också något ostyriga, kamrater. Moralens bud blifva ej derföre åsidosatta; ty mera oblandade sanningar Annas ej, än dem ett barn får höra af sina lekkamrater, emedan deras omdömen alltid äro omutliga samt deras begrepp om rätt och orätt alltid klara och lättfattliga. Derföre ser man också i skolorna, t. ex. vid premiers utdelande åt de flitigaste, hurusom lärarne alltid öfver-lemna bestämmandet deraf åt skolungdomen sjelf, öf-vertygade derom, att dess omdömen och beslut flyta ur den strängaste rättskänsla; och aldrig går den förtjente miste om sin belöning, äfven om denne i andra afseen-den icke förstått att* vinna sina kamraters sympatier. Hos barn är den personliga oviljan ett och det objektiva omdömet ett annat. Högst sällan, om ej aldrig, inverkar den förra på det sednare. Författaren minnetännu från sin barndom gossar, som ständigt voro i tvist med hvarandra, men som, detta oaktadt, aldrig förnekade trätobrodern rättvisa, när den vid omröstningen till ett premium togs i anspråk.

Menniskonaturen är visst icke till roten så ond, som presterna påstå. Det är blott oförståndiga föräldrar och lärare som förstöra densamma.

Men hvar var det som Glaristerne gjorde halt? Jo, vid Blåa Slussen, denna ännu i dag lik sig, som han på den tiden gick och stod. Det är blott hans röde broder som helt nyligen fått ändra form och ikläda sig en annan kostym, mera lämplig för tidehvarfvets smak och beqvämlighel.

»Gossar! vi måste fördela oss i två hopar,» förkunnade Pauli.

»Hvarför det då . . . hvarför få vi inte följas åt?» frågade kamraterna.

De voro barn i ett konstitutionellt samhälle, som man kan höra, och anförarens: måste måste derföre motiveras, innan det kunde vinna gehör.

»En del af oss måste gå öfra vägen och en annan den nedra,» yttrade anföraren, som hade svårt för att respektera den konstitutionella formen, oaktadt den de-konfityr, hans avtokratiska grundsatser genom Axners kraftfulla

opposition nyss lidit; »ty kyrkråttorna vänta oss, som ni velen, i Sista Styfverns trappor, och dit kommer man på tvenne vägar . . . går man blott den ena, så kunna de lätt springa bort och fly på den andra . . . jag tycker man derför bör så ställa till, att man på en och samma gång kan taga dem i hakan och nacken . . . har jag inte rätt kanhända? . . . hvem känner den här saken bättre än jag? . . . har någonannan af er varit i Sista Styfverns trappor? . . . fcvasa!» . • .

Ingen mer än Pauli hade varit pä denna märkvärdiga plats, och ingen mer än han kände följaktligen dess lokalbeskaffenhet; men fördelen af att på samma gång blifva mästare öfver en fiendes haka och nacke låg klar för allas ögon, hvarföre icke heller någon vidare invändning kom i fråga.

»Vi äro inalles femtio man,» började nu Pauli igen, i det hans öfverräknande blickar mönstrade de bar-halsade kämpar, som slutit sig omkring honom; »trettio man marschera, med A xner till anförare, den nedra vägen och fatta posto nedanför trapporna.»

Adolf Axners kinder började glöda, och han höjde sig stolt på tåspetsarne, i det hans tacksamma blickar sökte fosterbroderns.

»Jag behöfver endast tjugu,» fortfor generalissimus, •och med dem går jag den öfra vägen ... jag och tjugu äro detsamma som trettioen,» tillade han med en viss tillförsigt; »vi hafva således lika många att kommendera, A xner!»

Denne öfvcrsåg gerna med fosterbroderns skryt, ty han kände sig obeskrifligen lycklig öfver den generals-befattning, honom blifvit anförtrodd, utan att någon ens med ett ord sökte bestrida honom densamma. Han skakade väldigt sin påk, kännande en hel armé i sina armar.

»Hälften af artilleriet fördelar sig på hvardera trupp-afdelningen,» befallde Pauli; »fram med artilleristerna! ... jag vill se, att allt är i ordning!» . . .

Tio gossar närmade sig anföraren och slogo en ring omkring honom.

»Laddadt, förmodar jag! . . . fram med strutarna!» kommenderade han.I ett enda tempo utdrogo de tio nr sina fiiekor hvar sin stora strut, hvarmed de skyldrade för anföraren med en skicklighet, som röjde mycken öfning.

Pauli öppnade hvarje strut och undersökte den gan-ska noga. Ammunitionen bestod af aska och snus, sammanblandade.

»Godt! allt är som det .ska vara,» förklarade gene-ralissimus; »konsten beror nu bara på att icke i otid använda detta vigtiga vapen . . . bruken det aldrig mot gossar, som äro lika stora eller starka som ni, för dem bören J kunna sköta med edra påkar; men då ni träffen sjömän och stora lärpojkar, som de här kyrkråttorna alltid ha i släptåg med sig, så fatten strutarne med venstra handen och kasten snuset och askan i ögonen på dem, så ska ni få se, att korpgluggarne snart blifva som fönster, h vilkas luckor man tillskruf* vat • . . bommen derefter till med edra käppar, så ska ni få se på ett lustigt spektakel ... in med strularne! . .. raskt undan med tassarne!» . • .

De tio strutarne försvunno, h varefter händerna i ett tempo föllo åt sidorna.

»Och glömmen inte heller,» fortfor fältmarskalken, »att passa på, att ni hafven vinden på ryggen, för an* nars händer det att edra egna ögon få sitta emellan pä kalaset, och ni blifven sjelfve lurade på konfekten . • . vinden på ryggarne, har jag sagt!»

»Vinden på ryggarne, ja,» upprepade artillerister na och gjorde ställningssteg.

»Sköldarne i beredskap!» hördes ånyo anförarens befallande stämma.

Sköldarne voro större böcker, kring hvilka gossarne spänt sina bokremmar, hvaruti de med venstra händerna höllo tätt invid spännet, så att de kunde sträcka/rara boken, för alt parera de slag som riktades mol dem. Företrädesvis begagnades lexica, såsom varande mest tjenliga för detta ändamål. Pauli bar sjelf Schenbergs latinska lexicon, bundet i ovanligt tjockt pappband, hvilket också bar märken efter många strider, då deremot sjelfva bladen inuti, fullkomligt frem-ntande för dagens ljus och lärjungens ögon, bibehöllo sig i samma släta och

vackra skick, som de hade när de kommo från bokbindaren. Schenberg, den hedersgubben, kunde väl aldrig ana, att detta med så mycken möda sammanfogade värn mot bockarne i latinska språkel så der skulle begagnas till skydd mot rottingar, hasselkäppar och gatsten. I brist på salig Schenberg, måste salig Sjögren släppa till sin rygg och sina sidor. Dock ansågs den sednarc i allmänhet för liten och tjock, så att han, som sagdt är, endast i nödfall kunde nyttjas.

Sedan generalmönsterherrn omsorgsfullt och samvetsgrant granskat den lilla krigshärens vapen och ammunition, fördelades densamma, såsom anbefaldt blifvit. Pauli med sina tjugu tog vågen öfver Glasbruksgatan, och Axner, i spetsen för återstoden eller de trettio, marscherade Stadsgårdsvägen.

Sista Styfverns trappor, belägna alldeles vid slutet af Stadsgården, äro af trä samt mycket smala och ännu mera branta. På dem kommer man från Stadsgården upp till ryggen af det berg, hvarpå Södermalm, den till omfånget betydligaste delen af Stockholm, hvilar. Berörde trappor, som sålunda slingra sig utefter den branta bergväggen, äro onekligen den mest farliga plats man kan välja för lekar af det slag, som det ifrågavarande; ty om också den styrka, hvilken uraehafver och beherrskar dem, utan svårighet kanförsvara sig mot de fiender, som anfalla nerifrån, si riskerar den på samma gång, för den händelse anfallet kommer ofvanifrån, att med lika lätthet blifva kastad utför trapporna rakt i gapet på fienderna dernere, i fall man dessförinnan icke brutit halsen af sig.

Pauli, detta generalsämne, hade noga uppfattat dessa båda omständigheter och på dem byggt sin stora strå« tegiska plan. Det var hans afsigt att låta Axner börja anfallet nerifrån trapporna, dem han förutsåg Cathri-nisterne redan hafva intagit, hvarunder han sjelf, medan fiendernas uppmärksamhet uteslutande riktades nedåt, skulle med de sina störta ofvanifrån och som en förhärjande storm falla öfver de enfaldige Cathri-nisternes hufvuden. Han hade derföre gifvit Axner, underbefälhafvaren, order att göra min af liksom ämnade han bestorma trapporna, men likväl akta sig för att bestiga dem, utan endast tillbakaslå alla, som sökte komma ner på den smala träbron, som var lagd mellan trapporna och kajen, hvarinvid saltsjöns vågor plaskade, erbjudande en svalkande famn åt de kämpar, som under stridens hetta kunde hitta på att blifva nedstörtade deruti. Axner skulle icke börja den allvarligare attacken, förrän Pauli anländt och gifvit signal till striden. På detta sätt skulle man fånga hela Cathrina kyrkskola i ett enda notvarp och vinna en seger, hvarom samtid och efterverld skulle tala.

1 allt detta hade Axner blifvit invigd, under marschen till Söder, och hans hjerta klappade af otålighet vid tanken på verkställandet af en plan, den han jemför-de med forntidens störste hjeltars.

För att icke väcka för mycken uppmärksamhet, fördelade Axner sin skara i trenne hopar och befallde dem iakttaga ett större afstånd från hvarandra. Hanbeordrade vidare, att de under framtSgandet stundom skulle springa in i gränderna eller husportarne och der en kort stund hålla sig dolda, hvarefter de småningom skulle smyga sig ut igen och skrida framåt. I denna ordning började nu framryckandet tätt utmed sidan af den långa husraden, under den djupaste tystnad samt en och en i sender. Genom dessa visa anstalter skulle fienden icke vela ordet af, förrän den hade Claristerne alldeles inpå lifvet; ty om desse, ehuru sm& till vexten, icke kunde undvika att synas på gatan, så skulle likväl, derigenom att dc så der ofta för-svunno åt sidorna, man lätt kunna tro, att de ej hade den ringaste afsigt på Sista Styfverns trappor, utan helt enkelt vore andra skolgossar, med ett helt annat mål i kikaren ån stridens.

Axner, åtföljd af en yngre, serdeles liflig och rask vapenbroder, hvars namn var Gustaf Hök, skilde sig ett godt stycke från sin första truppafdelning och skyndade raskt förut, för att undersöka terrängen och upp-vädra fiendernas spår. ,

»Hvar ä’ Sista Styfverns trappor?» frågade han en stor, groflemmad karl, till utseendet en murare, som stod nedanför en krogtrappa och rörde med fingerna i en snusdosa af näfver.

»Nästa gränd,» svarade muraren, utan att se tipp från snusdosan.

»Nästa gränd!» yttrade Axner förvånad; »är nästa gränd då den sista i Stadsgården? ... är det säkert, att det år Sista Styfverns trappor?»

»Kan du inte se det, din losing!» var murarens vresiga svar, i det han med ena ögat bligade på den frågande.

»Tosing kan du vara sjelf, ditt kalktråg!» inföll Hök.»Hrasa?» ntl&t sig muraren, betraktande de begge gossarne med trenne röda, vidriga ögon.

»Jag tycker, nlr man frågar höfligt, sa kan man A ett köfligt svar,» anmärkte Axner, i det han bad sifi båftige kamrat lugna sig ocb tiga.

»Det är inte värdt att du kyckar dig, din långa drummel!» tillade den ohörsamme Hök, med en blick på kamraterna, som med stora steg närmade sig.

»Ä* ni ovettiga, era skol råttor!» ropade karlen och tog ett steg fram mot generalmajoren och hans adjutant.

»Ska jag mura till ögonen på honom?» hviskade Hök, som tillhörde artilleriet, till sin anförare.

Axner gaf sin kamrat ett nekande tecken, vände sig om och ville aflägsna sig, ty tanken på närheten af den blifvande valplatsen fyllde uteslutande hans huf-vud, men kände sig i detsamma hårdt fattad vid nacken af en grof hand.

»Var det du, din tjufpojke, som skällde mig för drummel?» hördes murarens basröst.

»Nej, det var jag,» svarade Hök, »och här har du fullmakten.»

Muraren uppgaf ett jemmerskri, släppte Axners hufvud och slog händerna mot sina egna ögon.

Hök hade, i samma ögonblick karlen vidrörde Axners hufvud, blixtsnabbt ryckt upp sin strut och kastat hälften af dess innehåll midt i murarens ögon, hvarefter han tappert och ihärdigt, såsom det anstod en lärjunge i Paulis skola, ansatte den förblindade muraren med sin knöliga käpp. Axner, uppretad af svedan, som den grofva handen qvarlemnat i hans nacke, dröjde ej att låta äfven sin käpp deltaga i dansen på jettens hreda rygg, sidor och ben.Några pigor och sjömän, som stodo ett stycke der* ifrån, skrattade så de kunnat kikna, när de sågo, bu« ruledes den berkuliske arbetaren, vrålande som en retad tjur, sparkade omkring sig åt alla sidor, utan att träfifa någonting annat än de mötande käpparue, hvilkas fart ökades af de åskådandes högljudda löje,

»Nej, men se på muraren,» ropade ena sjömannen; »så har ban väl aldrig arbetat och stretat i sina dar •. . länk, om det skulle ta latmäsken ur honom . . * läggen till, gossar små! . . . friska tag! , , . så der ja .. • så ska de tryckas ... fan anamma de pojkarne!

.. . de borde pressas till matroser, om de bara vore ett årblad längre!» ...

»Fan refva mig, är det icke Storken, den slagskämpen, den storskräflarnJ» instämde den andre sjögasten; »han som skryter öfver att han är den starkaste i hela Stadsgården, och nu får han huden full med stryk af två pojkar, som jag kunde peka omkull med lillfingret • .. men se hur han bär sig åt bara . . , är han tokig eller full! . . . se, tockna krumelurer han gör med be** nen och armarne.»

De muntre sjömännen voro obekante med Clarister-» nes artilleri och märkte icke, att den olycklige i en hast blifvit blind på begge ögonen. Denne, som förgäfves uttömde sitt raseri i luften, kraflade sig slutligen, vägledd af vana och instinkt, fram till krogtrappan och började krypa uppföre densamma, samt försvann genom krogdörren i det moln af kalkdamm, som Claristernes kippar npprifvit.

Blossande af stridens. hetta och segerns fröjd, om-gåfvos nu Axner och hans tappre vapenbroder af de ankomne Claristerne, hvilka, underrättade om hvad som händt, storligen förargades öfver att (le ej fått vargmed i uppträdet med den jettelika muraren samt läng« tade efter det tillfälle, då äfven dc kunde få gifva luft åt hjelteblodet, som svallade i deras unga bröst.

Axners bröst svällde som en Romersk triumfators. Han hade skurit sin första lager, visserligen ur en mu-rares rygg, men en lager ändå.

»Gossar!» utropade han, efter att hafva for sina kamrater nöjaktigt förklarat den nyss slutade stridens anledning och utgång, »vi äro i grannskapet af Sista Styf-verns trappor ... jag behöfver inte säga mer . . • framåt marsch!» . . .

Store hjeltar äro merendels lakoniska i sina uppmaningar. Truppen satte sig i rörelse och stod snart i fullständig slagtordning nedanför de ofta omnämnda trapporna.

Men obegripligt! så när som på en stor grå katt» hvilken hoppade från det ena trappsteget till det andra» syntes ingen lefvande varelse till i dessa trappor. Som det nu icke var kattor, utan »råttor», trivialskolans kämpar sökte, så faller det af sig sjelft, att deras öf-verraskning skulle blifva ofantligt stor. Valplatsen var funnen, men en valplats utan fiender är som en bagarbod utan bröd.

»Hvad vill det här betyda!» utropade Axner; »inga Cathrinister här! ... men hvar i Guds namn äro de då? ... det här begriper jag alls inte.»

»Huru få tag i dem?» frågade Hök, med en viss förtviflan i sin röst.

»Hvad ska vi nu göra?» skriade de öfrige otåligt om hvarandra?»

»Kanske det inte är Sista Styfverns trappor ... vi faa tagit vilse.»

»Låt oss läsa på hörnet.»»Ja, Mt oss läsa på hörnet.»

»Jo, visst är det här Sista Styfverns trappor,» yttra* de Axner, efter att hafva läst inskriptionen på hörnet; idet kan väl inte vara möjligt, att Pauli sagt galet heller . . . hvad det vore försmädligt det!»

»Hvad det vore ledsamt! Kors, så förargligt!» beklagade sig kämparne.

»Det kan också hända, att de inte vågat komma,» menade Axner.

»Du säger något, du... de ha inte vågat sig hit, dc stackrarne.»

»Ack, så’na krukor!» . . .

»Det är så vanligt med de der kyrkråttorna» . . .

»Så likt dem.»

»Åhja, man känner dem nog ... det år inte första gången de lurat oss» . < .

»Men vänta, vi träffa dem nog» . . .

»Då voro Jakobislerne mycket ärligare ... de kora-mo ändå alltid» . . .

»Det är inte så lätt att komma, när man vet att man får stryk» . • .

»Men gå en så lång väg och gå förgäfves • • . man kan spricka af förargelse» . . •

»Det år som pappa säger, på Söder bor det bara pa-trask* • . .

»Ja, det gör det . . . bara patrask • . . Gud vare lof att man inte bor på Söder!»

»Jag vill inte flytta till Söder för aldrig det» . . .

»Gud bevars för att bo i ett sådant hål!» . . .

»Men hvad ska vi göra?» . . .

»Springa uppför trapporna till Gathrina skolhus och passa på dem der» • ..»Nej» klockan är sex, och de ha för längese'n gått ur skolan.»

»Om man ändå kunde stöta på en enda . . . hvad faan skulle må!» . . ,

»Alla mot en enda? . . . nej, fy! . . . så talar ingen äkta Clarist.»

»En mot en, mente jag» . . ,

»Nej, en mot två . . . en Clarist mot två Cathrini* ster» .. .

»Mot tio Cathrinister ... en Svensk mot tio Ryssar . . . alldeles som vid Narva» . . .

»Som vid Narva, ja.»

»Men om det bara kommer en enda Calhrinist?»

»Han ska slåss mot den klenaste biand oss . . . det är afgjordt, det.»

»Men hvem är den klenaste?»

»Du.»

»Hvad sa’ du? . . • akta dig! ... säg om det ordet en gång till, om du törs.»

»Det kan jag säga . . . mins du på Kirsteinska plan, du? ... i förrgår, du?» . . .

»Det ska du få äta opp, du» . . .

»Så kom då» . . •

»Här är jag, far din, du» . . .

»Slå första slaget» . . .

»Nej slå första, du» . . .

»Tyst! intet slagsmål . . . tyst, säger jag!» befallde Axner, trädande emellan de tvistande ,* »det fins ingen klen bland oss .. . alla äro vi lika tappra.»

»Bra sagdt, alla lika tappra!» . . .

»Och klenast den som skryter,» tillade Axner, med en sträng blick på vederbörande.»Klenast den som skryter . .. Asner är alltid rätt-Tis • • • Axner är en krona.»

»Och ädlast den som först räcker handen till forsoning,» fortfor anföraren.

»Axner har rätt ... här är min hand,»

»Och min.»

»Vänner» . . .

»I lif och död!»

»Träffad t!»

»Lefve Clara!»

»Död åt Catharina!»

»Hurra 1 hurra!» skallade Claristernes rop, så att det genljöd öfver saltsjöns vågor.

»Men hur kommer det till, atl Pauli dröjer så länge,» yttrade Axner, sedan hurraropen tystnat; »han borde nu ha hunnit fram på öfra vägen.»

»Ja, det är obegripligt . . . inte syns han till och inte hörs han af det minsta.»

»Hvem kommer der i trapporna?» . . .

»En madam med en liten flicka.»

»Låt oss fråga henne.»

»Ja, ja!» . . .

En medelålders qvinna, med en svart halsduk på bufvudet och ledande vid handen en liten flicka, syntes på Sista Styfverns öfversta trappsteg.

»Vänten härnere, gossar!» befallde Axner, »jag ska fråga henne, jag.»

Efter dessa ord sprang han uppför trapporna, de Bedgående till mötes.

•Förlåt, madam lilla,» sade han, höfligt aftagande sin mössa; »bar madam sett till några gossar?»

Flickan i Stadig.»Hvad för ena gossar?» frågade madamen, blickande med välbehag på den ange och artige kavaljerens vackra och milda ansigte.

»Gossarne i Catharina skola.»

»Ja så, skolgossamej» *

»Äro de deroppe nånstans? vet madam, om de äro der?»

»Inga har jag sett deroppe.»

»Inte det?»

»Men nyss, då jag gick bort uppför de hår trapporna, mötte jag en hel skara» . . .

»Som gick utföre?»

»Ja, visst gick de utföre.»

»Såg madam, hvart de togo vägen?»

»Nej, det gaf jag inte akt på.»

»Vet madam, om det var Cathrinisterna?»

»Cathrinisterna? hvad är det för» . . .

»Jo, gossarne som gå i kyrkskoln.»

»Jo, jag tror väl.»

»Var det längese’n madam såg dem?»

»För något öfver en qvarl sedan.»

»En qvart sedan!» upprepade Axner förvånad, tilläggande derefter för sig sjelf: »det dr märkvärdigt, att vi då inte mötte dem.»

»Såg madam, om . . . om» . . . började Axner ånyo.

»Hvad för slag?»

»Om de voro klädda som» . . .

»Hursom?»

»Som . . . som» ...

Som sämre mans barn, ville Axner säga; men han rodnade och hans tunga hade svårt för att få fram de sårande orden. Han fann framför sig en qvinna af arbetsklassen, säkert moder till det barn hon ledde,och hvilket derföre naturligtvis måste vara ett sämre mans barn. Han sväljde den påbörjade frågan och tog fram en annan till ersättning.

»Vet madam, hur många de voro?»

»Hvem kan räkna bina» när de svärma!» var madamens svar.

»Hade de käppar i händerna? ... det vore så bra alt veta det, lilla, snälla madam?»

»Min själ, jag det minnes, lilla herre . . . hur är det, Lalla lilla, kommer du ihåg om gossarne, som vi mötte när vi nyss gick uppför trapporna här, hade kåppar? . . . kommer du ihåg det, så säg den lilla, vackra herrn det.»

»Joo, mamma,» svarade den lilla flickan, »käppar, mycket stora käppar ... så här stora» . . .

Flickan gjorde dervid med den lediga handen en gest, som skulle utvisa läpparnes storlek, och fattade derefter tag

uti Axners käpp.

Axners blickar föllo nu på den lilla flickan, ocb en gång fastade vid henne, tycktes de hafva svårt för att draga sig derifrån. Derpå var ej att undra, ty ett skönare barnansigte än detta hade aldrig förr lett emot honom och englablicken i de stora blå ögonen hade något så till den grad förtrollande med sig, att vår hjelte var nära alt glömma både äfidamålet med samtalet och sina väntande kamrater.

»Du heter då Lalla, lilla flicka ?» sade han, sålunda försjunken i hennes betraktande.

»Ja, Lalla, Lalla,» svarade engeln, ryckande i hans käpp; »Lalla får käppen, för Lalla är snäll ... får Lalla käppen, mamma, för Lalla är snäll?» . . .

»Visst är Lalla snäll,» medgaf Adolf; »men hur gammal är Lalla?»»Fem år, går på det sjette,» svarade barnet.

»Tycker inte Lalla mera om det hår, än om den stygga käppen?» frågade Axner, i det han framtog elt äpple ur sin ficka.

Lalla gaf till elt rop af glädje och hoppade upp, för att taga äpplet, och när hon fått det i sin hand, var hon ej sen alt låta tvenne de hvitaste och finaste perlrader till länder sluta sig kring frukten, som tycktes rodna vid återskenet af de rödaste läppar.

»Axner! Axner! kom ner . . . skynda dig!» hördes nerifrån kamraternas röster.

Adolf spratt till, lyfte på mössan till afsked och ilade utför trapporna.

»Tack, lilla, snälla herre! Gud välsigne honom!» ljöd efter honom madamens stämma.

»Tack, tack! Lalla år snäll, Lalla är snäll!» klingade barnets.

Anföraren, nedkommen, omgafs på ögonblicket af kamraterna, hvilka, under tystnad, men högst betydelsefulla åtbörder, pekade på en stor uppslagen port till ett af de närmaste husen bitom Sista Styfverns trappor och hvilken port Claristerne vid förbigåendet funnit stängd.

Nedanom porten syntes en mängd fotter, några af dem blottade och andra beklädda med grofva, söndriga kängor eller skor, mellan hvilka här och der visade sig ändarne af grofva påkar. Ett svagt sorl derifrån tillkännagaf, att, utom fötterna, äfven funnes munnar hos dem som stodo bakom den fatala porten.

»Skulle de kunna vara derinne?» hviskade Axner t)U Hök, som stod honom närmast.»Medan du Tar deroppe,» svarade Hök lika sakta, »så började den der porten långsamt skjutas opp . . . säkert åro de derinne ... vi ha dem, vi ha dem t» . . .

»Bara de inte ha oss i stället,» mumlade anföraren mellan tänderna, anande en krigslist å fiendernas sida, hvilken satte honom myror i hufvudet, emedan han nu i en hast måste påhitta en annan plan, än den Paulis vishet utstakat.

»Att inte Pauli ska vara hår än!» sade han, icke utan en viss oro, ty oro han också fullkomligt litade på sitt mod och sina krafter, så kunde han likväl ej dölja för sig sjelf, att han saknade all praktisk öfning i den ädla krigskonsten och att den, som på morgonen varit mamsell, icke har så lätt för att blifva general ionan aftonen.

Han började nu eftertänka, hvad en Hannibal eller en Epaminondas skulle hafva gjort i hans ställning. Men han fick ej länge ostörd sysselsätta sig med den aflägsna forntiden, ty sorlet bakom den uppslagna porten ökades, tillkännagifvande, att del kritiska ögonblicket nalkades.

Claristerne trängde sig tillsammans och sågo på sin anförare, likaledes orolige, ty dennes obeslutsamma blickar hade ej undgått deras uppmärksamhet. En och annan började till och med snegla åt sidau uppåt Sista Styfverns trappor, för att efterräkna icke allenast bur snart Pauli kunde hinna ner, utan äfven hur fort de sjelfva kunde hinna opp, ty att samma väg, de kommit, var dem afskuren, var ingen konst att finna. Andra läto sina blickar ila mot sjön, afundande fiskmåsar ne deras vingar.

Axner var för skarpsynt, för att icke kunna läsa hvad som föregick i vapenbrödernas innersta. Dettastudium for

som eo vind genom hans själ och satte lif i dess slokaude vingar.

»Kamrater!» ropade hao, si patetiskt som möjligt, »hallen er färdiga och uppgifven ett härskri, så alt fiskmåsaroe darra af förskräckelse!» . . .

Glaristerne uppgåfvo ett härskri, som gällt genomskar den blåa rymden. Fiskmåsarne flydde på snabba vingar utåt sjön; men, tyvärr, blef effekten ej densamma på Gathrinisterne. Den fördömda porten slogs nu upp på vid gafvel,.och ur en ruskig gård vid bergets fot störtade södra kyrkskolans krigare, en vild, oräknelig hord, emot S:t Glaras riddare, och det med ett skri så fasansfullt, att man kunnat tro, det midnatten lånat dagen alla sina gastar.

»Tillbaka, tillbaka! till trapporna, trapporna!» ropade Axner till de sina, inseende nödvändigheten af att invänta Pauli, innan han inlät sig i strid med en så öfverlägsen styrka, hvilken, utom det att den var mer än dubbelt så talrik som Axners, äfven räknade i sina leder ett helt dussin långa och grofva sjömanspojkar, med stora daggar i beckiga händer.

Glaristerne retirerade, såsom befaldt var, drogo sig några steg uppför Sista Styfverns trappor och intogo derigenom en fast position, hvarutur var omöjligt att fördrifva dem, åtminstone genom något anfall nerifrån. De stodo på fem led, det ena ett trappsteg högre än det andra, svängande sina ensvärd öfver fiendernas hufvuden och färdige alt med sitt artilleri gjuta graf-vens natt in i de ögon, som vågade blinka deras leder för nära.

Axner, i likhet med forntidens anförare, ehuru i olikhet med sednare tiders, höll sig i främsta ledet, uppmuntrande sina kämpar både med ord och åthäfvor.Det rar eo lust och glädje att skåda in i hans blixtrande ögon.

Catbrinisternes massor skockade sig framför ingången till passet. Dock gjorde de ännu ingen min af att anfalla. Deremot började de med bvarjebanda glåpord öfverhopa Claristerne, bvilka icke beller, å sin sida, underläto att liqvidera med samma klingande mynt. Sammaledes gjorde Homeri och Virgilii hjeltar, innan de slungade hvarandra ned till Plutos mörka rike.

»Kommen ner, sockergossar!» ropade en Cathrinist, »så ska vi piska dammet ur jackorna på er, ocb det ska inte bli en tråd qvar, vill jag lofva.»

»Borsta våra skodon på samma gång,» svarade en af Claristerne; »för ni ä* skapta till att borsta skor och piska kläder.»

»Och hvad det angår, att ingen tråd ska bli qvar,» tillade Hök, »så tvifla vi inte på det, för den som vore nog dum att lemua sin jacka åt er, hade nog sett den för sista gången.»

»Hade jng dig härnere,» yttrade Cathrinisten, »så skulle jag hår i sjön blöta både dig och din jacka, så du skulle se ut som en uppblött tvålbit.»

»Vet du hur en tvålbit ser ut, du?» genmälde Höken.

»Kanske hans mor är tvätterska,» inföll en annan Clarist.

»Och för resten, din trafvarlapp!» återtog Hök, »be-höfver jag inte tvätta mig, för det brukar jag göra en gång om dagen; men du, som blott gör det en gång om året och det om julen, du kunde just beböfva dig ett bad . . nulla regula sine exceptione, vet du hvad det betyder? jo, två tvättningar på året äro ett undantag, men skada inte regeln.»»Om han inte vill ha bad, så kan han få sig badd i stället,» inföll en ordryttare bland Claristerne.

»Ska det vara qvickt, det der?» frågade en af Cathri-nisteme.

»Ja, så framt det inte är dumt,» svarade en annan bland dem.

»Hur många risbastur ha ni fått, edra lindbarn?» frågade en lång hamnbuse, som tillhörde Cathrinisler-nes allierade.

»Det kan du fråga våra mödrar om,» svarade Höken; »men hur många du bar fått, det skall jag fråga ge-valdigern i trakten, eller vaktmästarn under rådstun.»

»Åh, var lagom stursk du, fast mor din går med batt!» ropade flere af Cathrinisterne på en gång.

»Det göra edra mödrar också,» genmälde den outtröttlige Hök; »men inte gå de, utan de ro mellan Munkbron och Ragvaldsbro.»

»Ska vara bättre mans barn,» anmärkte en af de äldre Cathrinisterne; »och ändå ha de värre trutar, än någon af oss.»

»Man matar inte grisar med pannkakor,» svarade den omedgörlige Höken.

»Tyst, Hök!» hviskade Axner till det obarmhertiga qvickhufvudet; »det är orätt att så der fara ut mot dem, som äro fattigare än vi . . . hundar och supiga käringar bruka skälla, men aldrig hederligt folk ... för att byta hugg, ha vi kommit hit, men inte för att byta ord.»

»Åh, när man kan slåss med dem, så kan man också munhuggas med dem,» svarade Hök, som ännu hade många infall qvar inom läpparne.

»Ja, du har rätt, Hök, och jag ångrar nästan, att jag gick med, för det är ändå vi som börjat.»»NI, så gå din väg då . . . öfra vägen är fri och vi ha redt oss förut utan dig.»

»Ingen ska säga, att jag sprungit från mina kamrater,» svarade Axner med stolthet; »den som gifvit sig i leken, får också leken tåla.»

»Hur länge ska vi stå så här och tjurhållas?» brummade det otåliga qvickhufvudet.

»Tills Pauli kommer . . . hans dröjsmål förvånar mig . . . hvad kan uppehålla honom så länge?»

»Men vore det inte mera skäl att göra ett utfall och ge der der gatstrykarne på söta knöln?» frågade ånyo Hök, som bestämdt ville slåss, när han icke ostörd fick vara qvick.

»Nej, det vore den största dumhet vi kunde begå,» försäkrade Axner; »ser du inte på förhand, att, om vi lemna denna plats, blifva vi öfvermannade?»

»Öfvermannade, men ej öfvervunne.»

»Det der, tycker jag, kan just komma på ett ut, och för resten år jag inte bland dem, som tro, att en Clarist kan besegra tio Cathrinister.»

»Men en Svensk har besegrat tio Ryssar.»

»Ja, men inte har jag hört, att en Svensk besegrat tio Svenskar . . . och de äro väl Svenskar ändå, fast de gå i Catharina skola.»

»Men hvårföre angripa de oss inte, när de äro så manstarke?»

»De finna, att det inte skulle löna mödan ... vår ställning här är den bästa . . . den liknar Spartanernes vid Thermopyle.»

»Men ändå tycker jag de borde försöka ... de äro fega, de krukorna!»»Vet du, det faller mig något in . . . har du märkt, hur de b viska sinsemellan och peka uppåt höjden, uppåt trapporna?» . . .

»Jo, jag tror väl . . . hvad kan meningen vara med det? ... se, hur de grina åt oss.»

»De ha bestämdt något i sinnet'. . . hör du, Hök, skynda dig uppför trapporna och se efter på gatan deroppe; märker du något ovanligt, så kom fort till* baka. . . . Gud vete, om det inte vore bäst att draga oss högre opp . . . skynda dig, Hök!»

Hök sprang uppför trapporna det snabbaste han förmådde; men innan han hunnit det öfversta steget, hördes ofvanifrån ett starkt buller och larm af springande och stojande personer. Hök stannade, och det dröjde ej länge, förrän han såg en väldig skara af gatpojkar jaga förbi Sista Styfverns trappor, förföljde af Pauli och hans trupp.

»Pauli! Pauli!» ropade Hök.

Pauli och hans kämpar gjorde halt, när de igenkänt den ropande.

»Se, hur de fly, de uslingarne!» ropade generalissi-mus andtruten; »vi ha förföljt dem ända från början af Glasbruksgatan . . . hvar är Axner?» . . .

»Ser du inte, att vi stå dernere?» svarade Hök; »vi ha väntat långe på dig . . . Cathrinisterne äro dernere . . . hvilka var det ni förföljde?»

»Aha!» skrek Pauli; »ha vi också der Cathrinister . • så mycket bättre . . . fort ner! . . . dem der ska vi snart sabla ned! . . . skyndom!» . . .

Pauli och hans följeslagare flögo utför trapporna och förenade sig med Axners trupp, hvilken med hurrarop emottog sin fältmarskalk och den förstärkning, han förde med sig.»Se så, AxnerJ» sade Pauli, tryckande dennes band; »nu ska vi lära abcdarierna dernere grekiska och latin .. . min goda påk är ännu varm efter de rapp, jag gifvit Gathrioisterne deroppe ... nu äro de i fullt fläng till Danviken, och om de äro sluga, så stanna de qvar der.»

»Men de kunna återkomma,» anmärkte Axner, »och tycker du inte det vore klokare att draga oss tillbaka uppför trapporna och uppställa oss på gatan deroppe ?»

»Hvad skulle det tjena till?»

»Jo, då kunde tio eller tolf af oss, ty flere behöf-vas inte, hindra hela skaran dernere från att komma opp på gatan, medan de öfrige satte efter de flyende och nedgjorde dem, innan de hunnit förena sig med dem, vi ha nedanför oss.»

»Det hörs på dig, att du inte varit med förut,» sade Pauli leende; »tro mig, de springa nu bort sin väg allt hvad benen förmå.»

»Men de som ha ben att springa bort med, ba också ben att springa tillbaks med,» invände Axner.

»Det der begriper du inte.»

»Ingenting är lättare att begripa än det,» försäkrade underanföraren, vändande sitt ansigte tätt och ofta upp mot den öfverliggande gatan.

»Neråt, neråt! utfall, utfall!» kommenderade Pauli med så stark stämma, som målbrottet medgaf.

Clarislerne hastade ner mot den sammanträngda massan; men i detsamma hördes ett nytt härskri ofvan-ifrån, och de bestörte Claristerne sågo en ny skara fiender rusa utför trapporna från öfra gatan, för att falla dem i ryggen. Det var desamma som nyss hade flytt för Pauli, men som återvändt, sedan det lyckats dematt oarra denne och hans kämpar ner utför de olycksaliga trapporna.

Pauli och hela hans krigshär hade således råkat i samma snara, som han med så mycken klokhet utlagt för Cathrinisterne.

Axners ögon sökte Paul is.

»Förbanna, hade du icke rätt,» mumlade denne med nedslagna ögon.

»Den som gräfver en grop åt en annan, faller sjelf lätt deruti,» tänkte Adolf, men teg.

»Hvem kunde tro de der trashankarne vara så slipadel» yttrade Pauli.

»Jo, den som bara dömer folk efter utseendet och kläderna,» svarade Axner.

Det blef nu ingen tid hvarken till att tala eller tänka, ty i detsamma började striden. Glaristerne kämpade, om ej som lejon, åtminstone som lejonungar; men de obeqväma trapporna hindrade alla deras rörelser, ty vid hvarje slag, de utdelade; löpte de fara att sjelfva falla omkull och blifva nedtrampade, hvarigenom de mera besvärade bvarandra än fienderna, som påträngde både ofvan- och nedifrån. De snygga kläderna sönder-sletos, de fina ansigtena öfverhöljdes med blånader och blod och de förr så gladt hurrande läpparne hade numera ej utrymme för annat, än klagoljud och jem-merrop.

Huru många ögon skulle ej hafva blifvit utstungna och näsor inslagna, om ej ett skyddande öga vakat öfver den

stridande ungdomen! När barn leka männers lekar, sökande likna dem i våldsamhet och vildhet, sörjer merendels Gud för, att ingenting värre händer. Det år blott det fullmogna oförståndet som rättvisligen får sitta emellan.Glanslernes nederlag blef fullkomligt. De fleste af dem hade redan bortkastat sina vapen oeh bådo om försköning. Endast Pauli. Axner och Hök, jemte de £1 som stodo omkring dem, tänkte på ingenting mindre in att gifva sig. Deras tapperhet vSckte sjelfva fiendernas beundran; men detta skulle ej hafva råddat dem, om ej några sjömän ocb andra opartiske åskådare, tillhörande arbetsklassen, hvilka i början haft rätt ro^ ligt åt skolornas martialiska upptåg, förbarmat sig öfver de innestängde Claristerne och börjat undanvräka de ifrigast påträngande, samt derigenom öppnat något rum till flykt för de besegrade. Derunder råkade Axner, som hunnit utför trapporna och nu befann sig nere på träbron, att alldeles blifva skild från sina kamrater och kom der vid öga mot öga med en storvext lärpojke, som under vilda utmaningsrop och svordomar svängde en tjock påk öfver sitt hufvud. Axner lyftade sin käpp, men fick i detsamma af lärpojkens tunga påk ett slag i bufvudet, så att barn sanslös föll till marken.

»Polisen! polisen kommer!» hördes flere röster ur den stridande hopen.

Några polisbeljenter syntes också verkligen bland tumultet.

Detta blef signalen till en allmän flykt både för se-grarne och de besegrade, ty polisen betraktades såsom deras gemensamma fiende och buse. Somlige flydde uppför Sista Styfverns trappor och de öfrige utefter hamnen. Bland de sednare befunno sig Pauli och Hök samt andra Glarister. De stannade ej förrän de hunnit Blåa Slussen.

»Hvar är Axner? bvar är Axner?» ropade Orvar Odd, som nu först saknade sin Hjalmar.

»Axner, Axner ja!» skreko alla om hvarandra.»Han var bredvid oss under slagsmålet,» upplyste Hök; »men sedan såg jag inte till honom mera ... säkert blef han skild från oss under trängseln . . . det var bra ledsamt det.»

»Vi måste ha rätt på honom ... vi få inte öfverge honom!» skrek Pauli.

»Men han kan ju komma än . . . det är ju flera som saknas,» yttrade någre.

»Se der ha vi Holmberg och Blanche . . . kanske de ha reda på honom.»

Tvenne tio- a elfvaåriga Glarister kommo springande, med sönderrifna kläder och händerna för sina blödande näsor.

»Gud trösta mig, när jag kommer hem!» klagade Holmberg.

»Hvarför det då?»

»Herre Gud! det fins ju inte en hel tråd på min kropp ... se hur jag ser ut.»

»Så mycket bättre,» tröstade Pauli, »du får då gå med helgdagskläderna, medan de andra lagas ... ser jag bättre ut, tycker du? . . . har du sett till Axner?»

»Nej.»

»Jag har fått ett så rysligt slag öfver näsan!» klagade Blanche.

»Det bar du heder af, och för resten är du van vid det,» yttrade den deltagande anföraren. »Men hur är det, såg du till Axner derborla? . . . det år angelägnare, det, ån edra byxor och näsor.»

»Nej.»

»Inte? . . . tänk om . . .. om polisen fått tag i honom,» utbrast Pauli, bleknande, »tänk om de fört honom till stadshuset ... det vore ett vackert spektakel.»Bestörtningen stod tecknad på allas ansigten.

»Men om jag också ska rifva ned stadshuset sten för sten, så ska jag ba ut honom,» ropade Pauli; »jag har slagitsmed polisen en gång förut,jag, ska jag säga er.»

»Det var för olyckligt, att det skulle sluta så,» inföll en af Claristerne, som höll en gatsten för en kula, den han fått midt i pannan; »och om inte de beskedliga sjömännen varit, så» . . .

»Det fins inga beskedliga sjömän!» afbröt honom Pauli; »det var jag som öppnade väg . . . jag som hjelp-te er ur klämman.»

»Åtminstone uti den,» inföll Hök, i trots af sina nästan igensvullna läppar.

Flere af trivialskolans kämpar kommo nu sättande från samma håll som de förre, alla lika illa tilltygade.

»Hvar är Axner?» frågade Pauli, springande emot dem.

»Vet jag inte.»

»åo, jag kommer ihåg,» svarade en af de sist ankomne, »att jag såg honom falla omkull inte långt ifrån det ställe der jag var.»

»Men du såg väl honom resa sig upp igen?» sporde anföraren.

»Nej, det såg jag inte; men det kan jag väl tro att han gjorde.»

»Så framt han inte ligger qvar än,» tillade Hök.

»Vi måste springa tillbaka,» förklarade Pauli; »Hök tager några med sig och skyndar till stadshuset och hör efter, om några polisbetjenter fört dit honom. Den som inte är en kruka, han följer mig . . . tillbaka, tillbaka!» . . .

Hök begaf sig genast i väg, åtföljd af några kamrater. Ännu förre följde Pauli, som hastade åter tillStadsgården. De fleste, missbelåtne med sin dag, men belåtne med hvad de fått, gingo hem hvar till sitt» ängslige för det arboga-öl, som med qvällsvarden väntade dem af mammas och pappas bånder.

Pauli genomströfvade bela Stadsgården, tittade i h varje gränd, b varje portgång. Han ropade Axners namn, tilldess han blef hes och icke förmådde ropa mera. Alla, han träffade, tillfrågades, om de sett någon gosse med blå kläder och förgyllda knappar i jackan, som hade ansigte likt en mamsell, men för öfrigt var stark och modig, som ett lejon. Men ingen hade sett något lejon med förgyllda knappar i jackan och ansigte som en mamsell. Efter en balf timmas förlopp kom åfven Hök dit. Ingen fånge, hvarken stor eller liten, hade på aftonen blifvit förd till stadshuset.

Pauli och Hök började nya efterspaningar, men med lika liten framgång. Den förlorade vännen och vapenbrodern var ej att finna. Hade jorden redan Öppnat sig och emottagit den döde, eller hade himmelen upptagit den lefvande?

Pauli slet i fört villan sitt hår och ropade med tårar i ögonen:

»Hade jag följt hans råd, hade jag inte förlorat segern och inte heller min bäste vän! . . . stackars, stackars min Axner! . . . Gå hem till dig, Hök! . . . jag stannar qvar, jag, om jag också ska vaka och lunka här hela den långa natten!» . . .

*

TREDJE KAPITLET.

Flickan i Stadsgården.

»Hvar . . . bvar är jag nånstans!» stammade Adolf Axner för sig sjelf, öppnande ögonlocken, men icke finnande annat än det djupaste mörker omkring sig; »är jag lefvande eller död! . . . jag tyckte att jag . . . min Gud, b vad är det här!» . . .

En stark lukt af bränvin ocb ättika trängde iu i bins näsa och kom honom att nysa.

De gamle auktorer hafva visserligen ganska mycket att berätta om nektarn, Olympens gudadryck, och om Styx' svarta vågor, hvarmed underjordens skuggor lä-skade sina tunna, torra läppar; men ingenting förtälja de om ättika eller bränvin.

Den fallne bjelten kunde således hvarkén befinna sig i den ena eller den andra af dessa begge odödlighetens regioner, utan var följaktligen ännu qvar i denna jemmerdalen, om hvars verklighet han dessutom öf-vertygades genom den plåga och värk, han kände i sitt hufvud.

»Jag tyckte han sa något . . . han är visst vaken,» bördes en mild röst tätt invid hans ena öra.Adolf tog med händerna öfver sina ögon och fick tag uti en våt bindel, som var lindad kring den öfra delen af hans hufvud och tillknuten bak. Han slet af sig bindeln. En stråle från ett i kammaren tändt ljus trängde inom sparlakanen, och dervid upptäckte han en qvinnas ansigte, som böjde sig öfver hans och såg på honom med en viss hjertlighet i sin blick.

»Gud ske lof, det var då inte farligt!» sade qvin-nan; »gör det mycket ondt i hufvudel?»

Axner tyckte sig hafva sett detta ansigte förut, och., funderande efter bveha det kunde tillhöra, förnam han ej den milda frågan.

Qvinnan upprepade den.

»Om jag har ondt i hufvudet,» svarade ban and Higen; »men hvar är jag då . . . hur, i Guds namn, har jag kommit hitl . . . jag ligger ju i en säng . . . men . . . men . . . hvar äro mina kamrater t . . . Pauli! Hök! . . . jag måste till mina kamrater!» . . •

Derefter reste han sig upp i sängen och ville stiga utur den.

»Ligg stilla, lilla herre!» bad qvinnan, hejdande honom; »jag måste lägga på ett nytt omslag ... det är mycket svullet än, ser jag.»

»Lalla vill se, Lalla vill se,» ljöd ett barns röst nära invid sängen.

Denna röst och detta namn erinrade nu Axner om samtalet i Sista Styfverns trappor med den beskedliga madamen och den englasköna lilla flickan, åt hvilken han gifvit äpplet.

»Bekymra sig inte om kamraterna, för de äro redan borta,» sade qvinnan.

»Men Cathrinisterna! Gathrinisterna!» ropade Axner, bjudande till att komma upp.»De åro också borta . . • alla sin kos . . . de komma visst inte tillbaks i q väll.»

»Men . . . men» . . .

»Polisen kom och gjorde slut på oväsendet . . . alla sprungo sin våg, hvar och en åt sitt håll . . . herrn låg afsvimnad på gatan utanför det här huset . . . jag tog och bar in honom hit . . . se så, låt mig blöta på hafvudet litet . . . det var inte ett slag att leka med, del der ... de barnen, de barnen! . . . tänk om det träffat vid tinningen!» . . .

Der vid doppade hon en handduk i en tallrik med brånvin och ättika och började dermed badda vår hjel-tes hufvud.

»Lalla med, Lalla med!» ropade den lilla flickan, ryckande madamen i kjorteln och stickande fram det ljuslockiga cherubshufvudct, liksom ville hon ha litet med af brånvinet och ättikan.

»Hur ska jag kunna tacka madam för så mycken godhet emot mig!» yttrade Axner, något lugnad så väl af den goda qvinnans milda ord, som af det lilla barnets joller.

»Det blir nog bra med det,» svarade madamen, »bara han nu väl kommer hem till de sina ... de äro väl mycket oroliga för hans skull • . . bra med bannor lår ban väl få, nar han kommer hem, stackars gosse!»...

»Åh, bannor får jag vål inte,» genmälde Adolf; »men nog oroas de öfver alt jag är borta så länge . . . jag skyndar derföre strax hem . • . tack, lilla, goda madam! . . . Herre Gud, att jag inte ska ha någon» . . .

»Hvad för slag?»

»Någon . . . någon slant.»

»Hvad ville han med den?» frågade madamen med några rynkor i pannan.»Ge den ål ... ål lilla flickan der,» svarade Axner, som mårkl rynkorna och blygdes öfver alt vilja bjuda den goda qvinnan en så ringa gåfva.

»Behåll han sina slantar,» sade madamen, »för inte behöfver Lalla dem ... se på henne bara . . . år hon inte fin och grann som en liten prinsessa?»

Axner, som nu först tog den lilla flickans drftgt i ögonsigte, fann, alt hans värdinna talat/sant, ty en liten prinsessa kunde knappast vara grannare klädd, än lilla Lalla. Hon hade på sig en ljusblå sammets-kolt, vid halsen och armarne kantad med hvila sam-metsremsor af två fingrars bredd, hvaruti små svarta ovala lappar, likaledes af sammet, voro fåstade, så att det liknade bräm af hermelin. Underkläderna voro af det finaste cambridge med påsydda dyrbara spetsar, och de blå sammetsskorna, som omslöto de äfven för ett barn underbart små fötterna, fulländade den stor-ståtliga barnkostymen.

Detta sålunda praktfullt klädda barn bildade en högst märkbar kontrast mot madamens visserligen snygga men grofva yllekládning samt mot kammarens fula tapeter ocb simpla möbler, hvilka röjde den största fattigdom. Den säng, hvaruti vår hjelte blifvit lagd, utgjorde likväl ett undantag från den öfriga möbleringen. Den var af betsad björk, hade de finaste lakan och det vackraste täcke samt var försedd med sparlakan af rödrutigt bomullstyg. Ju mera Axner betraktade den lilla flickan, desto mer sagolik föreföll honom hennes tillvaro i denna torftiga boning.

»Ack, hvad madam har för ett litet sött barn t» utbrast vår hjelte.

»Ja, är hon inte bra söt! yttrade qvinnan, småleende mot barnet; »det är Lallas egen säng, som lilla herrn nu ligger i.»»Lalla vill till gossen,» ropade den lilla, sträckande lina smi armar upp mot vår bjelte.

1 stället för svar, böjde sig Adolf ned mot flickan, tog henne i sina armar, smekte och kysste henne. Flickan tog honom jollrande i håret och lufvade honom rätt allvarsamt; men oaktadt hans blesserade huf-vud icke medgaf slika karesser, utan började ännu värre svida och värka, hade han icke hjerta att befria sina lockar från den tyranniserande engelns bänder. Han kunde icke se sig mätt på de himlasköna ögonen.

Madamen, som derunder gått omkring och stökat i kammaren, återkom med vår hjeltes kaskett i handen och räckte honom den.

»Det är oartigt att be lilla herrn gå,» sade hon; »men klockan är nära åtta och det är redan mörkt . . . de tro väl derhemma, att trollen tagit honom.»

»Gerna må trollen taga mig,» tänkte Adolf, »notabene om de likna den här lilla sötnosen.»

»Ja, jag får inte dröja länge,» yttrade han, i det han nedsatte flickan på golfvet och sjelf steg upp för att taga afsked och gå.

Detta behagade ej den lilla prinsessan, som började gråta och slutade med ett skrik, som kunnat höras långt ut på gatan.

Vår hjclte stannade i förlägenhet öfver delta första prof på hans fruntimmerstycke och såg med bedröfvel-se på de stora, ymniga tårarne, som flödade utför barnets kinder, hvita och genomskinliga som liljans nyss utspruckna blad. Han kunde ej underlåta att trösta den gråtande skönhelen, och han tog henne der-före för andra gången i sin famn. En stråle lyste i barnets öga, ocb ögonblickligen voro alla tårar försvunna, så att knappast spåren efter dem förmärkles*Nfir man fir barn, gråter man ofta och alltid bäckar af lårar; men vid en enda blick af barndomens vårsoi upptorkas de, lemnande efter sig ett, om möjligt, finnu mera leende ocb skönare blomsterfält fin förut. Rfir man fir gammal, gråter man sfiltan och alltid så få tårar; men de försvinna icke så lått, utan ligga förstelnade qvar på kinden, ty vintersolen bar ingen makt öfver dem, och det vissnade fält, hvaröfver de fallit, har ingen blomma, som af dem kan lifvas och förskönas.

Ett buller hördes från farstutrappan.

»Hemma så Lidigt!» mumlade madamen, blickand« oroligt mot dörren.

Ett dunkande och klampande hördes nu tydligare, liknande en karls steg, som har svårt för att gå uppför en

trätrappa.

»Jaså, han fir redan deran,» suckade madamen; »då blir det en svår qväll igen. ... O, min Gud!»

»Kryp upp i sängen igen och lägg sig,» sade hon derefter, vändande sitt bekymmerfulla anlete mot Ax-ner; »det fir man min som kommer . . . han går snart in i kammarn der och lägger sig.» Hon pekade dervid på en låg dörr. som Axner förut ej blifvit varse.

Vår hjelte, delande sin värdinnas oro, utan all just Teta hvarföre, räckte henne sin sköna börda och hoppade sedan upp i sängen, hvars gardiner hon omsorgsfullt efter honom tillslöt och fästade ihop med en knappnål.

Adolf kunde således icke se hvad som föregick i kammaren; men han spetsade desto mera sina öron. Hans bjerta klappade våldsamt ocb han önskade sig vara långt ifrån detta ställe. Han föreställde sig sinafosterföräldrars bekymmer öfver hans (Daga bortovaro och såg hela kopparslaga re verkstadens arbetspersonal springa kring gator och gränder» för aU söka rått på hooom. Dertil! kom tanken på den beskedliga qvin-eans dystra blickar» förorsakade af bullret i farstun och hvilket äfven föraaledt hans döljande bakom sänggardinerna, hvaraf han drog den naturliga slutsatsen» att hans upptäckande beslåmdt skulle medföra fara så vål för honom sjolf, som för henne» hvilken gömt honom. Han ångrade bittert» att han ej i tid begifvil sig af. hvilket han sÄkerUgen skulle halva gjort» om den lilla förförerskan i hlä sammetskolten icke hade funnits. Han hade följsdttligen redan gjort den erfarenheten» att en hjelte, han må vara stor eller liten» gör båst uti alt så litet som möjligt fördjupa sig i ett par stora himmelsblå ögon.

Dessa reflexioner afbrötos nu af den upplåsta dörrens knarrande ljud, hvarpå följde slamret af jernbe-slagna becksömssulor mot golfvet.

»Hvarför ligger inte ungen . . . hvarför skriker hon, som hade hon knifven på strupen?» trängde till Adolfs öron en basröst, på en gång rosslande och sväfvande, som en druckens.

»Herre Gud! barnet är ju tyst och beskedligt, min snälla gubbe!» svarade hustrun med samma milda stämma, som så intagit vår hjelte.

»Gubba mig hit och gubba mig dit,» hördes basrösten; »skrek hon inte kanhända och jamade som en katt, når han fastnat i en dörrspringa ... nej, men barman sett på sjelfvaste f-n! . . . är hon inte utspökad som en ärtskrämma, en tealerdocka . . . kärng! vill du sälta högmod i ungen, du?»»Herre Gud! du vet ju, kära Anders, att de vill, att hon ska vara klädd på det här viset, och det är ju inte vi som kosta på det.»

»De vill, de vill!» röt basen; »här vill ingen an« nan än jag . . . är jag inte herre i huset . . . svara mig, kärng! ... är jag inte det? . . . har du mål i munn?» . . .

»Jo, visst är du det. Anders lilla! . . . visst är du herre i huset . . . hvem har nekat för detf»

»Så tig då och käfta inte emot . . . annars vet du jag kan mura ibop läppar på folk, så att inte ett mjölkorn en gång kan komma in eller pt.»

En minuts djup tystnad följde på denna dialog, som mer än en gång kommit håren att resa sig på vår bjeltes hufvud.

»Sätt fram mat . . . jag är hungrig som en varg,» började ånyo denne vargens like.

»Strax, Anders lilla! . . . men jag tänkte du var sömnig och att du derföre» . ..

»Hvad sa du? ... är jag sömnig? . . . vill du säga, hvarför jag är sömnig?» . . .

»Hå kors, jag tyckte så bara.»

»Du vill säga, att jag är full, din markatta! . . . svara mig, är jag full?»

»Har jag nånsin sagt, att du varit det? . . . när har jag sagt det? . . . aldrig, Anders lilla!»

»Du går omkring i granngårdarne och sprider ut för alla satans kärngar, att jag super.»

»Hvem har sagt det, Anders lilla? . . . kan du tro mig vara så elak? ... det är, vid den lefvande Guden, den största osanning ... det är bra obeskedligt att säga så.»»Har du nånsin sett mig taga mera fin en sup om dagen?» skrek basen.

»Nej, det har jag inte.»

»Se, så falsk du år ... du har sett mig taga två, tre, fyra och vfil flere, du . . . bur du kan ljuga mig midt opp i ansigtet . . . akta dig, akta dig bara! . . , bur går det med maten . . . bar du skafsår på hfi-larne?» . . .

»Strax, bara du år beskedlig, som . . . som du alltid dr.»

»Som du alltid år,» upprepade basen under hån; »ack, hvad du är fullklappad af dig! ... jo, du år god, du . . . den som har dig till hustru, han mår som en fisk i en stekpanna.»

Axner hörde en skåpdörr öppnas, jemte skrammel af tallrikar, knif och gaffel.

»Hvad är det för slag? . . . sill, spicken sill . . . ack, din svedda anka! . . . hvarför steker du den inte? . . . har du inte ved, inte balster? . . . hvaba?» . . .

»Jag visste inte, att du skulle komma hem så fort i dag . . . annars hade jag nog stekt den.»

»Ocb oskalad potatis se’n ... är du hustru, du?... har du stickor i fingrarne, efter du inte kan skala potatisen? . . . hä?» . . .

»I går var du ond på mig, för det jag skalat den . . . mins du inte det?»

»Det ljuger du . . . det år lättare att få en kamel genom ett nålsöga, än ett sant ord in i din mun.»

»Som du vill, kära Anders! ... gå på, du ... gräla på mig, misshandla mig ... en gång skall ditt samvete vakna, och då . . . då» . • .

Soyftningar afbröto den arma qvinnans röst; Axner knöt krampaktigt sina nåfrar. Han darrade, menicke roera af fruktan, utan af harm öfver hvad han hörde.

»Bränvin hit! ... bit med bränvin, det f-n må ta dig!» skrek mannen.

»Här har du huteljen och der står glaset,» stammade hustrun.

»Las; vill jag ha . . . hvar har du laxen . . . stekt ska den vara, för annars blir du kokt, och det kan du såtta dig på.»

»Jag har ingen lax bemma, goda Anders!»

»Inte?»

»Du vet ju, bur dyr han är i år . . . kostar tjugu-fyra skilling marken» . . .

»Det angår mig inte . . . spring och köp, annars . . . ja ja, du kftnner mig.»

»Jag har inga pengar, Anders.»

»Har du inga pengar?»

»Nej, du har inte gett mig en enda styfver på hela veckan.»

»Och del står du och säger mig midt opp i synen!» . . .

»Jag svarade bara på din fråga . . . men om du inte längre vill vara ond på mig, så ska jag skaffa dig både lax och pengar tills i morgon.»

»Nu, nu genast vill jag ha . . . på eviga fläcken, hör du inte?» . . .

»Jag kan inte stjäla, Anders!»

»Men jag kan, menar du . . . dq är mig ett hår af hin håle och ett af de längsta till på köpet.»

»Gud i himmelen! ... låt bli dessa rysliga ord, åtminstone så länge det lilla oskyldiga kräket hör det.»

»Hvad rör ungen mig! . . . hvad har jag med den der strömmingsnacken att göra?»»Det fir ändå godt, Anders, att få sina tjugu ribsdaler i månaden för ett så litet barn . . . jag undrar just, bur det annars skulle ha gått för oss.»

»Nå, än mjölken och skorporna, som du proppar i den nådiga fröken, kostar det ingenting det? . . . räcka de tjugu riksdalerna till, du?»

»Det måtte väl du bäst veta, som får jemt hälften af pengarne i böTjan af hvarje månad . . . med den öfriga hälften föder jag både mig och barnet, och byran får jag äfven betala . . . ljuger jag kanske nu med?» ...

»Och jagger ingenting, jag?»

»Nej, Anders, det gör du inte . . . och aldrig har jag betler bedt dig om något för barnets skull.»

»Tag hit ungen!»

»Hvad vill du med barnet?»

»Tag hit det, säger jag!»

»Hvad, vill du det?»

»Jag ger ingenting, säger du . . . men jag ska visa dig på andra ruter, jag . . . jag vill visa, att jag kan ge det något, jag, och det som ska smaka fläsk ändå.»

»Hvad vill du ge flickan för slag?»

»Brfinvin . . . begriper du inte det, ditt nöt! . . . tror du, jag gitter ocb super ensammen . . . fröken ocb jag ska dricka kusin-skål ... är det inte hederligt, det? ... nå, skynda dig . . . hvad står du och bläoger på ?» . . .

»Anders, det kan aldrig vara ditt allvar att» . . •

»Hit med lilla kusinen . . . har hon fått tänder, så Ir det också tid på att hon får sig en tår på tand . . . langa bit kusinen, har jag sagt!»

Du vill ta lifvet af barnet . . . nej, det kan du inte vilja ... du gycklar bara.»»Vet du inte, att supen just är lilla lifvet ... det aka pigga opp den lilla siklöjan, det»

Gossen inom sparlakanen kände sina lemmar öfver-gjutasaf kallsvett.

»Bär du inte hit henne med godo, 9å drager jag er begge fram till buteljen, om jag också 9ka ta er beg* ge vid kalufven!» ...

Adolf hörde honom resa sig upp från stolen och kände sitt blod stelna.

»Anders, goda beskedliga Anders!» hördes den arma qvinnan bedja; »det är ju inte vårt barn . . . inr för Gud och barnets föräldrar måste vi ansvara för att ingenting ondt händer del . . . du måste vara barmhertig . . . inte mot mig, ty jag skall tåla allt, för? draga allt, liksom jag förr har gjort ... du vet bur jag lidit och ändå aldrig klagat för någon menniska . . . och när jag klagat inför Gud, så har jag ändå alltid bedt för dig . . . var menniska, Anders, om da vill, att Gud ska vara nådig mot dig på den yttersta dagen!» . . .

Ett skallande hånskratt besvarade denna bön.

»Nej, Anders, du är ingen menniska,» fortfor den förtviflade hustrun; »den onde har fått makt med dig, och Gud nåde dig i din sista stund!» ,

»Supa först och predika sedan,» var den oblidkeliga basröstens svar.

Adolf, som hörde den vilde mannen gå öfver golf-vet, satte sig upp i sängen och kramade sina fingrar emot hvarandra, så att det knäppte i hvar led.

»Jag vill ut! ... jag ska anropa alla menniskor ute på gatan om hjelp!» hördes qvinnan ropa.

»Ja så, din fullritade!» svarade mannen; »det skalle du nog ha lust till . . . men det ska vi bli två pm . . •försök ati komma ut nu, om du kan . . . försök att skrika, om du kan . . . det ska bli lås för lädersäck och det som ingen smed ska dyrka opp, det lofvar Storken ocb jag . . . och Tranan ropar amen!» . . .

Ett sönderslitande jemmerrop, hvarmed barnets klagande röst förenades, pressade sig fram ur qvinnans läppar.

»Nåd! nåd!» klagade hon med balfqväfd stämma, »slå mig, men akta . . . akta flickan . . . aj! . . . Gud! .. . Gud! ... oh!» . . .

Ax ner slog upp sänggardinerna, kastade sig ur sängen och störtade fram på golfvet med blossande kinder, framsträckta armar och hårlestarne utspärrade som taggarne på en igelkott, samt med blickar så brinnande, att glansen af ett varglos ögon skulle haf-va fördunklats deraf.

Den vildsinte husfadern bleknade af fasa, lösgjorde sin hand från den olyckliga hustruns lockar och drog sig på skälfvande ben tillbaka mot väggen, bvarinvid han lutade sig med gapande mun och stirrande ögon.

Hvarifrån hade väl denne objudne gäst kommit? från taket eller golfvet, himmelen eller afgrunden? I beggedera fallen kände sig den bestörte värden lika mycket besvärad af besöket.

Hade vår hjelte, begagnande sig af del intryck, ban genom sin oförmodade uppenbarelse åstadkommit, antingen strax gått ut sin väg genom dörren, eller också krupit upp tillbaka i sängen och dragit gardinerna igen efter sig, så hade utan tvifvel karlen, som nu bäfva-de för honom, blifvit lemnad i den öfvertygelsen, att det varit ett bestraffande öfversinligt väsende som uppenbarat sig för honom, hvilket möjligtvis kunnat ut-öfva något helsosamt inflytande på hans förhärdadesjäl; men vår hjelte, som under loppet af hela denna dag i fantasien svafvat omkring i sällskap med de största hjeltar, bland b vilka han icke räknade sig för dem minste, kunde nu icke föreställa sig annat, än att det var hans egen personlighet, som injagat sådan skrick hos Lallas obarmbertige fosterfader.

Den der, som redan blifvit så förkrossad af min blotta åsyn, tankle han, hvad skall han då icke blifva, när han får höra min rosi! . . . hvad annat, än stoft ocb aska! . . .

Axner letade efter något mustigt uttryck, tog minnet af kopparslagareverksladens gesäller och lärpojkar tillbjelp, samt fick på detta sätt slutligen tag uti följande, hvilket han icke underlät att med tillbörlig deklamation framsäga:

»Vet du inte hut, din långa djefvul!» . . .

Madamens kära hälft spratt till vid delta kraftuttryck, och hans nyss förut nästan förstelnade ögon började na rulla i sina gropar, som eldkulor.

Jcke kan ett budskap från himmelen föra ett så ohyfsadt språk och icke heller är det tänkbart, att en ande från afgrunden så der kan stå och huta sig sjelf. Nej, visst icke. Snarare klingade det i den elake karlens öron som en hemlandston från hans egen syndfulla jord. Han började resa sig från väggen och nyfiket betrakta den objudne, ungdomlige moralpredi-kanten.

Denne, för att öka effekten af del förra uttrycket, hvilken han ansåg ofelbar, återtog ånyo:

»Du vill pina bränvin in i lilla flickan der och se’n slår du och luggar din hustru, för det hon inte vill tillåta det . . . skäms du inte? ... är du karl, du? . . • packa dig genast på dörren, eller sundarjag dig strax ut genom fttostret! . . . vill du supa, nog ska jag bestå tilltugg, och vill du slåss, nog ska du få ditt lystmdte! . . . fege usling, som slår qvin-nor och pinar små barn!» . . .

Under det vår bjelte, som till yttermera visso satte armarne i sidorna, så predikade, höll den, till hvilken han ställde sitt heroiska tal, sina ögon oupphörligen fåstade på den modige gossen, hvilken så der skurpen-sade upp honom i hans eget rum. Ju mera han be* traktade gossen, desto lifligare gnistrade pupillerna i hans ögon, och det vidrigaste leende började, till vår bjeltes stora förvåning, spela på bans skäggiga läppar.

Men ännu mera förvånad blef Adolf Axner, när den groflemmade karlen öppnade sin mun och öfverraska-de

honom med följande:

»Jo, så är det med . . . hvar f—n hade jag ögonen!... din hundsvotl! du är densamme, som kastade snuset och askan i ögonen på mig . . . jag känner nog igen dig, hta på det . . . hur har du kommit hit in i rummet? ... du vill ha betaldt för snuset förmodligen ... det ska du få, min gosse ... om jag så visst hade den andra karnaljen bår med, för två var ni . . . men du ska få för den andra med . . . fem och tjugo för egen räkning och fem och tjugo för kamratens . . . summa: femtio . . . tror du inte jag kan räkna, fast jag inte* gått i skola, som du?» . . .

Nu blef det vår hjeltes tur att isas öfver ryggraden. Alltför väl igenkände han nu den förfärlige muraren, hvilken han och Hök, understödde af Claristernes artilleri, hade besegrat utanför krogen i Stadsgården. Detta var, i förbigående sagdt, det enda tillfälle på hela den äfvenlyrliga aftonen, då Claristernes artilleri med fördel blifvit begagnadt; ty under striden i SistaStyfverns trappor hade vinden varit så obestämd, att Glaristerne icke vågat begagna sina strutformiga papperskanoner, af fruktan att få hela laddningen i egna ögon, hvilket också håndt en af artilleristcrna, som vid sammandrabbandet vågat ett försök med detta farliga vapen.

Men hur hårdt af ödet! hur föga uppmuntrande för dem, som göra nyttiga uppfinningar i den ädla krigskonsten! Denna enda gång på dagen, den nya uppfinningen med fördel blifvit använd, skulle slutligen upplösa sig till nackdel för en af Glaristernes tappraste kämpar, och Adolf Axners fina lemmar skulle nu i rågadt mått få gälda hvad den förfärlige murarens ögon lidit.

Förtviflad såg Axner omkring sig i rummet Hans ögon sökte den beskedliga madamen, somen gång förut räddat honom. Men hon var försvunnen ur kammaren med sin lilla fosterdotter. Derefter sökte han sjelf dörren, men råkade i stället på murarens arm — denna arm så tjock och knölig, som grenen på en sek-lergammal ek.

»Du vet kanske inte, hur prygel smakar?» frågade honom muraren; »du är kanske mera van vid rottingen, den gamla kakan för skolråttor . . . men ett godt och ordentligt prygel går bäst med hasselkäppen . . . jag vill minnas, att jag ska ha en så’n der bakom kakelugnen, bara han inte är för torr ... det vore ledsamt, det.. . ett stort och färskt björkris vore inte heller så oäfvet och byxorna lida inte det minsta deraf . . « passar kanske bättre för så fint skinn som ditt. . . det är väl skräp till risbaslur du fått ... de der fina frufingrarne daska på, så det är ömkligt och löjligt . . . men har man sig en dugtig svege och en dugtigarm att basa på med, så gör det godt för bela månaden, ser du, min gosse lilla.» Under denna tröste-rika monolog förde muraren med ena banden sitt offer med sig till kakelugnen, i hvars ena vrå ban famlade med den andra.

»Ja så, det finns bara eldgaffeln här i vrån,» fortfor den humoristiske muraren; »något för bård, den der tingesten . . . kan dock gå för sig i nödfall . . . kom med, så ska vi se efter i andra vrån . . . ge sig till tåls, min lilla grefve . . . den väntar inte för långe som väntar på något godt . . . jag svarar för att hans nåd ska spritta på golfvel der, somen mört i vattenbrynet ... det ska nog bli lif i alla ändar, det lofvar jag . . . vattnas det inte om mun redan?» . .

Man måste, till vår hjeltes ära, medgifva, alt föreställningen af den blifvande smärtan mindre oroade honom, än tanken på det vanärande i bestraffningen. Han, som aldrig fått någon aga af föräldrars, fosterföräldrars eller lärares händer, ty han hade aldrig gjort sig fortjent deraf, skulle nu böja sin rygg under en rå arbetares grofva näfvar, — Gesars, Hannibals och Paulis vän läggas upp för prygel af en simpel murare!

»Döda mig! döda mig tusen gånger! men slå mig iote, goda herre!» bad ban med tårar i ögonen.

»Hå kors, hvad tänker lilla baronen på! ... han ska få ligga framstupa på mitt venstra mjuka knä . . . men ligger ban inte stilla och beskedligt, så får hans nåd hålla till godo med hårda golfvel . . . hans nåd lipar, tror jag . . . bättre ha tårar i ögonen, än snus och aska, din lymmel!» tillade han, i det han ruskade sin fånge af alla krafter och bet ihop tänderna af ilska.

Flickan i Stadig.Jätten släpade sitt- rof till andra kakelugnsvrån, stack sin lediga band deruti, ocb när den återdrogs, följde dermed — icke den eftersökta svigtande hassel-käppen, utan ett gigantiskt — klappträd, förmodligen tillhörigt murarens hustru och fördt af hennes idoga händer vid någon af de aödra tvättbryggorna.

»Ja så, det lär väl inte finnas något bättre,» började ånyo muraren, som återvunnit sitt gamla glada och, jovialiska

lynne; »det här är väl inte alldeles detsamma, men man kan hjelpa sig fram med det ett godt stycke ... det smäller så förbannadt och gör mer oväsen ån nytta, men det är sant, man kan nyttja defe på tvären, så smäller det inte så hårdt, men kännes så mycket bättre ... ser du, jag gör alltid det geda & tysthet, jag.» . . .

Vår hjelte drog en djup suck, serdeles med afseen-de på det gigantiska klappträdet. Att läggas under detta träd, liksom simpelt byke, upprörde ännu mor hans unga blod. Hasselkäppen bade då varit mycket bättre, ty deruti låge åtminstone något militäriskt, och hvem vet dessutom så noga, om ej den store Na-poleons marskalkar. hertigaF, vicekonungar, jo till oeb med konungar, hvilka tjent sig upp från de lägsta grader, hvem vet så noga, säga vi, om ej alla desse haft en äldre bekantskap i hasseln , än i lagern!

»Se så, min lilla fiffiga herre!» återtog nu muraren, som icke var någon gnidare på artiga epiteter; »na ska vi muntra oss på en liten stund. . . aldrig har ni varit och aldrig blir ni hädanefter så klappad som ni nu ska bli . . det ska gå så lätt som att gipsa tak och marmorera väggar . . . kom. min sockergrh! den här konfekten skadar hvarken tänderna eller magen.»Dervid drog han den stackars trettonårige gossen med sig till en stol, tog derpå sjelf plats, framskjöt derefter, sitt venstra knä och inbjöd vår hjelte, medelst en höflig gest, att lägga sig framstupa öfver det framsträckta knäet.

Både forntidens och alla tiders hjelteminnen för-svunno i denna stund för vår hjeltes blickar, och hvem kan väl undra på del? Han började så bittert gråta och så innerligt bedja, att del kunnat röra stenarne i ett fyravåningshus; men hvad som biter på mursten, biter icke alltid på murare.

»Om du varit äldre,» svarade den vilde hämnaren, »så skulle jag hafva bräckt refbenen på dig, så att du blifvit lös i köttet som en daggmask; men nu är du blott en pojke, och derföre slipper du först med femtio slag för snuset och askan, och sedan med femtio till, för du blandar dig i tvisten mellan man och hustru . . . skriker du, så qväfver jag dig med mitt förklä . . . ner med dig, din unga spetsbof! . . . efter fem minuter ska det inte finnas en hvil fläck på din kropp!»

Dervid grep han med venstra handen öfver nacken på Axner, för alt vräka omkull denne; men vår hjelte, hvilken det afgörande ögonblicket förlänade förlviflans krafter, mod och beslutsamhet, svängde sig med hela kroppen öfver murarens knä och, innan denne hunnit få ett nytt tag, hoppade han upp invid dennes venstra sida, slog armarne om jettens hufvud, tryckte sidan deraf hårdt till sitt ansigte och bet af hans halfva öra. Efter delta förtvillade anfall, som vågades och lyckades vida fortare, ån det nu hunnit beskrifvas, släpper bao sin blesse rade finde, störtar på dörren och upp-r.'cker den.I sin rygg känner han klappträdet, hvilkel den 6f-verraskade, blödande och vrålande muraren slungat efter honom. Delta ökar farten, och den flyende gossen står nu på en gård, omgifven af höga murar, invid hvifka han ilar med andan i halsen, för att finna någon port till gatan.

Fotsteg och röster höras. Han stannar, tveksam om han bör springa fram eller tillbaka. Han lyssnar med handen på sitt bultande hjerta.

Då framkomma ur en smal och mörk gång flera personer, hvilka, mera springande ån gående, begifva sig till den gårdsport, som ledde till murarens trappa och hvarifrån Adolf nyss kommit.

Vår hjelte drager sig tätt intill ett af gårdshörnen och håller sig der dold, tilldess de ankommande försvunnit från gården.

Derefter kastar han sig in i den mörka gången, spritter till af glädje, när han hör vågornas plaskande, och befinner sig nu med lättadt bröst i Stadsgårds-hamnen.

Han sträcker händerna upp till den månskensklara himmelen och tackar sin Gud och Skapare, såsom det en tapper och from riddare anslår.

Derpå viker han af till venster och börjar springa af alla krafter, skådande sig ofta tillbaka, liksom fruktade han, alt bakom sig upptäcka den förfärlige murarens blodiga ansigte.

Under det han så springer, stöter han i mörkret emot en rörlig kropp, som är i hans väg, men hvilken knuffar den springande några steg tillbaka.

»Vill du springa omkull folk, din stryker!» ljuder i Axners öra en välkänd röst.

»Pauli! Pauli!» skriker han gladt till och stannar.»Axner! Adolf!» svarar en lika glad stämma.

Vår hjelte känner sig omfattad af sin vapenbroders armar och uppger ett nytt rop af förtjusning.

»De ville mörda mig,» svarar Axner sin väns frågande blickar.

»De bofvarne!»

»Och prygla mig» ...

»Det ska kosta blod!»

»Hu! det var rysligt!»

»Hvarifrån kommer du?»

»Från Fenrisulfven.»

»Du är barhufvad ... hvar är din mössa?»

»Hos Midgårdsormen.»

»Men så säg då, i Guds namn! ... hvar har du varit?»

»Hos Loke ... Utgårda-Loke!»

* FJERDE KAPITLET.

(Ett fyalft öra, i stället tor taft øtora Ijint mrløblå ögon.

Dagen efter nyssberörde våldsamma uppträden i Stadsgården var en lördag. Det var på eftermiddagen.

På en stol framför sin fostermoder, fru Brundström, satt Adolf Axner. Den goda frun var som bäst sysselsatt med att peta i sin fostersons hufvud ocb undersöka den stora kulan, hvilken, lik en ny på byggd våning till ett äldre hus, utbredde och upphöjde sig öfver vår hjeltes hjessa.

Midt på golfvet stod den hederlige kopparslagaren, borstande sin gamla helgdagssurtut, så att dammet, likt ett moln, skockade sig omkring honom.

»Det är väl bättre nu, söta mamma?» frågade Adolf.

»Vackert bättre,» svarade frun; »den der kulan får du behålla länge och vil . . . men det skadar inte åt dig . . . hvad hade du der att göra? ... är det skick och skäl att ge sig i slanger med så’na der gatpojkar och» . . .

»Inga gatpojkar, mamma lilla,» afbröt henne fostersonen; »det var mina kamrater jag var med.»»Vackra kamrater som springa och förföra dig . . aldrig har du varit med om locket förut . . . jag känner dem nog, jag: det var de som narrade dig.»

»Tvärtom, de ville inte ta mig med; men jag tvingade dem att göra det.»

»Om du gör om det der en gång till, så blir jag aldrig god p§ dig mera.»

»Se så, min gamma, käksa inte mer om den der saken.» blandade sig kopparslagaren i samtalet; »en pojke ska vara pojke och inte flicka.»

»Men om han blifvit ihjelslagen?» frågade frun, med eo bekymmerfull blick på gossen.

»Nå, då hade det varit tids nog att beskärma sig,» svarade mannen; »inte skadar en några skråmor inte .. . jag har fått många åkarnyp på min skalle i min dar, med ändå är deo bastant som locket på den stora kopparpannan dernere.»

»Men, kära Brundslröm,» frågade frun, »är det då ditt allvar att gå till Stadsgården?»

»Ja, det är det.»

»För att leta rätt på det der vilddjuret?»

»Ja visst.»

»Men hvad ska det tjena till?»

»Hvad det ska tjena till? . . . jo, jag vill se hvitögat på den skurken, som bar händer på en trettonårig gosse.»

Jag vill se de stora blåa ögonen, tänkte Adolf.

»Och som misshandlade sin hustru,» fortfor mästaren; »får jag tag i honom bara, så» . . .

»Hvad har du med det att göra?» inföll frun.

»Och som ville hälla bränvin i den lilla vackra flickan,» utlåt sig Adolf.

»Kanske du tänker följa med, din toker?» yttrade fostermodern.»Ja, mamma, pappa bar lofVat mig det.»

»Men om muraren slår armar och ben af er?» frågade hustrun.

»Kan man se,» svarade mannen med ett sjelfförnöjdt leende; »den som förlorat ett balft öra, aktar sig nog för att mista andra hälften» . . .

»Men om ban tager edra örlappar i stället?»

»Det får han gerna, notabene om han kan,» svarade kopparslagaren och såg lugnt på sina stora näfvar.

Adolf såg också lugnt på sina.

»Det gör mig ondt om den arma hustrun!» sade frun.

»Och lilla Lalla se*n!» tillade Adolf; »hvad hon är vacker . . . så'na ögon, må mamma tro . . . och hennes händer, så fina och små som vingarne på en fjäril.»

»Stackars barn!» suckade frun; »säkert har bon föräldrar i lifvet, kanske rika och förnäma med . . . jag tyckte du berättade det.»

»Så hörde jag den beskedliga madamen säga . . . det betalas tjugo riksdaler i månaden för lilla Lalla . . . hon hade de grannaste kläder» . . .

»Att lemna sitt barn på ett sådant ställe!» anmärkte frun; »är det föräldrar det? . . . Hur stå till svars för det? . . . finns det något rysligare än en mor, som kastar sitt barn ifrån sig och öfverlcmnar det i så’na bänder! . . . Gud nåde den, som inte bar någon buld och skyld som ser om sig, när man är liten och späd!»

Adolf höjde upp sina ögon till fostermodern. I b vardera ögat perlade en tår. Äfven han bade kunnat vara utkastad i verlden utan buld eller skyld. Han hade alltid känt det; men djupast kände han det nu i denna stund. Derföre utvidgades de båda tårarne allt mera och brände i de svällande ögonlocken. Utan att såga ett ord, drog han fostermoderns ena hand ner tillsina läppar, och när hon drog handen tillbaka, hvilade pi den de begge dyra, klara perlorna, skimrande i ro-senrödt, liksom bure de återskenet af det bjertblod, hvarur de flutit.

Fostermoderns läppar hade icke heller något annat svar än den kyss, de lemnade på gossens rena panna.

I hvilketdera af dessa båda hjertan såg Gud i detta ögonblick sin afbild klarast? I hennes, hvaruti tillfredsställelsen af en ädel gerning bodde? eller i hans, som glödde af en tacksamhet, för hvilken tungan icke hade ord?

Kopparslagaren var nu klädd och letade efter sin hatt. Frun steg upp, framtog bans käpp, temmeligen grof, åfven för en murares rygg, och räckte honom den. Adolf var snart rustad och hade i handen en vacker filthatt, den han köpt för de penningar han sjelf förtjent på liksång och likbäring inom Clara församling. Hvardagsmössan låg q var i Stadsgården.

»Ställ nu inte till något värre spektakel, än hvad som redan skett,» förmanade den omtänksamma frun både mannen och fostersonen.

»Bekymra dig inte, min gumma,» svarade mannen; »jag år vål inte något barn heller.»

»Jo jo men, är du så,» menade frun; »når det är fråga om så’na der äfventyrliga upptåg, så är du, minsann, inte den siste i leken . . . jag känner dig nog, din gamle toker! . . . man ska få se, a(t du inte ger dig, förrän äfven du kommit i krakel med den der menni-skan.»

»Kanske du tror, att han vill prygla mig också?» genmälde mästaren skrattande.

»Abja, bara det inte blir för mycket, så kan det väl inte vara så farligt,» skämtade hustrun; »men,» tilladehon allvarsamt, »laga nu att du får reda på någon af det stackars barnets anhöriga, så att man kan underrätta bonom eller henne om hvad som passerat i går och säkert passerat många dagar förut, så att det arma kräket får komma på något bättre ställe.»

»Ska ske, ska ske, min gumma!»

»Adjö, mamma lilla!» sade Adolf, kyssande fostermoderns band.

»Far varligt fram, min gosse!» varnade frun, »och akta dig för flera knölar . . . den som läser måste vara rädd om hufvudet . . . hör du det?» . . .

»Var obekymrad, mamma ... det ska nog gå bra.»

»Laga äfven att du får rätt på din mössa . . . Brund-ström du, dröj nu inte länge borta i afton, för det är hafregrynsgröt till qvällen . . . adjö! adjö!»

Kopparslagaren ocb hans fosterson lofvade att tidigt vara hemma, hvarefter de gingo.

Man kunde se och höra på allt, att hustrun var den som hade högsta väldet der i huset. T borgarehus, ja till och med i andra, lider aldrig det gemensamma goda deraf att en förståndig hustru utöfvar husbond vä Idet. Erfarenheten visar och har visat, att slika hushåll alltid stått sig bäst, och en förståndig hustru ställer icke just mannen under toffeln för del; men gör hon det, så gör hon det merendels så fint, att hvarken han sjelf eller andra komma underfund med det.

Klockan klämtade 4 i Catharina? kyrktorn, då Adolf Axner med sin fosterfader stannade utanför porten till det hus, hvaruti han aftonen förut spelat en så betydande roll och hvarifrån han, lik en jagad hare, slutligen hade (lytt. Nu stod han åter framför samma port vid sidan af den väldige kopparslagaren, hvilken han så många gånger sett kasta storsläggan med samma lätthet, hvarmed en annan handterar en boll. Han hade således ingenting mer att frukta af murarens näf-var. Men fast han ännu harmades på denne, för det han velat prygla honom och det med ett klappträd till på köpet, så ville han honom dock ingenting ondt numera, dels af det skäl, att hämndkänslan icke slår någon djupare rot i ett barns hjerta, dels ock för det, att han ansåg denne, genom förlusten af halfva örat, redan hafva lidit ett tillräckligt straff.

Hvad murarens hustru beträffade, så tyckte han visserligen synd om den beskedliga madamen, som upptagit honom från gatan och förbundit hans hufvud; men han var missnöjd med henne, för det hon, efter det han genom sin mellankomst räddat henne från den svåraste misshandling, sprungit utur rummet och lem-nat honom ensam i sticket, utan att sedan fråga efter honom det ringaste.

Nej, det enda mål, hvartill han både med hufvud och fötter sträfvade, var två stora himmelsblå ögon. För iqindre ögon än så hafva stora hjeltar dragit svärdet ur skidan och stora härar massakrerat hvarandra. Ho kan uppräkna alla de kulor och bomber, sabelklin-gor och bajonetter, som haft sin arsenal under den emaljerade kupolen af en qvinnas öga! Om det är en sanning, och detta är det utan tvifvel, att ingen dödlig har beredt jorden så mycket godt och ljuft som qvinnan,så lärer det väl icke heller kunna nekas, att ingen ställt till så mycket ondt som hon. Men hvarifrån har hon då fått denna allsmäktiga trollstaf, hvarmed hon, ena stunden, kallar himmelen med alla dess englar till jorden och, den andra, besvärjer afgrunden att med alla sina lågor öfversvalla land och sjö? — Hvårföre är det för henne en sådan småsak, att vid sitt rosen-band, af millioner nycker sammanväfdt, fästa oss män-ner, förståndets och kraftens symboler, och sedan obarm-hertigt låta oss dingla mellan himlen och

afgrunden, tilldess vi blifvit tunnare än sjelfva den omgifvande luften? Huru förklara detta? — Det ligger i hennes natur, säger man; men hvaraf består då denna natur? Hvem kan mäta ett haf, som b varken bar botten eller gräns, om man också satte för sina ögon förståndets skarpaste synglas? Hvem kan lita på en våg, som, ena stunden, vaggar oss så lugnt mot den drömda hamnen, en tom luftbild af lycka ocb sällhet, och, den andra, kastar oss vredgad på en klippa? och ändå ledsnar man ej på alt förnya den vådliga seglatsen. Tusen gånger bedragen, vill man äfven blifva det för den tusende-första och så vidare. »Ho kan utransaka menniskones hjertan!» utropar profeten. Monne den gudsmannen, när han uttryckte sig så, icke menade »qvinnones» i stället? Det förstås, att vi här icke tala om dessa med-görliga, beskedliga qvinnor, hvilkas själsbotten man finner utan optiska instrumenter. Vi tala om de »riktigt äkta». Den man, som kan hålla en sådan i tygel, förtjente tvenne lifsens kronor i evighetens land.

Men vi förlora oss i vidlyftigheter, fremmande för bufvudämnet. Så gör man alltid, när man talar om fruntimmer. — De femå riga ögonen i Stadsgården hade redan förorsakat vår trettenårige bjelte en sömnlösnatt. Han tänkte icke mera pä Hannibal och Cesar.

För dem hade ju brustna blickar på ett slagfält varit vida kärare, ån det blixtrande ögonparet under en qvinnas panna. Hur kunde han då längre älska dessa stenhjertan? Deremot fann han det helt naturligt, att Antonius, följande sin flyende Cleopatra, lemnade sin flotta i sticket vid Aclium. Så går det. Mer än en hjelte bar qvinnan förvandlat till en kruka.

Adolf låg hela förmiddagen öfver sin beskedlige fosterfader med böner, att på eftermiddagen vara honom föl jäktig till Stadsgården, ty medan han sjelf solade sig * i de blå ögonen, ville han hafva någon med sig, som kunde hålla de grofva näfvarne på tillbörligt af-slåud.

Till stöd för sina böner begagnade han sig naturligtvis icke af de blå ögonen, ty instinkten sade honom, att dessa icke kunde hafva någon dragningskraft för en menniska, som bankar ihop kopparkitltar och brän-vinspannor. Deremot höll han immerfort för dennes ögon murarens grofva näfvar och vågade till och med understundom sticka fram ett tviflande ord, om kopparslagarens kunde uthärda en jemförelse med den förres, både hvad dimensionerna och intensiteten angin-ge. Handtverkare i allmänhet och smeder isynnerhet tala mycket om sin styrka och medgifva ingens öfver-lägsenhet derutinnan. Kopparslagaren firundström med-gaf, att hofslagaren Ekberg var stark och att bofsla-garen Löfgren var ännu starkare — desse ansågos också för de starkaste på sin tid; — men när någon sade honom, att Löfgren ensam kunde lyfta upp bakvagnen till det största täckta åkdon som fanns, så svor Brund-ström på, att han sjelf en gång ensam upplyftat en brånvinspanna, hvaruti hela täckvagnen kunnat stå.På detta sått lyckades det ulan svårighet vår hjelte att öfvertala sin fosterfader. Om stora blå ögon försvaga senan i armen och modet i barmen, så gifva de deremot i ersättning åt hufvudet de diplomatiska strän* garne.

»Jaså, det är då här han bor, den der farlige muraren?» frågade kopparslagaren sin fosterson, i det han plirade med ögonen och drog öfverläppen föraktligt upp till näsan, för att på detta sätt visa, huru litet han baxnades för ett möte med denne.

»Ja, pappa lilla, derinne på gården . . . bara man går uppför en liten trätrappa.»

»Godt! . . . men det vore f-n om han skulle vara borta!»

»Så mycket bättre,» tänkte Adolf, men aktade sig visligen för att säga det.

De gingo in på gården och uppförden trånga, bristfälliga trätrappan.

»Den der dörren är det,» hviskade Adolf, utvisande en låg, lika bristfällig dörr.

»Vi ska väl knacka på för artighetens skull,» sade kopparslagaren och dängde på dörren med knytnäfven det värsta han förmådde. Derefter öppnade han, utan vidare krus och ceremonier, dörren.

Midt på golfvet i kammaren stod en q vinna, som betraktade de inträdande med förgråtna Ögon. Det var den beskedliga madamen.

Adolf skådade ål höger och vensler, på sängen ocb under bordet, men upptäckte hvarken den store muraren eller den lilla flickan. Detta oroade honom och han nedslog försagd sina ögon. Men man får icke alltid vara i fred, fast man nedslår ögonen. Vår bjel-tes ögon började vända ut och in på sig vid åsynen:af ett gigantiskt klappträd, som låg framför faans fÖUer. Han gaf det en spark, så att det dansade af inåt golf-vet och försvann under sängen.

»A b, den lille herrn!» yttrade qvinnan, torkande sina ögon med förklädet; »han kommer för att söka sia mössa ... jag har tagit vara på den.»

Hvad frågar den efter en mössa, som har en fin, splitter ny filthatt på nacken och ett par blå ögon i hjertat? Adolf runkade på hufvudet och teg, liksom han varit rädd för att framställa någon fråga.

Kopparslagaren, som icke heller kunde upptäcka någon grof karl till murare, drog ögonbrynen tillsammans och syntes äfven något förlägen.

»Är det madam,» frågade han slutligen, »som i går bjelple gossen min tillrätta?»

»Jaså, är herrn far till lilla herrn der?» gaf hon till svar, under det hennes jemförande blickar irrade mellan den äldres grofva, koppärriga anletsdrag och den yngres fina, vackra ansigte, liksom tviflade hon på möjligheten af att kunna plocka astrakanen från qvi-slen på ett granträd.

»Ja» jag är hans far . . . år det madam som är gift med muraren?»

»Ja, min man är murare ... jag vet inte, om det går an att be herrarne stiga fram och sitta ... det är så ruskigt och oslädadt här, för i dag har det» . . .

»Gör ingenting, madam . • . hur är det, år madams kära herr man hemma?»

»Nej, det är han inte.»

»Kommer han snart?»

»Det vet jag inte.»

»Hvar är han då nånstans?»

»Det vet jag inte.»»Jaså, madam vet inte alls, hvar han uppehåller sig?»

»Nej.»

»Hur ska man då bära sig åt för att träffa honom, den gynnarn?»

»Herrn vill då träffa honom?»

»Ja, det är orsaken hvarföre jag kommit hit . . • inte går man så lång väg för roskull.»

. »Nej, det kan jag väl tro.»

»Hur . . . hur mår han annars?»

Madamen såg på kopparslagaren, liksom förstode hon icke, eller icke låtsade förstå meningen af denna fråga.

»Hur är det med hans . . . hans öra?» frågade kopparslagaren, som gick rakt på saken.

Madamen flyttade sina ögon till vår hjelle och såg på honom med blickar, hvaruti den djupaste ängslan uppenbarades.

»Kanske har han fått sitt öra hopplåslradt igen?» yttrade kopparslagaren, något nedstämd af denna förmodan.

»Nej, han har fått lyte för hela lifvel.»

»Skönt! . . . och det är för den skull som madam ser så ledsen och bedröfvad ut?»

»Ja, jag är mycket ledsen . . . mycket bedröfvad,» svarade hon med ena banden öfver sina ögon.

»Hade det varit bättre kanhända, om min son låtit handtera sig som eu hund?»

»Nej, del har jag inte sagt ... Gud bevare er son!»

»Låtit slå ihjel sig, som ett får af slagtaren?»

»Nej, nej! ... det var en Guds försyn att han kom undan.»»Nå?» 4 . .

»Men Storken ska aldrig glömma det . . . han ska förfölja er son så länge han lefver.»

»Såå ... ja, må han försöka bara . . . hade ban varit hemma, så skulle jag ha spart honom besväret.»

»Lyd mitt råd, herre! . . . sök honom aldrig . . . herrn skulle bittert ångra det . . . lilla herre,» fortfor hon, vändande sig till Adolf, »möter ni honom någon gång, så fly . . . spring så fort ni kan . . . haf ögonen omkring er hvar ni går . . . stanna aldrig, när ni får se honom ... om ni är ute och leker med andra gossar, så tänk alltid på att han är i grannskapet . . . när ni går hem de mörka aftnarne, så gå aldrig in i porten förrän ni är säker på att ingen står der förut . . . Herre Gud, hvad det gör mig ondt att jag så nödgas förskräcka den raska, vackra gossen! ... men jag måste, jag måste det!» . . .

»Håhå! min son förskräcks inte af så'na småsaker .. . var lugn för det, kära madam!»

»Min man har svurit att hämnas . . . han ska hålla sitt löfte, för det är de enda löften han håller.»

Adolf hörde knappast hvad qvinnan sade; åtminstone lade han ingenting deraf på sinnet. Han undrade oupphörligen på den lilla flickans bortovaro och ville, så gerna han lefde, vinna upplysning derom; men man håller alltid länge på den fråga, hvarpå man anar sig ett ofördelaktigt svar.

»Det blef väl f-n till väsen efteråt,» återbörjade kopparslagaren, »när gossen så der behändigt undkom er mans klor? ... ni fick väl sitta emellan, som vanligt, stackars qvinna! . . . men det var i alla fall besynnerligt af er, att ni sprang ifrån min son, när ni visste hurudan er man är, den krabaten!»

Flickan i Stads g. 7»Jag kade ett annat mycket mindre barn att beskyd -da,» svarade madamen.

Adolf slog nu först upp sina ögon och fästade dem frågande på henne.

»Jag måste först se det tillgodo,» fortfor hon; »men hade jag då vetat hvad jag efteråt visste, eller att er son förut varit ihop med min man, så hade jag visst inte baft hjerta att springa ifrån honom . . . När jag Sedan kom tillbaks med hjelp, så var berrns son borta, Gud ske lof!»

»Vilja slå armar och ben af ett barn för det man fått litet snus i ögonen,» utlåt sig kopparslagaren.

»Föreställ sig då, goda herre, hvad han nu skulle vilja göra,» var hennes svar.

»Men det var sannt det,» inföll herr Brundström; madam nämnde del lilla barnet . . . hvar år den lilla flickan? ... det ska ju vara det sötaste knyte till barn!»

»Ack ja, hvar är hon?» kom nu ändtligen Adolf fram med sin fråga.

»Hon är inte mera här,» svarade qvinnan med en suck så sorglig, att till och med kopparslagaren, ehuru obekant med de blå ögonens allmakt, genomträngdes deraf.

»Inte mera här . . . hvar är bon då?» frågade haa.

»1 morse bar jag bort henne.»

»Hvart?»

»Till den som bon tillhörde, den som har större rättighet till henne än jag.»

»Hvem?»

»Det kan jag inte säga.»

»Kan inte?»

»Jag får det inte.»

»Det var emellertid bra för barnet . . . del var mycket hederligt gjordt af madam, för madam hade säkert mycket betaldt för flickan ?»»Ja, jag hade mycket betaldt, men äntra fnera glädje ... jag har kraft henne ända se'a hon kom till veriden . . . hon kallade mig för mamma,» tillade hon med en stråle af glädje i sin bliek.

»Ni har inga egna barn?»

»Nej . . . jag hade ett som dog; . . . men när jag hade lilla Lalla vid bröstet, så tyckte jag det var detsamma som mitt eget.»

Denna qvinna var således ej en af de »riktigt äkta», som vi nyss påpekat. Hon var en af dessa, hvarS sjåtebelten man finner utanf lod, och bvaruti dcrföre _ en man, utan fara att drunkna, tror sig kunna sticka båda benen, för att uppsparka botten och dferigenom nppgramia det klara elementet, hvaruti solen stnlle hafva älskat att skåda sin bild. Hvem vet derföre så noga, om ej de »riktigt äkta» enkom bhrfvit skapade till ett syndastraff för oss, nränner, som vanligtvis äro lika starka mot de svaga, som svage mot de starka.

kopparslagaren kände sig djupt röfd. Fostersonens sinnesstämning behöfver icke beskrifvns. Att till den olycklige älskaren tala om den förlorade älskarinnans eoglaegenskaper, är detsamma som att gjuta olja i elden. Man kan aldrig göra en sådan herre större tjenst, än när man talar det som är raka motsatsen.

»Hur länge har ni varit gift med honom?» frågade kopparslagaren med mycken vekhet i rösten.

»Sja år, herre!»

»Är han gammal er man?»

»Några och trettio år.»

»Hos hvilken mästare arbetar han ?»

»Han är hos ingen . . . han arbetar för sig sjelf.»

•Och super opp hvad han förtjenar?»»Han är mycket svär, herre!»

»Men hur kan ni lefva tillhopa med en sådan ore-gerlig sälle?»

»Jag är ju hans hustru, herre!»

»Men ni har inte gift er med honom, för alt fä stryk eller svälta ibjel.»

»Han var inte så när vi gifte oss.»

»Men när han nu är så, hvarför flyttar ni inte ifrån honom ?»

»Det är mitt öde, goda herre, och jag får väl dragas med det.»

»Vackert öde!»

»Skulle jag flytta ifrån honom, så blefve det alldeles förbi med honom.»

»Nå, det vore just en stor förlust» . . .

»Men det vore mitt fel, om den olyckan skedde.»

»Tror ni er då kunna förbättra honom?»

»Jag hoppas del.»

»Men om ni inte går i land med saken?»

»Så har jag ändock ett lugnt samvete.»

»Men en förstörd själ och en sönderslagen kropp.»

»Han grälar inte alltid och inte slår han mig jemt heller.»

»Tacka honom f - n för det han inte grälar och slåss när han sofver!»

»Men om jag bara fått behålla henne!» klagade den arma qvinnan; »jag skulle gerna lidit mycket värre, om jag fått ha henne qvar! . . . bara jag såg på den lilla engeln, så blef jag strax glad igen, om jag var aldrig så ledsen ... ack, hvad det var roligt att höra henne pjollra, att klå på henne och se henne dansa der på golfvet i sina vackra kläder, som klädde hennesi vil... na är Lalla grann, nu är Lalla snäll, sl ro* pade hon, och begge delarne var hon också» . . .

»Den lilla vackra blå sammetskolten!» inföll Adolf, som hängde sig fast vid den beskedliga madamens blickar, under det hon talade i fullkomlig paroxysm.

»Och de små blå kängorna!» fantiserade hon, stirrande på golfvet, liksom såge hon dem dansa der.

»Och de stora blå ögonen!» tillade vår hjelte, som icke längre nöjde sig med sådana småsaker, som koltar och kängor.

»Men allt förbi! . . . bon återkommer inte mer . . . aldrig får jag se henne mera . . . hvarföre skulle jag bära bort henne? . . . jag rør tokig . . . jag var vansinnig!» . . .

Qvinnan nedsjönk snyftande på en stol med händerna för sina ögon. Adolf gret och snyftade i kapp med henne. Kopparslagaren vände dem ryggen, närmade sig fönstret och upptog sin plånbok, bläddrande deruti.

Han nöp i en riksgäldssedel på två riksdaler och drog fram den till hälften ur plånboken. Men något, som skymde i hans ena öga; gjorde, att han skjöt tillbaka riksgäldssedeln in i plånboken och framdrog i dess ställe en bankosedel på tre riksdaler, med hvilken han gick till bordet, hvarinvid den snyftande qvinnan satt.

»Kära madam!» sade han, läggande sedeln på bordet nära den sittande, »blif då förnuftig igen ... er lilla fosterdotter är ju hvarken död eller begrafven . . . belsa på oss i morgon, så få vi närmare språkas vid ... kanske hittar min hustru på någon råd, för att bjelpa madam . . . jag beter Brundström, jag, kopparslagare och bor på Norr i Stora Vattugränd . . . alla menniskor känna kopparslagar Brundström ... Gud vare bos er, stackars qvinna! ... se så, kom nu, Adolf!»Dervid tog han sia fosterson vid handen, förde honom med sig till dörren och derefter ut i farstun.

Qviuaan spratt upp fria stolen och skyndade efter dem.

»Gosse, gosse! akta dig för muraren!» ropade hon; »men han vet inte hvad ni heter och inte heller hvar ni bor, och Stockholm är stort;. . . men akta dig i alla feU för muraren!» . . .

Derefter ilade hon tillbaka och slog igen dörren efter sig, för att få vara ensam med sin sorg.

Besynnerligt bär i verlden! sorgen är vål den obehagligaste gäst man kan tänka sig, och likväl, när han kommer och slår sig necj vid ens sida, stänger man igen sin dörr och säger sig borta för alla andra besökande, till och med för sjelfva glädjen, som man så väl kunde behöfva.

Kopparslagaren och hans fosterson begåfvo sig på hemvägen, tyste och knappast seende på hvarandra. När de hunnit till källaren vid Södermalmstorg, stannade kopparslagaren.

»På den der fisken kan man just behöfva sig en liten perla,» sade han; »det är så förbannadt dumt alt lägga sig i andras bekymmer och elände, för man mår bara illa af det . . . kom in med, så ska du få en smörgås med stek på.»

Adolf följde fosterfadern in på källaren och slog sig ned jemte honom vid ett bord, bvarpå kyparen, hvilken helsade på kopparslagaren som på en bekant kund. snart hade framsatt en sup med tilltugg för den äldre och tilltugg utan sup för den yngre.

»Kanske det skulle smaka gunstig berrn att få sig ett glas muskat limnell?» frågade kopparslagaren; »det är sött det, och passar för en sidan strupe som din.»»Nej, jag tackar, pappa, jag orkar hvarken äta eller dricka,» svarade Adolf, som tyckte att smörgåsen små-' kade bittert och möjligtvis icke hade större förtroende till vinet.

»Det är f-n hvad du ser kallhamrad ut, min gosse! jag tror du är kär i den lilla mamsellen» . . .

Adolf rodnade ända upp till öronen och gömde sitt ansigte bakom smörgåsen. Smörgåsar kunna ibland vara

nyttiga för annat än för magea.

»Hvad tusan har du på Söder att göra, bror Brundr ström!» hördes en röst från det inre källarrummet; »bar du kommit hit, för att knipa kunder ifrån mig?»

Brundslröm hof upp sina ögon och igenkände en embelsbroder, som stod på golfvet i den inre kammaren.

»Morjens, morjens, bror Pallin!» helsade han tillbaka; »du gissar inte så dumt, notabene så vida supar-oe äro dina kunder.»

Brundström skrattade rätt bjerlligt åt sitt eget infall, och Pallin, som ej var snarsticken, skrattade åfven.

»Har du inte lust att kila in på ett ögonblick?» frågade den scdnare; »jag ska säga dig ett ord så godt som två och bjuda dig på en spetsis så god som fyra.»

»Kan jag tjena dig med så litet, så hjertans ger-na,» svarade Brundström, hvarefter han steg upp för att gå.

»Sitt du mans qvar, Adolf,» sade han, »och är du törstig, så säg till att du får dig ett glas svagdricka med socker i ... jag kommer snart ut igen.»

Kopparslagaren på Norr gick derpå in till kopparslagaren på Söder. Adolf anammade det tidningsblad, som fosterfadern qvarlemnat, och började flitigt studeraderuti. Han hade hunnit ungefär till hälften af tidningen, då hans uppmärksamhet uppfångades af ett samtal i källarsalen.

»Nå ändtligen efter sju sorger och åtta bed röfvel ser!» hordes kyparens röst.

»Hade inte tid att komma i går,» svarade en basröst, som förorsakade en våldsam ryckning i Adolfs axlar.

»Men vi skulle ha tid att vänta, vi,» yttrade kyparen; »källarmästarn höll på att skicka efter en annan.»

»Nå, hvad är det om?» frågade basrösten med samma effekt på Axner som nyss.

»Några stenar ha fallit ur slekugnen i köket,» svarade kyparen.

»Är väl snart lagadt,» yttrade den andre.

För att öfvertyga sig om han hört rätt, drog Adolf ner tidningen mot sina knän; men den syn, hans ögon mötte, betog honom förmågan att lyfta upp bladet igen. Hans armar föllo åt sidorna och tidningsbladet ned på golfvet.

Nära invid ingången till källarsalen stod en jettelik gestalt, öfverhöljd af kalkdamm och med hvita fläckar af torkadt murbruk på det vidriga ansigtet. Venstra profilen deraf var vänd mot Adolf, hvars ögon icke kunde slita sig från den smutsiga plåsterlapp, som innehade venstra örats plats, men icke mycket öfver-steg hälften af ett vanligt karlöra.

Intet tvifvel mer. Det var muraren.

»Gosse, gosse! akta dig för muraren!» genljöd i Adolfs öron rösten af qvinnan i Stadsgården.

Gestalten vid dörren vred i detsamma sitt hufvud åt ▼enster och hans ögon mötte gossens. Adolf tycktevisserligen, att resens fötter qvarstodo vid dörrtröskeln, men deremot att hans hufvud och hals sträckte sig fram emot stället, der han satt, liksom hufvudet på en drake. Ju mera han såg derpå, desto mer tyckte han, att det rysliga hufvudet närmade sig.

Adolf tillslöt ögonen och vände sitt hufvud åt sidan. Han ville ropa, men rösten svek honom.

»Gosse, gosse! akta dig för muraren!» ljöd det oupphörligen i hans ögon.

»Nå, hvad glor ni på?» hördes kyparen fråga; »kom in i köket . . . här år ingen stekugn.»

Hade kyparen med mera uppmärksamhet betraktat murarens gapande mun och utsperrade ögon, skulle han hvarken hafva saknat ugnen eller de brinnande kolen.

När slutligen Adolf vågade öppna sina ögon, var muraren försvunnen. Han uppsteg för att gå in i det rum, hvaruti de båda kopparslagarne slagit sig ned, men råkade i sin tankspriddhet nalkas den dörr, som ifrån källarsalen bar

till det derinvid befintliga köket. Dörren stod på glänt och fräsandet af stekpannor hördes tydligen derifrån; men igenom fräsandet trängde den hemska rösten till hans öron.

»Herr kypare! hvad heter den der vackra välklädda gossen, som sitter derute i källarsalen?»

»Han, som satt vid dörren derute?» yttrade kyparen.

»Ja.»

»Han är son till kopparslagar Brundström.»

»Jaså ... är han ensam?»

»Hvad rör det er?»

»Hå kors, jag . , . jag tyckte det var underligt, att en så liten gosse går på källare.»»Han år med sin far, kan ni väl begripa.»

»Hm, hm! . . bvar bor kopparslagaren?»

»På Norr, tror jag.»

»Hvar der?»

»Känner inte ... se på ugnen nu, ocb ni får inle gå förrän den är färdig, har källarmästarn sagt . . . rappa på nu friska lag!» . . .

Adolf torkade kallsvetten ur sin panna, lemnade köksdörren, och närmade sig det inre källarrummet,. Det v*r, att börja med, hans afsigt att för fosterfadern omtala alll hvad ban sett och Jiort; men ju mer haa tänkte derpå, desto djupare i bakgrunden trädde denna lians afsigt. Han såg sin fosterfader rusa ut i köket och anfalla muraren; men han såg den förre i detsamma blödande digna ner under den sednares slag, ty starkare och förfärligare, än han förut ansett muraren vara, föreställde han sig honom nu. Förtroendet till den hederlige kopparslagarens näfvar började förminskas. och han bade icke hjerta alt utsätta honom för en så säker fara. Han beslöt tiga, men hafva ett vaksamt öga på allt.

Kopparslagaren utkom i källarsalen.

»Hur är det med dig, min gosse?» frågade denne bestört; »du ser ju ut i synen som ett stycke Engelskt tenn! . . . hvad går åt dig?»

»Jag bar så ondt i mitt hufvud,» svarade Adolf.

»Jag kan väl se del . . . bar du fått svagdricka?»

»Nej, jag var inte törstig.»

»Vill du ha något annat att läska dig med? . . . kypare, sätt fram ett spetsglas gammalt franskt.»

Adolf nekade denna gången icke.

»Du har väl haft tråkigt, medan du var ensam härute?»»Abjo,» stramade Adolf, som icke gerna kande söga »tt bao baft roligt.

»Drick nu, så ska du få se, att du blir kry som en vintern y.»

Adolf drack ur glaset och kände sig uppfriskad deraf.

»Få vi gå nu, pappa lilla?» frågade han med serde-les ifver.

»Strax . . . kypare, hvad är jag skyldig?»

Kopparslagaren betalte sin skuld, tog derefter hatt och käpp samt skred åt dörren.

»Är muraren i köket?» frågade Adolf kyparen med låg stamma.

»Ja, visst är han i köket,» svarade denne.

»Är ban qvar der än?»

»Ja, visst år ban qvar . . . hvar skulle han annars vara?» frågade kyparen och såg förundrad på vår bjelte.

»Jaså, det är säkert det?»

»Känner herrn honom?»

»Nej!»

»Vill herrn tala med honom?»

»Nej, nej! . . . god natt, herr kypare!»

»Mjukatjenare! . . . herre! ska inte herrn ta sin hatt med sig?»

»Ah, det var sannt det, jag glömde det.»

»Herrns näsduk har fallit på golfvet . . . här är den.»

»Tackar ödmjukast!»

»Nå, kommer du inte?» frågade kopparslagaren med handen på dörrlåset.

»Här är jag, pappa!»

»God natt!» . . .

»Mjukatjenare!» . . .Fosterfadern och fostersonen voro na ate i fria luften, tagande vägen åt Norr. Adolf fattade kopparslagarens hand, slöt sig nära intill honom och såg sig oroligt omkring åt alla sidor af de gator de passerade.

»Du har feber, gosse!» ropade kopparslagaren; »din hand bränner som eld.»

»Det var så qvaft inne på källaren,» svarade Adolf.

»Tyckte du det?»

»Ja, pappa!»

»Det var roligt att träffa en bekant.»

Adolf hade också träffat en bekant, men det tyckte han icke var roligt.

»Pallin är en af våra bästa kopparslagare . . . för-tjenar pengar; men gnider inte på styfvern,» försäkrade Brundström; »spekulerar på att bli ålderman ... ni nå, min röst har han.»

»Jaså.»

»F-n tog vår murare, Adolf.»

»Gifve Gud, det vore så väl!» sade denne för sigsjelf*

»Men vi ska väl träffa bonom någon gång.»

»Det ska vi akta oss för,» mumlade Adolf mellan tänderna.

Vår hjelte på hemvägen var på långt när ej densamme som på bortvägen.

Så går det, när man träffar ett halft öra, i stället för två stora himmelsblå ögon,FEMTE KAPITLET. Skugga^ af en ijjelte.

Når Adolf Axner, åtföljd af sio fosterfader, hemkommit, befanns han så illamående, att han genast måste intaga sången.

Detta var i midten af September månad. Oktober och November hade öfversköljt Stockholm med sina regnskurar och December hunnit förvandla dem till is samt deruppå lägga sina tjocka snömassor, förrän vår bjelte var så

pass återställd, alt han kunde lemna sjukbädden. De våldsamma ansträngningar både till kropp och själ, hvilka under loppet af tvenne dagar ansatt honom, förut fullkomligt ov*n vid den minsta tillstymmelse af slikt, hade så till den grad inverkat på hans fysik, att den, oaktadt sin ungdom och styrka, med möda förmådde uthärda hela denna storm af scharlakansfebrar och frossor, som hopat sig öfver densamma.

Vi behöfva icke beskrifva den massa af feberfantasier, som under denna långa sjukdom fyllt vår hjeltes unga hjerna, huru han i yrseln talat om Alpernas spetsar och Sista Styfverns trappor, om Olympiskastridsvagnar och snus och aska i strutar, om englar och murare, om lagerkransar och klappträn, om två stora himmelsblå ögon och hälften af ett plåstradt öra o. s. v. — Både himmelen och jorden hade handlöst kastat sig om bvarandra i hans brinnande hufvud. Döden stod på tröskeln af hans sofrum och förvandlade honom till skuggan af en hjelte, när han icke fick sin vilja fram att förvandla hjelien liH lik.

Det var en onsdagseftermiddag i December, då Adolf Axner, med läkarens tillstånd, fick lemna sängen.

Stödd af den goda fostermoderns band, linkade skuggan fram till fönstret, satte sig derinvid och såg ut i den snöyrande dagen. De tre månaderna hade för honom försvunnit som en dag, och en djup suck banade äg väg otur hans bröst vid tanken derpå, alt en hel skoltermin för honom gått förlorad.

Den beskedliga frun hade visserligen många bugsvalande saker att förtälja: Magistern i skolan hade

flera gånger stått vid hans sjukbädd, och frun hade till ocb med upptäckt tårar i hans ögon samt hört honom säga, att en flitigare och snällare gosse än hennes Adolf icke fanns i hela skolan: de fleste af skolkamraterna hade flera gånger om dagen varit på sjukbesök: afla meunwkor hade intresserat sig för hennes fosterson: hon hade vakat öfver honom den ena natten ocb hennes man den andra; — men allt det der hjetpte foga. Han hade kommit efter sina kamrater i skolan ocb han kunde icke få premium, som han var van vid. Del var endast detta som numera oroade bonom.

Händelserna i Stadsgården tänkte han ieke det ringaste på, ty han hade förblandat dem med sina feberdrömmar, och de hade följaktligen upphört att för honom vara en verklighet.Dörren öppnades. Pauli ocb Hök rusade in i kammaren under mycket buller ocb bång. Skuggan omfamnades och försvann nästan belt och bållet i de friska och lifliga gossarnes armar. Fru Brundström rynkade på näsan, ty hon hade alltid tillskrifvit dessa gossar sin fostersons sjukdom; men när hon närmare eftertänkte det hjertliga deltagande, som isynnerhet dessa båda ostyringar hade visat Adolf under bans sjukdom, samt nu såg den i deras ord och åthäfvor rådande glädjen öfver hans tillfrisknande, kunde hon icke länge vara ond på dem, utan lemnade småleende rammet, för att låta de tre vännerna ostörde få språka med hvarandra.

Samtalet mellan de tre rörde sig naturligtvis i början kring den långvariga sjukdomen, men tog snart en friskare vändning.

»Axner du.» ropade Pauli, »vet du, jag slipper gå i Clara skola längre ... är det inte roligt det? . . . ja ja, vi ska ändå träffas, vi få ändå leka tillhopa... det dr inte farligt med den saken ... vi ska inte skiljas för det.»

Adolf såg undrande på Pauli.

»Finns del något roligare, ån att gå i skoln?» frågade han.

»Är du tokig, Adolf? . . . hvad är det för roligt der?.. . tror du jag längre har kust att bandteras som eo åkarkamp från morgon till qväll? ... att fl ta emot dryk den ena gången efter den andra, utan alt fi ge Hka godt igen, det är ju opp åt väggarne! . . . nej, pass mante, nu år det slut med den smörjelsen! . . . de ha lön för att låra oss, men inte för att slå oss, de tvarirockaroe!» • • •Orsaken till Paulis vrede mot sina lärare var följande: 1 November månad hade han börjat ett nytt

krig, men denna gången mot Tyska skolan. Detta hade så till vida aflupit lyckligt, som Tyska skolan midt på Tyska kyrkogården lidit det fullkomligaste nederlag, men slutligen rätt olyckligt för Clarislernas segerdruckne anförare, hvilken för detta sitt välförhållande måste tillgodonjuta sin femte offentliga skolslut. Detta hade alldeles uttömt hans tålamod och gjort honom harmsen mot allt hvad skola och lärare hette.

»Är det inte nedrigt!» ropade han, springande upp på golfvet med knutna näfvar; »hvad får man lära annat i skolan än att slåss? ... i Cornelius Ncpos slåss de, i Julius Cesar slåss de, i Svenska historien slåss de, i Bibliska historien slåss de ... Israels barn, Guds egna barn, bevars, hvad göra de annat än slåss? . . . och sjelfva den fromme Jacob var ju den störste slagskämpe mah kan tänka sig . . . han brottades ju med Gud fader sjelf ... i allt b vad man läser, får man lära sig att slåss, och när man nu sjelf vill slåss» . . .

»Så slåss magislrarne,» inföll Hök, delande sin vapenbroders förtrytelse.

»Ja, det ska Gud och min rygg vela,» gnisslade Pauli; »men nu är det stopp . . . jag slipper skolan .. . Axner du, vet du, det var bra synd alt du inte var med i Tyska kriget,» tillade han, glömmande snart, för minnet af sina bragder, de otacksamme landsmännen i svartrockarna.

»Det tackar jag Gud för att jag inte var!» sade Adolf.

»Hvarför det då?» frågade Pauli och Hök med en ^ mun.

»Då hade jag också fått stut,» svarade bjeltens skugga«»Och det hade da kanske lipat før, som ett barn,» yttrade Pauli något föraktligt.

»Jag fick också mina modiga rapp,» berättade Hök; »men sa’ jag ett enda ord, Pauli ? . . . gret jag en enda tår?»

»Hök var en karl,» svarade Pauli; »han bet i läp-parne, så de blödde; men han var tystare än skolbänken, som han låg på.»

»Jo, du är så säker, Adolf!» sade Hök med gnistrande ögon.

»Men da, Axner!» yttrade Pauli; »jag känner alls inte igen dig . . . annan var du, när du var med oss mot Cathrinisterne.»

»Cathrinisterne!» upprepade Adolf, sprittande upp från stolen.

»Minns du inte Sista Styfverns trappor?»

»Sista StyfVerns trappor? .. . hvad är det om Sista Styfverns trappor?»

»Murarens öra» . . .

»Murarens öra!»

»Murarens öra, som du bet af . •. har du glömt det?»

»Ha!» ropade Axner, lik en som vaknat ur en lång dröm.

»Vet du, jag har träffat din murare en gång.»

»Träffat honom!»

»Och talt med honom.»

»Talt med honom!»

»Han har bara ett och ett halft öra • • . f-n må bitas med dig, Adolf!»

•Det kan man kalla att visa folk tänderna!» tillade Hök.

Pauli och Hök skrattade åt infallet» men Axner skrattade icke.

Fikkan i Stad$g.»Ed eftermiddag för tvä månader se’n,» berättade Pauli, »kom jag ur skolan och skulle gå hem, då jag i norra kyrkporten blef varse en riktig grofhuggare till murare, lång och fyrkantig som kyrktornet . . , han stod och drog sig mot gallerporten . . . murare stå alltid och dra sig, tänkte jag och ernade gå vidare. Går herrn i Clara skola? frågade han, just som jag skulle gå förbi. Ja, svarade jag. Är det många som gå i skolan? frågade han. Visst är det många som gå i skolan, svarade jag. Det pundhufvudet, som inte kunde begripa, att skolhuset är bygdt för flere än en eller två!»

»Nå?» frågade Adolf med svag stämma.

»Jo, fortfor Pauli; »sedan frågade han mig, om det var någon bland skolgossarne, som hette Axner? Visst är det så, svarade jag. Är han gången sin väg? frågade han derefter. Axner bar inte varit i skolan sedan i höstas, för han är sjuk, var mitt svar. Jaså, han är sjuk än, yttrade karlen och mumlade fram något som liknade en kötted .. . Jag började betrakta karlen närmare och upptäckte snart, att hälften af ena örat var borta. Strax rann mig i minnet ditt uppträde med muraren i höstas, honom som du gaf på örat, Axner«»

»Tog af örat, mente du,» inföll Hök.

»Hvad vill ni Axner för slag? frågade jag. Ah just ingenting, svarade han. Har ni något att fordra af honom? frågade jag. Han teg och plirade på mig med de otäckaste ögon. Hvar har ni gjort af ert ena öra? frågade jag. Karlen hväste till som en orm och tog ett steg fram mot mig. Har ni pantsatt det på krogen för en bläcka starkt? frågade jag och retirerade, ty han hade armar som två gånger magisterns och jag hade ingenting i händerna, som jag kunde damma tillhonom med. Tälj er ett nytt öra af klappträdet, som ni har hemma hos er, ropade jag till honom.»

»Här har ni ett öre att lösa ut ert öra med, skulle jag ha sagt,» yttrade Hök, värdig sitt namn af skolans störste ordryttare.

»Derefter tog karlen upp en stor sten,» fortfor Pauli, »och kastade den mot mig; men jag kilade undan åt sidan och hörde, hur stenen krossades i stycken mot en grafsten. Jag blef arg naturligtvis och var ej sen att taga upp en annan sten. Vill du ha bomull alt stoppa i örat, ropade jag och sundade stenen midt i flinten på bonom. Jag hörde honom skrika och svärja, men sprang i detsamma min väg det fortaste jag kunde . . . Sedermera har jag inte sett till honom.»

»Tänk om han nu kommer och fordrar betalning af dig för halfva näsan, Pauli!» yttrade Hök; »på det sättet bli ni båda skyldiga honom . . . jag är den ende som har att fordra af honom jag, för jag har ännu inte fått betaldt för snuset och askan, som jag slog i ögonen på honom . . . jag skulle bra gerna vilja råka den lurken.»

»Akta dig för muraren!» mumlade Axner, ett svagt återljud af rösten, som ånyo varnande höjde sig i hans öron.

Under detta samtal hade det börjat mörkna och kamraterna reste sig upp för att gå.

»Vi ska till Blanchen,» sade Pauli, »och se på nans lilla dockteater, som han nyss fått färdig . . . skada att du inte kan gå med ... i öfvermorgon ha vi examen, Gud vare lof! . . . För att förarga magistern, har jag beslutit att inte svara på en enda fråga . . i får jag skämmas, så får han det med, och det ska bli roligt.

. . . Axner du, vi ha röstat på dig till premium, fastda Tark sjuk, och du ska se att du får premktm ändå . . . Hök fick tio röster, meu det räckte inte , , . jag fick en enda och den gaf jag mig sjelf på spektakel, det kan du väl förstå . . . adjö med dig! ... i morgon komma vi upp till dig igen och då ska jag ha med mig en käpp, som jag tänkt skänka dig när du blef frisk . . . tjock som min handlofve, Axner, och en blykula i ändan, stor som ett päron . . . det ska bit för din murare det . . . adjö med dig, ditt benrangel! . . . du är gul i ansigtet, som mor mins tofflor, och du får äta upp många brödkakor, innan du kan ta en bra karl i kragen . . . hur är det, har du Rinaldo Rinai* di ni ?»

»Nej.»

»Det var dumt det ... inte för det jag behöfver den, för den kan jag utantill från perm till perm, fast de ändå säga att jag aldrig läser något . , . ser du, jag har lofvat Rinaldo Rinaldini åt en liten flicka i fru Nissons pension.»

Hjeltarne Pauli och Hök skyndade derefter bort, lemnande hjeltens skugga allena.

Adolf Axner genomgick nu i minnet de två märk* värdiga Seplemberdagarnes händelser, hvilka, under hans långvariga sjukdom, endast föresväfvat honom i feberdrömmarnes tunna, men fantastiska drägt. Samma förskräckelse, som gripit bonom på källaren vid Södermalms torg, högg nu ånyo sin tand i bans hjerta. Den vilde håmnaren hade då icke glömt det löfte, hvarom madamen i Stadsgården talat. Han hade således hela tiden sedan

dess stått lurande på sitt rof, och det var endast sjukbädden som, lik en oöfverstig-lig mur, hade skyddat offret, eller, rättare sagd t,Sparat detsamma tills vidare. Med sjukbädden skulle muren ramla ocb med helsan bämnaren komma tillbaka.

Adolf spratt till, började blifva rädd för att sitta ensam i mörkret och steg upp från fönstret, för att begifva sig ut i det yttre rummet, hvarifrån en ljusstråle inträngde, då han hörde sin fosterfader tala derute.

»Är du säker på att det var han?» hördes kopparslagaren fråga.

»Ja, mästare, det var det,» svarade en röst, hvaruti Adolf igenkände en af lärgossarnes.

»Och han stod innanför porten, sa' du?»

»Ja, mästare.»

»Och det var densamme, som du flera gånger förut sett smyga omkring?»

»Han med örat ja.»

Adolf behöfde icke höra mera. Han sjönk maktlös tillbaka på sin stol.

»Nå, hvarför sprang du inte opp och sa* mig till?» frågade mästaren.

»Jo, jag sprang strax in i verkstaden, för att få tag i mästarn, men mästarn var inte der . . . jag visste inte att mästarn var uppgången.»

»Nå, hvarför sa* du inte till åt gesällerna ... jag har ju befallt er alla, alt passa på den f-n och hålla honom fast tills jag kommer.»

»Jag sa* till i verkstan och alla sprungo ut på gården; men innan vi hunnit till porten, så var han sin kos . . . det är eviga sanningen det.»

»Ocb ingen såg, hvart ban tog vägen?»

»Nej, ingen syntes till på gatan . . . befaller mästarn något vidare?»

»Nej, gå din väg och haf ögonen öppna, för annars får du ett öra mindre, liksom muraren.»»Har man sett pi något si himlabefängdt!» fortfor mistaren i yttre rummet; »den bofven gir ännu och vädrar kring knutarne!»

»Jag kan knappt andas, si förskräckt är jag!» hördes fru Brundströms upprörda stämma; »men i Guds namn, Brundström, kan*du inte ta reda pi hvar han bor!»

»Jag var för längese'n bort till Stadsgården, men den skurken har flyttat och ingen vet hvart . . . och inte heller har hustrun hans hörts af, fast jag sa* henne min adress, när jag var der med Adolf... en sidan ärts-karnalje!»

»Du måste säga till i polisen» . . .

»Hvad hjelper det? . . . nog går det an si länge gossen är inne; men när han blir si frisk, att han ka& gå ut, då» . . .

»Tyst, för all del, han kunde höra oss derinne . . . den stackarn kan knappast slå på benen, och hörde han det här, så fick han sig visst ett nytt anfall,» varnade den beskedliga borgarfrun.

Samtalet i det yttre rummet upphörde. Den omtänksamma fostermoderns varning kom för sent. När kopparslagaren och hans hustru, den sednare med eU brinnande ljus i handen, inträdde i Adolfs rum, funno de honom afdånad liggande på golfvet.

Af hjelten återstod ingenting annat än hans skugga, lidande skuggornas qval.SJETTE KAPITLET. €tt Ctk ot i) tit Simmerøtodu

Arels tyrann, vintern, med bjertat af is, lockarne af snö och döden i blicken, flydde. Solens härar förföljde honom med fällda blixtrande lansar och jagade hans ilande skaror utför berg och branter ner i sjöar och haf. Nordens vår utvecklade den stora segerfanan ined dess ljusblå himlaglob på ljusgrönt fält, smyckadt af tusentals olika blad och blomster. Allt var lif och glädje — allt syntes dansa på rosor.

Men på en gata, beströdd med hackad t granris, gingo fyra svartklädde gossar. Dock kunde man icke upptäcka någon sorg i deras ansigten; ty glädjen och det deraf födda skämtet dansade obehindradt sin blom-aterbana emellan glänsande öga och leende mun.

»Vi fl väl vin i dag,» yttrade en af dem.

»Det förståsk» svarade en annan, »och konfekt med, han du lita på.»

»I påsar eller på bricka; hvad tror du?»

»Inte i påsar, för det är bara ett borgarhus.»

»Men kringlor då?»

»Det vill jag inte svära på, men det kunde hända.»»Under tjugufyra skilling per man kan man Täl inte

ge oss.»

»Tjugufyra skilling är det minsta och en riksdaler det högsta.»

»I det der hnset år det.»

»Låt oss gå in.»

Granrismattan förlorade sig in i en portgång, hvar-uti äfven gossarne försvunno. De bade således ingen egen sorg att bära på; det rar föremålet för en annans de skulle båra till grafven.

Tvenne af dessa gossar, som alla tillhörde Clara trivialskola, voro Adolf Axner och Gustaf Hök.

Vintern hade således aflupit ganska lyckligt för vår bjelte. Han hade tillfrisknat, ätit upji sig, som det heter, under julen, blifvit större och starkare samt börjat sin vanliga skolgång. För att betrygga hans personliga säkerhet, hade alla möjliga försiktighetsmått blifvit vidtagna; ty

l:o hade kopparslagaren anmält saken för gevaldigern i trakten, och denne, den höga öfverhetens nitiske representant, sprang dagligen upp till kopparslagaren» tog hos honom sin morgon- eller aftonsup med tilltugg och öl, allt efter omständigheterna, samt fick sina kopparpannor förtenta för intet;

2:o beordrades, genom rektorns i Clara skola försorg, kyrkcjrängarne, att hafva ett vaksamt öga på alla groflemmade karlar, helst murare oeh allrahelst såda-ne murare, som, vare sig genom naturen eller konsten» endast blifvit beskärde med ett och ett halft öra, och hvilket åliggande drängarne, som ofta fingo sin goda förplägning hos mamma Brundström» med berömviifU nit fullföljde;3» gick aldrig Adolf ensam till eller från skolan, ty på ditvägen beledsagades ban af en stark lärpojko och på hemvågen hade han nästad hela skolan i sillskap, dels af personlig tillgifvenhet för vår hjeite, dels ock af nyfikenhet, att någon gång fl se det fruktade ridundret, hvars undergång, i fall det anträffades, ur beslutad;

4o bar alltid Adolf i sin hand, när han rar ute på gatorna, den af Pauli honom skflnkta käppen med blykulan i ändan, kallad Tirfing efter Angantyrs dråpliga svärd, och i hvars begagnande han af Pauli erhöll dagliga lektioner; samt

5:o hade fru Brundström föranstaltat om ett större sammanträde af alla madamer och pigor i q varieret, och hvarvid alla med en mun utfästat sig, att bafva ögonen på hvarje misstänkt karlöra i grannskapet samt att, när något dylikt förmärktes, genast rapportera derom i kopparslagareverkstaden. Bittida och sent var det ett tillopp af jungfrnr i berörde verkstad, helst sedan en huspiga i qvarteret, som under en rapports afjgifvande gjort sig bekant med en af kopparslagar-gesällerna, blifvit dennes fästmö med kopparslagarfrus lar och befordringsrätt, hvarefter rapportrisernas antal så till den grad ökades, att kopparslagarmästaren fantt sig föranlåten att sätta en damm mot den alldagliga stormen. Aldrig har väl någon murare, med eller atan öron, förorsakat en sådan uppståndelse, som den ryslige Storken.

Antingen nu denne * verkligen blifvit afskräckt fria faltööljandet af sin hämnd genom alla dessa servietter, som öfverallt brötos och värmdes för hans emot-lagande, eller han på annat sätt hindrades från att uppträda på

skådeplatsen, nog af, han syntes icke merntill, och man glömde snart bide honom och hans halfra öra.

Hvad nu serskildt beträffade vår hjelte, föremålet för så mångas intresse ocb omsorger, så var del naturligt, att allt detta skulle göra honom till en i högsta grad vigtig och dyrbar person äfven i egna ögon. Med den innerligaste förnöjsamhet och stolthet såg han, fast han ej låtsade se, huru allas blickar riktades på honom, samt hörde, fast han ej låtsade höra, huru allas läppar framhviskade hans namn och bragder hvar han visade sig. Allt detta återväckte och fördubblade modet i hans bröst, purprade hans kind och ökade glansen i hans ögon. Dock hade han icke glömt de stora himmelsblå ögonen i Stadsgården. Äregirighetens känsla må vara huru stor och uppslukande som helst, så lemnar den, åtminstone i en hjeltes bröst med tret-tonåriga pulsar, ändå alltid åtminstone ett rum bredvid sig åt kärleken. Hvarje liten flicka, han mötte, mönstrade han med en öfvad kurtisörs blickar. Han såg ögon, stora och små, bruna och blå, men hennes fann han icke och de blå sammetskoltarne hade med lilla Lalla försvunnit från jorden.

Hvad man ej ser på jorden, det ser man i himlen. Adolf såg lilla Lalla sväfva i luften högt öfver Stora Vat-tugränd, såg henne flyga från stjerna till sljerna, lånande dem en gnista af sina ögon, för att de desto klarare skulle lysa Öfver Adolfs hufvud. Detta såg han tydligt, når han var vaken. När han sof, drömde han om, huru han följde henne öfver land och sjö, huru han samm efter henne bland vågorna, hvilka alla samt ocb synnerligen liknade blå sammetskoltar med hermelinsbräm, huru han dök ner efter henne i djupet, upptäckte att alla fiskar hade blå ögon, kraflade bland skal oc|isnäckor pi botten, som alla skiftade i samma himmels* bli färg.

Si svärmade vår hjelte. Alla svärmande bjeltar blifva melankoliska och alla melankoliska hjeltar farliga för det täcka könet. Adolf var pi god vig. Sidan som liten, hvad skulle han icke blifva som stor! Akten er, j väna mör! för Amor fanns blott en endå Psyche.

Ken lemnom lifvet med dess förgängliga blomster-gårdar, dess gäckande bilder! Dröjom för en stund vid den svarta döden, lifvets klaraste verklighet! Ski-dom denna lilla likkista med hoppets gröna stjernor pi oskuldshvit botten. Betraktom, huru den tunna hvita gasgarneringen breder sig ut åt båda sidorna, liksom vingarne på en flyende engel! Och denna lilla krans af vårens förstlingar, de späda hvitsipporna, som sluter sig vänligt till ljusa lockar kring förbleknad tinning, hvad är den väl annat, än en vår som följer en vår i grafven! Skådom denna lilla, af den ömma sorgen festligt smyckade, hydda, hvad är den annat än det tomma brustna skalet efter en kärna af oskuld, hvilken nu skall gömmas i jorden, sedan en engels finger plockat kärnan derutur! Du lilla slumrande engel! hvad hade du bär på jorden att göra? Var det blott för att lyssna till lifvets farväl, innan du knappast hört dess välkommen! —

De fyra svartklädde skolgossarne stodo i likrummet, läsande pi lockets begge plåtar. På den ena stod:

”LAURA WILHELMINA,

6 dr och 4 dagar.”

Pi den andra följande vers ur Svenska psalmboken:"Säli da, som, menlös, fann din graf för Amn,

Lik späda blomman, som föll af om Tåren!

' Da i det stilla Gick ner, da lilla,

Forr’n ondskan hunnit ditt förstånd förvilla.”

Således, för att icke ondskan skulle ditt förstånd förvilla, bäddades din tidiga graf och skänktes dig evighetens sällhet. Hvarföre skulle du vinna en seger utan kamp, medan så många andra måste kåmpa för densamma? Förutsåg den Högste, som vill allt sitt skapade godt, din oförmåga att emotstå ondskan och frestelserna och derföre i lid ryckte dig bort undan striderna och nederlaget? Men förutsåg han ej detsamma hos dem, som ohejdadt fått störta sig in i striden och dukat under deruti? Hvem kan fatta betydelsen af Guds vilja? Och hvem behöfver fatta den? Gifverej det goda, sköna, herrliga, visa, som öfverallt omgifver oss i naturen, oss en säker borgen för den källas klarhet, hvarulur allt flödar?

Tre af gossarne hade mycket att tala om den vackra likkistan, den smakfulla svepningen och de friska, nyss brutna blommorna, som förhöjde det hela. Den fjerde talade deremot ingenting, utan stod vid sidan af kistan , med blicken oaflåtligen fästad vid den lilla slum-rerskan.

Det var Adolf Axner.

Hvarföre ser han så innerligt på det vissnade barnaan-letet, hvars fina drag, bibehållande den barnsliga mild«* heten, sjelfva döden ännu icke vågat vanställa? Hvad betyder den lår, som från hans öppna blick faller ner på de för evigt tillslutna ögonlocken? Hvarföre bleknar han nu, rodnar han nu och bleknar ånyo, under det hans läppar med möda framhviska namnet Laura?»Nej, men se på Axner, gosur!» ude Hök takt* till sina tvenne kamrater, i det ban för dem utvisade dennes besynnerliga ställning ocb aasigtsrörelser.

De tvenne kamraterna följde Höks finger och syn« les förvånade öfver hvad de sågo,

»Han gråter,» sade den ene.

»Ja minsann gråter ban icke,» sade den andre.

»Hur fir'det fatt med dig, Axner?» frågade Hök, nårmande sig vännen och vidrörande hans arm.

»Lalla . . . Lalla,» rörde sig Adolfs mun.

Ha! vore det väl möjligt! Hon der i svepningen densamma som bon i Stadsgården! Ansigtet, de sex åren, namnet, ty Lalla var Laura sammandraget, allt allt Öfverensstämde. Ju mera Adolf betraktade den döda, desto mera öfvertygades ban derom, att det var den lefvande, den i hans minne, i hans drömmar lef« vande. I denna stund bade han velat gifva sitt lif, om de tillslulna ögonen endast för en sekund af lifvet fått öppna sig. Ack! de bade säkert varit så blå, så biå, innan dödens kalla läppar uppsugit, himlafärgen.

Hök och kamraterne hörde honom visserligen nämna namnet Lalla; men de förstodo ingenting, ty de kände icke förhållandet med den döda flickan. Axner hade hvarken för dem eller ens för Pauli nämnt ett ord om de stora blå ögonen, som flögo mellan hans hjerta och bjerna. Det var ea för dyrbar och helig skatt, för att våga lägga den på läpparne till verldens ögonfägnad och roflystnad.

Likbjudaren inträdde, åtföljd af en kyrkdräng, hvilken sednare skrufvade locket på kistan.

Lycklige Adolf! han hade ändå fått fälla en tår på det kära, bleka anletet. En gång skulle hon återgifvahonom donna tär, fast som diamanten, stor och strålande som solen.

Något lugnad af denna tanke, lade han den svarfa listen om sin hals och bar, jemte sina kamrater, kistan utur rumibet, utför trapporna, ner på gatan, tin kyrkogården, till grafven. Han suckade och svettades under sin börda.

Idealet, när det sväfvar på purpurskyn, huru tunnt, huru genomskinligt! Men ack! huru tungt, huru tryckande, huru nedböjande, när det båres till grafven!

Jordfästningen slutades och igenskottningen följde derpå. Det sved i Adolfs bröst för hvarje sten, som dunkade på kistlocket, för hvarje sandkorn, som tillra-de mot blekplåtarne.

»God afton, gossar!» hördes en känd röst tätt invid de fyra bärarne.

»Åb, se Pauli!» ropade Hök; »det var roligt att träffa dig!»

»Fick ni kringlor?»

»Nej.»

»Skräp! . . . fick ni mycket vin och konfekt?»

»Något.»

»Strunt! . . . hur mycket pengar då?»

»Trettiosex skilling per man.»

»Går an! . . . ändå en strömming ... vi ska rumla i q väll, gossar! . . . skynda er förut till Sporrongs gård . . . bakgården, som ni vet.. . jag kommer strax efter ... ska först bort och få pengar för ett par duf-vor, som jag sålde i går . . . tumlarne med hvita ögonen, som ni vet .. . tre riksdaler banko ... hit med några bitar . . . bara karameller? . . . och gamla som galan se'n! . . . Ax ner! Hök! skynda er . . . jag är efter som blixten!»Derefter försvann Pauli genom norra kyrkogårdsporten. Hök fattade Axner vid handen och drog honom med sig till den vestra.

»Sporrongs gård . .. bakgården» . . . mumlade bland folket, som öfvervarit jordfästningen, en grofvext karl, hvars breda rygg varit vänd åt gossarne och bvars huf-vud betäcktes af en svart skinnmössa, som gick ner öfver öronen.

Dervid skyndade karlen med stora steg öfver kyrkogården emot södra porten, sprang derefter nedåt Kyrk-gatan och försvann i Lilla YattugrSnd.

»Hvad går åt dig i dag?» frågade Hök den tyste och sorgsne kamraten, som gick vid hans sida och, under det han gick, ofta såg sig om, liksom han väntat någon efter sig.

»Hå, ingenting,» svarade Axner.

»Hvarför gret du vid liket?»

»Gret jag vid liket?»

»Du vill väl inte inbilla folk, att du skrattade heller?»

»Nej.»

»Hvarför kikar du baklänges så der? .. . hvem ser du efter?»

»Efter . . . efter . • • Pauli skulle ju komma efter»...

»Yisst kommer han ... ska vi fara ut på sjön i afton?»

»Nej.»

»Ska vi leka på land?»

»Nej.»

»Hvad vill du då?»

»Det vet jag inte.»

»Du är tokig!»

»Kanhända.»Ben s. k. Sporrongs gård bildar ensam ett helt qvar-åer, omslutet på trenne sidor af Clara vestra Kyrko-gata, Karduans- och Lilla Vat tugränderna samt på den fjerde af Clara sjö, ett bottenlöst träsk som förpestar den omgifvande trakten.

Sedan äldre tider hafva smeder och yagnmakare bebott denna vidsträckta lägenhet, och hammarens klingande slag och sågens sträfva ängskäretoner förkunnade för vandraren och grannskapets innevånare den verksamhet och idoghet, som rådde inom det Sporrong-ska qvarleret.

Gården, som hade sitt namn af en vagnmakare, hvilken byggt densamma och på den tid, som omsluter dessa händelser, ännu lefde, var medelst ett högt plank delad i tvenne hälfter, hvaraf den närmast sjön belägna, bakgården kallad, var en upplagsplats för vagnmakarens varuförlager samt derjemte en reservoir för allt möjligt afskräde.

Blidt på denna bakgård stod en gigantisk stapel af ek- och bokvirké, väldiga stockar, uppresta mot hvarandra och bildande inom sig ett rum, visserligen icke oåtkomligt för himmelens regn, men otillgängligt för dens blickar, som stod utanför stapeln.

Gården erbjöd, genom sin rymlighet och aflägsen-het, en högst tjenlig tummelplats för skolungdomens lekar» Hvarje onsdags- och lördags-eftermiddag var det ett lif och ett stoj på densamma, som skallade kring alla

stränderna af den lilla sjön. Der lektes röf-vare och soldater, der firades begrafnjngar efter hundar och kanariefoglar, på ett eller annat sätt kära för gossarnes minnen, der vältrades stora stenar ner i del mörka vattnet, der brottades, exercerades, byggdes fi-sten och torn sommar och vinter.Den stora stapeln var städse hufvudresidenset, som skulle bestormas ocb försvaras. Hvarje stock deruti betraktade gossarne såsom sin egendom, sin broder, ty de hade ju införlifvat den med sina lekar. Derföre var det stor saknad, när den försvann, för att böja sig under sågen och yxan, men stor glädje, när en ny dit* sattes i stället, hvilken då döptes och erhöll namn efter den gosse, som först blifvit den varse och derpå satt sitt bomärke. Sålunda hade Pauli sin stock, Hök sin och Axner sin, och ve näsan på den, hvars hand vågade nypa i dess bark och rifva i dess näfver!

Att illa medfara och sarga en stock, var i gossarnes ögon detsamma som att plundra ett lik. Och dessa stockar, hvad voro de väl annat, än liken af skogens jettar? Hade ej äfven de haft sitt sköna, starka lifl De hade ju stått med djupa, Icfvande rötter i jordens sköte, hviskat kärlekens språk med vänliga vindar, brottats med stormen, bjudit menniskorna skydd och skugga vid sina stammar och fåglarne nästen under lummiga kronors hvalf. Frysande och skälfvande i den långa vintergrafven, hade de med tillförsigt höjt sina nakna, men glittrande armar mot den kalla vintersolen, starke i sin tro på uppståndelsen och det återvaknan-de lifvet, utlofvande nya vårar, nya somrar, nya blad och blommor.

Så kom den otacksamma menniskan. Sågens tänder och yxans egg frossade i den trofasta, saftfulla stammen, och med ett dödsrop, likt åskans dån, föll skogens jette till marken. Gagnande och förskönande i lifvet, skall han ännu gagna och försköna, efter döden. Är det ej han som mot isande kölden värnar den, som han förr beskyddat mot brännande sol? Är det ej han som på mångfaldigt sätt och under tusende former Flickan i Stadsg. 9beqvämligar och förskönar lifvet för henne, för men-niskan, som tagit dess lif, som mördat detsamma?

Betrak tom då med rörelse dessa döda stockar, som stå lutande mot hvarandra i stapeln derl betraktom dem med vördnad, ty äfven i dem har klappat Skapa* rens hjerta!

Det var på denna gård och vid denna stapel som Pauli stämt möte med sina kamrater. När Axner och Hök inträdde på gården, blefvo de genast varse tven-ne arbetskarlar, sysselsatte med att såga bräder ur en stock för vagnmakareverkstadens behof.

»Hvems stock kan det vara som nu stryker?» ropade Hök, skyndande fram till arbetarne; »ah! det är min stock . . . min som jag haft i fyra år . . . hvad har ni med min stock att göra?» . . .

»Är det hans? ... det är så f-n heller!» svarade en af arbetskarlarne. som icke förstod det andliga sambandet mellan gossen och stocken.

»Milt namn står på den . . . Herre Gud! nu sitter det på kanten af plankan der! det är obeskedligt, det är rysligt! stackars min lilla vackra stock!»

»Hå. går ingen nöd på den,» yttrade karlen skrattande; »har inte hört den yttra ett enda ord ... raspade emot i början, men teg sedan, som ett godt barn.»

Det var blott Hök som hörde och förstod dess klagan.

»Paulis och din, Axner, stå ännu qvar,» sade Hök; »hvarföre skulle min vara den första! . . . ska jag dö före er? . . . få se hvem som blir den nästa! ... se si vacker och hvit plankan är . . . nånå, den är också ur min vackra och stora slock.»

Hök klappade och smekte den hvita brädan.»Men det säger jag,» ropade Hök, »alt den nästa nya stock, som kommer, den är min . . . jag tar dig till vittne på det, Adolf.»

Adolf hadc satt sig nära invid stapeln pi en af de stubbar, som blifvit ditfördc af gossarne, för att tjena till stolar vid de vigtiga öfverläggningar, dé derstädes nästan dagligen höllo. Han tänkte pi den lilla flickan i Stadsgården och på det lilla liket i kyrkogården. Huru hade den förra bliTvit det sednare? Hade bon slitit mycket ondt, sedan hansist sig henne, och bade hon varit mycket sjuk, innan hon dödt? Huru underligt, att han, som en gång burit henne pi sina armar, haft så roligt åt hennes pjoller och icke kunnat se sig mätt pi hennes ögon, huru underligt, att

ban äfven skulle bära henne till grafven! Se der de frågor och tankar, som genomkorsade hans innersta, ty att det var hon, det var han säker på. Nej, det kunde icke vara någon annan. Men de stora bli ögonen, dem han saknat i kistan? Ett sådant litet vackert lik, med så rika ljusa lockar, kunde icke hafva andra ögon än blå och stora blå ögon till på köpet. Han fick icke mera se och pjollra med henne; men han ville plantera små vackra blommor på den lilla grafven. Dem ville han sköta och vattna och dem skulle han språka med, så ofta han besökte kyrkogården. Det skulle ändå blifva nigot roligl.

Hök kom nu till honom, sedan han tagit afsked af sin stympade kära slock, och tog plats på en annan stubbe vid Axners sida.

»Ni, h vad ska vigöra, när Pauli kommer?» frågade han.

»Hvad ni viljen,» svarade Axner, något gladare, ty föreställningen af de vackra blommorna pi grafven hade mildrat hans sorg.»Det år roligt alt Pauli inte glömmer oss, fast han nu går i en annan skola,» yttrade Hök.

»Ja, det tycker jag med,» svarade Adolf; »Pauli &r den bäste af våra lekkamrater.»

»Pauli ska bli militär, det vet du väl af?»

»Jag har hört det.»

»Det passar han till ... vet du, jag tänker också bli det . . . jag tycker det är så tråkigt att läsa.»

»Behöfver man inte läsa, när man ska bli militär?»

»Nej, inte mycket.»

»Men kadetterne få läsa rätt många saker.»

»Men inte Grekiska och inte Latin . . . det är ju en god sak del . . . finns det något så ledsamt, som att pina hufvudet med det man aldrig kan lä* ra sig?»

»Men Dahls Grekiska Chrestomali är rätt rolig.»

»Åh, går an så der.»

»Cornelius Nepos är inte heller så otreflig.»

»Åbja, på somliga ställen.»

»Nå?»

»Men tycker du om Liber Memorialis?»

»Nej, det är svårt att få så der många ord i minnet.»

»Nå, än Grammatikan då?»

»Den är inte rolig.»

»Än Syntaxen då?»

»Den är omöjlig att förstå.»

»Ser du, har jag inte rätt kanske . . . och ändå ha vi läst på allt det der i flera år; tycker du inte det är bra dumt, Axner?»

»Men hvarföre gc de oss sådana böcker att läsa?» frågade Axner, som närmare började tänka på saken.

»Fråga dem bara, så får du dig ett nyp på ena örat och en sittopp på det andra . . .vet du, det var enherre hemma här om dagen, som rille förhöra mig i Tyskan och Fransyskan . . . jag skämdes så jag inte kan tala om’et, för jag kunde inte ett enda ord . . . kan du Tyskan oeh Fransyskan?»

»Nej.»

»Hvarföre få vi inte läsa det?»

»När man kan Latin, så kan man allt annat, säger magistern.»

»Men vet du, hvad den der herrn sade? . . . han sa, att det är högst få, som kunna lära sig Latin riktigt, om de också hölle på med det i hundra år ... på det viset skulle man aldrig hinna lära sig de lefvande språken . . . hör du, finns det något land, der man talar Latin?»

»Nej, inte det jag vet . . . åtminstone inte sedan Romarne lefde.»

»Äro inte Romarne döda?»

»Jo.»

»Lefva inte Tyskarne och Fransoserne?»

»Jo bevars.»

»För att nu hinna låra sig tala med de döde, så tår man inte lära sig tala med de lefvande ... är det inte åbers det!»

Dessa och dylika reflexioner äro visst icke klyftigare, än att de alltför väl kunna uppstå i en trettonårig gosses hufvud. Det gamla förvända skolsystemets tallösa brister äro för allmänt kända och för ofta påpekade, för att här behöfva någon ny analysering. Hvad lefvande språken beträffade, så hörde man på den tiden blott talas om dem, och man visste icke ens, att det för eget modersmål fanns en grammatik, som man behöfde känna. Latin och Grekiska, Grekiska och Latin, se der nästan allt som kom i fråga. Dessabåda språkens glosor och reglor skulle man fullproppa hufvudet med. Det faller af sig sjelft, alt när ett barn måste läsa hvad han icke begriper, så blifva skol-timmarne tråkiga; ty hvad väckelse, uppmuntran och glädje har han väl af blotta utanlexor, dem han lätt glömmer för nya utanlexor? Hvad angick Natural-historien, så visste man knappast om det var jorden som rörde sig kring solen eller solen kring jorden, om elemenlerna voro tolf, i stället för fyra, om det fanns några andra örter på Guds herrliga jord, som kunde vara nyttiga för menniskan, än fläderté, som man tog in när man var sjuk, och kummin, som man lade på bränvin.

Nu hafva likväl Latinet och Grekiskan något fått maka åt sig och lemna rum åt nödvändigare och angenämare studier. Vi tvifla på, alt de gamle Greker och Romare vändt sig i sina grafvar för det, och hoppas, att våra gamle hänsofne magistrar och professorer icke för det skola gräla på oss, när vi eu gång råka dem på yttersta dagen.

»Ja, det är bestämdt, att jag blir militär, blir officer,» förklarade Hök.

»Hvad för ett regemente tänker du gå in på?» frågade Axuer.

»På artilleriet.»

»Du har alltid varit road af artilleriet.»

»Jo, jag menar det.»

»Du har varit vår förste artillerist.»

»Jo, det kan du glädja dig åt . . . jag har snusat opp många hvitögon jag . . . kommer du ihåg, hur jag trakterade den der murarn i Stadsgården? Jag tycker jag ännu ser honom, hur han dansade på träbron, som en hopptotla.»»Det målte jag väl komma ihåg ... det höll på alt kosta mig vackert det.»

»Men det kostade honom mera . . . hårdt att mista ett halft öra, när man har bara två.»

»Medges . . . men hvad skulle jag göra?»

»Du har inte sett till honom se'n?»

»Inte se’n jag såg honom på källaren, som du vet.»

»Och han står heller inte mera och passar på, när du går ut?»

»Ingen har sett till honom på mycket länge.»

»Jag tycker sa söt han ska bli i synen, när han får se dig en gång.»

»Det tror jag visst . . . men jag längtar allsicke efter att se honom.»

»Men det gör jag.»

»Hvarför det då?»

»Jag vill göra den hedersmannen en tjenst.»

»Och det?»

»Jo, ser du, jag skulle ha bra god lust att knipa af den biten som är qvar.»

»Han har ju inte gjort dig något ondl.»

»Kan väl vara.»

»Han ville inte prygla dig.»

»Hade han fått tag i mig, så hade han nog velat, var så säker du.»

»Men nu Ock han inte lag i dig ... du år således inte skyldig honom något.»

»Hörde du inte, att jag ville göra honom en tjenst? . . . bättre ett enda öra, än ett och ett halft.»

EU buller hördes i stapeln bakom de sittande gos-sarne, och i detsamma ramlade en af de gröfsta stoc-karne ner öfver deras hufvuden. Med ett genomträngande skrik störtade begge till marken.Lyckligtvis hade stocken fallit midt emellan dem och dervid bändt omkull de begge stubbarne, hvarpå gossarne suttit, så att desse derigenom kastats åt hvar sin sida, men skadat ingen dem. Stocken hade icke bjerta att krossa sina unga lekkamrater.

Mållöse och nästan lame af förskräckelse öfver den dödsfara, som så ögonskenligen sväfvat öfver deras hufvuden, lågo gossarne länge på marken, vändande mot hvarandra sina dödsbleka ansigten.

»Hvad ligger ni efter? . . . vill ni ha flera stockar öfver er?» ropade den ene af arbetskarlarne, hvilka båda, vid stockens fall. rusat fram mot stapeln, utan att likväl våga sig den för nära.

Arbetskarlens varnande rop satte lif i de liggande gossarne. De rusade upp och ilade från det farliga stället.

»Obegripligt,» sade den andre arbetskarlen, »att stocken föll på det viset! . . . den stod lutad mot stapeln, det är ju klart det? . . . Men ändå föll han rakt baklänges.»

»Jaså, den föll inte på sidan?» frågade den förre.

»Du kan väl se, ditt blindstyre, att den ligger med lilländan rakt emot oss och med storändan invid stapeln . . . underlig balans det! det ser nästan ut som hade någon stått innanför och skjutit ut den.»

»Det kan väl ingen vara i stapeln ... en hund eller en kattt kanske?»

»En hund eller en katt som skjuter omkull en stock! . . . du är visst dum som en hund, du!»

»Och du fräser som en katt, du!»

»Prata mindre och gör mer, du!»

* »Det angår dig inte, du!»

Under denna korta och enkla monolog, gingo de båda karlarne åler till sitt arbete.Axner och Hök hade sprungit ner till bryggan, på hvilken de nu stodo, reflekterande öfver hvad som håndt.

»Det var nära att jag följt min stock,» sade Hök.

»Evig lycka, att det inte hände oss det minsta!» sade Axner.

»Guds försyn!»

»Ja, min goda fostermor har rätt,» yttrade Adolf med rörelse; »man kan aldrig nog mycket tacka och prisa Gud!»

»Nej, Adolf!»

»Gossar! gossar!» hördes Paulis röst.

•Pauli! . . . här äro vi,» svarade gossarne på en gäng.

Det dröjde ej många sekunder, förrän Pauli stod bredvid dem på bryggan och han af dem fått veta den fara, som de nyss varit utsatte för. Men vid den åldern sysselsätter man sig ej länge med det som är ledsamt och man tänker efteråt icke länge på den fara, man undsluppit — knappast på den, som man fått känningar af. Det beslöts att ro på Clara sjö och leka qömän på Engelska linieskepp.

Under det de nu som bäst sysslade med den båt, de skulle begagna, och arbetskarlarne, svärjande och grälande med h varand ra, sågade på sin stock, framstack ur en öppning i stapeln ett bredt och fult menniskoan-sigte, hvilket med ett uttryck af den svartaste ilska och harm följde med ögonen gossarnes alla rörelser på bryggan.

»Satt då satan i stocken, som inte smetade fast deras skallar vid jorden!» mumlade munnen i detta rysliga ansigte; »har då sjelfva helvetet skickat mig på halsen de der begge latryggarne som stå och sågader . . . hade inte de varit, så ... Alt de så skulle undkomma mig, när jag hadc dem på en gång!... jag fick ändå rätt på den andra . . . Hök, så var det han hette . . . ska inte glömma det . . . den ene skär jag öron och näsa af . . . den andre ska gå på kryckor så länge han lefver! ... det ska smaka som salt i surt öga, era ormungar, och hin håle ska skratta sig kikhosta på halsen!» . . .

Båten var nu klar att lägga ut, och Axner skulle just stiga om bord efter kamraterne, som redan intagit sina platser, då han händelsevis kom att kasta ögonen upp åt gården.

Med en rysning drog han foten tillbaka och stod orörlig med likblekt ansigte.

»Kommer du inte . . . hvad ser du på?» ropade Pauli.

»Såg ni inte! ... såg ni inte!» . . .

»Hvad för slag?»

»Karlen!» . . .

»Karlen? . . . hvilken karl?«

»Han som smög sig ut genom porten!»

»Hvar var han?»

»Han kom från stapeln! ... ha! ... det var han som var i stapeln!» . . .

»Hvilken?»

»Muraren! muraren!»

»Muraren ?»

»Ja, muraren! han . . . han!»

»Din murare?»

»Ja, ja! . . . store Gud!»

»Du har sett i syne och» . . .

»Nej, nej! . . . nu förstår jag . . . stocken! stocken!» ...»Du tror då?»

»Ja, jag kände igen honom . . . Gud vare oss nådig!»

»Hörpå, gubbar deroppe!» ropade Pauli till arbets-karlarne; »såg ni någon karl på gården?»

Karlarne fortsatte sitt arbete och hörde förmodligen icke frågan.

»Ä* ni döfva, era krubbitare!» ropade Hök.

Detta skulle Hök säkert icke hafva yttrat, om han anat, hvilken stor tjenst dessa båda karlar genom sin blotta närvaro gjort honom och hans kamrat.

»Låt oss se efter . . . springa efter bonom!» uppma- ' nade Pauli sina kamrater, i det han sjelf tog ett skutt upp på bryggan.

»Ja, ja, efter honom, efter honom!» skrek Hök, följande Paulis exempel.

»Nej, nej!» sade Axner, fattande begges händer och tryckande dem hårdt i sina; »nej, nej! ... låtom oss i stallet ro ut på sjön!»SJUNDE KAPITLET.

ttør tøelte är författare ocl) øøker eig en förläggare, men finner i stället nägot Ijelt annat.

Våren ocb sommaren blommade, tynade af och för-svunno. Med mulen blick åsåg deras syster, hösten, sina vackrare syskons hädanfård, bredde vissnade blad och utgjöl strida tårar på deras grafvar. Sjelf började hon, såsom det en god, omtänksam husmoder egnar och anstår, beställa om sitt hus, samla de gyllene frukterna af deras och egen verksamhet samt, ännu medan tider var, med varm hand räcka dem åt den giriga, allt uppslukande menniskan, för att slutligen sjelf med godt samvete kunna lägga sin gulnande kind på snö-fa vi t kudde.

Vår hjelle hade, alltsedan händelsen och synen på Sporrongs bakgård, hållit sig mycket hemma. För att ej oroa sina fosterföräldrar, bade han för dem förlegat murarens sednaste uppenbarelse och äfven bedt sina kamrater hålla tyst dermed. När han var ute på gatorna, iakttog han den största uppmärksamhet och försigtighet. Hans blickar ilade omkring åtalla sidor. Icke heller inträffade någonting vidare« som kunde gifva näring åt hans misstankar. Allt syn* tes fredligt och lugnt, liksom blommorna på lilla Lal-las graf. Innan han på den planterade sina, hade visserligen några blommor af andra händer blifvit dit-satta; men dessa voro på långt när icke så vackra som bans och trifdes icke heller så väl som hans, så tyckte han sjelf åtminstone. Men så är det också knappast troligt, att do kunde haffa så djupa rötter som hans, hvilka så innerligt sammanhängde med ett oskyldigt, älskande hjerta.

I fredens dagar hvilar svärdet i slidan och sköld hänger på vägg, men deremot uppblomstra konster ocb vetenskaper. Adolf hade ledsnat vid bataljerna på gatorna och de vilda lekarne på gårdarne. När han öfverläst och lärt sig sina lexor — ocb raskt gick det alltid med den saken, ty han var, såsom fosterfadern ofta uttryckte sig, ett »riktigt ljushufvud» — hvad skulle han taga sig till på lediga stunder? Icke kan man i evighet sitta framför en graf,hittande på blommorna, och icke heller är det nyttigt att vattna dem i hvar minut. Men han hade ju annat än sina skolböcker att läsa? Sann t; men för den, som gerna vill tänka på egen hand, år det icke alltid lika roligt, att läsa andras tankar. Kan man ej blifva en Hannibal eller en Julius Gesar — hvilket ändå alltid hafver sina stora obehagligheter med sig, äfven om man ej räknar giftbägaren i den förres hand och dolk arne i den sednares hjerta — så har man ju alltid vägen öppen för sig att blifva en Homerus eller en Thycydides, hvilket-dera man helst vill slå sig på. Lager som lager, tänkte Axner, ocb sak samma, om den vinnes med bläck eller blod. Allt beror bara på att hafva snille, ochhvem tror sig icke hafva snille, som har fjortonåriga bruna lockar kring hufvudet? Del finnes ju rätt mången, som tror sig hafva detsamma, fast hans huf-vud icke har något annat ljusare märke, ån den ljusgrå peruken.

Men på hvilken gren af litteraturen skulle vår hjelte inympa de blomsterrika qvistarne af sitt snille? — Poesien var för gammal och mossbelupen; historien för knölig och tung. Samtiden kunde ieke med deras gamla och sega frukter. Deremot smakade röfvar-romanen ser-deles godt och dess romantiska skimmer fattades af alla. Axner beslöt blifva röfvareanförare-romanförfat-tare. Han hade, liksom de fleste af skolkamraterna, studerat sig in i detta slags litteratur, lack vare Ben Westmans lånbibliothek på Stora Nygatan och den matsked af silfver, som han fått låna af fostermodern, att såtta i pant för lånet af röfvar-romanerna! Han ville dock ej. liksom sina föregångare, teckna en »ädel röf-vare», hvilken hans sunda förstånd icke mäktade fatta. Ej nog dermed, han ville äfven bygga på fosterländsk grund; han ville förlägga Apenninernas och Alpernas vilda, pittoreska scener på svenska jorden.

Och så sammanskref han under sommarferierna en stor roman, kallad:

DEN FÖRSKRÄCKLIGE I SÖDRA BERGEN, eller

Adolfs och Lallas märkvärdiga och sorgliga Lefnadsöden.

Röfvitr-roman i 3 delar.

Sreu&kt origioal afKlokbeten förbjöd honom att utsätta hela sitt namn. Är boken väl tryckt, läst och omtyckt, tänkte han, s& kan det först vara tid på, att få de öfriga bokstäfverna i namnet utsatta på samma titelblad, ett högst obetydligt besvär för boktryckaren och följaktligen icke underkastad! någon serdeles kostnad för författaren eller förläggaren.

Denna stora roman kostade honom myckel arbete, isynnerhet förorsak ad t af de många »gärdesgårdar», som hans obekanlskap med modersmålet beständigt uppreste i hans väg och dem han, när de befunnos alldeles oöf-verstigliga, med verklig själs- och kroppspina måste krypa igenom; ty, såsom vi of van nämnt, var Svenska språkets grammatik länge en terra incognita för Svenska medborgarämnen.

Innehållet af denna märkvärdiga roman var i största korthet följande:

En ung löjtnant vid Lifgardet till häst är ute och promenerar en midsommarsafton i Humlegården. Han heter Adolf och är mycket utmärkt för sitt utseende och sin tapperhet. Han få{ se en flicka, som står och köper pepparkakor. Han närmar sig, köper ett äpple, gifver henne det och gör derpå sin kärleksförklaring. Denna flicka är öfverjordiskt skön. »Hennes ögon,» så beskrifver henne Axner, »äro blåare än det vackraste berlinerblått och de äro så stora, som ögon, hvilkas ögonlock man borttagit.» Adolf talar med flickan, som kallar sig för Lalla. Gråtande berättar hon, att hon bevakas af en ryslig röfvaranförare, hvilken röfvat bort henne och fört henne till sin kula i Södra bergen, idolf svär att rädda henne, och hon lofvar befriaren sil t hjerta. I detsamma nalkas en ryslig gestalt, fyra och eo half aln lång och med ett ansigte, som bär otaligamärken efter sabelhugg och pistolkulor, men som saknar hälften af det ena örat. »Den förskräcklige» är förklädd till murare; men Adolf upptäcker bakom förskinnet kolfvarne till sex dubbelpistoler och fästena till tre dolkar. Som Adolf är i civila kläder och icke har sin sabel vid sidan, så aflägsnar han sig, vexlande en betydelsefull blick med den sköna flickan. Följande natten, som är sjelfva midsommarsnatten, varm, ljuf och dertill på köpet, för effektens skull, försedd med fullmåne och de klaraste stjernor, sätter sig löjtnanten i spetsen för sin sqvadron och rycker an mot Södra bergen. Han rider till Sista Styfverns trappor och upptäcker snart ingången till kulan. Han rider in med de sina, följer en lång underjordisk gång, hvilken slutligen leder honom och hans sqvadron upp på en stor gräsplan, omgifven af höga berg och rysliga skogar. Der finner han hela röfvarbandet församladt och i full dans omkring en hög majstång, färgad med blod och prydd med dödskallar, i stället för löf och blommor. En faslig strid uppstår. Nu äro, som man vet, röf-vare alltid tapprare än soldater, äfven om desse äro vid Lifgardet till häst. Derföre var det naturligt, alt häst-gardisterne skulle duka under. Hälften af dem hug-ges i små stycken och andra hälften upphänges på majstångens armar, för att se på den uppgående midsommarssolen, i fall de andas till dess. Löjtnanten, efter att ensam hafva nedhuggit hundra röfvare, tillfångata-ges och bakbindes. Röfvaranföraren befaller, att löjtnanten skall sättas på spetsen af majstången ocb svänga omkring för vinden, som eri flöjel eller vimpel. För detta ändamål framträder en röfvare med en stor borr i handen, för att drilla ett hål genom hans huf-vud och vidare träda en slake genom delta hål samtderefter pS vederbörligt ställe fösta staken med den der-rid sprattlande löjtnanten, hrars ben skulle stå ut som trenne tungor, i likhet med en vanlig flöjel. Då passar Lalla på och med en knif afskär hjeltens band. Befriad nedgör löjtnanten ytterligare femtio röfrare och flyr in i skogen, der han, maktlös och dignande af trötthet, icke desto mindre uppklättrar i det största träd, gömmande sig i dess lunftniga krona. Nu dömer »den förskräcklige» den stackars Lalla till döden. Hon tvingas att tömma en kanna af det starkaste brän-vin, dör naturligtvis och nedgräfves — underliga ödets skickelse! — precis vid foten af samma träd, i hvars krona bjelten sitter. När röfrarne gått, hasar sig löjtnanten ner utför trädet, gråfver i mullen med en skatt-gråfvares ifver, upptager Lalla, för henne till en källa och låter henne dricka vatten, bär henne till en bondstuga och låter henne dricka mjölk. Lalla qvicknar till och uppslår ögonen, ty vatten och mjölk äro, som hvar man vet, det bästa motgift mot den förfärliga drycken. Adolf tager Lalla på sina armar och springer med henne

till staden. Följande dagen står i tid-ningarne en kungörelse, hvaraf inhemtas, att konun* gen i landet förlorat sin enda dotter och att den, som befriade henne ur »den förskräckliges» händer, skulle få henne till gemål samt ärfva land och rike. Löjtnanten tager Lalla på sina armar, springer med henne till slottet, hör ej ens huru högvakten ropar i geväfr för prinsessan, rusar upp till kungen, som sitter på thronen och gråter, samt nedlägger, andtruten, den af-dånade prinsessan framför thronens fot. Nu blir det en mäkta stor glädje på hofvet och i hela landet. Kungen omfamnar löjtnanten, kallar honom för bror och tillåter honom säga farbror i utbyte. Vidare hänger VUtkan i Stadsg» 10han pi honom svärdsordens stjerna och Iofvar honom kommendörsbandet, när »den förskräcklige» blifvit besegrad. Löjtnanten springer till tvenne af sina gamla skolkamrater, som äro officerare vid Svea Artilleri, och beder dem ömhjelpemdt »den förskräcklige.» De följa honom genast med tjugufyra fyrtiåttapundiga kanoner och göra naturligtvis underverk af tapperhet. Röfvar-bandet inneslånges på alla sidor och nedhugges, -jemte »den förskräcklige», till sista man. Löjtnanten upp-höjes i en hastig vändning till ryttmästare, major, öf-verste, general, m. m., hvilket är vanligt med kungliga personer, och blifver slutligen kronprins. "Den lycklige Adolf glömmer ej sina tvenne gamla skolkamrater. Han gör dem på ögonblicket till generaler och gifver dem hvar sin den vackraste hoffröken till maka. Sjelf blir han naturligtvis förmäld med prinsessan och får med henne i hemgift Haga slott och parker. Romanen slutar med ett stort fyrverkeri på Drottningholm, hvarvid Adolfs och Lallas namn synas i briljanterad eld med krona öfver.

Detta var innehållet af en roman, som Axner uttänjt till tre delar, stark på naturbeskrifningar, monologer och dialoger, med ett pistolskott på hvaije sida och ett sabelhugg i hvarje rad. Dels för att vara olik vanliga författare till dylika romaner, dels ock för att ådagalägga en innerligare bekantskap med de klassiske auk-torer, hade han speckat texten med åtskilliga latinska glosor, lånade ur syntaxen. Så låter han, t. ex., löjtnanten, när denne i Humlegården gör sin kärleksförklaring för prinsessan, vemodigt säga: »Pulvis et umbra sumus» (ett stoft och en skugga äro vi), samt muraren, »den förskräcklige», i det afgörande ögonblicket utropa till sina förtviflade, omringade röfvare: »Dulceest pro patria mori» (ljuft är att dö för fäderneslandet); alla andra klassiska godbitar att förtiga.

Men det var icke nog, att den var författad; den måste äfven ut, för att sprida ljus bland den läsande menigheten. Vår hjelte hade hört talas om förläggare, hvilka gifvit ända till femtio riksdaler banko för den minsta och obetydligaste brochyr. Kunde han då icke med största skäl i verlden begära hundra riksdaler riksgäld för sin stora roman? Han behöfde också verkligen denna summa; tyenpennknif med per-lemoskaft och fyra blan uti, en större färglåda af Hasselgrens fabrik, ett par stöflor med hela skaft, en kapprock af det finaste blå kläde samt en guldklocka med berlocker hade länge lekt i hans håg. Hela denna herrlighet kunde han erhålla för ifrågavarande summa. Kunde möjligtvis fås för femtio banko; men dum är den, som icke tar hvad han får, tänkte Axner.

Adolf tog »den förskräcklige» under armen och skyndade till en boktryckare, hvilken, efter hvad han hört, brukade köpa lönande manuskripter.

Boktryckaren emottog »den förskräcklige» och började läsa på titeln. Adolfs bjerta klappade våldsamt och hans ögon vågade icke se upp på den läsande.

»Titeln är inte så oäfven,» yttrade boktryckaren.

Nu slog författaren upp sina ögon och hans hjerta klappade mindre.

»Hvem har skrifvit det?» frågade derefter boktryckaren.

»En ... en herre på landet,» svarade Axner, som dels tyckte, att romanen var för utmärkt, för att vara författad af en fjortonåring, dels ock trodde, att egiden af en äldre person skulle vara mera kufvande i förläggarens ögon.»Ser ut som det skulle rara ett fruntimmer ,» yt* trade boktryckaren.

Det klack i Adolfs hjerta. Ett fruntimmer skrifva en sådan roman! hvilken dålig tanke redan på förhand om hans verk!

Emilie Garlén och Fredrika Bremer voro säkert på den tiden två sköna dansande yrhättor, som visst icke hade någon aning derom, att två verldsdelar en gång skulle läsa deras skrifter.

»Hvad begärs det för manuskriptet?» var boktryc* karens nya fråga.

»Jo . . . det begärs antingen hundra riksdaler riksgäld . . . eller femti banko,» svarade Adolf, hvilken kände det gamla ordspråket: den som kommer i valet, kommer i qvalet, och, till hämnd för pratet om fruntimmersstilen, förmodligen ville försätta boktryckaren i ett slikt obehagligt predikament, eller också sade honom en inre röst, att han icke borde hugga till för mycket, för att icke gå miste om allt.

Han kunde möjligtvis nöja sig med en pennknif med två blan, med en mindre färglåda och ett par stöflor med halfva skaft, i stället för hela.

»Rom igen i morgon, så ska jag lemna svar,» sade boktryckaren, i det han temligen vårdslöst kastade manuskriptet ner i en bordslåda.

Adolf gick, sof ej den natten och var tidigt följande morgon tillbaka hos boktryckaren.

»Jaså, det var om det der manuskriptet,» sade denne; »jag har läst det . . . och ... det är inte så illa; men jag ska säga, det lönar sig inte nu för tiden att ge ut annat än öfversättningar ... om det varit en öf-versättning, så bade vi kanske kommit öfverens . . . men nu så» . ..Dervid, och utan att det ringaste synas hugad att emottaga några yidare propositioner och jemkningar, räckte han »den förskräcklige» åt Adolf, som, förvirrad och nedslagen, sprang sin väg med det olyckliga manuskriptet.

»Om det varit öfversättning!» sackade han; »hvårföre satte jag inte öfversättning! ... det hade ju sedan gått an att få bort det ordet med samma lätthet, som jag kan fä in mitt hela namn, när boken blifvit läst och fallit på läppen.»

Han skyndade hem, raderade ut orden: »Svenskt original af — — r», och ditskref i stället: »öfversättning från Italienskan,» detta sednare tillägg af det skäl, att Italien vore röfvar-romanernas förlofvade land.

Nu bar det af till en bokhandlare, ty boktryckare hade han förlorat smaken på.

»Det är öfversättning, ser jag . . . hvad kostar den?» frågade bokhandlaren med den mest iskalla likgiltighet.

»Femti ban . . • nej, femti riksgäld,» svarade vår författare med en suck, ty han såg pennknifven, färglådan och halfstöflorna smälta bort som smör i solsken.

»Menas det riksdaler eller skillingar, min unga vän?»

»Riksdaler, riksdaler!» svarade författaren med den ömkligaste ton i verlden.

»Yar god och kom igen en annan dag,» sade bokhandlaren; »för jag kan naturligtvis inte köpa grisen i säcken.»

Bokhandlaren bestämde dagen och vår författare attägsnade sig.

»Grisen i säcken,» mumlade han under hemgåendet, tänkande med bedröfvelse på, att hvarken grisar eller säckar åro serdeles lyckliga epiteter för författare ochderas arbeten. Misstaget med skiilingarne låg åfven som ett berg öfver hans bjerta.

Den bestämda dagen kom, och vår författare stod i boklådan.

»Jaså, det Tar om ’’den förskräcklige/’» sade bokhandlaren och såg på vår författare med stora, leende ögon.

Adolf log tillbaka, lifvad af den första uppmuntran, han nu så ögonskenligen fick emottaga för sitt snillefoster.

»Öfversättning och från Italienskan till på köpet t» fortfor bokhandlaren, städse betraktande vår öfversäl-tare med, om möjligt, ännu gladare blickar.

»Ja, från Italienskan,» svarade Adolf, ytterst lycklig och högligen välsignande sin goda idé, att göra »den förskräcklige» till Italienare. Det enda, som beskuggade hans glädje, var, att han ej hållit i sig med sina femtio banko, utan genast släppt »den förskräcklige» för ett sådant röfvarpris.

»Hör på, min unga herre!» började nu bokhandlaren igen; »det kan visst vara möjligt, att det finns ett Lif-garde till häst i Italien; men hur det kan vara med Humlegården och Sista Styfverns trappor, det år jag osäker på . . . det

skulle vara roligt att få se det Italienska originalet» . . .

Derpå föll bokhandlaren i det våldsammaste skratt, hvaruti tvenne bodbetjenter, icke mycket större än Axner, på det lifligaste instämde.

För myckel och för litet skämmer allt. Vår författare bleknade vid detta glädjeutbrott och syntes liksom träffad af åskan. Bokhandlaren, som var en beskedlig menniska, fast han skrattade gerna, såg medlidsamt på den förkrossade gossen.»Vi köpa inte öfversättningar,» sade han tröstande; »om det vore original, sS kunde det hända; men,» tillade han, utbristande i nytt skratt, »nog är väl det här ett original, om något är det . . . tjenare, Italienare! ... ha, ha, ha!»

»Ha, ha, ha!» skränade bodbetjenterna, hållande sig för magarne.

Adolf ryckte till sig »den förskräcklige» och rusade pi dörren.

»Så skratta ej, menniskor!» ropade han ursinnig; »men jag träffar er väl, era bodknoddar! . . . jag ska ge er för grina, jag ... den der rödhårige gapade värst. . . . Hade jag Pauli och Hök med mig bara, så skolie jag in i boklådan igen . . . det ska snart bli anoat ljud i skällan ... era solvargar! Nog såg jag, att ni hade stora och breda munnar alltid; men ni ska också få tjocka och blodiga näsor , det lofvar jag.» -

Ingen må förtänka Adolf hans billiga harm. I den mon författaren krympte ihop, tillvexte hjelten åter.

Samma dag uppläste Axner »den förskräcklige» för Pauli och Hök. Förut bade han hållit arbetet hemligt fördem, för att sedan kunna bereda dem en desto gladare öfverraskning. De voro förtjuste, jublade och klappade händerna.

»Du menar mig med den ena artilleriofficeraren,» ropade Pauli.

»Ja, jag visste ju, att du skulle gå in på artilleriet,» svarade Axner.

»Och mig med den andra?» frågade Hök ifrigt.

»Ja visst, kära Hök!»

»Förtjust ... du är ett snille, Adolf!»

»Ett geni, Adolf!»»Ni ä* mina bästa ränner,» ropade Axner och slog sina armar om begges bufruden; »jag har det största förtroende till er ... ni ä’ de enda, som begripa något.»

»Och du sa’, att de skrattade T» frågade Pauli, blossande af vrede.

»Ja, var det inte skamlöst?»

»Det var bofaktigt!» röt Pauli, knytande händerna.

»Och den rödhårige grinade värst?» utlät sig Hök; »jag skall slita hårtestarne från hans skalle, om jag Också skulle bränna fingerna på mig.»

»Ut med rutorna i boklådan!» ropade Pauli, uppspringande.

»Ut med dem, ut med dem!» instämde Hök.

Monne väl en äldre författare här i landet någonsin har vänner, som vilja göra så mycket för honom, som Pauli och Hök då ville göra för Axner?

»Men,» anmärkte Axner något eftertänksammare, »det är inte rutorna som skrattat.»

»Det är sant,» medgaf Pauli, »det var bokhandlaren och bofinkarne.»

»Vore det inte bättre,» föreslog Adolf, »att sälja manuskriptet till en annan och, sedan det väl blifvit tryckt»... *

»Ta ett exemplar,» inföll Pauli» »och kasta det i flinten på bokhandlaren och hans skrangelben till pojkar?»

»Så mente jag med,» förklarade Axner.

»Inte så dumt!» gillade Hök; »men alla ska vi vara med.»-

»Ja, ja.»

»Skönt! ypperligt! och derpå tomma vi.»

»Der.»»Der.»

»Topp!»

Det tummades och saken rar afgjord. Tre förenade skoltnmmar voro lika kraftiga som förftdernes eder rid Oden , Thor och Frej.

»Men lås opp för oss en ging till det der stället om de två artillerilöjtnanlerne.» anhöll Pauli; »det stod ju, att de gjorde underverk af tapperhet?»

»Ja, gör det, läs opp det,» bad Hök.

Axner lät ej be sig tvä gänger. Hvilken författare gär ej gerna sädana önskningar till mötes! Adolf gjorde ännu mera. Han uppläste »den förskräcklige» för andra gången och stället om de två artilleristerne minst fyra.

»Jag får en hoffröken,» sade Pauli.

»Jag också en hoffröken,» sade Hök.

»Axner är sig alltid lik!» ropade den förre med sann hjertlighet; »det är rättvist, att han får prinsessan, för när han har något godt, så delar han alltid med sig åt andra.»

Det dröjde några dagar, innan Axner ånyo satte sig i rörelse, för att utbjuda »den förskräcklige», genomsedd och betydligen förbättrad. Bland de väsendtligaste förbättringarne var äfven utraderandet af orden: »öf-versättning från Italienskan», på det förläggaren eller läsaren skulle sväfva i ovisshet om det vore original eller öfversåttning. Det var den gyllne medelvägen.

Det var en eftermiddag i slutet af September, blåsig och regnig, så att ingen gerna begaf sig ut på gatorna, som icke hade desto angelägnare att sköta. Adolf hade hört, att vid Drottninggatan bodde en bok-bindare, som icke allenast klistrade ihop vackra permartill böcker, utan äfven förläde vackra visor till folkets gamman och uppbyggelse.

Dit styrde Axner sina steg. Han hade inskränkt sina pretentioner, ty han ämnade endast begära trettio riksdaler riksgäld. Kapprocken hade krupit i skrinet; men guldklockan, som man möjligtvis kunde få för trettio riksdaler, ville han ej släppa ur den nya urfickan, hvarmed fostermodern på hans enträgna böner redan försett honom.

Adolf hade hunnit till hörnet af Stora Vattugränd och Drottninggatan, då han stannade, väckt ur sina drömmar af en bekant röst bakom hans rygg.

»Se lilla herrn!» ropade rösten; »hvad han har blif-vit stor, sedan jag sist såg honom!»

Adolf vände sig om och blef varse en medelålders qvinna, mycket blek, mager och förfallen.

»Lilla herrn känner inte igen mig,» sade hon med ett sorgset uttryck i ord och ansigte; »nå nå, det är jemt ett år sedan den tiden.»

»Madamen i Stadsgården!» utropade Adolf, förvånad öfver den förändring hennes utseende undergått. Han hade icke sett henne sedan besöket i sällskap med fosterfadern.

»Ja, det år jag . . . herrn hade svårt för att känna igen mig ... jo jo men, jag undrar inte på det . . . jag känner knappast igen mig sjelf.»

»Herre Gud, att madam aldrig kom till oss!» sade Axner.

»Inte visste jag, hvar herms mamma och pappa bodde,» svarade hon, under det.hennes ögon irrade åt alla sidor, liksom sökte hon någon; »herrns pappa var en god och hederlig menniska . . . han gaf mig en heltrea banko och

det glömmer jag aldrig sä länge jag lefver.»

»Pappa sa’ ju, hvar vi bodde?» ....

»Gjorde han det? . . . Ack, det hörde jag inte . . . det var mycket svårt då, men svårare, mycket svårare är det nu.»

»Har madam varit sjuk? . . . madam är så blek.»

»Sorger och nöd göra inga rosiga kinder.»

»Är madam bättre nu?»

»Sjuk eller frisk, lika eländigt för det . . , det blef mitt öde att vara olycklig i alla mina dar . . . har ingenting att hoppas af lyckan.»

»Herre Gud, hvad det var ledsamt!»

»Men den, som inte är van vid annat, vet heller inte af annat.»

»Är madams . . . madams man lika elak?» frågade Adolf, men såg sig i detsamma hastigt omkring, ty han hade på länge icke tänkt på denne och kände sig derföre öfverraskad och förskräckt af sin egen fråga.

»Min man!» stammade hon med ökad oro; »han har arbetat på landet hela sommaren ... i förra veckan kom han hem . . . han gick ut tidigt i morgse . . . jag har sökt honom hela dagen .. . jag vet inte hvar ban arbetar .. . den olycklige . . • ban har stökat väl till åt sig . . . bvad ska det ta för en ända! . . . stackars Anders!»

Adolf teg, ty han kände sig alls icke hågad att deltaga i hustruns klagan, hvad mannen beträffade.

»Och lilla Lalla se’n!» utbrast han efter en stund och såg sorgset på madamen.

»Lilla Lalla!» ropade hon med en stämma, hvars glada ljud tvärt bröt af mot det dystra, den pyssanslagit; »har lilla herrn sett henné? ... är hon i goda händer?»

Adolf såg förvånad på den frågånde. Visste hon di ej hvad han visste, nemligen, att den lilla flickan var i de bästa händer, då hen var i Guds? Det borde hon väl åtminstone känna, äfven om hon icke hade sig be* kant, ätt lilla Lalla slumrade under Adolfs blommor på Clara kyrkogård.

»Lilla Lalla är ju död,» hviskade han till madamen.

»Död! Lalla död!» skrek qvinnan, så att det väckta de förbigåendes uppmärksamhet.

»Ja, bon är död. Men att inte madam» . . .

»Död! död!» klagade qvinnan med stora tårar i ögonen; »ja, så skulle det gå . . . hvarföre fick jag inte ha henne q var, inte sköta henne! *. . • hon dog för det hon inte fick vara hos mig . . . hon kallade mig för mamma! ... ack, hon var ändå så frisk och rarer, när jag lemnade henne!» tillade hon, liksom hon i minnet af den ömma vård, hon skänkt barnet, ännu hade sin tillfredsställelse och belöning samt slutliga tröst.

I detsamma slog klockan fem i Clara kyrktorn. Qvinnan spratt till dervid.

»Fem, redan fem!» ropade hon; »och ännu inte har jag träffat honom! . . . Gud nåde honom och mig, om jag inte träffar honom i afton! . . . men hvar? . . . hvar? ... Ve mig, som står och pratar bort tiden! • •. hvar ska ijag söka honom? . • . Finns det ingen kristen själ, som kan säga mig, hvar han är!»

Efter dessa ord ilade hon som en vansinnig upp åt Vattugränden och försvann snart för den bestörte gossens ögon.

Denne, som nu först kom ihåg, att han hade »den förskräcklige» under armen, samt att hans ärende ejtar att bela eftermiddagen stå ?id gathörnet och titta efter madamer, lyckliga eller olyckliga, fortsatte rågen uppåt Drottninggatan, hittade rätt på huset, hvar-uti bokbindaren bodde, och gick in uti porten, dock icke utan möda, ty tätt invid huset, som var under reparation, befanns upprest en bög murareställning, hvilken försvårade passagen för alla som ville gå in i lamma hus.

Adolf steg uppför tvenne trappor och befann sig snart framför en äldre herre med hvass näsa och gröna glasögon på den.

»Är det herr ålderman Norgren?» frågade Axner något ängslig, ty han tyckte icke om den hvassa näsan.

»Ja, det är det,» svarade bokbindaren.

»Jag skulle be om att få lemna det här manuskriptet,» sade vår författare, i det han med en djup bug* ning lemnade bokbindaren »den förskräcklige».

Åldermannen emottog »den förskräcklige», tittade först på titeln, bläddrade sedan genom bladen och såg slutligen på det sista halfarket. Adolf började lugna sig, ty han hade aldrig förr sett »den förskräcklige» med sådan omsorg handteras och granskas.

»Åbjo, det här kan nog bli bra,» sade slutligen bokbindaren; »jag ser inte något hinder . . . det kan visst bli bra . . . mycket bra.»

Det vore fruktlöst att räkna antalet af de strålar, som glädjen, i delta ögonblick spred öfver den unge författarens ansigte. Den hvassa näsan var icke längre ful i hans ögon. Han hade velat kyssa den, äfven med fara att klyfva sina läppar deremot.

»Ja, jag visste väl det,» ropade han hänryckt; »jag visste väl, att det skulle bli bra!»Han hörde med förtjusning den vackra guldklookan

picka.

»Ja, gubevars, hvad det går för sig,» fortfor bok-bindaren, »att binda in det här . . . skadet vara fran-syskt band eller vanligt pappomslag?»

»Det år detsamma, alldeles detsamma,» svarade Adolf; »herr ålderman behagar påsätta hvad slags band som helst . . . men nog ville jag gerna, att det blefve sl vackert som möjligt.»

»Det går nog an,» yttrade bokbindaren; »men det är stor skilnad på priset.»

»Ack, jag begår inte mer än tretti riksdaler riksgäld,» ropade författaren.

»Muh!» bölade bokbindaren till, i det han lyfte något på de gröna glasögonen.

»Bara tretti riksdaler vill jag ha, goda herr ålderman!» upprepade Adolf.

»Baba? . . . vill han ha tretti riksdaler? . . . hvar-för vill han ha tretti riksdaler?»

»För arbetet, vet jag.»

»Arbetet? ... ska jag göra arbetet och dertill betala dretti riksdaler? . . . hvad år ban för en kund?»

»Herre Gud, ålderman ville ju köpa?» . . .

»Hvad ville jag köpa?»

»Den förskräcklige . . . den förskräcklige i Södra bergen, som herr ålderman håller i.»

»Hå f-n! skulle den inte bindas! ... var det meningen att sälja det här åt mig?»

»Ja, visst var det så, goda herr ålderman!»

»Den här smörjan?» ropade bokbindaren, i det han slängde »den förskräcklige» långt ifrån sig fram på bordet.Om den, som från spetsen af ett kyrktorn fallit ned med hufvudet i gatan, efteråt.kunde berätta, huru den skjutsen smakade, den skulle utan tvifvel kunna gifva oss en beskrifning öfver den plåga, som i denna stund genomskar vår författare både till kropp och själ. Han såg af hela bokbindaråldermannen endast den favassa näsan, och han ryste vid denna syn, så att håren reste sig på hans hufvud. Mot denna hvassa klippa skulle hans hopp om ära och odödlighet slutligen stranda.

»Jag vill bara ha tjugu riksdaler!» ropade han i för-tviflan.

Klockan af guld förvandlades till en klocka af silfver.

»Är du tokig, gosse!» utbröt bokbindaren med slocknande tålamod.

»Ge mig tie . . . bara tie riksdaler, goda herre!... bara tie riksdaler för den förskräck» . . .

»Nej, inte tie runstycken en gång, och packa dig genast på dörren, din galning!»

Nu strök äfven silfverklockan. Ur, tafla och boett försvunno snabbare, än fjunet försvinner i stormen. Det var förbi, förbi! —

Med vacklande steg och nedböjdi hufvud skred Adolf utför trapporna, med »den förskräcklige» under armen. »Den förskräcklige» brände under denna arm och han flyttade honom derföre under den andra. »Den förskräcklige» härjade och brände äfven der. Han fattade det beslutet, att svalka »den förskräcklige» i Claras svarta böljor och sedan aldrig mera skaffa ett dylikt vidunder till verlden.

Något uppiggad af detta raska och förståndiga beslut, trädde han utom porten och höll just som bäst på med att leta sig väg ut på gatan mellan de mångakorslagda bjelkarne och bräderna, som utgjorde gran*

den för den stora mnrarställningen.

Då — då hördes* ett förfärligt dån öfver hans huf-vud, och rundt kring honom nedrasade stora tegelstenar, som störtade mot gatan och krossades till grus.

Genom en högst underbar slump undkom Adolf stenregnet och rusade genom ställningen ut p§ gatan. Äf* vendetta skedde i grefvens tid, ty ögonblickligen derpå följde en stor balja, full med murbruk, hvilken nedstötte i gatan, så att den flyende gossen fick hela ryggen öfverstäukt med bruk.

Hunnen ett stycke från den farliga murarställningen > vände sig Adolf om, för att öfverskåda den nya fara, han undsluppit.

Hvad såg han då?

Han såg högt upp på murarställningen det rysliga motstycket eller originalet till »den förskräcklige», han sjelf bar under armen; — han såg den vilde hämnaren, muraren med halfva örat, som blickade nedåt på det undkomna offret med vanställda anletsdrag, sammanbitna tänder och knutna näfvar, en sammangjuten bild af den gäckade hämnden och det vanmäktiga raseriet.

När nu Axner såg allt detta och tänkte på de forsåt, detta odjur under loppet af ett helt år satt för honom, tänkte på de dödsfaror, denne hopat öfver hans hufvud, då greps äfven hans unga bröst af hämndens hvassa klor. Han hötte åt sin dödsfiende med knyt-näfven och upptog derefter från gatan cn sten, för att kasta den i hufvudet på muraren, som icke stod nog högt, för att vara fredad från stenkastning. För Adolfs öfvade hand var stenen hvad kulan är för den skicklige jägaren: den var säker om sitt mål.Men Adolf besinnade sig och släppte stenen. Det låg en vacker tanke till grund för delta hans handlingssätt. Hade han ej sjelf varit orsaken till denne mannens hat? Var det ej han sjelf, som, biträdd af en kamrat, tändt den första gnistan till de lågor, som rasade i denna vilda själ? Hade han ej gjort honom lytt för hela lifvet, och var det väl att undra på, om denna råa raenniska, i saknad af de mildare seder och de upphöjdare tänkesätt, som en vårdad uppfostran alstrar, nu skulle vara otillgänglig för förlåtelsens och försoningens ljufva känslor? — Flera gånger ^ förut hade han gjort sig sjelf dessa frågor. Endast Guds beskydd hade Adolf att tacka för sin räddning. Borde han ej derföre ställa hämnden till honom, låta honom pröfva, döma och straffa? Den gudsfruktan, som i fosterföräldrarnes hus hägnat hans barndom, talade ännu med oförsvagad stämma i hans öra om de himmelska sanningar, religionen innehåller. I ett fjor-tonårigt öra ljuda dessa sanningar sällan förgäfves. Det är först när man blir äldre, blir verldsman och » •förståndig», som man vanligtvis ler åt dem, liksom man i minnet ler åt barnkammarens sagor.

Under tiden hade folk samlat sig, såsom fallet vanligtvis är äfven vid mindre märkvärdiga händelser än så. Somliga stodo och sågo på de nedfallna krossade stenarne och på murbruksbaljan, hvars innehåll öfver-höljt gatan; andra omgåfvo Adolf och mönstrade hans öfversmetade kläder, nyfikne att få veta, huru det gått till, om

han blifvit skadad o. s. v., alla samt och synnerligen förklarande, att om gossen fått stenarne eller murbmksbaljan på sitt hufvud, hade han aldrig mer skådat Guds dag. Äfven på murarställningen höjdes röster, tvistande med hvarandra om roten och Flickan i Stads g. 11»pphofvet till olyckan. Adolf igenkände basrösten på den förfärlige, som svor oeh regerade bland kamraterna der uppe, bedyrande, vid himmel och afgrund, att s& vfil tegel stenar ne som baljan fallit ner af sig sjelfva*.

Några polisbetjenter trängde sig i detsamma genom folkhopen och skådade upp mot ställningen.

»Är det inte Storken?» frågade den ene af dem.

»Jo, min själ,» svarade den andre; »ab, då ha vi honom!»

»Hör du. Stork!» ropade den förre; »var så artig oeh stig ner från ställningen.»

»Och rappa dig sen,» tillade den sednare; »vi ha varma servietter åt dig.»

Kongl. polisens tjensteandar äro alltid skämtsamma och humoristiska, att börja med.

»Polisen, polisen!» skallade både från gatan oeh ställningen.

»Hvad ska jag nere och göra?» frågade muraren med halfva örat, i det han såg ner i gatan med en trotsan-de blick.

»Kors, kom ner du bara, så får du väl se,» svarade den ene pol is betjenten.

»Du har g töm t, att du är bjuden till polisen,» sade den andre; »vi ska friska opp minnet på dig, vi . . är det inte beskedligt af oss, det? . . skynda dig nu, eller ska vi skicka efter vakt, för att peta ner dig med bajonetterna, din kråogelmakare.»

»Hvad vill ni mig? hvad har jag gjort för ondt?»

»Kara hemgång, min gosse!» svarade polisbetjenten; »oeh så har du slagit vakte» . . . har du ock glömt det? . . . glömmer du så fort dina välgerningar? . . . Ner med dig bara! ... rör på benen lika lifligt som du rör på armarne!»»I morgon ska jag ha den äran,» sade muraren gäö-* kande; »helsa och taeka, i morgon ska jag komma . , . har inte tid nu, som ni ser.»

»Kom genast,» ropade polisbetjenten; »vi ba inte tid att vävta ... du är så efterlängtad så.»

»Och dröjer du ett ögenblick till, drn lymmel 1» tillade den andre mera allvarsamt, »så bar du inom fem minuter vakt omkring dig och handklofvar på dig! . . . förstår du rena svenskan, du?»

Muraren tycktes en stund fundera på rena svenskan * innan han fattade sitt beslut. Slutligen såg man ho-' Bom knäppa af sig förskinnet och kasta det ner pl pofisbetjenterna.

»Tag det bär i stället,» ropade han, »oeh orkar ni iote bära det till polisen, så skicka efter vakt, fö# att hjelpa er.»

Derefter satte ban sig sjelf i rörelse, men icke ned-åt, utan uppåt, till polisbetjenternas synnerliga förargelse.

»Håll fast honom, håll fast honom!» ropade desse till de öfrige arbetarne på ställningen.

»Den som rör mig, ligger i gatan!» ropade Storken till sina kamrater, som visserligen syntes bafva god vilja att efterkomma tillsägelsen nerifrån, men fruktade för ginvägen uppifrån.

Hånande högljudt sina vanmäktiga förföljare, klättrade Stork uppför stege efter stege och upphann taklisten, i trots af sorlet och förbannelser nä neré i djupet.

»Kom efter, kom efter! välkomna, välkomrtal» rö-päde han; »här är vackert . . . här är utsigt öfver Mälaren, öfvér rådstun, stadshuset och till öch' med Öfver gälgen för den som har ögon dit . . . det vore mumma för er det, era korpar dernere med tennbrickorna!. . .hurra för polisen! hurra för koppармatte, den kungliga polisens högst betrodde man! hurra!» . . .

Derefter fattade muraren tag i plåtkanten och svin-gade sig upp på taket. Men den Götbiska byggnadsstilen

lägger inga hustak, som duga till promenader, och det tak, hvaröfver muraren nu låg framlutad, hållande sig fast med händerna i takteglen, var så spetsigt och så tvärt sluttande, alt han med största möda förmådde fasthålla sin tunga kropp der vid. Det närmaste hustaket syntes deremot något plattare och beqvämligare, hvarföre också muraren sökte uppnå detsamma. Under dessa bemödanden, hvilka i början kröntes med framgång, aflägsnade han sig alltmer från ställningen. Haa var nära att hinna ifrågavarande tak och den frihet, för hvars skull han vågat en så åfventyrlig färd, då några murkna taktegel lossnade under hans händer. Haa förlorade fästet och rakade utföre.

Ett gällt skrik från folkmassan dernere genomträngde luften, hvarpå följde en graflik tystnad. De af folket, som förskräckelsen icke beröfvat synens sinne för ögonblicket, sågo upp och funno muraren hängande vid en stor takränna, som löpte ner till gatan.

»Hjelp honom! för Guds skull, rädda honom!» af-bröts tystnaden af en qvinnas jemrande röst; »rädda, rädda honom! å' ni menniskor, ni! . . . nej, vilddjur ä* ni! . . . hjelp honom! det är min man, min man!»

Adolf, ehuru knuffad fram och tillbaka i trängseln, hade icke förlorat sin dödsfiende ur sigte; och när han nu såg honom hängande emellan himmel och jord, färdig att i hvarjc ögonblick nedstörta i djupet och förgås, läste han deruti Guds dom och rättvisa! tänkande derjemte med glädje och tacksamhet på sin egenbefrielse från en varelse, som syntes hafva för afsigt att förfölja honom i döden.

Men då han hörde den arma qvinnans skrik, hvars röst han så väl igenkände, glömde han, att det varen fiende, som hängde på den svigtande rännan, och började, liksom hon, ropa på hjelp och räddnings

»Hvad skriker du efter, pojke!» ropade en karlröst nära bonom; »klättra upp på muren och hjelp honom bäst du vill, men skrik inte örhinnorna af menniskor!»

Adolf vände ansigtet åt den sidan, hvarifrån rösten hördes, och mötte de vreda blickarne från en till utseendet förnäm herre, som satt i en öppen kalesch, bakpå hvilken stod en betjent med silfverband kring den la-kerade hatten. Vagnen, hindrad af folkskarorna, kunde ej komma ur stället och trängseln var naturligtvis värst deromkring. Vid sidan af den förnäme herrn i kaleschen satt ett ungt skönt fruntimmer med blekt och förskräckt ansigte, men baklänges en äldre fru med ett barn i sitt knä, hvilket var inveckladt i en stor sjal, fom dolde allt utom det lilla ansigtet.

Adolf trängdes, i detsamma han vände sig om, emot kaleschen, så att han måste fatta tag i densamma med händerna, för att ej klämma bröstet mot vagnsdörren. Sålunda placerad, fick han hela den åkande familjen i så nära Ögonsigte som möjligt.

»Nej, men se på murarn!» ropade högt en röst bland massan; »sådan galgfågel! se, hur han hasar sig ner utfor rännan . . . tänk om rännan går sönder!»

Adolf hörde ej detta rop, fast det höjdes helt nära honom.

»Jaså, du kommer ändå ner, din bof!» ropade en af polisbetjenterna; »tyckte du mera om deji hår vägen än den andra? . . . hvar och en har sitt tycke.»»Aktø dig, Anders lilla! . . . tyng inte för mycket på rännan!» förnams ånyo den stackars hustruns slä ro-0>a; »det går nog bra, bara du är försigljg . . . Gud hjelpe honom!»

Icke heller denna kända röst fann väg till Adolfs öron. AUa hans sinnens förmågor hade samlat sig i dan blick, hvarmed han betraktade den äldre frun, Som satt baklänges i vagnen, eller, rättare sagdt, barr nel, som satt på hennes knä.

»Förb— mig» kommer han icke lyckligt ner på gatan!* ropade en.

»Han är värre än Foureaux, värre ån alla voltjgör rer jag sett!» ropade en annan.

»Gör det efter!»

»Akta dig, Anders! akta dig . . . min stackars gub-be! . . . inte så fort, inte så fort!»

»Det var en best att klättra!»

»gom en gast utför en skeppsmast!»

»Som en katt utför ett träd!»

»Nu är du nära gatan, Anders . . . jag står bär» jag . . . jag ska ta emot dig, jag! . . . Gud i himmelen, råqnan brister!» . . .

»Är det en menniska och inte en ekorre, så bar han f-n i sig!»

För alla dessa rop om hvarandra förblef Adolfs öra lika döft; men blicken — blicken!

»Gud ske lof! Gud ske lof!» hördes nu qvinnan triumferande ropa.

»HäO är nere!»

»Nere är han!»

»Hurra!»

»Hurra!» skränade den böljande massan, så att det genljöd i gränderna.»Lalla! Lalla!» ropade Adolf UB, sträckande sin ena arm in i kaleschen emot barnet.

»Lalla! Lalla!» svarade barnet, vändande sina ögon mot Adolf; »gossen, gossen!» tillade bon derefter, mysande på munnen, liksom åt en gammal bekant.

Adolf behöfde icke böra hennes röst; han såg de siora himmelsblå ögonen.

»Grip honom! bort med honom!» hördes poltsbeljen-ternas befallande röster.

»Slå honom inte!» hördes qvinnan bedja;»se, så blodi« b an är förut!»

»Bind honom! bastanta lag!»

»Nej, nej! inte så hårdt! slå bonom inte . . . inte»...

Det vildaste tumult uppstod nu bland massan. Slag, jemmer ocb svordomar rasade om hvarandra »ed dånet af en rytande orkan. Adolf rycktes i trängseln långt ifrån vagnen och bortfördes med en spåns lätthet af den våldsamma folkhvirfveln ett godt stycke uppåt samma gata.

När haa and t ligen fått fotfäste på en plats, der ingen trängsel mera var, gaf han sig likväl ingen ro, för att hemta andan, utan rusade tillbaka, på nytt kastande sig in i hvirfveln, som då slingrade sig åt motsatt håll med riktning åt staden. Han sprang förbi murarställningen, såg mycket menniskor, men inga hästar och ännu mindre någon kalesch. Han rusade vidare efter den hojtande folkhopen, som stormade långt framför honom; men ingen vagn kunde faan upptäcka, ingen vagn som liknade den han sökte. Alla han sprang fatt, frågade hau, om de sett någon kalesch »ed en liten englaskön flicka uti; men ingen svarade honom. Alla talade blott om muraren, som klättrat ner från takr rännan utföre väggen till ett fyravåningshus, och somnu var arresterad, för det han någon dag i samma vecka rusat in i en bökarbod på Söder och slagit bodens egare samt, till råga på brottet, äfven öfverfallit och slagit stadsvakten, som infunnit sig, för att gripa honom.

Men hvad frågade han numera efter muraren och det onda, denne velat och ännu ville honomf hvad frågade han efter tegelstenarne och murbruksbaljan, som varit nära att petrificera honom till lik?

»Ack, hvad jag var för ett nöt,» ropade han för sig sjelf, »som trodde att hon var död, att hon kunde dö! . . . kan väl en engel dö! . . . Men att jag skulle få se henne, höra henne tala och se hennes ögon . . . hennes ögon! . . . Herre min Gud, hvad jag varit lycklig, hvad jag haft roligt i dag!»

Han välsignade muraren, som velat döda honom; han välsignade den hvassnäsige bokbindaren, som dödat hans författareära, ty utom desse båda skulle han ju icke hafva råkat henne! Och »den förskräcklige»

— »den förskräcklige», som gjort honom så många bekymmer, så många drömfulla dagar och sömnlösa nätter,

hade ju i första rummet varit orsaken till bana lycka, hans sällhet!

Han hade velat kasta »den förskräcklige» i Clara sjö; nu ville han trycka honom till sina läppar. Men

— men hvar var då »den förskräcklige?» Han hade honom ej mera i sina händer. Han letade, vände ut och in på sina fickor. »Den förskräcklige» var borta, försvunnen. Han erinrade sig, att han hade haft manuskriptet i sin hand, när han stod vid kaleschen, vid charen, hvari engeln satt. Men sedan visste han ingenting om dess öde; men han visste ju icke heller till sig sjelf.Länge sprang han fram och tillbaka på Drottninggatan, icke för att leta rätt på sin förlorade roman. Man letar ej efter det förskräckliga, när man är bevingad af det himmelska.

Slutligen begaf han sig uttröttad på hemvägen och kom derunder att springa genom Clara kyrkogård.

Han stannade framför Lallas förmenta graf och såg de blommor, ban planterat på densamma. Hvad hade hans blommor der att göra? hvad anginge väl honom denna lilla graf?

Han böjde sig ned, för att upprycka sina blommor. Men han dröjde, hans hand drog sig hastigt derifrån. Han saknade förmåga att taga sin gåfva tillbaka.

I lindens gulnande krona, som hvälfde sig öfver den lilla bädden, susade det så sorgligt för hans öron. Han tyckte, att blommorna så enträget bådo honom om att få stå qvar, trognare i döden, än de varit i lifvet, och han tyckte sig höra ur djupet en späd röst som sade:

»Gosse! vill du taga bort hvad oskuld oskuld gaf! ... vet du inte, att blommornas rötter flätat sig kring mitt hjerta! . . . vill du beröfva den döda dess enda glädje i grafven! ... låt mig behålla mina blommor!»

Adolf lät blommorna stå och hastade hem till sina fosterföräldrars hus. Aldrig hade han haft en skönare natt, aldrig skönare drömmar.

Konungar belöna kungligt. Englar belöna gudomligt.Andra Tidskiftet.

YNGLING ARNE.

O, hvar är min sälla framtid?

Hvar det hopp, som faran tog verlden ? Svara, Öde, da, som throoar Öfver himlens alla stjernor,

Mörkt och dystert! Du, som krossar Allt det stora, allt det ädla Med en grym demantrspira!

Se! min sol, vid åskors dander, Sjanker liäpen ned i natten Mellan blodbestänkta skyar — —

Säg, hvad vill du? Ej mitt öga Mäktar läsa i ditt öga,

Ej din mening kan jag fatta,

Stränge! Kommer da som ovän,

Dölj det icke, att mitt hjerta Döende må dig bespotta.

Kommer du som himlens budskap Ned med fröjdens evangelium,

O, så säg det, att med kärlek Jag må störta dig om halsen.

Stagnelius,ÅTTONDE KAPITLET, irumpctøignaler oct) Sabctyugg.

'4rmkring tre år efter de händelser, som första tidskiftet af vår berättelse innehåller, sutto tillsammans» en höstmorgon, vid frukostbordet på Tallbergs, f. d. Lamberts, spisqrarter vid Regeringsgatan trenne ynglingar med blomstrande kinder, strålande ögon ocb af kraftfull kroppsbyggnad. Tvenne af dem buro Svea Artilleriets underoflicersuniform, men den tredje var i civila kläder.

Nämnde spisqvarter förtjenar att ej med likgiltighet förbigås och omnämnas, ehuru del för flera år sedan upphört att finnas. Det var bekant för sin väl lagade mat, sina stora portioner ocb serdeles billiga priser. Många familjer hade detta ställe onekligen att tacka för sin existens; ty man kunde der antingen på stället spisa eller hemta sina två rätter för fjorton skillingar på person, och ändå var hvarje portion så väl tilltagen, att till och med två munnar

kunde hafva godt deraf. Mången har för vida mindre berömliga gerningar än så fått belöning. Fru Tallberg fick icke allenast ickebelöning, utan hon, som bespisat sa mSnga tusende likar, dog slutligen i brist på det nödvändigaste.

»Gntår, gossar!» ropade den längre och äldre af underofficerarne , i det han höjde maderaglaset; »när gammal vänskap kredensar vinet, sa frågar man inte efter, om drufvan vuxit på Madera eller skjutit npp bland svamparne i våra nederlagskäl lare! . . . drick, Axner, och se glad nt! . . . vet. att du dricker med officerare!»

»Tack, bror Pauli!» svarade ynglingen i civila kläderna, »lack, icke just för vinet, sem åa vet att jag inte ger na dricker så tidigt på dagen, men tack for du på min te om gammal vänskap, fast del behöfde du visst inte påminna om.»

»Nej, det behöfde jag visst inte,» sade Panli, i det han klingade med skolkamraten . . . »har dn laddad!, Hök?» tillade han, vänd till den yngre underofficeraren; »en treklang, bröder! trinmvirer i pokalen, liksom vi varit det i skolan! . . . Axners skål!»

»la, Axners skål! professor Axners skål!» ropade Hök med sin vantiga liflighet; »din slåt, präktige pojke, fast du inte har sabel vid sidan, liksom Paoii och jag!»

Tre%fulla vinglas möttes, klingade och tömdes till Sista droppen. »Dn är en huggare, Axner!» började Panli ånyo; »på tre år genom q var ta och gymnasium ... det har gått som en dans för dig ... om en vecka är de liber studiosus och far slåss nied gesällerna i Upsäfa ... jag vill begära permission, för att heha på dig och se, bur du bär dig åt.»

»Mycket ledsamt, att vi inte få behålla dig!» fifflade Hök; »inte veC jag heller, huf du kan triffas ölan oss.»»Ja, jag kommer mycket att sakna er båda,» svarade A mer; »men terminerna äro inga evigheter... vi skola vara desto oftare tillsammans, när jag kommer till Stockholm igen.»

»Hvar postdag ett bref från dig,» erinrade Hök.

»Ja, det får du inte glömma,» tillade Pauli.

»Nej, nej, tycker ni det!» . . .

»Och innan du reser,» utlät sig Panli, »ta vi oss ett litet rummel på Stallmästargården . . . skiljas utan tårar?.. . omöjligt, bror!»

»Om vi inte ha gråtit förr, så skola vi gråta då,» förklarade Hök, tryckande med ömhet gymnasistens hand.

»Är det frågan om sådana tårar, som ögat gjuter,» yttrade Axner med rörelse, »så kommer jag nog att spendera tillräckligt; men blir det frågan om buteljens dier vinets, så fruktar jag, att nöden blir den Ifoses-staf, som upptorkar det röda bafvet, så att vi kunna gå torrskodda deröfver, liksom Israels barn.»

»Har ingen fara med den saken,» menade Pauli, i det han fyllde på sina vänners glas; »jag bjuder, jag ... officerare låta inte bjuda sig, så länge de sjelfva ha mynt.»

»Gud bevare oss väl, för att försvaga din stackars reskassa!» sade Hök; »jag och Pauli skola nog repartise-ra, det är säkert, det . . . men roligt måste vi ka.»

»Ni Tär väl inte ha mer än ni behöfver, tänker jag,» yttrade Axner.

»Jag har krita, Axner!» genmälde Pauli, »krita öf-verallt!»

»Akta dig, Pauli!» varnade Axner; »kritan har dödens färg.»»Strunt! b var dag hafver sin omsorg, del är det enda jag kommer ihåg af mina skolstudier.»

»Dkt gymnasiibelyg måste blötas,» förklarade Hök, »och din studentexamen skall gå upp som eo sol ur hafvel.»

»Men hur har du fåll så mycken kredit?» frågade Axner.

»Genom milt ärliga ansigte, bror!» svarade Pauli.

»Men om de bli lurade på ditt ärliga ansigte?»

»Så blir jag värst lurad sjelf, för då ... då skjuter jag mig en kula för pannan.»

»Och du tror dig derigenom kunna förnöja dina kreditorer?»

»Nej, det tror jag inte . . . men de skola säga, att jag uppfört mig som en bra karl . . . bättre att dö som bra karl, än lefva som stackare.»

»Bättre att dö skuldfri, än skuldbelastad,» anmärkte Hök, hvilken, hvad penningeaffärer anginge, icke delade Paulis åsigter.

»Vet du, jag törs knappt smaka på ditt vin, Pauli,» sade Axner; »det börjar se ut som blod i mina ögon, och jag tycker det ligger en pistolkula på botten.»

»Du är en tok! . . . Än om jag gör ett rikt parti då? ... de rika arflagerskorha äro enkom till för oss militärer ... får en vacker, rik flicka mitt bjerta, så tar hon gerna mina skulder med på köpet . . . men låt oss inte tala om det der nu . . . hör du, hur mycket pengar får du med dig till Upsala af gubben?»

»Så mycket, att det räcker till studentexamen, och det är vackert nog, del . . . kan jag vål begära mer? . . . när jag tagit examen, tar jag genast kondition.»

»Och du blir prest?»»Min fostermoder vill det • . den dagen, dS hon fir höra mig predika, blir heooes största glädje, har hon sagt • . . en enda predikan, hållen af mig, skall belöna henne för alla hennes omsorger om mig . . . det goda, ädla hjerlat, som nöjer sig med så litet! . • » Nå, gossar, hur smakar militärståndet er?»

»Tråkigt, så länge man är bara underhuggare,» svarade Pauli; »men nästa år blir jag ofOcer . . . vet du, då tänker jag begära tjenstledighet och resa ut till Grekland * . . dit står min håg, min traktan både natt och dag.»

»För att slåss mot Turkarne?»

»Ja . . . här i landet grönskar ingen lager och man blir maläten både till kropp och själ . . . jag vill böra kanonerna dundra på annat ställe, än på Ladugårdsgärdet.»

»Och du, Hök?»

»Jag följer med Pauli,» svarade denne, liksom Pauli uppeldad af vinet; »jag tyckte inte om Grekiska språket, men jag älskar ett folk, som kämpar för sin frihet . • . Palikarerna äro mina gossar!»

»Lefve friheten!» jublade Pauli; »en Museiman på hvar bajonett och åt hvarje segrare en sultaninna pi hvar arm!»

»En skål för friheten!»

»Lefve de gamle Greker!» fortsatte Pauli; »lefve Mii-tiades, Themistokles, Cimon och Epaminondas, ypperlige i striden, men f-n så tråkiga i Cornelius Ne-pos!»

»Sokratis och Platos fädernesland!» tillade Axner, delande sina vänners entusiasm.

»Vi skola blidka deras skuggor,» ropade den exalterade Pauli; »bort med slafvarnes kedjor från frihetens Flickan i Stadig. 12vagga! ... de besudlade tempelruinerna skola renaa med blod!»

»Ned med tyrannerna!» uppstämde Hök; »vara svärd skola klyfva turbaner till bundradetals . . . hvart tagel ur de Turkiska hästsvansarne skola vi slita! . . . lefve Grekland och friheten! friheten och Grekland!»

Skålen tömdes och dracks under ynglingarnes lifliga hurrarop.

»Om vi gå qvar bär i Sverige,» återtog Pauli, »detta arma Sverige, som inte törs bitas, sedan det släppte tänderna i det Finska kriget, hvad blir det väl då af oss? . . . jo, på sin höjd, tvenne luggslitna kapitencr, dåsiga som sköldpaddor . . . tvi tusan, bröder! . . . Men ut i kriget bara, och inom ett år major och Öf-verste . . . inom två, general! busch, hvad det skall gå mellan blanka vapen och hvinande kulor!»

»Inom två år, general . . . inom tre, fältmarskalk!» ropade Hök; »fåltmarskalkarne Hök och Pauli, det skall låta något, det!»

»Stackars Axner, som inte får vara med!» beklagade Pauli.

»Du får gå hemma och torka, du, stackars gosse!» beklagade Hök.

»Kan jag bli regementspastor, så får jag vara glad,» menade Äxner.

»Du bara regementspastor! . . . nej, biskop skall du bli,» förklarade Pauli.

»När vi en dag komma hem, öfverhöljda med ordnar och blessyrer,» sade Hök, »då gifva vi dig hvilket biskopsslift du vill ha . . . vill du bli erkebiskop?»

»Tack skall du ha, Hök!»

»Vill du bli ledamot af serafimerorden?»

»Tack, Pauli!»»Du är det och du har det. • . eu skäl för hans högvördighet, herr doktorn och erkebiskopen Adolf Axner, han och ingen annan!» proponerade Pauli.

Fältmarskalkarne Pauli och Hök klingade med sin Yän, erkebiskopen Axner. Det var, minsann, i denna stand ett icke obetydligt sällskap, som frukosterade på Tallbergs anspråkslösa spisqvarter. Mamsellen, som stod vid skänken, drog på munnen. Hvad gör det, allenast ödet, som sväfvar högt öfver alla spisqvarter och skänkmamseller, icke gör detsamma!

Pendylen på väggen slog nie.

»Redan nie!» ropade Hök, i det han steg upp från bordet; »klockan half till tie ha vi profskjutning på Ladugårdsgärdet . . . hur tråkigt, att jag måste skiljas från er!»

»Vi följa dig till artillerigården,» sade Axner, lem-nande bordet.

»Ja, och sedan följer jag med Axner, ty jag är ledig i dag,» yttrade Pauli; »vi ha inte många dar qvar att språkas vid . . . men i middag klockan tu kunna vi ju alla tre råkas på källaren Äpplet ... det är skäl att begagna den korta tiden! . . . klockan tu på Äpplet, det är ju så?»

»Ja, det göra vi,» inföll Hök; »du vill ju det, Axner? ... du hinner nog läsa och tugga, när du vål hunnit till Upsala.»

»Jag kommer säkert,» svarade denne; »men dröj nu inte, Hök! . . . tjensten går framför allt.»

Pauli liqviderade frukosten, hvarefter de trenne vännerna lemnade Tallbergs spisqvarter och togo vägen till artillerigården.

»Ett bra ställe och billigt pris är det,» sade Pauli; •men det har två olägenheter.»»H vilka då?»

»Jo, för det första får man ingen krita der.»

»Du är tokig med din krita, Pauli!» sade Axner; »den kommer beslämdt alt dra ett stort kors öfver din fältherrebana.»

»Det blefve annat, det, än svärdsordens stora kors,» förklarade Hök, som ännu icke glömt sina ordlekar.

»Och för det andra,» fortfor Pauli, utan att besvara de gjorda anmärkningarne, »så finns det inga vackra flickor der . . . skänkmamsellen och de båda uppasser-skorna äro b vita i håret, som silfverkanin.»

»Utgöra tillsammans hundrafemtio år,» tillade Hök; »och lägger man nu dertill värdinnan sjelf, den he-dersgumman, som också har sina modiga femtio på nacken, samt trillan, som hon ibland åker uti och hvilken säkert är hundra år gammal, så har man på en gång tre århundraden ... är det inte respektabelt, det?»

»Hvad som är respektabelt bör aldrig förlöjligas,» anmärkte Axner; »hvad vi äro har ålderdomen varit, och hvad den är kanske vi inte bli» . . .

»Du tycker således om gamla uppasserskor, bror Axner?»

»Ja, b varför inte? det är ju vackert, att menniskor kunna vara nyttiga, fast de äro gamla.»

»Du tycker om gamla trillor med?»

»Ja, och det af till och med större skäl ... en af min fosterfaders kunder köpte, ena dagen, en splitter ny chäs, och den andra sprang chäsaxeln i tu, så att den åkande fick sin arm afbrulen ... det är således både orätt och otacksamt alt begabba ålderdomen.»

»Hör på moralpredikanten bara,» sade Hök.»Axner förstår sig inte på vackra flickor, tror jag,a sade Pauli.

»Jo, nog gör han det,» menade Hök; »men då måste de gå i kolt och ha stora blå ögon, liksom hans flicka i Stadsgården ... nå, har du aldrig sett henne sedan.»

»Nej, inte sedan jag såg henne på Drottninggatan den der märkvärdiga aftonen,» svarade Axner, meden lätt rodnad på sina kinder.

»Och du är ännu lika förtjust i henne?»

»Hon tillhör mina barndomsfantasier,» svarade Axner; »men jag kan inte neka till, att det skulle vara bra roligt att få se henne ännu en gång.»

»Hur gammal kan bon nu vara?»

»Hon bör vara nie år.»

»Och vacker som en dag, i fall hon inte haft kopporna,» skämtade Hök.

»Det vore mycken skada på det lilla vackra ansigtet,» svarade Axner.

Af dessa yttranden finner man, att Axner ändtli-gen yppat den stora hemligheten för sina vänner. Förmodligen hade innerligheten af hennes bild aftagit, i den mon vår hjelte införlifvat sig med sina studier och fått allvarsammare saker att tänka på. Säkert var, att han, de sednare åren, oftare drömde om den dag, då han, iklädd den arlekinska promotionsdrägten, skulle få emottaga magisterkransen i IJpsala domkyrka. Lagern hade något öfvervuxit de späda myrtenbladen. Men stundtals, när han hvilade sig efter dagens trägna arbete vid boken och han svärmade utåt landsbygden, för att hemta frisk luft och nödig kroppsrörelse, tänkte han likväl på händelsen i Stadsgården, på de ögonenbil och de lockarne ljusa, som utgjort medelpunkterna för bans barndoms drömmar.

Våra tre vänner voro nära artillerigården, då de gingo om en storvext, uselt klädd mansperson, hvilken gått framför dem med lutande hufvud och blekt, magert ansigte.

»Såg du inte honom, Axner?» hviskade Hök, i det han sakta knuffade sin vän i sidan.

»Hvilken honom?» frågade denne.

»Karlen, som vi gingo om.»

Axner vände sig om och betraktade karlen, som nu gick efter dem.

»Hvad är det för en figur? . . . inte känner jag honom.»

»Kors, känner du inte igen honom? ... din gamle vän, muraren?»

Axner vände sig om för andra gången och beskådade den ifrågavarande personen med mera uppmärksamhet.

»Ja, du har rätt,» sade han med någon oro; »hvad han är förändrad!»

»Jo jo, tre års fästning är allt en svältkur som suger på hullet.»

»Han har då utstått sitt straff och är fri nu? . . . jag undrar om han ännu har lika godt öga till mig, som han fordom hade.»

»Jo, det kan du lita på,» svarade Hök; »du minns väl för en månad tillbaka, då jag var kommenderad på

Waxbolms fästning?»

»Det har jag glömt . . . hvad var det då?»

»Kommer du inte ihåg, att jag i ett bref nämnde några ord om honom?»

»Jo, det var sannt, det .. . men jag minns inte»...»Han är inte för god på mig heller, må du tro; ty, ser du, jag skaffade honom litet extraförplägning emellanåt.»

»Hvarföre gjorde du det?»

»Jo, han var nog oförskämd att säga mig midt upp i ansigtet, att han skulle bryna en hel kappe potatis för din räkning, det första han kom ut från fästningen .. . och derföre lät jag gifva honom något i förskott på betalningen för sitt blifvande besvär . . . han fick sina fem och tjuge, kan du väl begripa.»

»Och se'n?

»Se'n svor han på, att han skulle bryna en hel Innna åt mig . . . den mcnniskan får, min själ, mycket att göra,» tillade han skrattande.

»Det är synd om den stackarn!» yttrade Axner; »tre års fästning för ett slagsmål är allt ett bra hårdt straff.»

»Det var hemgång med öfverläggning, bror!»

»Och så slog han vakten, det var sannt, det.»

»Dålig vakt, som låter slå sig,» menade Pauli.

»Jag ville bra gerna ge den olycklige några hackor,» sade Axner.

»Låt bli det, det är mitt råd,» varnade Hök; »han kunde sluka dig lefvande, om du kom honom så nära . . . ser du inte så utsvulten han ser ut?»

»Hvad är det han bar innanför rocken?» frågade Pauli, som också tagit muraren i ögonsigte; »det såg ut som messing.»

»Jag tror, min själ, att det är en trumpet,» svarade Hök; »hvad skall muraren med trumpeten att göra? • . . nog har jag hört, alt murar ramlat genom trumpetstötar, såsom Jerichos till exempel; men aldrig, att de blifvit uppresta med samma medel.»»Vore jag intc i uniform,» sade Pauli, »så skulle jag ge den lymmeln för hans brynta potatis . . . men jag hade ändå god lust att» . . .

»Nej, låt honom vara,» bad Axner; »det har alltid gjort mig ondt om bonom och han thar dessutom lidit nog . . . jag undrar, hur det är med hans hustru nu för tiden, om hon lefver eller är död . . . var hon ute någon gång på fästningen?»

»Jag tror Väl, att jag såg henne några gånger.»

»Du talte inte med henne?»

»Nej, jag har inte den äran att känna henne.»

»Den arma qvinnan! ... om jag vetat hvar hon hållit till, så skulle jag hafva besökt henne . . . jag har heller inte sett henne, sedan uppträdet på Drottninggatan ... det var en god varelse, som hade för-tjent ett bättre öde.»

De tre vännerna voro nu vid artillerigården, der de togo afsked af hvarandra, med löfte att åter träffas klockan tu, på källaren Äpplet.

»Glöm det bara inte, herr erkebiskop!» ropade Hök skrattande.

»Nej, herr fältmarskalk!» svarade Axner; »glöm det bara inte sjelf.»

»Var du lugn,» yttrade fältmarskalken Hök; »jag kommer, om det också regnade småsten eller gamla kärngar.»

Hök gick in på artillerigården; men Pauli och Axner fortsatte vägen, för att göra en förmiddagsrund kring

Djurgården.Något längre fram på samma formiddag, eller omkring kl. tie, stodo invid Ladugårdslandstullen å Ladugårdsgärdet tvenne sexpundiga kanoner, med bvar sin tillhörande servis af fem man, för verkställandet af s. k. »försöksskjutning», eller for att få utrönt, huru långt kulorna kunde gå. Ute på fältet, för att utmärka hvar kulan tog mark, befann sig sergeanten Hök, biträdd af nödigt manskap. Till signalers gif-vande fanns en trumpetare vid batteriet och en trumpetare vid pass 1200 alnar derifrån till ven-ster om skottlinien på den såkallade Borgbacken, samt en trumslagare, Som höll sig i samma böjd som underofficeraren, hvilken skulle utmärka hvar kulan tog. Vid skjutningens början blåstes först signal från batteriet, att allt var färdigt, hvilken signal besvarades af trumpetaren och trumslagaren på linien, hvareftcr, för hvarje skott, till betecknande att linien var fri, först trumslagaren, på underofficerarens befallning, slog trumsignal, som af begge trumpetarne repeterades. Underofficerarens tecken till trumslagaren bestod der-uti, att han böjde upp den hand, hvaruti han höll papperet, derå skottvidden af honom antecknades.

Första skottet, företrädt af vederbörliga signaler, hade gått, och Hök stod nu på 1600 alnars distans från batteriet och omkring tvenne alnar från skottlinien, sysselsatt att annotera kulans första gräs-ning. Han stod framlutad, med papperet på sitt ven-stra framsträckta knä, och skref på detta sätt. I förbigående må anmärkas, att man från batteriet invid tullen icke kunde, i anseende till markens vågiga beskaffenhet, se till det ställe, bvarest Hök med sin trumslagare och sitt öfriga manskap uppehöll sig.Hök, sålunda sysselsatt, tyckte sig visserligen höra en trumpetsignal från fältet; men som denna var olika den, som på skottlinien nyttjades, så lemnade han deråt ingen vidare uppmärksamhet, utan fortsatte med sina annotationer. Men när han straxt derpå igenkände trumpetsignalen från batteriet vid tullen, vände han förvånad sina ögon åt det håll, der hans trumslagare stod och hvilken först borde bafva signaliserat, innan batteriet kunde göra det. Trumslagaren runkade på bufvudet och syntes lika förvånad.

I detsamma hördes knallen af ett skott från batte-riet, jemte hvinandet af en kula, och ögonblickligen derpå störtade både Hök och den af manskapet, som var honom närmast, till marken, begge träffade af kulan, den ene i venstra benet och den andre i högra.

De i närheten stående artilleristerne uppgåfvo nödrop och rusade fram till hjelp.

»Det kommer en kula till!» ropade några röster.

Hök omfattade med begge händerna sitt sönderskjutna ben och hoppade på det friska några alnar till utom skottlinien, tills han ånyo nedföll, badande i sitt blod.

»Gif mig en skjorta, att förbinda mig med,» ropade han till artilleristerne, som stodo bandfallna omkring honom; »ser ni inte, att jag förblöder! . . . hjelp er kamrat; äfven han förblöder, den olycklige!»

En af dem tog af sig skjortan och hjelpte honom alt hämma blodflödet.

Hök emottog linnet, slet det itu och kastade hälften deraf åt den sårade artilleristen, hvars klagan och svordomar gjorde ett tvärt afbrott mot Höks lugn.

»För mig sedan hem till mina föräldrar,» bad Hök med mattare röst; »unna mig åtminstone att dö i deras armar!»Efter en stund bortburos de blesserade från faltet, dock icke hem till sina anhörige, utan till det i en af-lagsen trakt af Stockholm belägna garnisonssjukhuset. Förmodligen hafva de högvise forlagt garnisonssjukhuset på en från garnisonskasernerna så aflägsen plats, på del att de patienter, som ditföras, skulle hinna dö under den långa transporten och derigenom icke be-höfva falla likarkonsten och de storståtliga sjuksalarne till last och tunga. Någon annan rimligare orsak hafva vi åtminstone icke kunnat upptäcka.

Undersökning om denna olyckshändelse hölls naturligtvis af krigsrätten, hvarvid upplystes och styrktes, att hvarken trumslagaren eller trumpetaren ute på filtet gifvit signal till det skott, hvaraf olyckan tima-de, samt att signalen vid batteriet, som vållat densamma, blifvit föranledd af trumpetblåsning af någon annan person å Ladugårdsgärdet. Men hvem denne »någon annan» varit, kunde aldrig till fullo upplysas och blef följaktligen aldrig med visshet bekant.

Men ungefär på samma timme, som Hök och hans olyckskamrat bortbpros från Ladugårdsgärdet, smög sig derifrån ut på annan väg, genom tullbommen vid Fre-drikshof, en karl af reslig vext, men klädd som en hamnbuse. Han hade mössan djupt neddragen öfver örenen och höll båda armarne tätt intill bröstet, liksom hade han något gömd t i barmen, hvilket han fruktade skulle upptäckas af nyfikna ögon.Det blef således ej på källaren Äpplet å Ladugårdslandet de trenne vännerna råkades. Vid Höks sjuksäng å garnisonssjukhuset på Kungsholmen stodo Pauli och Axner, lefvande bilder af en tröstlös sorg. Midt på golfvet var ett bord uppslaget, hvaromkring läkare och kirurger sysslade.

»Jag kunde inte komma till Äpplet,» sade Hök småleende; »det regnade hvarken stenar eller gamla kärn-gar . . . men jag glömde att taga kanonkulor med i beräkningen . . . Axner, min trofaste vän! du bar alltid rätt . . . den gamla trillan var bättre än den nya chåsen.»

Axner lade sin hand på vännens kalla, fuktiga panna, men hade icke styrka att yttra något.

»Hör du, Pauli!» fortfor Hök; »det är förbi med Grekland ... du får resa utan mig ... det är förbi med fältmarskalken ... du får bli det ensam.»

»Jag skall strida för både dig och mig,» sade Pauli med ett leende i tårar.

»Hårdt att stupa vid en simpel profskjutning!» suckade Hök; »och det enda som glädjer mig är, alt det inte skett genom mitt eget förvållande . . . detta är också en tröst för mina stackars föräldrar.»

»Kronprinsen bar besökt dig, hörde jag nyss,» sade Pauli; »du får behålla din lön, och hans kunglig höghet ger dig en årlig pension, så länge du lefver.»

»Jag är tacksam för denna stora nåd,» svarade Hök; »men hvad är det i alla fall för den, som tänkt eröfra verlden!»

»Du har qvar dina armar och framför allt ditt goda hufvud,» sade Axner, »och det är numera inte alltid med svärdet som man eröfrar verlden.»»Du menar, Alener, att ett ben mer eller mindre in« genling gör . . . hårdt ändå för den som fått bara två af det slaget . « . flugan bar fått sex, bon, och vingar till på köpet . . . hvad den stackars menniskan är vanlottad! « . . men du bar rätt, ännu kan jag bli nyttig . • . och jag skall bli det, mina vänner!» genmälde Hök, beseglande orden med en blixt, som för ett ögonblick tände lif i bans matta Ögon.

Läkarne nalkades sjuksängen med tillsägelse, att den blesserade ej finge uttrötta sig genom talande och att allt vore färdigt till amputationen.

»Ni måste gå, mina vänner!» hviskade Hök, »ni skulle lida mycket mer än jag, och det kunde modfälla mig . . .Ja, mine herrar, jag är färdig! ... låt det bara gå som en dans ... det blir den sista dans, milt ben får göra i denna verlden.»

Axner och Pauli lemnade sjukrummet och trädde ut på gården. Der mötte Pauli en annan sergeant vid artilleriet, med hvilken han kom i samtal; men Axner fortsatte långsamt sin väg ut på den öde gatan och hade hunnit några famnar från sjukhuset, grubblande öfver sin barndomsväns olycksöde, då han oförmodadt kände sig bakifrån omfattad af tvenne grofva armar och hörde öfver sitt hufvud en ihålig basröst utropa:

»Så har jag dig ändlligen, din ertskarnalje! nu skall du icke mera undkomma mig!»

Axner igenkände med förskräckelse den vilde bäm-narens röst.

»Pauli! Pauli! hjelp! hjelp!» skrek han, i det han ansträngde alla sina krafter, för att slingra sig ulur de jernarmar, som omslöto honom*

Muraren makade den högra af sina breda näfvar upp mot Axners strupe och qväfde bans stämma.

*Du får inte skrika dig hes i otid, min gosse!» sade den förfärliga rösten; »bara jag vål fått stubba öronen af dig, så skall du se'n få skrika så mycket du orkar . . . bvar f-n stoppade jag knifven!»

Axner vågade icke röra sig ur stället; ty vid hvarje rörelse, han gjorde, kände han sin strupe tillklåmmas af den

rysliga handen, som icke lemnade sitt fördelaktiga tag, under det att muraren med den andra tycktes leta efter något i sin barm. Någon annan lefvande varelse, än hämnaren och hans skålfvande offer, syntes ej till på hela gatan.

Axner greps af en dödande ångest och han befallde sin själ i Guds hand. »Helvetets alla djeflar, bar jag icke tappat min knif!» hördes ånyo muraren utropa; »men . . . men det skall gå för sig ändå . . . bättre brödlös än rådlös!» . . .

Axner kände sitt ansigte närmare beröras af murarens flåsande andedrågt, till ljudet liknande en spinnande tigerkatts.

Ynglingen samlade i detta fasansfulla ögonblick hela sia styrka och lyckades visserligen slita sig ur det lefvande skrufstådet, men raglade med detsamma fram-stupa omkull på gatan.

Rytande till, likt ett lejon som fruktar gå miste om sitt rof, kastade sig muraren öfver den fallne, be-tåckande honom med sin kropp. Rampen var vild. Det var en oförsvagad och förtviflad ynglings sista krafter som kämpade mot en jettes, fördubblade af hämndens raseri. Utgången kunde dock ej länge blif-va oviss. Axner kände sig förlamas och dödens natt började uppstiga för hans blodsprängda ögon.

»Släpp, du niding! eller hugger jag dig i tusen stycken!» ljöd i lagom tid en stämma, klingande i Adolfsäron med ljudet af den basun, hvarmed engeln på den yttersta dagen blåser lif i de dödas grifler.

Derefter hördes bugg på hugg af en dragen sabelklin-ga, uppblandade med murarens vrålande läten. Ax-ner, som icke mera kände sig qvarhållen, sprang upp från gatan och fick nu se, huru hans vän Pauli, liken rasande berserk, hoppade omkring den liggande och ur flera sår redan blödande muraren, samt tilldelade denne immerfort nya hugg med den ljungande sabel-eggen.

»Håll! du gör dig olycklig!» ropade Axner, ryckande tillbaka vännens outtröttliga arm

Under tiden hade en mängd arbetsfolk samlat sig, som, icke kännande orsaken till uppträdet, med bestörtning och förtrytelse åsett, huru en militär med dragen sabel farit fram emot en obeväpnad och på gatan liggande karl, mera lik en tiggare än en arbetare. De skockade sig, under svordomar och hotelser, omkring de båda vännerna, af hvilka den ene förgäfves sökte lugna den andre. Axner höjde sin röst, för att, sanningen likmätigt, förklara, att det var han som blif-vit öfverfallen och att hans kamrat endast vore hans befriare. Men hans röst hördes icke af de skrikande och påträngande. Några af desse lade till och med sina armar på den unge krigaren, för att gripa honom. Detta tillintetgjorde frukten af Axners bemödanden. Pauli ryckte sig lös ifrån sin vän och slog omkring sig i hopen med den blottade klingan, rödjande sig på detta sätt väg igenom folket, hvarvid flere sårades. Man började till vedermäle kasta stenar på honom och bans vän.

Med möda lyckades det slutligen för Axner att draga den ursinnige med sig från valplatsen.»Si skall det skötas, det packet!» ropade Pauli, i det han med en segrares strålande blick stötte sabeln i slidan.

Axner suckade och teg, ty han tänkte på följderna.

Och följderna uteblefvo ej. Följande dagen var Pauli arresterad och inom kort tid skild från regementet, all annan förödmjukelse och skymf att förtiga.

»Det är förbi!» ropade han tröstlös i Axners armar.

»Allt, utom äran och vänskapen i döden!» svarade denne, blandande sina tårar med hans och lillskrif-vande sig skulden till sin väns olycka.

På en enda dag hade tvenne lysande luftslott gått upp i rök — tvenne marskalksstafvar, skimrande som solens strålar, brustit i stycken.

Trumpetsignaler och sabelhugg, hjeltars uppkomst på stridens bana, lemna helt andra resultater i fredens dagar.

Hvem hade kunnat ana, att den gamla beskedliga skänkmamscllen, som på Tallbergs spisqvarter drog på munnen

åt de tvenne underofficcrarnes högljudda förespeglingar om lycka och åra, skulle vid detta tillfälle icke vara någon mindre personlighet, än sjelfva det personifierade ödet, hvilket, med säker blick in i det tillkommande, belog vanskligheten af de drömmar, som uppstått i sjuttonåriga ynglingars bjernor! —NIONDE KAPITLET, oct) återfinnanire.

Då i en berättelse af så ringa omfång, som denna, endast bufvudmomenterna af våra hjeltars lefnadsöden kunna anföras, nodgas vi återigen öfverhoppa en tidrymd af tre år och några månader dertill på köpet.

Under loppet af denna tid hade Adolf Axner, som dels legat vid akademien ocb dels vislats på landet såsom informator, likväl lyckats taga sin filosofie kandidatexamen ocb det med ett antal betyg, som icke tillhörde vanligbeten ocb, med afseende på bans ungdom, ty han var nu icke äldre ån tjugu år, ansågs vara en sällsynthet. Med sitt utmärkta bufvud och sin flit intog ban fortfarande sina lärare; med sitt redbara, vänfasta hjerta sina kamrater ocb var genom sitt vackra ansigte, b vartill hörde en väl proportionerad kropp, icke heller försmådd af damerna. Också fruntimmer kunna rått väl med läskarlar, med vilkor likväl, att de ej läsa så, att ansigtet liknar pergamentsbandet kring en klassisk auktor, eller benen få tycke af en stengets. Äfven ryggen måste bafva sin tillbörliga rakbet och sträckning; ty från den spända bågen af en Flickan i Stadsg. 13*krokig rygg flyga inga kärlekens pilar. Den fordna »mamsellens» anletsdrag hade visserligen mycket qvar af sin barndomsvekhet; de milda, blå ögonen, den ra* ka, fina näsan och de vackra, purpurröda läpparne stötte väl myckel på fruntimmer, och en karl, som alltför mycket liknar fruntimmer, anse de, snart sagdt, för en rånare af deras egna behag; — men, himlen vare tack, vår hjelte hade fStt den vackraste svarta skäggbotten och ämnen till de mest lofvande polissonger, hvilka herrligheter lyckligtvis icke kunna väcka det täcka könets afund. Det enda, de sköna klandrade hos honom, var hans oeftergifliga blyghet, som bestod der-uti, att han icke fläktade omkring dem, som vanliga fjärilar bruka göra, hvilket måste bevisa en oförlåtlig obekantskap med botaniken eller blommornas konstruktion, samt att han i deras sällskap var tyst som en nåldyna, ulan mod att låta sig begagnas dertill, hvilket äfven måste bevisa, att han på en gång vore tafatt och feg. Är man blyg, är man dum; är man oblyg, år man en bof; är man hvarken det ena eller det andra, så är man som hvita plåstret. Kinkigt hvart man vänder sig, och Gud vete, hur man skall bära sig åt, för att göra Evas nyckfulla döttrar till lags! Att vara lagom, är en svår konst, och den kan lätt hvarje karl lära sig, som — icke har något annat att göra. Vår hjelte var således i allo väl begåfvad, men saknade praktisk skicklighet. Dock, detta hjelper sig väl med tiden. Låtom oss ej misströsta om honom!

Gustaf Pauli, sedan han nödgats säga krigskonsten ett sorgligt farväl och icke kunde resa till Grekland med två tomma händer, hade slagit sig på b varjehanda. Om vintrarne gaf han lektioner i fäktkonsten, om som-rarne i simning (han var en af de första lärarne vidLinds simskola), och alla tider på året gaf han, tro* gen sin barndoms va na, informationer i konsten att för* vandla alla slags ögon till blå och ombilda alla slags näsor, de Romerska så väl som de Grekiska, till äkta Göthiska modeller. Det fanns knappast något slagsmål i Stockholm på den tiden, hvaruti han icke tog en verksam del, och han gjorde det alltid med framgång* ty han var lång som en flygelman vid Svea garde och axel bred som en spannmålsbärare. Om han lefvat i näfrättens tider, hade han bestämdt blifvit en annan Richard Lejonhjerta. Farlig för män med knytnäfvar, var han lika farlig för män med hustrur, för att icke tala om jungfrur och mamseller, ty han hade ett an* sigte, ja, ett ansigte, som kunde göra den klokaste qvinna galen, på samma gång del gjorde den galnaste man klok. Alla fruntimmer förbannade honom, men alla sökte honom icke deslo mindre. Så flyga luftens bevingade skaror midt i de nät, man till deras fån* gande utlagt i träden, ulan att varnas af sina .syskon, som redan förut sprattla i garnet, qviltrande sin sorgliga svanesång. De enda varelser, han fruktade pi jorden, voro slottskanslibetjenterna. Dessa kunde aldrig träffa honom hemma, ty han hade aldrig något eget hem, utan bodde hos bekanta eller »sof på skölda, såsom det heter, når man tillbringar sin natt på en soffa med en stolsdy na under hufvudet och kläderna på sig. På gatorna stod del icke heller till att råka honom. Slottskanslibetjenter åro snabblöpare, men Pauli var en Lunkentus. Sådana ben, som hans, får man endast genom gymnastiska öfningar eller medelst charterade dokumenter. En gång förföljdes han af tvenne dylika herrar ända in i Lindska simsumpen, der han vanligtvis om somrarne höll till både natt ochdag. Der nappade de tag i honom. »Ja, mina herrar, jag skall genast följa er,» sade han; »men får jag inte lof att innandess bjuda på en liten lögsup?» De hade ingenting emot lögsupen. Derpå fattade han uti dem, en vid hvardera banden,

och hoppade, såsom han gick och stod, ner med dem båda i sumpen, så att ▼attnet slog sig tillsammans öfver deras hufvuden. Det blef ett förfärligt kafvande och skrikande i sumpen, under alla deras hurrarop, som beskådade promotionen. »Den, som vill ha lögsupen, måste först löga,» ropade Pauli, i det han doppade ner den ena efter den andra. Slutligen hjelple han sina förskräckta gäster ur det våta elementet, som visserligen är fiskarnes, men icke de »fula fiskarnes». Slottskanslibetjenterna störtade på porten, drypande som svabbar och sprutande vatten som hvalfiskar. En annan gång, en het sommardag, inställde sig på samma ställe, för att bada, en proceu-tare, hvilken hade att fordra af Pauli hundra riksdaler, utom ränta och expenser, och förgäfvcs användt alla tjenliga medel för utbekommande af sin fordran. Pauli emottog artigt sin gamle vän och erbjöd sig gifva honom en liten lektion i den ädla simkonsten. Pro-bentaren bade ingenting emot gratislektionen, utan lät sig påklädas den vanliga simgördeln, hvarvid Pauli festade simstången och förde derefter sin gamle vän till det djupaste stället af sumpen. Der körde han ner honom ett godt stycke under vattnet och drog derefter upp honom igen. »Hur är det med våra affärer?» frågade han; »jag är ju inte skyldig herrn något mera?» — »Hva, hva, visst, visst ä’ ä’ herrn, herrn skyldig, Skyldig . . hu! oh!» flåsade procentaren, medan det spelade som en vattenkonst mellan hans läppar. — »Är jag det verkligen?» sade Pauli. »Var god och tänknärmare efter; jäg tror visst, att vi äro qvitt.» Der* efter körde simläraren ner sin lärjunge en gäng till och höll honom nägot längre under vattnet, innan han iter drog upp honom öfver vattenbrynet. »SI ja, det tar sig nog,» yttrade Pauli; »men hur var det nu, det år ju betaldt, jag är ju ingenting skyldig?» — »Buhl oh! hjelp! hu!» — »Jag är ju inte skyldig herrn något?» upprepade Pauli, i det han gjorde min af att föra ner sin gamle vän för tredje gången; »en gång till, så går det bra, skall herrn få se.» — »Nej, nej! pyh! puh!» pustade den gråhårige simkandidaten. — »Inte en vit* ten år jag skyldig?» fortsatte Pauli; »sätt lummarne i öronen, sä kommer det inte vatten i dem.» — »Ntj, nej! hu! hu!» — »Är jag skyldig herm något?» — »Nej, nej! oh!» — »Inte en vitten?» — »Nej, nej! inte . . en . . vi . . vi . . vitten . . . bu! åhå! herre Gud!» suckade den nästau andlöse procentaren. — »Jag tar herrarne till vittnen,» sade Pauli till de omkringstående, »att jag inte är skyldig den här herrn ett enda öre ... se så, herrn simmar ju som en panka eller som ett stycke fläsk . . . torka sig nu väl, så gör det godt för porerna, och sätt hatten på hufvudet, så blir det inte hufvudvärk.» — Procentaren gick sin väg, svärjande öfver den dyra lektionen, som endast gått ut på att lära honom dyka, hvilket han kunde förut. — Men med alla dessa olater hade likväl Pauli sina goda sidor. Han var lika vänfast som handfast, ty var det fråga om att tjena en vän, så såg han aldrig på besväret och skydde intet tillfälle och ingen väderlek, för att uträtta ett åliggande, till fromma för andra. Punktlig var han i sina lektioner, äfven mot andra än procentare och slottskanslibetjenler. Han var för stolt, för att kunna förfalla. Alltid såg manhoøom ate pi gatorsa fint klidd och i bästa sällskaper, tjr han hade litt för att uttrycka sig och rar der-jemte kannig i de lefvande språken, dem ban med outtröttlig flit sluderade. Aldrig syntes han sorgsen eller ens modfälld, ehuru svårt det ofta kunde vara för bo« nom, ja så svårt, alt ban ibland icke hade något att lefva af för dagen och likväl icke ville vara en objuden gäst hos någon af sina bekanta. Sådan var Pauli, känd i Stockholm såsom den största äfventyrare och dagdrifvare på sin tid.

Lika mycket känd, ehuru på helt annat sätt, var en annan yngling, som gick på träben och hade ett svärmiskt, men sjukligt och lidande ansigte. Det var f. d. sergeanten Hök, den tredje af våra hjeltar. På sin lilla lön, som han ännu fick uppbära vid regementet, jemte en årlig pension, den han erhöll af dåvarande kronprinsen, lefde han ett lif, som icke slafvade under några stora behof. Som det var hans afsigt att beträda den civila tjenstemannabanan, nödgades han återfly till sina afbrulna studier, för att bereda sig till studentexamen, hvilken var nödvändig för delta hans ändamål, lied tungt sinne letade han rätt på de Latinska och Grekiska böckerna, dem han en gåog förut med glädje bortbytt emot artillerisabeln. Det hade sig icke så lätt för honom att förbrödra sig med dessa sträfva herrar, ehuru hans hufvud var vida öfver medelmåttan. Det enda, som i vetenskaplig väg roade honom, var matematiken, och denna utgjorde också hans bufvudstudium, innan annat grubbel fått makt med honom. Hans fordna lifliga och humoristiska lynne hade dukat under med de svikna ungdomsförhoppningarne, och de kroppsliga lidanden, hvilka, förorsakade af nästan alldaglig värk i det stympade benet, ansatte honom, bredde öfverhela hans själ en skymning af melankoli, som lätt skulle hafva öfrergått i den djupaste natt, så framt icke en innerlig religiositet hade öfversållat det nattliga få» stet med de rikaste stjernor af hopp, förtröstan och tillförsigt. Ju mera Hök säg upp mot dessa stjernor, desto mera bländades han af deras magiska skimmer, och snart trodde

han, att de endast vore till för att lysa öfver honom, väntandepå de nya stora hvärf, som från honom skulle utgå under deras inflytande och hägn* Försynen, tänkte han, ville icke göra mig till en hjelte med svärdet i hand och med foten på en blodbestänkt jord, den ville göra mig till något annat, något bättre, något sublimare, något för hela menskligheten gagnande, oumbärligt, stort. Så började han utfundera planer till menniskoslågtets reformerande och totala omstöpning. Som det var ett behof för honom att meddela andra sina åsigter, så sökte han med rastlös ifver alla möjliga tillfällen att komma i beröring med sådana, som han förmodade vara intresserade af det stora verket. Ofta hörde man honom midt på gatan, med den mest flytande svada och en af entusiasm uppjagad rodnad på de gula kinderna, högt orera inför någon bekant, hvilken han fasthöll i knapphålet vid kroken af sitt finger. Man svor inom sig sjelf öfver en talare, hvilken, med gatstenen till tribun, skydde hvarken regn eller snö, som besvärade åhöraren; men man hade så svårt för att afbryta en talares ord, som det varmaste och mest välmenande hjerta hade helgat. Deremellan deltog han i det gladare och oskyldigare sällskapslifvet och var gerna sedd deruti, ty han var mycket musikalisk och tyckte mycket om fruntimmer. »Hvårföre skola dufvorna fly för den vingskjutna höken?» brukade han ofta yttra till de hulda sköna. Men dufvornaflydde icke för en hök, som, ehuru han ej kunde dansa, likväl sjöng för dem si vackra visor och alltid hittade på så roliga lekar; ty när Hök icke var i farten med sina krångliga och svårfattliga deduktioner, så uppflammade alltid hans fordna sprittande lynne, och då var han en af de angenämaste sällskapsmenniskor. Gerna omtalade han för damerna kulans första gräs* ning, som kostat honom hans venstra ben; ty tårarne, som dervid perlade i de skönas ögon, föllo som en betande balsam öfver hans kroppsliga plågor. Det faller af sig sjelft, att en själ, sådan som hans, skulle vara tillgänglig och öppen för allt det goda, som fanns till i naturen och menskligheten, och alt han följaktligen äfven skulle omfatta det med den största kärlek tillbaka. Skulle den icke älska menskligheten, som gjort till sitt hufvudmål att blifva dess välgörare? — Sent omsider tog Hök, på sina många vänners uppmaningar, studentexamen och blef civis academicus.

Det var en afton i slutet af November år 1829. Den med stora steg inträdande vintren bredde sin första snö öfver Stockholms gator och närgränsande landsvägar, så att man kunde hjelpa sig fram med släddon. Det var en rörelse af åkande och ett klingande af bjellror öfverallt, så det var lust och glädje deråt.

Bland de slädar, hvilka kuskade af öfver Norrtulls-gatan, de flesta för att inviga vintern på Stallmåstar-gården, Norrbacka och Hagalund, värdshus som då voroi högsta flor, var det en, hvaruti tvenne unga herrar sutto och på bvars medar bakpå en skjutsbonde stod. Sjelfva slädan och hästen hade vanlig bondsnitt, så att man alltför väl kunde märka, alt de åkande berrarne icke hade blott oeh bart en lustfärd i kikaren, åfven om man ej sett kappsäcken och vargskinnspelsen, som lågo nedanför de åkandes fötter.'

»Kappsäcken ligger väl inte och generar ditt ben, Hök?» frågade den ene.

»Nej, Axner, jag sitter bra,» svarade den andre; »jag undrar just hvad klockan kan vara?»

»Fem minuter öfver sju, förmodar jag.»

»Det var ju sju vi skulle träffa honom?»

»Ja, så framt han inte sölat på vägen.»

»Men om de få tag i honom på den andra vägen?»

»Det tror jag inte, ty han har ingen tull der att passera och jag skulle förmoda, att det blott är vid tullarne de posterat sig.»

»Du tror således, alt vi ha dem här vid tulln?»

»Ja, de ha fått hum om, att han i afton skulle resa ur staden, och ha nog tagit sina försiglighetsmått, lita på det.»

»Porten är väl, som vanligt, stängd mellan Bellevue ocb lilla Stallmästargården?»

»Ja, och nyckeln är att tillgå på vanligt ställe . • • men känner jag honom rätt, så behöfver man alls inte besvära sig med någon nyckel . . . med ett enda skutt är han öfver porten.»

»Men det år bra nära tulln . . . tänk om de finge se honom.»

»Betyder ingenting . . . han är då utom tulln och kan skratta åt sina förföljare , . . utom tulln ha de intet att säga.»»Har han pass?*

»Ja.»

»I sitt eget namn?»

»Nej, i mitt.»

»I ditt, Axner! . . . hvad tankte du på?»

»Att han en gång räddat mitt lif.»

»Men du kan få olägenhet deraf.»

»Han har haft större olägenhet för min skull, än jag någonsin kan få för hans.»

»Jag medger det. . . men det är i alla fall ett bedrägeri, som» ...

»Som räddar vår geraensamme vän från förderfret,» inföll Axner. »Hade du velat se bonom på gäldstugan bela hans lif?»

»Nej, min bror! . . . Gud bevare mig från att vilja någon menniska så ondt, allraminst honom!»

»Runde han på annat sätt komma ur staden?»

»Jag tror inte del . . . men alt rymma från sina skulder, är ett brott.»

»Som inte är större än det, att stanna q var och aldrig kunna betala dem . . . jag tror dock, att i en rymning mera ligger ett straff än ett brott; ty hvilken man med hjerta i bröstet lemnar gerna det land, som sett honom födas! ... för öfrigt har jag det bästa hopp om bonom . . . kommen till ett annat land, skall han finna ett större och mera lönande fält för sin verksamhet . . . och när han funnit det, skall han också finna medel att betala sina skulder, om han får lefva.»

»Och Gud så vill!» tillade Hök med en djup suck.

»Tyst, nu äro vi framme . . . vänta nu, hvad var det jag sade, der ha vi dem.»

Slädan hade stannat utanför den tillstängda tullbommen; men innan denna öppnades, framträdde frånsidan tveone karlar, klädda som folk af medelklassen. De intogo hvar sin sida af slädan, den de mönstrade med serdeles uppmärksamhet.

»Ber om förlåtelse,» började den ene af dem» »är det någon af herrarne som heter Pauli?»

»Nej, det är det inte,» svarade Axner; »i faU herrarne känna någon som heter Pauli, så måtte ni väl se, att han inte är här.»

»Ja, det är just det vi ha svårt för att se,» svarade den karlen, som stod vid Axners sida och spände sina ögon i dennes uppvikta rockkrage.

»För öfrigt rör det mig inte,» sade Axner; »var god och öppna bommen derborta ... det brukas väl inte visitera folk, som kommer från staden.»

»Ber alldraödmjukasl om förlåtelse,» återtog karlen, »men jag trodde det var herr Pauli . . . känner herra honom ?»

»Det kan väl händ«!, att jag hört det namnet.»

»Vet herrn om han ämnar resa ur staden i qväll?» frågade karlen, med en misstänksam blick på vargskinns-pelsen och kappsäcken.

»Det vet jag inte,» svarade Axner; »men jag anhålr ler att inte bli uppehållen längre.»

De begge karlarne bådo ånyo om förlåtelse och af-lågsnade sig, hvarefler bommen öppnades och slädan for ut genom tullen.

»Vet du hvem det var som talte med mig?» sporde Axner sin vän, sedan de väl kommit på landsvägen.

»Nej, det vet jag inte, Gudi vare lof!»

»Det var Högberg, en af de värsta vargarne ... då är inte Pira, den allra värste, långt borta.»

»Men det är ändå rysligt att så ljuga!» suckade Hök.»Vet da, hvad Fonteneile säger om sanningen?» frågade Axner.

»Nej.»

»Jo, han säger, att om han hade alla sanningar i sin hand, så skulle han akta sig för att öppna den.»

»En gudlös sats!»

»Du gillar inte nödlögnen en gång?»

»Jag hatar lögnen i alla dess modifikationer.»

»Men tror du då inte, att det gifves tillfällen, då det mest christliga sinne tillåter en osanning?»

»Det tror jag inte . . . derom talar hvarken moralen eller den Heliga Skrift.»

»Jag vill anföra ett exempel.»

»En sofism, som skall bli lätt att vederlägga.»

»Du blir varse en person, som, blek och skälfvande, flyr in på en väg till venster och försvinner.»

»Nå väl?»

»Strax derpå ser du en annan, som, med blottad knif i hand och under de vildaste åtbörder, frågar dig, om du sett hvart den flyende sprang, om han sprang till höger eller till venster? . . . utpekar du då för mördaren offrets väg? . . . visar du inte honom då åt höger, i stället för åt venster?»

»Jag söker hejda mördaren.»

»Men om du inte ser dig god dertill?»

»Så säger jag hvarken det ena eller andra ... pekar lika litet åt höger som åt venster.»

»Nå väl . . . mördaren väljer nu på slump den ven-stra vägen, upphinner den flyende och mördar honom ... är du inte på sätt och vis en orsak till detta mord?»

»Möjligtvis . . . men» . . ,»Skall din blinda kärlek för sanningen lugna ditt samvete? . . . tror du det?»

»lag medger, att» . . .

»Ett enda ord af dig hade kunnat förhindra ett rysligt brott, ett enda ord rädda tvenne lif, del ena undan mördarens knif, det andra undan straffets bila! . . . tro mig, kära Hök, jag känner nog ditt bjerta . . . du skulle icke hafva vägt sanningen på guldvigt, i det ögonblick du kunnat göra en god gerning, som icke uppväges med guld.»

»Djefvulen är lögnens fader,» sade Hök.

»Jag vet det . . . men om man med en lögn kunde lura lögnens fader och derigenom hämma hans onda inflytande, så tror jag inte, att Gud skulle straffa en för det.»

»Gud är sanningens fader . . . man är skyldig sanningen inför honom.»

»Äfven det vet jag . . . men alla menniskor äro inte sanningens syskon och man är derföre inte skyldig alla densamma, så vida den nemligen blir för dem ett medel till befrämjandet af det onda ... en sann chrislen lemnar inte gerna en god klinga i dens hand, som han vet ämnar använda den till sin nästas skada och för-derf.»

»Ja, det är som jag alltid har sagt,» började nu Hök, »menniskoslägtet är förderfvadt i roten, det är följden af en förvänd uppfostran . . . en ny uppfostrings-låra blott och ett nytt ljus skall uppgå öfver mensk-ligheten ... ty, ser du, min bror,» tillade han, i det han drog sig närmare intill Axner och till yttermera visso tog honom i kappkragen, emedan intet knapphål var öppet, »ty, ser du, första vilkoret för en sann uppfostran är» ...»Vänta,» afbröt honom Axner, »vi måste stänna här . . . sitt qvar du, medan jag går till porten och tar emot honom . . . säkert är han orolig öfver vårt dröjsmål.»

Hök suckade och teg, under det Axner steg ur slädan och lemnade tömmarne åt honom.

Axner skyndade derefter tillbaka och begaf sig till den port, som visserligen nu för tiden är borttagen, men. då alltid slängde passagen emellan Bellevue och Norrtull. Axner bullade tre slag på denna port och lade örat tätt intill, för att lyssna. Som intet svar inifrån följde, så blef han orolig.

Hastigt fattade han sitt beslut och sprang tillbaka till slädan.

»Hök!» sade han, »kör fram ett stycke bortom Stall-mästargården och håll der med slädan . . . jag måste gå in i Bellevue, ty Pauli höres ännu inte af . . . jag begriper inte hur det kommer till . . . klockan är qvarten öfver sju, och sju borde han redan varit der.»

»Man skall få se, att det är något nytt uppträde igen,» svarade Hök; »den illa gör, han illa far.»

»Far du bara,» påminde Axner, »och spå inte elakt väder ... det är nog ruskigt och kallt förut.»

Hök satte slädan i rörelse och Axner ilade in på krogen eller den s. k. lilla Stallmästargårdcn, för alt, såsom bruket var, der få låna nyckeln till porten.

»Var god och läs upp porten till Bellevue.» bad Axner.

En tullbetjenl, som stod framför krogdisken, vände sig, vid detta yttrande, om och betraktade Axner med nyfikenhet.

»Ska herrn så sent in i Bellevue?» frågade han.»Skulle tro, att det inte är någon bestämd tid föreskriften, då man får slippa in,» svarade Axner; »var så god och skynda . . . jag bar brådtom.»

»Väntar herrn på någon?» frågade tull betjen ten.

»Ja, jag väntar på att porten snart blir uppläst,» genmälde Axner.

»Kors, visst slipper herrn in i Bellevue,» yttrade en qvinna, som stod innanför krogdisken.

Axner tyckte sig igenkänna rösten och betraktade qvinnan närmare.

»Madam Stork!» ropade han och nalkades disken.

Qvinnan såg på honom med stora ögon.

»Madam känner inte igen mig,» sade han.

»Nej, jag har inte den äran, söta herre.»

»Kommer madam inte ihåg Stadsgården, för sju år sedan?» frågade Axner med låg röst.

»Ah, min Gud!» ropade madamen; »skulle benrn vara densamme som . . . ack, hvad herrn blifvit stor och vacker! ... då var herrn bara barnet . . . hur kunde jag nu känna igen herrn!»

»Hur är det med madam nu för tiden?»

»Jag håller den hår krogen, som herrn ser.»

»Och det går bra?»

»Slinker af en dag i sender . . . hyr rättigheterna . . . mycket svårt den här tiden på året.»

»Och madams man? ... är han ännu qvar i Stockholm? . . . kanske han bor här?»

»Nej, ban bor inte här, men han kommer ofta hit,» svarade madamen med en suck.

»Och är ännu lika svår, förmodar jag?»

»Ack, goda herre! det blir aldrig bättre.»

»Stackars madam! nå, är han ännu lika hämndgirig mot mig?»»Jag bar aldrig hört honom nämna ett ord om herrn, men» . . .

»Men T»

»Men han bar inte glömt herrn, det fir jag säker om . . . nar han ibland slår framför spegeln och ser på sitt stympade öra, hör jag honom utfara i de rysligaste svordomar.»

»Märkvärdigt, alt jag inte sett honom sedan händelsen på Kungsholmen . . . men del är sannt, jag har sedandess inte varit i Stockholm mer än tre gånger, och då alltid på några dagar blott ... nu lärer jag väl hafva vuxit ur hans minne.»

»Herrns utseende möjligtvis, men inte hcrrns namn . . . får han reda på namnet, så skall han nog leta sig fram till utseendet . . . akta sig alltid för honom.»

»Jag har många gånger ämnat besöka honom, för att till vägabringa en försoning oss emellan ... det är obehagligt att veta sig ständigt hafva en dödsfiende i bälarne, äfven om man icke fruktar honom mera . . . om jag skulle tillbjuda honom någon ersättning i penningar» . . .

»Nej, nej, herre!» ropade hon häftigt; »låt bli det, herre! . . . med ena handen skall han emottaga edra penningar och döda er med den andra.»

»Hvilken förfärlig menniska! . . . men jag står och glömmer mig . . . hur var det med nyckeln till porten?» frågade han högre och vände sig till lullbeljenten; »jag tänker ej besvära er för intet.»

»Se så, kära Tungren, läs upp porten åt herrn,» uppmanade madamen.

»Nå gubevars, nog går det an,» svarade tullbetjenten och gick ut.Axner och madamen följde honom. Det var starkt yrväder, och lyktan, som hängde ofver krogdörren, lyste med matt sken genom de hvirflande snöflingorna.

»Och madam har aldrig sett den lilla flickan sedan?» frågade Axner sin följeslagerska.

»Jo, ack jo!» svarade hon lifligt; »hon är inte död • . . jag vill minnas, att det var herrn som en gång berättade så.»

»Ni har sett henne?»

»Ja, för ett år se’n,» yttrade hon; »jag kände genast igen henne ... ja, bland tusende skulle jag bafva kännt igen henne . . . Ack, hvad hon var vacker! hvad hon vuxit!»

»Kände hon igen madam?»

»Nej, del gjorde hon inte,» svarade qvinnan sorgset.

»Hvad heta hennes föräldrar? hvilka äro de?»

»Det vet jag inte . . . hon åtföljdes af ett fint äldre fruntimmer med en betjent efter sig . . . men det var inte samma förnäma dam, som hade tillsyn ofver flickan på hela den tid hon var hos mig.»

»Och madam frågade inte, hvad det obekanta fruntimret helte?»

»Jag var så illa klädd, att jag inte vågade tala till dem.»

»Men madam känner det förra fruntimret ?»

»Ja.»

»Bor hon i Stockholm?»

»Ja» jag tror det, men jag vet inte hvar.»

»Och madam vill inte säga mig hennes namn?»

»Jag har en gång heligt lofvat att förtiga det och jag kan inte bryta mitt löfte.»

Flickan i Stadig.»Det är aktningsvärd! tänkt och handladt, madam, och bevare mig Gad för att vilja göra er till löftesbry-terska i»

»Nu är porten uppe,» afbröt tull betjenten.

»Adjö, madam lilla,» helsade Axner; »en annan gång vill jag besöka madam ... det vore så mycket alt tala om.»

»Välkommen, goda herre! men kom då ingen afton, för då är han kanske bär.»

»Tag den här tolfskillingen,» sade Axner till tull-betjenten, »och låt porten vara öppen, ty jag kommer snart tillbaka, och då skall ni få en tolfskilling till.»

»Det kan nog gå an . . . tackar ödmjukast!»

Axner skyndade in i Bellevue.

»Hvarföre läser ni igen porten?» frågade madamen tullbetjenlen, som verkligen läste igen den efter Axner och stoppade nyckeln i fickan.

»Derföre att den inte får vara öppen,» svarade tullbetjenlen.

»Men ni lofvade ju herrn det . . . det hörde jag med egna öron.»

»Då hörde ni galet, kära madam! och för resten har jag inte tid att stå här och posta ... har nog af de åkande och behöfver alls inte passa opp på de gående.»

»Lemna nyckeln åt mig.»

»Det går inte för sig.»

»Det har gått för sig förut.»

»Men inte i qväll.»

»Men om han nu kommer tillbaka?»

»Så är jag i tullstugan ... om det roar madam att vara ute i det här vackra vädret, så stå qvar och säg mig till, når han kommer tillbaka.»

Derefter skyndade tullbetjenten till tullen.»Hvad ban nu bar brådtom!» mumlade madamen för sig sjelf; »men hvad kan den unga herrn ha att göra i Bellevue så här sent! . . . och hvarföre såg tull-bet jenten så underlig ut, när han läste porten! ... det målte väl inte gälla något kontraband heller.»

Axner fortsatte derunder sin obehagliga promenad inåt Bellevuc och befann sig vid Brunnsvikens strand, hvaremol de mörka vågorna våldsamt bröto sig. Den nya vintern hade ännu ej hunnit tämja Ägirs döttrar. Ofta stannade Axner lyssnande; men länge hörde han ingenting annat än grenarnas slag mot hvarandra i de afklädda lunderna, som suckande och klagande sökte, ehuru förgäfves, alt böja sig undan för den ovälkomna snödrägten, som nordanvinden påtrugade dem. Men slutligen kunde han urskilja de snabba stegen af en springande person. Han stannade och igenkände snart Paulis resliga figur, som störtade fram emot honom.

»Pauli! Pauli!» ropade Axner och skyndade den springande till mötes.

»Axner, är det du!» svarade Pauli, andtruten och flåsande; »de äro efter mig, de sporrhundarne . . . mitt ena rockskjört ha de q var, men lyckligtvis inte det, hvaruti reskassan ligger ... de slodo på lur vid ingången till Bellevue ... jag helsade dem god afton med en kurril vid hvardera örat ... de nappade tag i mig, men, tack vare det Svenska klädet, rocken brast och jag kom lös. ... Hå! låt mig andas ut!»

»Hvilka var det?»

»Pira och Haglund.»

»Högberg står på post vid Norrtull.»

»Så har jag dem då alla tre på halsen, Algier, Tunis och Tripoli . . . men bara jag väl kommer ut påUndsvägen, så skall jag hissa Svensk flagg ocb gifva dem hvar sitt glatta lag.»

»Skynda dig; porten är öppen och Hök håller med slädan några famnar bortom Stallmästargården.»

»Ja ja, här i Bellevue äro vi ännu inom stadens område.»

»Skynda! . . . hör du inte stegen af de efterföljande?»

»Men . . . men borde jag inte först dränka de ulf-varne i Brunnsvikens vågor!» ropade Pauli, fattad af sin vilda demon; »hur ha de icke dag ut och dag in förföljt mig! . . . hur ha de icke jagat andra . . . hur många tårar ha de ej utpressat! . . . hur många olyckliga hafva de ej bragt i förtviflan!»

»Du yrar, Pauli! . . . deras kall är rysligt, men de måste uppfylla sin pligt!»

»De hjertlöse! de bödiarne!»

»Skarprättaren hugger hufvudet af delinqventcn, men han är lagens hand och icke sin egen; hvem bar der-före rättighet att säga, att hans hand är befläckad med blod?,. . . hvarför dröjer du?»

»Jag vill! jag vill!» röt Pauli, knytande händerna och fradgande af raseri.

»Du vill rymma från gäldstugan, för att hamna på galgbacken, din galning! . . . kom! hör du inte, alt de närma sig?»

Steg af flera springande personer hördes verkligen allt tydligare och tydligare. Axner släpade Pauli med sig och nådde med honom snart porten.

»Stängd! stängd! hvad betyder det?» ropade Axner med bestörtning.

»Ser du, ser du!» gnisslade Pauli; »de ha stängt oss inne . ... men björnarne äta inte upp lejonet!»»Tyst!» hviskade Axner, i det han lade örat intill porten, likväl icke släppande sin ursinnige vän, i hvars rock han höll.

Utifrån hördes sorl af flera personer, som närmade sig porten.

»Jag känner igen Högbergs röst,» mumlade Pauli mellan tänderna.

»Tullbctjenien var en spion,» yttrade Axner för sig sjelf, under det han bråkade sin hjerna, för att i detta kritiska ögonblick påfinna något medel till räddning.

»Herre, herre!» hördes då genom yrvädret från stranden en qvinlig stämma.

Axner vände sina ögon mot strauden och blef dervid varse en mindre båt, hvaruti en mensklig skepnad rörde sig, men den han genom mörkret icke kunde igenkänna. Genast och utan att bortöda den knappa tiden med vidare grubblande, drog han Pauli med sig ner till stranden.

»Skynda sig, stig i båten!» uppmanade skepnaden, som satt deri.

»Aha, madam!» ropade Axner; »Pauli, vi äro räddade . . . raskt ombord ... se så ja .. . skjut ut . . . bra går det! . . . victoria, victoria!»

Det var hög tid, ly i detsamma öppnades porten och flere karlar inträdde i parken, hvilka förenade sig med de tvenne som förföljt Pauli på strandvägen. De stodo nu vid stranden, följande med sina blickar den undanilande båten. Huru dessa blickar sågo ut, kan blott vinternatten, som omgaf dem, känna; men att de ej voro bland de vackraste, torde vara säkert. Hvad de sade, måtte icke heller hafva varit det blidaste; ty det tycktes nästan som hade vindarne, för ögonblicketglömmande sin egen vildhet, enkom tystnat, för att lyssna derpl.

»Obegripligt!» sade Axner till Pauli, under det båten, rodd af den beskedliga madamen, med möda klöf de oroliga vågorna; »obegripligt, att de vidtagit så stora anstalter för att gripa dig, liksom hade du velat rymma med en million på fickan!»

»Det var af hämnd,» svarade denne; »Pira glömmer aldrig, att jag en gång i Lindska simsumpen försökt tvätta den korpen hvit.»

»Och ditt mål är bestämdt ... du reser till Ryssland ?»

»Ja.»

»Hur underligt! du som skulle resa till Grekland, att strida för friheten!»

»Jag reser ju till Ryssland också för frihetens skull,» sade Pauli småleende.

Båten stötte nu mot Stallmästargårdens brygga. De begge vännerna stego i land, och sedan de uttömt sig i tacksägelser inför henne, som räddat dem och icke ville emottaga något för sitt besvär, skyndade de upp till stora landsvägen, der de snart påträffade Hök, som steg ur slädan och på sitt träben linkade emot dem.

Det blef en rörande scen i vinterqvällen. De tre vännerna stodo hand i hand. Det djupaste nattliga mörker omgaf dem, men de sågo lårarne i hvarandras ögon.

»Adolf! Gustaf!» sade Pauli; »ni ären orsaken till att jag inte förbannar detta land, som jag aldrig med saknad skulle hafva lemnat, om ni inte funnits till här i ver Iden.»

»Du får inte förbanna någonting, Pauli!» inföll Hök, »om du vill att Gud en gång skall förlåta och välsigna dig!»»Ja, da bar rätt,» svarade Pauli; »jag hadc orätt . . . jag har änd$ funnit mycket som faster mig här; jag har funnit två sanna vänner . . . det finnes många som icke ha någon . . . jag var ett litet barn när mina föräldrar dogo, och jag fick vexa upp vild och ulan stöd af mjuka, värnande händer ... ni båda hafven varit mitt allt . . . du, Axner, var mig i faders ställe, ty utan dina visa råd, ditt kraftfulla handlingssätt, hade jag varit förlorad . . . och i dig, Hök, du milda, försonliga själ, tyckte jag mig läsa ett modershjerta . . . Gossar! har jag gjort er något ondt, så förlåten mig det!»

»Alla, som gjort dig ondt, måste du förlåta,» yttrade Hök.

»Du vill det du,» sade Pauli med en stämma så vek, som hadc den kommit från ett barns läppar; »nå väl, för din skull vill jag förlåta alla, till och med slottskansliet,» tillade han leende och tryckande sina vänners händer till sitt bröst.

»Pauli!» sade Axner, »du har hufvud och hjerta. • • du skall ej svika dina vänners förhoppningar.»

»Nej, vid Gud!»

»Jag vet det och detta är vår tröst i skilsmessans ögonblick . . . tack för alla barndomsfröjder . . . alla minnen . . . alla drömmar!»

»Kommer ej bref till er inom fyra år,» sade Pauli, »så är jag antingen i grafven eller en stackare på jorden.»

»Du skrifver inte förr?»

»Nej.»

»Så res då, i Guds namn!» ropade Axner med qväfd röst; »de fyra åren skola försvinna som en dröm, men på drömmen följer återseendets verklighet.»»Antingen i detta eller andra lifvet,» tillade Hök med en djup suck.

»Farväl!»

»Farväl! farväl!»

Ännu en treklang af brodersomfamning och broderskyss. Pauli kastade sig i slädan. Slädan for af. Hök tog Axner under armen, hvarefter de båda togo vägen till staden.

»Vänta! vänta!» ropades bakom dem.

De vände sig om och blefvo varse Pauli, som lem-nat slädan och nu skyndade till dem.

»Hök!» sade han sorgligt, »din hand var så iskall ... får jag se dig ännu en gång in i ögonen?»

Dervid lade han sina händer på Höks skuldror och betraktade nära ocb länge hans ansigte, hvilket uttryckte den högsta förvåning.

»Ja ja, så är det!» sade han långsamt och högtidligt; »men nu, bror Hök, glömmer jag dig aldrig!»

Derefter lutade han sin mun till Axners öra och hviskade: »vi . . . vi återse hvarandra!»

Pauli försvann.

»Det var besynnerligt! hvad mente han med det!» yttrade Hök.

»Jag vet det inte,» svarade Axner ocb tryckte den arm, han hade invid sin, innerligt, men med en oförklarlig oro i hjertat.

Derefter fortsatte de hemvägen, tyste och slutne inom sig sjelfve.

När de kommit ett stycke utföre Norrtullsgatan, mötte de en karl, som snuddade tätt förbi Höks sida, och dervid uppstämde följande visa:”Ett opp och ett i minnet,

Klang i min trampet!

Hih! så godt det gör i skinnet,

Kulan far i knät!”

Hök ryckte våldsamt på sig och stannade.

»Hörde da inte?» hviskade han till Axner.

»Honom som sjöng?» yttrade denne förvånad.

»Ja, honom som sjöng,» svarade Hök, rysande. Axner tittade uppåt gatan; men mörkret hindrade honom från att se den besynnerlige sångaren. Då hör* des genom mörkret ånyo:

"Ett opp och ett i minnet,

Klang i min trampet!

Hih! 8& godt det gör i skinnet,

Kalan far i knät!”

»Hvem var det?» frågade Axner, underligt stämd af den hemska sången.

»Du känoer honom inte?»

»Jag kan ju inte se honom i mörkret.»

»Du igenkänner inte heller haqs röst?»

»Nej.»

»Det var* . . .

»Hvem ?»

»Muraren.»

»Han!»

»Ja, han . . . jag mötte honom för ett år sedan . . . då hörde jag honom sjunga samma visa ... det är då intet tvifvel mer!»

»Hvad menar du?»

»Mina misstankar saknade då inte grund!»»Jag förstår dig inte.»

»Den falska signalen på Ladugårdsgärdet kom ifrån honom.»

»Hvad säger du!»

»Minns du intev att kort före jag blcf skjuten, mötte vi honom nära artillerigården . . . han hade en trampet i barmen . . . ah, nu är allt klart för mig!»

»Store Gud! är det väl möjligt!»

»Det är säkert . . . hörde du inte visan? . . . den olycklige, han triumferar nu! ... monne han väl skulle triumfera, om han visste, hvilket redskap han varit i Guds band! ... om han visste, att det är genom honom som jag blifvil en ny, en bättre menniska!... har jag inte genom honom blifvit nyttig för mig sjelf, och är det ej genom honom jag, med Guds nåd och Gbristi förtjenst, skall blifva nyttig för andra, för alla!»

»Sällsamt! högst sällsamt!» svarade Axner; »inom loppet af några minuter en vän i döden och en dödsfiende! . . . hvilket afsked! hvilket återfinnande!»TIONDE KAPITLET. Sorntte Sjuksängar.

Adolf Axner, efter att hafva fullbordat sin fllosofie-kandidatexamen vid Upsala akademi, beslöt, medan han väntade på den snart instundande magisterpromotionen, egna sig åt läkarevetenskapen. FosterfÖräldrar-ne ville visserligep, att han skulle blifva prest; men för detta kall kände han sig icke ega någon öfvervä-gande fallenhet. För att likväl tillfredsställa sin fostermoder, hade han en gång under sitt andra studentår predikat aftonsången i Clara kyrka. Aftonsångerna äro icke och hafva sällan varit talrikt besökta. När Axner predikade, fanns det i kyrkan icke flere personer, än några gummor från församlingens fattighus, bisittaren vid det lofliga kopparslagarembetet herr Brundström, med fru, arbetare och pigor, hvilka, vid strängt ansvar, voro ålagde att den dagen inställa sig i Guds hus, samt Axners begge vänner, Pauli och Hök. Klockaren, orgelnisten och orgeltramparen be-höfva naturligtvis icke upptagas i räkningen. Axners predikan var onekligen vältalig och rörande. Med undantag af Pauli, »den store syndaren,» såsom han afHök dagligen benämndes» greto alla, men mest fru Brundström. Axner höll icke desto mindre på att komma af sig; ty vid ett tillfälle, då han från sin upphöjda, högtidliga plats yttrade, att »den fromma men-niskan skulle nedstiga i en graf, följd af alla redliga människors tårar,» hörde han tydligen den nära invid predikstolen sittande Paulis stämma, som sade: »då måtte hoo komma att ligga bra blött.» Vid ett annat tillfälle, och då han ordade om »skönheten af att hvila i skuggan af paradisets palmer,» såg han sin andre vän, den sannt christlige Hök, bekymmersamt runka på hufvudet. Han skulle alldeles hafva förlorat koncepterna, så framt icke fru Brundströms högljudda snyftningar återgifvit honom modet. Hon hade ett öfverflöd af tårar, som kunnat räcka till för en hel församling i våra irreligiösa tider. Verksamt understöddes hon af sina båda pigor och fattigstugummor-na. Efter slutad predikan, emottogs predikanten i sin rödögda fostermoders armar, och kopparslagaren svor på. att Wallins, Hagbergs och Franzéns predikningar voro emot fostersonens, som en pris snus af Demanders mellan sort mot en kardus af Gefle vapen. Men Pauli och Hök delade ej de andras förtjusning. Pauli bedyrade, att han aldrig tillförne varit så sömnig och detta oaktadt han, för säkerhetens skull, tagit sin goda middagslur innan han begifvit sig till kyrkan. Hök fann sin väns predikan för grann och verldslig. Axner hade ingenting att invända, hvarken mot det ena eller andra, men tänkte: en gång år ingen gång. Derföre, när han lemnade tillbaka prestkappan åt klockaren och prestkragarne åt komministern, som lånat honom dem, var det hans fasta beslut, att denna bans profpredikan vore hans afskedspredikan, samt att handedanefter icke skalle fulla Guds ords (jeoare till last, Tid ansökningar till pastorater eller sacellanier. Detta kostade i början mycket på fru Brundström; men boa tröstade sig slutligen med den tanken, att bon skulle fl sig en sjukdom på halsen, hvarunder bon naturligt* ris icke kunde hafva någon annan läkare, än Adolf; och kopparslagaren tyckte, att det just kunde göra detsamma, om man befordrade menniskor till grafren eller till himmelen. Axner tjenstgjorde nu på garnisonssjukhuset, hrarest unga läkareämnen merendels inhemta de första elementerna i läkarekonsten, och der Stockholms gardister nödgas tillsläppa sina kroppar, till fromma, om ej just alltid för dem sjelfTa, åtminstone för Tetenskapen samt följaktligen också för mensk-ligheten.

En eftermiddag i skymningen, tre månader efter Paulis rymning från Stockholm, Tandrade Axner och Hök på en af de aflägsnare gatorna å Norrmalm. Fotstegen knarrade i snön och den strängaste nordanTind knäppte i husknutarne.

»Jo, ser du, bror Axner!» sade Hök, »för att få ibop de materiella medel, jag behöfver i och för realiserandet af den stora uppfostringsidé, hYarigenouj både menniskan och samhället skola reformeras, ämnar jaf först bli sångare.»

»Hvad! sångare?»»Ja, någon har sagt, att om Såliström bade likaså stor färdighet, som han har vacker röst, så skulle han förvåna verlden.»

Sflllström var namnet på Kongl. Teaterns dåvarande förste sångare.

»Nå, vidare?» frågade Axner.

»Nu kan jag, genom fyra timmars daglig öfning, efter fyra år, erhålla Sällströms röst,» menade Hök.

»Än se’n då ?»

»Det faller af sig sjelft, att jag också derunder skall utbilda min röst till högsta färdighet och fullkomlighet . . . ergo skall jag om fyra år kunna förvåna verlden.»

Axner smålog för sig sjelf, men ville icke genom någon invändning skaka den underliga grundfot, hvarpå Hök nu, liksom alltid, byggde sina skimrande luftslott.

»Derefter reser jag omkring i Europa, ger konserter och har snart samlat flera millioner.»

»Och när du fått millionerna?»

»Anlägger jag mina nya skolor, hvaruti jag vill uppfostra det uppvexande slägtet ... om tio år har jag realiserat alla mina idéer.»

»Men om du af din sjuklighet hindras att fullfölja dem?»

»Ingen fara ... om två år har jag genom gymnastik och kraftig föda bragt min kropp till den högsta styrka och spänstighet . . • jag vet till och med ett sått att återfå min förra blomstrande by.»

»Är det möjligt?»

»Jo, jag har funnit, att, under resan mellan Stockholm och Upsala, återfick jag en tiondedel af mina ungdomsblommor ... nu är det bara sju mil emellan dessa städer ... om jag nu nie gånger till reser denna▼äg, si har jag It mina kinder återskaffat den fordna ungdomsfärgen.»

»Det var en besynnerlig uträkning.»

»Det förstås,» fortfor Hök, »alt jag dagligen bör förtära sådana födoämnen, som bereda de kraftfullaste vätskorna . . . således bör jag till frukost äta choko-lad, ty det innehåller femti procent i ren föda, ärter till middagen, ty de gifva sjuttifem procent, och ägg till qvällen . . . ägg skall innehålla sexti procent . . . potatis ger bara sex och derföre bör man undvika att äta den.»

»Nå, ån kött då?»

»Kött ger visserligen några och sexti procent,» svarade Hök; »men det besvärar för mycket matsmålt-ningsorganerna, så alt man högst sällan bör förtära något deraf.»

Axner opponerade sig lika litet mot det ena som mot det andra, ty han visste af gammal erfarenhet, att Hök var orubblig i sina principer.

»Hvad min uppfoslringslära beträffar,» återtog Hök, »så har jag riktat den med en ny, oumbärlig kunskaps -gren.»

»Och den är?»

»Schackspelet,» svarade Hök.

»Schackspelet?»

»Ja, hvar gosse måste låra sig spela schack ... det skärper, reder och klarar förståndet ... Alla stora härförare och

alla stora mathematici äro stora schackspelare • . . sådan var Napoleon och sådan år professor Svanberg.»

»Det tror jag nog; men är du lika säker på, att en stor schackspelare kan blifva en Napoleon eller en Svanberg?»»Det dr jag öfvertygad om, ty, ser du, min bror»...

»Är du också öfvertygad om, att det ftr den hår gränden vi skola gå in i?» inföll Axner, i det han från Johannis plan vek af in i en smal och mörk gränd.

»Visst är det så,» svarade Hök.

»Men jag tviflar på det.»

»Ser du så lankspridd du är,» yttrade Hök; »hade du lårt dig spela schack, så skulle du knappast hafva vetat hvad tankspriddhet år en gång.»

»Jo jo, nu känner jag igen, att det är Bödelsbacken; du har varit hår lika många gånger som jag.»

»Ja, visst är det här Bödelsbacken . . . ack du, din Confucius!»

»Hör du, bror Hök, du är stor schackspelare och andå är detta inte Bödelsbacken, utan det är förrst nä* sta gränd.»

»Ja, min själ, hat icke du rätt . . . jag gick och tänkte på någonting helt annat, jag,» svarade Hök, för* lägeu öfver den schackvnatt, som så oförvänladt drab* bal honom.

De båda vännerna gingo iti i den rätta gränden och inträdde genom en låg portöppning till ett vid den brantaste sluttningen af Bödelsbacken beläget litet och förfallet trähus. Letande sig fram i den kolsvarta farstun, nalkades de en eländig, halfmurken dörr, som genast öppnades, innan de ännu med händerna hade vidrört densamma, ty Höks mot golfvet dunkande trä* ben gjorde alla dörrknackningar obehöfliga.

En matt ljusstråle trängde ul i farstun och en qvin-na visade sig i dörren.

»Är det herrarne?» frågade hon halfhögt.»Ja, madam!» svarade Axner; »faur Sr det med honom i dag?»

»Båttre, mycket bättre,» sade hon; »alltse’n han kom i svettning, har han tagit sig betydligt.»

»Och han är nu Tid full sans?»

»Ja.»

»Och han har aptit, förmodar jag?»

»Ja, han har druckit ut en hel spilkum vattensoppa och ätit två skorpor dertill.»

»Har madam sagt honom, att vi varit här?»

»Ja, i morgse gjorde jag det . . . jag sade honom då, hur goda herrame varit mot honom, att det var herrame som bestått honom medikamenter och gjort allt, för att få honom till belsan igen.»

»Hur tog han den saken?»

»Han svarade ej ett enda ord.»

»Tror madam, att ban känner igen mig?»

»Vore inte herr doktorn i herr Höks sällskap, så skulle ban säkert inte göra det.»

»När madam nämnde mitt namn, syntes han harmsen dervid?»

»Nej, han syntes lugn.»

»Vi kunna då gå in.»

De båda herrame inträdde nu i kammaren. Denna var af ett ruskigt utseende. En sång stod derinne likväl med snyggt linne. På den hvita örngottskudden syntes ett stort bufvud, b vars bleka ansigte till mer ån hälften var betäckt af ett tjockt, svart skägg och hvars venstra öra var stympadt till hälften.

Axner och Hök närmade sig sängen.

»Ni mår bättre i dag, har jag hört, och det synes «ckså på er,» sade Axner.

Flickan i Stadsg. 15Den sjuke svarade ej. Hans blickar sökte först Hök, och när de funnit honom, flammade de Ull Hrøft ett uttryck af glädje, hvarefter de fäsfade sig vid Ax-ners ansigte, utan att sedan vilja draga sig deri från.

»Stork,» sade qvinnan, lutanda sig ned öfver honom, »det är de här herrarne, som varit så beskedliga och goda emot dig under hela dip sjukdom, och doktorn bär har ordinerat medikathentørna, S(m gjort dig frisk.»

Den sjuke fortfor att tiga och betrakta den unge läkaren.

»Om ni nu fullföljer med att taga in ordentligjt,» sade denne, »sä skall det ej dröja många dagar, innan ni är på benen igen och så skaplig, att ni kan arbeta.»

»Hör du det, Stork!» inföll qvinpan, »och tacka Gud och dem, som gjort så mycket för dig!»

»Hur är det med hans puls?» sporde Axner, i det ban fattade uti den sjukes hand, som låg. utanpå täcket.

Läkaren undersökte noga hans puls; men när ban Skulle draga siu hand tillbaka, kände han den loraftigt qvarhållas af patienten.

»Hvarföre håller ni så hårdt i min hand?» frågade läkaren.

»Låt mig kyssa den,» svarade den sjuke, sökande föra Axners hand upp till sina läppar.

»Det vill jag inte att ni skall göra,» sade Axner, hållande sin hand tillbaka; »blif frisk ... det är den enda tacksamhet jag fordrar af er.»

»Jo jo . . . låt mig, låt mig,» bad patienten.

»Goda herr doktor, låt honom kyssa den,» bad qvinnan; »Stork menar så väL»

»Låt honom göra det,» hviskade Hök i Axners öra; »man bör aldrig beröfva en menniska tillfället alt vimsin tacksamhet, ty tacksamheten 8r en af de skönaste fifvor, Gud gifrit veriden.»

»Men . . • men,» stammade Axner, skådande in i den sjukes ögon.

»Hvar har du din diagnostiska blick?» sade Hök; »kan du inte läsa i hans ögon ångerns sköna känsla?... Christus har börjat lefva i honom på nytt . • . det såg jag det första jag inträdde i kammaren.»

Med synbar motvilja lät Axner sin hand föras till patientens läppar; men med ett skrik af smärta ryckte han den tillbaka.

Patienten hade bitit i sin läkares hand, så att blod flöt derutur. Qvinnan gaf till ett klagorop och Hök stod slagen af bestörtning.

»Du gjorde min diagnostiska blick orätt,» sade Ax-ner till Hök, i det han lugnt drog upp sin näsduk ur fickan och snodde den kring sin sårade hand; »är det Christus, som lefver i honom?»

»Nej, det är djefvulen!» utropade Hök, tagande ett steg tillbaka från sängen.

Storks hustru kastade sig baklänges ned på en stol, med båda händerna för sitt ansigte.

Det lyste i den sjukes ögon, men det var icke glansen af himmelens stjernor; det var skenet af afgrundens brand.

»Olycklige!» utbrast nu Hök; »du vill då oförsonad träda inför den Eviges thron! ... i stället för ett för-bättradt, renadt hjerta, vill du bjuda honom ett ännu mer belastadt och svart! ... vet du inte, att Gud skall döma dig på den yttersta dagen?»

I stället för svar, drog den sjuke upp handen till sitt stympade öra och pekade derpå.»Din Frälsarn bad pi korset för sina bödlar,» fortfor Ilök; »men du brinner af hämnd mot dem, som en« dast vilja ditt väl! . . . Gud bar straffat dig genom eu svår sjukdom; men räddad derutur, söker du ännu re* dergälla godt med ondt! . . . olycklige! vill

du alldeles gå förlorad?»

,rEtt opp och ett i minnet.

Klang i min trumpet!

Hih! sä godt det gör i skinnet,

Kulan far i knät!"'

Detta var den sjukes svar, framsjunget af hånande läppar.

»Du tror dig ha gjort mig en förfärlig skada,» sade Hök; »jag har länge vetat, att det är genom dig som jag förlorat mitt ben . . . men du bedrager dig . . . du har derigenom beredt mig en lycka så stor, att du icke ens kan ana den . . . också har jag, i stället för att med ovilja tänka på dig, dagligen tackat Gud för bvad som skett, ty han halver vändi det onda till go* do . . . Men om också det onda, du tror dig hafva gjort mig, icke hade fått en sådan vändning, skulle jag likväl aldrig hafva velat hämnas på dig . . , jag skulle ändå hafva förlåtit dig ... så tänker och handlar eu sann christen, som vill sin odödliga själs salighet i ett kommande lifj»

Den sjuke hånskrattade och upprepade sin gamla, hemska visa, hvilken tycktes vederqvicka honom mera, än läkarens medikamenter.

»Kom, Axner, låt oss gå,» bad Hök sin vän; »han är förhärdad, ryslig! . . . vi skola tillsammans bedja Gud om nåd för denne store syndare.»Atter nårtnade sig ihyo den sjuke och lade sin så-tade hånd på hans panna.

»Ni vill mig ännu ondt,» sade han med lugnt allvar, »och hvarföre vill ni det? . . . den olycka, jag såsom barn tillskyndade er, vållades ju af er egen hårdhet och obarmhertighet . . • men många gånger har jag ieke desto mindre önskat, att det gjorda varit ogjordt, icke för det jag fruktat för er hämnd och edra många försåt mot min personliga säkerhet, utan* för att det smärtat mig, att en menniska, hvilken, såsom ni, fått krafter och förmåga att blifva en duglig och verksam arbetare, endast skulle egna lifvet åt en lumpen hämnd . . . Denna hand, som nu hvilar på er panna, bar vårdat er under er sjukdom, och ändå hade ni bjerta att sarga den emellan edra tänder, lik ett öknens vilddjur! . . . ännu blöder den efter ert bett, och likväl skulle den räckas er till försoning, om ni icke stötte den tillbaka . . . Men jag glömmer, att ni är $juk och att ni behöfver hvila . . . när ni tillfrisknat, skall jag tala vidare med er . . . farväl nu, och tag ordentligt in hvad jag föreskrifvit.»

Axner tyckte sig uti den sjukes blickar förmärka en mildare rörelse och smekte vänligt hans panna. Men den milda rörelsen försvann snart, som ett irrbloss i natten, och den hämndfulla själen tittade ånyo fram i den liggandes ögon.

Axner vände sig ifrån sängen, lade några riksdaler på bordet, tryckte den lidande qvinnans hand och af-lägsnade sig, beledsagad af Hök.

»Djeflar annamma, att jag ska vara sjuk!» ropade den vilde mannen efter dem, vridande sig våldsamt i sängen, och knytande krampaktigt sina afmagrade binder.En timma sedoare på aftonen inträdde, under nycken brådska, uti fru Brundströms kök au betjent i ett rikt och lysande lirré.

»Bor någon doktor här i huset?» frågade han andtruten.

»En doktor,» svarade fru Brandström, som befann sig i köket; »jo, herrn är så såker • • . och det fir en doktor som duger, det, ska jag säga er> tillade hon med en min af oändlig stolthet.

»Är han hemma?»

»Doktorn kom nyss hem . . • han är minsann sä upptagen ifrån morgon till qväll, så han vet sig ingen råd ... det är min son, herre . . • jag är mor till doktorn, jag.»

»Låt mig genast få tala med honom,» bad betjenten.

»Var så god och stig in,» obligerade fru Brundström, i det hon öppnade dörren till rummet innanför köket; »doktorn är derinne . . . hur är det, år doktorn der-inne?»

Betjenten ingick i rummet. Framför ett större bord, betäckt af en mängd medicinska böcker och anatomiska tabeller, satt Axner, ifrigt upptagen af sina studier.

»Skulle be herr doktorn vara god och genast följa med till grefve Friisenhjelm, som bor i grannskapet,» anhöll betjenten.

»Jaså, till någon sjuk?» frågade Axner, stigande upp från bordet och utbytande morgonrocken, den han nyss tagit på sig, emot en frack.

»Ja, unga fröken har hastigt insjuknat,» svarade betjenten.•Jag bar'inte den äran att kanna herrskapet,» sadfe Asner; »men jag förmodar, att herrskapet har egen läkare.»

•Ja, men assessor CarlaOder var inte hemma, och derföre befallde mig hans nåd alt springa efter en annan läkare; oeh som jag hörde, att det bodde en dok-tar här i gården, så skyndade jag hit . . . det är mycket brådtom, herr doktor!»

•Jag är färdig; för mig dit,» sade Axner, knäppte igati öfverrocken och fattade sin hatt.

När Axnter och betjenten kommit till det hus, hvar-nti grefre Friisenhjelm med sin familj bodde och hvilket bildade ett hörn af Drottninggatan och stora Vat-tfcgrånd, bad han betjenten genast springa till assessor Carlander, eller någon annan känd läkare, för att erhålla en bättre vård, än den han sjelf trodde sig kunna gifta, hvarefter han skyndade upp i huset. Det ▼ar ett slående i dörrarne och ett springande af och an i farstun af betjenter och pigör, så att Axner med möda kunde bana sig fram.

Slutligen befann ban sig i ett stort, furstligt möble-radt förmak, midt framför en medelålders herre af storståtlig vext och omisskännelig förnämbet, oaktadt den ängslan, som ögonblickligen lägrat sig öfver anlets-dragen. Axner tyckte sig bafva sett detta ansigte en gång förut, ehuru för mycket längesedan, men kunde icke erinra sig hvar eller när.

•Herrn år doktor?» frågade han.

»Jag nödgas på förhand förklara,» svarade Axner, »att jag blott är tre månader gammål läkare och har således långt qvar till doktorshatten . . . jag tjenstgör ifåsöm underläkare på garnisönens sjukhus . . . men som jag tyckte på herr grefvens betjent, att det var fara åfärde, så uraktlåt jag icke att inställa mig. . v jag skickade emellertid betjenten till assessor Carlander eller någon annan examinerad läkare.»

»Det var bra . . . var god och följ mig,» bad gref-ven; »min dotter har fått en häftig förkylning . . . högst våldsamma attacker, som förskräckt oss alla.»

Grefven gick förut och vår läkare följde efter ge» nom en mängd granna rum, som icke syntes vilja laga slut. Ändtligen befunno de sig i en lika prydlig sängkammare. Från sängen derinne, som nästan helt och hållet undanskymdes af flera fruntimmer, hvilka sysslade deromkring, hördes en klagande ungdomlig stämma. Ett af dessa fruntimmer, med ett skönt, ehuru af den djupaste bedröfvelse intaget ansigte, rusade upp fram emot de ankommande. Äfven hennes ansigte föreföll Axner icke helt och hållet fremmande, utan var på något sätt beslägtadt med hans barndomsminne. Han kände sig underligt stämd, utan att likväl kunna förklara orsaken dertill.

»Är det doktorn?» ropade hon, vridande händerna.

»Ja, det är doktorn,» svarade grefven; »och assessorn kommer snart efter . . . lugna dig nu, min söta vän! ... det är* ju alls ingen fara och du förvärrar ju bara Auroras tillstånd, om du gråter och oroar sig si der högljudt.»

»Kom, kom för all del, min herre!» fortfor gref-vinnan, dragande läkaren med sig fram till sängen.

Ett, i trots af de vanställande plågorna, obeskrifli-gen intagande ansigte mötte den unge läkarens blickar.

»Herre Gud, det kan väl inte vara farligt 1» mera skrek än talade den upprörda modern.»Nej, nej, det ir icke farligt. . . allsicke farligt,» évarade Axner, som, ehuru nybörjare i konsten, lik* vål risste, att ett tröstens ord vid

sjuksängen ofta Ter* kar mera, än det bästa medikament.

»Gud vare lof för det!» ropade grefvinnan oeh slog aina armar om lökarens hals, nu yrande af glädje, liksom hon nyss yrat af sorg.

. I sjukrummet ar lä karen konung, ja, mer an konung. Der krypa anorna som maskar rid hans fotter, och man lyssnar till hans minsta ord, liksom komme det ifrån Gud;

Under det vår läkare undersökte den lidande flickans puls och gjorde de frågor, som läkare vid sjuksängen vanligtvis pläga göra, blef han underrättad derom, att den trettonåriga fröken Aurora Friisenhjelm dagen förut varit på .barnbal; att hon dervid troligtvis förkylt sig, emedan bon dansat öfvermåttan och varit för tunnklädd, när hon åkte hem; att bon på förmiddagen icke varit rätt rask, ehuru man ej ansett bennøs dåvarande tillstånd förknippadt med ringaste fara; samt att hon slutligen, för en knapp halftimma sedan, blif-vit sådan hon nu befunne sig.

»Söta mamma! söta pappa! hjelp mig, hjelp!» klagade den sjuka, i det hon sträckte de fina armarne möt sina föräldrar; »jag dör « . . jag dör ... det är så gruf-ligt att dö!»

När ett barn är sjukt, så tror det alltid att döt skall dö och döden förefaller då alltid så gruflig, ty det har ännu ej upplefvat sådana ögonblick af lifvet, då det kan vara rätt tråkigt att lefva.

»Nej, fröken dör inte . . . fröken är frisk i morgon, bära hon nu är lugn och tålig,» försäkrade läkaren, med m stämma så mild och dcrjemte så trygg, att modörns snyftningar i en hast upphörde.: »Slipper jäg döi» ropade flickan,fattande noeid bfida händerna i döt vänliga ansigte, som lutade sig öfver hennes; »då vill jag vara lugn ocb tåiig ... jag tfifl ta in ailt hvad doktorn ger mig, bara jag slipper tø*»

Axner, som derunder noga fixerat den sjukas anlete, hvilket ban nästan vidéörde med sin kind. sprtfH häftigt till och rodnade .derefter finda opp till hårfäste L Ett kärt minne från hans barndom, med ljusa lockar och ögon blå, genomsvfifvade hans själ o£b lcttt-nade efter sig en outsägligt ljuf sinnesstämning.

»Lilla Lalla!» hviskade Axner tätt intid hetmes öra, så att ingen annan kunde höra det.

»Lalla! Lalla!» ropade flickan till, liksom bade filtren hon blifvit fattad af ett minne från sin tidigare barndom; »det gör så ondt ... så ondt! . • . med jag dör ju inte!» tillade bon med en ängslan, som röjde, att plågorna ögonblickligen qväft det spftda baitr-domsminnet.

Grefven och grefvinnän sågo bestörta på bvarandra trid detta utrop fråu deras dotters läppar. Förmodligen trodde de att hon yrade.

»Nej, i morgon är det bättre . . . jag bar ju lofvat dig det, du lilla engel!» hviskade Axner, oförmögen nit dölja sin starka själsrörelse.

»Fröken måste genast taga bad,» ordinerade ban derefter, vändande sig till den sjukas föräldrar, »och det så varmt som hon kan tåla det.»

. I detsamma uppslogos dörrarne till sängkammaren och assessor Garlander inträdde. Denne läkare an*-sågs på sin tid för en af de mest utmärkte. Till sitt utseende och sätt att vara, föreföll han de fleste ▼*** eerligen mycket kärf; men alla hade stort förtroende till hans kunskaper och mångåriga erfarenhet* Hanaas

tillkallades sällan vid obøtydhgare sjakdomafitf* ly han hatade pjunk och uraktlåt aldrig att kort och bitande utsåga sin tanke derom, utan afseende på de perso her, med hvilka han hade att göra. Men når alla undr* låkare gifvit en patient förlorad, efterskickades aUtid assessor Carl ander, och dömde ban någon till döden, så var det en dom, mot hvilken ingen appetl an&gs möjlig* Derföre bar han också tillnamnet »döddoktörn.»

Axner bugade sig ödmjukt för veteranen och letnna* de blygsamt sin plats åt honom. Carlander besvarade på sitt vanliga trubbiga sätt så väl Axners som det grefliga herrskapets helsningar och gick fram till sjuksängen.

»Milt första bud träffade inte herr assessorn hemma,» yttrade grefven.

»Det kan väl hända,» svarade assessorn; »ty hvar-ken jag eller någon annan derhemma är sjuk.»

»Derföre måste vi skicka bud på den här herrn, som hor i grannskapet,» ursäktade sig grefven.

»Hvad ondt deri?» frågade Carlander, kastande en Mick på Axner; »jaså, kandidaten,» tillade han, nickande åt denne, som åt en bekant.

Derefter började han göra sig underrättad om causa morbi. Den sjuka såg rådd och darrande på den äldre läkarens sträfva ansigte; men, icke vågande kkiga, sökte hon med blicken den yngre, som varit så vänlig mot henne.

»Har kandidaten ordinerat något?» frågade han Axner.

»Ja,» svarade denne rodnande; »jag föreskref ett varmt bad.»

»Godi! ... än vidare då?»

»Sedan tänkte jag ordinera något svettdrifvande me* del.»ila, det är ja aflt som behöfs... ja enklare jo $im* pkrej

Axner gjorde en inna djapare bugning för »döddok* torn*

»Men skalle man inte lägga någonting i badet T» firå* gade grefvinoan, som icke koode tänka sig ett sjok* bad utan kryddor.

»Jo, visst skall man lägga nägonting deri,» gen* må Ide assessorn.

»Hvad då, sota goda herr assessor?»

»Jo, barnet,» svarade Carlander tvärt och gick, följd af grefven, ut i de yttre rommen.

»Gud, hvad han är odräglig!» utlät sig grefvinnao. < »Han är den förste läkare i Stockholm,» tillade Axner.

Han tillsade ytterligare om badets snara anskaffande, föreskref kamfertspulver och iläderté samt tog derefter sin hatt, för att taga afsked.

»Nej, nej ... gå inte, gå inte!» bad den sjoka så innerligt, att det klack i den unge läkarens hjerta.

»Vill inte doktorn vara så god och stanna qvar?» bad äfven grefvinnan; »det skulle lugna Aurora och osa alla . . . herr doktorn ingaf oss vid första ögonblicket så mycket förtroende, så mycken tröst.»

»Jag stannar qvar så länge herrskapet önskar det>» svarade Axner och bortlade, sin hatt.

»Hela natten kanske?» frågade hennes nåd med ut* omordentlig glädje.

»Ja, hela natten.»

»Ack, hvad det var lyckligt!» utropade den ungapa* tienten med ett leende, möjligt endast hos ett barn eller en engel; »jag skall taga in så ordentligt, hur illa det än smakar.»• De* förnäma sköna damen tryckte Htirafelis hand »ed ev häftighet, som kanske skulie bafva bortkollrat bon om, om ej hans skönare barndomsminne i denna stnod tagit alla hans tankar och känslor i besittning«

A&ner satte sig invid sängen och slöt den unga flickans hand i sin. Grefven inträdde i sängkammaren och uttryckte likaledes sin synnerliga förbindelse för den unge mannens godhet, att hela natten tilja vaka ifver deras älskling.

Axners blick, när den ej hvilade på den sköna sjuk* tingen, öfverfor forskande det högadliga parets ansig* ten och öfvertygade sig derigenom allt mera, att det var samma personer, han för omkring sju år sedan sett i vagnen på Drottninggatan, under det hemska uppträdet med muraren. Huru gerna hade han ej ve* lat lösa den gåta, som syntes hvila öfver denna familj! Huru hade ett barn till sådana föräldrar kunnat ända till sitt sjette år befinna sig i ett sådant hus, som mu-raren Storks vid Stadsgården? Han kände inom sig, att han aldrig skulle våga begära någon upplysning derutinnan hvarken af barnet eller dess föräldrar, ty det låge helt säkert en djup familjehemlighet i allt detta, och familjehemligheter äro, som man vet, de Ömtåligaste kapitel man kan vidröra. Men den unga fröken hette ju Aurora, och detta namn, huru det ån till-bråkades, kunde aldrig blifva detsamma

som Lalla, flickans namn i Stadsgården. Han ville göra sig underrättad , om bon ej äfven hade ett annat namn, men vågade icke heller det, af fruktan att störa grannlagen-heten. Troligtvis hette hon äfven Laura, fast hon numera icke nämndes vid detta namn. Hvilken dag emellertid för honom! den hade ju sett honom vid tvenne sjuksängar den onde andens och den gode!r Axner vakade hela natten öfver sin patient, som troget och tåligt följde alla hans föreskrifter. När rår unge läkare följande morgon lemnade det grefliga bu-» set, var den noga fröken så på bättringsvägen, att för* äldrarnes oro fullkomligt lade sig. Följande dagen var hon helt och hållet återställd och läkaren följaktligen obehöflig i huset.

, I stället för en billig stolthet öfver sin lyckliga kur, käode vår läkare en viss sveda i hjertat, när han tog sitt sista afsked af den Friisenbjelmska familjen, synnerligast af den söta flickan, hvars kinder snart återtagit helsans skära blommor. Grefvens och grefvin-naos tacksamhet uttryckte sig genom ett par rätt vackra ljusstakar af silfver, hvilka Axner erhöll i läkare-arfvode. Denna present var visserligen greflig; men Axner skulle gerna hafva bortbytt de båda stakarne mot de tarfljga ofrälse orden: välkommen t glöm inte bort oss! titta opp när ni går förbi! Men det är icke för underläkare på garnisonsqukhuset som dylika hög-borna familjer öppna sina salonger, och om de för dem öppna sina sjukrum, så sker detta blott i högsta nödfall. Den enda belöning, hvilken föll lik ett blomsterregn öfver hans själ, var den blick af innerlig barnslig erkänsla, som den ljuslockiga, blåögda flickan gaf honom i afskedets stund.

»Underbara ödets skickelse!» utropade Axner för sig sjelf, under det han vandrade bem till sina fosterför-äldrar; »tänk om hon visste, att det var jag som bar henne på mina armar i Stadsgården, att det var jag som räddat henne undan den gröfsta misshandling och att det var jag som en gång begret henne såsom död, sedan hon länge förut lefvåt i mina drömmar! . . . Nå, hvad vore det mer?» tillade han med en suck;*ltTftd katt vfil jag hK&ra lör hcanet . . . hvad ho» för mjg! . •. Ack, deti är äsdå »yrket att hafva något ljufl att tänka på . .. att minnas!»

Axoer sökte på andra vfigar förskaffa sig upplysningar, rörande den Friäsenhjelaska familjen. Den var af finsk härkomst och hade tili det mesta uppehållit sig i Finland, der den egde stora gods. Strax efter Finska krigets slut hade den flyttat öfver till Sverige och köpt sig en egendom i Östergötland vid Wetterns strand, hvarpå familjen om somrarne bodde, uppehållande sig vintertiden i Stockholm. Grefven hade aldrig innehaft eller velat innebafva något offentligt embete, vare sig f Finland, eller i Sverige, ehuru mycket man dertillsökt Ofvertala honom, emedan ban ansågs vara en man af Utmärkta sjilsgåfvor och kunskaper. Denna hans för-kfirlrk för det enskilda lifvets behag hindrade likväl ej vcderhörande, så vfil på denna som på andra sidan» Bottniska viken, från att bepryda hans bröst med åtskilliga ordensdekorationer. Grefvinnan Friisenhjelm besk ref s såsom ett utmfirkt bildadt och filskvårdt frun-timmer. Grefven hade en något äldre bror, general i Finska arméen, som en gång hvart år bfukade besöka Sverige, emedan han hyste en serdeles förkärlek för detta laød och för sina der boende frfinder. Den hög väl borna familjen förde stor stat, gaf furstliga banketter och åkte efter spann vid högtidligare tillfällen. Den trettonåriga fröken. Aurora var enda barnet och följaktligen enda arftagerskan till den vackra förmögenheten både i Finland och Sverige. Flere högadliga ätter spekulerade redan på henne, såsom ett af de mest lysande och förmånliga giftermålspartier, man kunde tänka sig, hvartill kom, att den unga fröken lof-vade blifva en af nordens vackraste blondiner. I trotsaf de ifåtta barnbyxorna, b vär uti ben ännu visade itø, tar bon ändå alltid den första som uppbjöds på båler^ na, och hundradetals nobiles fjeskade omkring den täc«-ka rosenknoppen, som, når den en gång slagit ut, skulle utveckla blad af guld, med juveler till daggper* lor. Det låge dessutom något patriotiskt deruti, att kunna återförena, om ej Finland ocb Sverige, åtminstone några spridda delar af dessa begge länder. Det är icke så många flickor i Stadsgården, som kunna Täcka ocb bovinga så storartade idéer.

Detta var allt hvad Axner fick veta om den ifrågavarande familjen. En gång tänkte han på att låta den beskedliga madam Stork smyga sig in i buset, för att genom henne komma familjehemligheten närmare på spåren; men som han, vid nogare besinnande, insåg, att detta möjligtvis kunde föranleda någon skandal icke allenast för grefven och grefvinnan, som varit så hederliga emot honom, utan åfven för den unga oskyldiga flickan, för hvars frid och lycka han skulle vilja uppoffra sitt lif, så afstod han derifrån och sökte sin ersättning i de drömmar, hvarpå aldrig är brist i en tjuguårig ynglings hufvud. Axner ställde de båda silf-verstakarne på sitt skrifbord, och när det brann

ljus i dem, nog såg han i lågorna underliga saker.ELFTE KAPITLET. Ørunnøbalen.

En Juliafton år 1831 var det bal på Djurgårdsbrunn. Den vackra brunnssalongen var öfverfylld af de gentilaste balgäster, ty berr Torngren lefde på den tiden och det var han som då arrangerade alla större offentliga baler, så väl inom bufvudstaden som på Djurgårdsbrunn. Författaren har i åtskilliga andra berättelser talat om denne märkvärdige man, som lefde, cederadc bon is, lefde upp igen och slutligen dog för den balälskande verlden. Beundransvärd var hans smak, vare sig det gällde att ornera danssalongernas väggar med de ypperligaste sidendraperier och blom-stergirlander, eller pryda tiljorna med de skönaste föt-ter. IJtan bal ingen trefnad; utan Torngren ingen bal. Så var tidens lösen. Smidig och mjuk, som silkesbandet, hvilket lindar sig omkring den doftande blomsterbuketten, slöt han sig sammanhållande omkring vår hufvudstads förnämsta nöjen. Han var kort och tjock till vexten, men aldrig såg man en rörligare menniska. Dc korta, knubbiga benen rörd<£ sig på gatan med ett trillhjuls hastighet, utan rast och ro. Dock fanns det Flickan i Stadsg. 16lider, då älven de fingo hvila; men då var hvilostaden mest på gäldstugan. Der satt han, sorglös och fryntlig, och gjorde upp sina planer till stundande baler. t Hvem kunde väl föreställa sig, att den rika och förnäma verlden då skulle räkna anorna af sina yppersta nöjen från gäldstugan? — Äfven på detta ställe förnekade sig icke hans verldsbekanta verksamhet. En gång arrangerade han derstädes en större bal. 1 det största af fångrummen lät han, på gemensam bekostnad, öfver-draga takel och väggarne med hvit limfärg och sedan derpå fästa stora stjcrnor af guldpapper. Fångsängar-ne uppstaplades på hvarandra till en pyramid, hvilken öfverkläddes med brokiga morgonrockar och, med en brinnande lampa på spelseri, placerades invid väggen. Fönstergallerna omvirades med granris och i taket upphängdes en ljuskrona af tallqvistar, mellan hvilka kronglas glittrade så vackert. Många unga och trefliga mamseller inbjödos till den stora balen. Kavaljererne och damerna svuro, vid sin heder och ära, alt de aldrig bi vistat maken till bal, bedyrande derjemle, att man finge leta efter fordringsegare, som hade en sådan danssalong all bjuda på. Torngren led i den yttre friare verlden mycken smälek för detla arrangement; ty dels tyckte vederbörande myndigheter, att ett sådant ställe som gäldstugan, helgadt åt den melankoliska friden, icke borde profaneras genom dylika alltför verlds-liga tillställningar, dels också rynkade de förnäma so-cieleterna på näsan öfver den beskedlige Torngrens oförsigtighct, alt nedsätta sin talang genom alt bereda fångar samma slags förlustelser, som uteslutande till-komme det lyckligare och noblare slägtet. Då var filantropien ej ännu på modet. Hade Torngren nu lef-vat, så hade han säkert blifvit medlem af styrelsenöfrer skyddsföreningen för fångars vård odh trefnad. Torngren kunde trotsa så väl den offentliga som den enskilda missbelåtenheten; ty han var lika nödvändig för Stockholms béhojf, som ved om vintern och filmjölk om sommaren. Vid slutet af cholerans härjande här i bufvudstaden år 1834 ville Torngren, för att uppigga den dufna menskligheten, tillställa en liten bal på Djurgårdsbrunn och begaf sig till den ändan en Septemberdag sjövägen ditut. När han skulle hoppa i land, hoppade han miste och föll i sjön; men som han var fet, så flöt han lätt upp igen, drogs i land och rycktes från döden åtminstone på »den våta vägen», såsom kemislerne uttrycka sig. Men detta skaffade honom emellertid på halsen en stark förkylning, som räckte den förfärligt inslällsamme cholera morbus handen och med dennes tillhjelp drog Torngren ner i grafvens djup, hvarifrån han aldrig flöt upp, till obotlig skada för de offentliga nöjena. Hans like har sedan aldrig kommit. Herr Lampa hade möjligtvis kunnat blifva en Torngren, om han varit mindre till vexlen och mindre benägen för musikaliska soiréer.

»Mjukaljenare! välkommen, herr doktor!» helsade herr Torngren, der han stod vid ingången till brunns-salongen i glänsande svarta kläder med det finaste veckade krås i barmen och svängande omkring sig den lilla trekantiga felbhatten.

Den, hvilken på detta sätt välkomnades, var en ung herre mellan tjugulvå och ljugulre år, af clt serdclcsfördelaktigt yttre och, att döma af de glänsande, betydelsefulla ögonen, ett icke heller ofördelaktigt inre.

»Men, min Gud, hvad ser jag!» fortfor Torngren; »doktorn är i bonjur! fördömda plagg, som jag inte kan se, utan att det skär mig i själen! . . . Komma på baler och inte ha skor, går kanske för sig . . . men utan frack, o himmel! . . . man skall förr få slå ihjel mig, än jag tillåter en bonjur inträda i min danssalong.»

»Det är inte min mening att gå in,» svarade doktorn; »jag ville bara något närmare höra på den vackra valsen,

som nu spelas.»

»Ja, är den inte gudomlig! den är af Grahl, herr doktor . . . hör, hvilka toner, hvilka djerfva kastningar i melodien! fotterna gå af sig sjelfva . . . Grahl blir odödlig!»

Hvad skulle icke Torngren hafva sagt, om han hört Strauss eller Lanner! Men Strauss och Lanner hade ännu ej strängat sina sprittande violiner. Den gudomlige Grahl minnes ingen mera.

»Men det går inte an, att brunnsläkaren står utanför, medan brunnspatienterna äro inne,» förklarade Torngren; »man skulle kunna säga, att mina baler ligga i opposition mot läkarekonsten ... för all del, herr doktor, gå in och tag på sig en frack . . . och när man bar en så nätt uniform, som herr doktorn! . • . batal-jonsläkaruniformen, hur enkel och smakfull! • . . guld på svart sammet ... ack, min Gud, det år det skönaste man kan se!»

Hade Torngren fått se den nya uniform, som våra regements- och bataljonsläkare nu bära och deruti de likna faltväblar och sergeanter, så hade han säkert fått slag af förskräckelse. Hvad effekt de dansanta löjtnanternas vapenrockar skulle hafva gjort på vår storebalarrangör, behöfva vi icke föreställa oss. Lycklige Torngren, som fick dö med tanken på frackarnes oumbärlighet!

»Der dans och glädje råda, är läkaren en obeböflig person,» sade den unge herrn.

»Men betänk då hvilka damer jag har att bjuda .på; flera af dem ha aldrig varit härute förr,» ordade den outtröttlige balarrangören; »brunetter, med fötter som Fransyskor, och blondiner, med vrister så höga, så djerf-va, att tanken svindlar ... det är en sällsynthet att finna små fötter här i Sverige ... en sällsynthet för alla, utom för Torngren ... ber om förlåtelse, men har jag inte rätt? . . . Torngren förstår att välja, är det ej så? . . . hafva inte de små fötterna alltid öfver-hand på mina baler?»

»Obestridligen.»

»En och annan rik arftagerska skadar aldrig en bal,» fortsatte Torngren; »vi ha en derinne . . . knappast femton vårar, men syperb, sylfidisk ... en half million, herr doktor ... en half million på så små graciösa fötter ... o himmel! hvarföre är jag inte i mina fån-driksår!»

»Hvad heler den undervarelsen ?»

»Fröken Friisenhjelm, fröken grefvinnan Aurora Frii-senhjelm . . . men hvad kommer åt doktorn? . . . doktorn blir röd i ansigtet lik en flicka, som valsat sju hvarf kring stora börssalen ... jo jo, klangen af en half million skulle kunna väcka upp de döda . . . kunde göra domsbasunen öfverflödig ... ha, ha, ha! . . . men hvart tog ban vägen?» tillade han skrattande för sig sjelf; »se hur han springer ... det satte fötter under honom, det . . . rätt små och välformade fötter på den der ynglingen, fast stor och starkt byggd för Öfrigt.»Brunnsläknrcn hadc försvunnit.

Torngren ämnade draga sig tillbaka in i sitt trefliga paradis, då han hejdades af en annan person, som stannade framför porten derlill och hetsade artigt på cngeln med kråsel och den trekantiga hatten.

»Mjuk a tje na re! ämnar sig herrn också på balen?» frågade Torngren med en viss förnäm axelryckning, en trogen kopia af hans förnäma liaisonger.

»Ja, här år min biljett,» svarade den tillfrågade, en ung man med magra, bleka kinder och hvars ena ben var af trä.

»Det förvånar mig,» sade Torngren; »är det inte herr Ilök jag har den äran tala med?»

»Jo, herr Torngren ... var god och upplys mig, om det är någon kamrer Zetterslrand här med sin familj . . . jag har hört, att dc skulle vara här i afton.»

»Kamrer Zetterstrand? . . . jo visserligen ... jag känner alla som freqvenlera mina baler . . . mamsell Zetterstrand år en charmant ung dam . . . ögon som kron-glas . . . höga vrister och nästan inga tår.»

Spetsarne af Höks ansiglsknotor glödde blodröda.

»Är det mycket folk derinne?» frågade han, lemnan-de biljetten till vaktmästaren, som slod bredvid herr Torngren.

»Alltid mycket folk på mina baler, min gunstig herre!» svarade Torngren med äkta aristokratisk min.

»Doktor Axner är vål derinne?»

»Nej, men han kommer strax . . . han var nyss här . . . gick för att kläda om sig . . . men, ber ödmjukast om förlåtelse, herr Hök, herrn sätter väl tutan på benet, innan herrn går in, för, sanningen att säga, jag har nyligen lagt nytt golf, glatt och blankt som ett spegelglas, och jag år rädd för att dobbskon på träbenet» ...»Var lugn, herr Torngren . . . jag har galoschen med mig,» yttrade Hök, återtagande hastigt sin vanliga ansigts (arg; »nar andra taga af sig sina galoscher, så sätter jag på min.»

Hök satte derefter lädertutan på sitt träben och lin-kade in i salen. Strax derefter inträdde brunnsläka-ren Adolf Axner, klädd i fina, svarta kläder. Han vågade ej kasta ögonen på den småleende Torngren, när han gick förbi honom.

Torngren var säker på, att den svarta fracken krupit fram för den halfva millionens skull, ty han kunde naturligtvis icke en gång drömma om Stadsgården, emedan Hornsgatan var det enda af Södermalm han kände, och derpå sökte han tänka så litet som möjligt, hvaröfver ingen må förundra sig.

Vid Axners inträde var valsen som lifiigast i farten. Han trängde sig fram mellan åskådnrne och tillhörde snart deras främsta led. Det ena paret efter det andra jagade förbi honom, lätta och skiftande som blomblad, dem vinden lyfter upp i hvirflar från jorden. Ett enda af dessa par ådrog sig slutligen hans uppmärksamhet till den grad, att han icke ens såg de Öf-riga. Det var en ung herre i mustacher, som svängde om med en lång, smärt flicka i ljusblå florsklädning, hvaruti små blå silkesblommor voro insydda. De rikaste blonda lockar ringlade kring ett ansigle, som Axner skulle hafva igenkänt bland tusende. Del fanns fler ögon, äti hans, som följde den dansande flickan; men säkerligen lyste inga af en så stark låga som hans. Han hade ej sett henne efter den dagen, då han lem-nade henne såsom konvalescent. Flerfaldiga gånger bade han gått förbi det hus, hvaruti bon med sina föräldrar bodde, men alltid med gäckade förhoppningar.Förunderligt! hvarföre harman väl våningar en trappa upp vid Drottninggatan, om icke för att sitta i fönstren och visa sig för verlden?

Valsen slutade och kavaljererne förde sina damer till deras platser. Axner kände sitt bröst lättas deraf, ty han tyckte naturligtvis icke riktigt om den kavaljer, hvarmed hon dansat. Det föreföll honom som hade denne hållit sin dam för mycket nära sig och som hon för mycket smålett emot den unge krigaren. Kärleken, som borde förädla våra bjertan, gör oss i stället fiendtliga mot hela verlden. Det är den olycksaliga svartsjukan, kärlekens skugga, som är orsaken dertill. Man är svartsjuk äfven då man ej har rättighet att . vara det.

Axner ämnade armboga sig fram till den sidan af salongen, der hon hade sin plats, då han kände sig fattad i armen och på detta sätt qvarhållen. Han vände sig om och mötte Höks ansigte.

»Har du sett henne?» frågade denne sakta.

Axner såg undrande på sin vän.

»Är hon inte förtjusande? är hon inte herrlig?» fortfor denne.

»Hvilken menar du?»

»Amalia Zetterstrand, balens drottning,» svarade Hök, fattande sin vän i knapphålet.

Det var således två drottningar på den balen. Ax-ners blickar följde riktningen af Höks finger och fastade sig slutligen vid en ung dam af serdeles yppig vext och med ögon verkligen blixtrande som »kron-glas», för att tala med Torngren.

»Jo, hon är ganska vacker,» yttrade Axner, sökande frigöra sig från Höks hand.»Ganska vacker!» upprepade denne, något misslynt, »har du sett någonting skönare?»

»Åhjo men, min bror!»

»Om du hörde henne sjunga ... du kan inte föreställa dig sådan stämma hon har . . . jag ger henne lektioner i sång,

jag . . . hvad jag är lycklig!»

»Du är kär, min vän!»

»Undrar du på det? . . . behöfver jag väl blygas för denna känsla?»

»Nej, visst inte, men» . . .

»Men?» . . .

»Men är hon kär i dig?»

»Jag är öfvertygad derom.»

»Har du förklarat henne din kärlek?»

»Nej, inte ännu.»

»Kanske du har emottagit hennes förklaring?»

»Nej.»

»Nå, hur vet du all» . . .

»Jo, jag har byggt min öfvertygelse på logiska grunder.»

Axner såg orolig på sin vän, ty han kände beskaffenheten af dennes logik.

»Jo, ser du,» började Hök, »antingen älskar hon, hatar hon eller är hon liknöjd för mig.»

»Det är sannt.»

»Hata mig kan hon inte, ty jag har hvarken gjort lienne eller någon annan något ondt . . . liknöjd för mig kan hon heller inte vara, ty när jag sjunger för henne, så ser jag hur tårarne komma fram i hennes ögon . . . ergo måste hon älska mig.»

Axner visste icke, om han skulle le eller gråta åt sin vän.»Jag har skrifvit till henne tolf sanger,» fortfor Hök med allt mera ökad värma; »dessa tolf sanger innehålla mina lefnadsöden och sluta med kulans första gräsning, som kostade mig benet.»

»Herre min Gud! har du också börjat skrifva vers!» utropade Axner, som började svettas.

»Ja, hvarföre skulle jag inte kunna skrifva vers?» genmälde Hök; »jag har visat dem för flere, som blif-vit alldeles förtjusta deraf . .' . jag har ett serdeles öfverflöd på originella, djerfva bilder, till exempel den här:

Min själ i ljusa flammor står,

När hjertat, himlens portklapp, slår.’1

»Men hur går det med ditt nya uppfostringssystem?» afbröt honom Axner, nästan förtviflad.

»Jag måste först försöka det på egna barn, innan jag vågar tillämpa det på andra.»

»Än millionerna då, som du genom din sång skulle fört jena ?»

»Ett hjerta, som innerligt älskar och lika innerligt älskas tillbaka, är mera värdt än jordens alla millioner . . . Hur lyckligt, alt jag förlorade mitt ben! . . . utan denna händelse hade jag aldrig kommit alt informera i sång, och hadc jag icke informerat i sång, så hade jag ej lärt känna Amalia Zctlerstrand, och hade jag ej lärt känna henne, så hade jag visst aldrig kommit mig till att skrifva vers, som ändå alltid blir det skönaste i lifvet . . . Men du får lof att höra på den versen, som handlar om kulans första gräsning; ty, ser du» ...

I detsamma' spelades det upp till kadrilj och de många kavaljerer, som skyndade fram för att söka sinadamer, åtskilde dc båda vännerna. Det var ej öfver detta missöde Axner beklagade sig. Deremot kände han sig mycket nedslagen af den kalla, frem mande höflighet, hvarmed hans f. d. flicka i Stadsgården besvarat hans djupa bugning, i det hon, vid sin kavaljers hand, snuddade förbi honom till sin plats i ka-driljen.

»Kanske hon icke kände igen mig,» tröstade Axner sig sjelf och nalkades grefvinuan Friisenhjelm, balens förnämsta »förkläde».

»Ah, herr doktorn!» yttrade hon med den mest utsökta belefvenhet.

Axner gjorde sig underrättad om den högvälborna familjens tillstånd. En läkare kan, utan att förefalla fadd, fråga hur man mår, så ofta han vill.

»Aurore har sedandess inte varit sjuk,» svarade grefvinnan; »har doktorn inte sett henne?»

»Jo, jag hade nyss den äran att hclsa på henne; men jag hade troligtvis ej den lyckan att vara igenkänd.»

»Kanske det inte är bra, att hon dansar så mycket?»

»I fall fröken har svagt bröst, så är valsen visst inte helsosam för henne.»

»Har doktorn varit i Stockholm hela tiden?»

»Nej, jag har till det mesta varit i Upsala.»

»Har doktorn vidsträckt praktik?»

»Nej, jag är blott tillförordnad brunnsläkare här och har ännu qvar min licentiatexamen ... är det mig tillåtet att fråga, hur herr grefven befinner sig?»

»Han vistas för det närvarande i Finland hos min svåger generalen.»

»Och herrskapet har uppehållit sig hela sommaren i Stockholm?»»Ja, men när min man, som jag hvarje dag väntar hem, kommit tillbaka, så resa vi genast till Östergötland ... har doktorn varit i Östergötland?»

»Nej, hennes nåd.»

»I fall doktorn reser dit och kommer i grannskapet af Axelstad, så var så god och haf oss i minnet.»

Axner tackade under mycken glädje. Dock skulle han säkert hafva blifvit ännu gladare, om fru grefvinnan i stället bedt honom helsa på i huset vid Drottninggatan. Han uppehöll emellertid samtalet med grefvinnan, tilldess kadriljen slutade och fröken blifvit återförd till sin mor.

»Känner du inte igen doktorn här?» frågade grefvinnan sin dotter, i det hon presenterade den unge läkaren för henne.

»Nej, jag kan inte erinra mig,» svarade fröken, temligen vårdslöst betraktande vår hjelte.

»Kors, kommer inte Aurore ihåg doktorn, som för halftannat år se’n kurerade dig, då du var så sjuk, och som var så artig och vakade öfver dig hela natten?»

»Jo, nu minns jag,» svarade den sköna, utan att hon syntes mera intresserad för det.

»I fall fröken inte är engagerad för alla danserna, skulle det glädja mig rätt mycket, om jag finge den äran att dansa en enda dans med fröken,» utbjöd sig Axner, som, ehuru bara filosofie magister och medicine kandidat, likväl kunde dansa fullt ut så väl som någon med mustacher och sporrar.

»Jag är engagerad för hvar dans,» svarade Aurora med en viss triumfton.

»Det var ledsamt det,» yttrade Axner sorgligt.

Flickan såg undrande och något förtrytsamt på honom med en blick, som tycktes säga: är det ledsamt,att jag är uppbjuden? vore det kanske roligare, om jag finge sitta beständigt och kläda vägg, som en divan? är det inte min ovilkorliga rättighet att vara på förhand uppbjuden till alla danser, om de också ginge till tusende på en enda afton?

»Jag kan inte bjelpa det,» sade hon med en knyck på den lilla blonda nacken; »det gör mig ondt, men jag rår inte för det.»

A ha, tänkte Axner med bedröfvelse, hon tror sig redan göra en karl lycklig genom en dans och olycklig när hon vägrar honom den. Den barnsliga oskulden, som älskar dansen för dess egen skull och utan afse-ende på hvem man dansar med, fanns då icke mera hos henne.

I detsamma närmade sig den unge krigaren, som dansat nästföregående vals med henne. Fröken Aurora emottog honom med ett tjusande leende. Hvad som tjusar en, plågar en annan. Axner tillhörde det sed-nare slaget. Han vände sig bort.

»Min nådigaste fröken!» hörde Axner den unge krigaren utropa, »det har lyckats mig öfvertala herr Torngren , att ge oss en ny vals på köpet.»

»Ack, herr grefve, hvad det var roligt!» ropade den sköna blondinen.

Axner vände sig om ocb kastade på henne en bönfallande blick.

»Fröken afslår väl inte min bön om denna vals?» frågade grefven.

»Nej, berr grefve . . . jag tackar på det högsta,» var hennes svar.

* Det stack till i Axners hjerta och han vände sig ånyo bort, för att dölja sin blekhet.»Men doktorn ville ju dansa med dig,» hörde han grefvinnan säga.

»Ja . . . men . . . men jag hade förut lofvat grefven den,» svarade dotlern.

Hon kan också ljuga, suckade Axner i djupet af sitt hjerta och aflägsnade sig från det grefliga sällskapet. Hvilken förändrad form hade ej hans tillbedda ideal i ett enda ögonblick antagit! Var det väl samma väsende, han för nie år sedan upptäckte i Stadsgården, ånyo fann i vagnen på Drottninggatan samt slutligen, efter sju års förlopp, återsåg på sjuksängen, en trappa upp vid berörde gala! Sjelfva de stora himmelsblå ögoneu, som han så troget bevarat i sitt minne, började till och med förefalla honom fremmande, och han letade numera förgäfves i den femtonåriga skönhetens ansigte efter någon likhet med det, hvarom han drömt. Ja, så förändrad till kropp och själ blir menniskan, när barnaoskulden flytt från henne. Ack! huru skön måtte hon ej hafva varit, innan hon jagades ur lycksalighetens paradis! Skall hon väl en gång återfinna sin flydda oskuld, sin himmelska skönhet, sitt förlorade paradis!

Balen hade förlorat allt behag för vår läkare och han beslöt derföre lemna balsalongen.

»Hör du, Axner,» hviskade Hök till honom, »tänker du inte dansa i afton?»

»Nej.»

»Vill du inte dansa en vals med Amalia Zetlerstrand?»

»Nej.»

»Du måste göra det för min skull,» bad Hök; »jag har redan bjudit upp henne för din räkning . . . hon är nyfiken alt lära känna dig . . . jag har sagt henne, alt du för så väl i vals.»»Det gjorde du mycket dumt uli, för jag tänker just nu gå.»

»Nej, det får du inte ... du måste göra mig den tjensten.»

»Hvårföre är du så angelägen om att jag skall dansa med henne?»

»Jag ser så gerna, att du dansar med henne ... de öfrige kavaljererna äro så oförsigtiga ... du är läkare, du, och du kunde äfven säga henne, att hon inte bör valsa så häftigt . . . och du kunde tala med henne om mig • . • jag ville så gerna veta, hvad hon tänker om '

mig ... du är min vän, du, och du skulle inte prata med henne sådana dumheter, som alla de andra bruka göra ... du vet inte hvad det roar henne att deltaga i en bildad konversation . . . hon har ett förstånd lika godt och ljust, som hennes hjerla.»

Axner, mild och eftergifvande som vanligt, lät sig presenteras för den svartögda skönheten och förde henne

derefter in i den yrande valsen. Grefvar och baroner sågo med afundsjuka blickar på den nye, välbildade valsörens rörelser, hvilka väckte alla damernas uppmärksamhet, till och med den femtonåriga frökens, Axner var blind för det bifall, som från alla sidor egnades honom; men han valsade förlvifladt. Han var äfven känslolös; ty han kände icke de handtryckningar, som hans tacksamma dam tidt och ofta gaf honom, i belöning för hans färdighet i benen och styrka i ar-marne. För sådana meriter äro fruntimmerna aldrig otacksamma. Så ofta han hvilade sig och sin dam, talade han med henne om Hök, som aldrig var långt borta ifrån dem.

»Jag hör, att min ungdomsvän Hök ger mamsell undervisning i sång.»»Ja.»

»Hök informerar väl ocb bar en utmärkt vacker röst.»

»Ja.»

»Jag känner ingen af mina ungdomskamrater, som har ett så godt hufvud som ban.»

»Jaså.»

»Och det bästa hjerta på jorden.»

»Ja, jag bar hört det.»

»Han har lidit mycket.»

»Ja, han har förlorat sitt ben.»

»Men hur tåligt bär han ej sina lidanden! aldrig har jag hört ett klagande ord från hans läppar .. . han är exemplarisk i det som i allt annat.»

»Ja, pappa och mamma tycka så mycket om honom.»

»Och jag förmodar, att hans älskvärda elev delar deras tycke?»

»Ja, visst tycker också jag om honom . . . men han är så underlig ibland.»

»Hur då?»

»Han talar så besynnerliga saker, som jag inte förstår.»

Stackars Hök! tänkte Axner; hans älskarinna förstår inte hvad han talar.

»Nästa termin tager Hök kansliexamen,» började Axner ånyo.

»Jaså.»

»Säkert (år han sig genast en förmånlig plats, ty han står mycket väl hos hans kunglig höghet kronprinsen.»

»Det vore rätt lyckligt för honom, det. . . men är det inte vår tur att valsa nu, herr doktor?»

»Jo, så är det . . . jag ber ödmjukast om förlåtelse!»Nu bar det af för Axner och hans dam några hvarf kring salen, hvarefter de ånyo stannade, efter att haf-va skördat nya triumfer för sin utmärkta dans.

»Hvad det är roligt att valsa, när man har nâgou som för väl,» förklarade mamsell Zetterstrand, med en ljuf, smäktande blick på den vackre läkaren.

»Allt beror på damen,» komplimenterade Axner tillbaka; »hvad min vän Hök skulle skatta sig lycklig, om han nu vore i mitt ställe!»

»Gud vet det, herr doktor 1 . . . han säger beständigt, att dansen är det enfaldigaste af allt.»

»Det gör han säkert för det han sjelf inte kan dansa med mamsell.»

»Men är det inte obeskedligt att neka andra ett nöje, för det man inte sjelf kan deltaga deruti?»

»Det gör visst inte Hök; men ban fruktar blott, alt mamsell skall lida något till sin helsa genom för våldsam dans, och hans fruktan saknar kanske inte grund.»

»Är det då så farligt att dansa?»

»Ja, för den, som bar en vacker röst ocb vill bibehålla den . . . Hök berömmer mamsells röst så mycket.»

»Men jag tänker ju inte bli någon sångerska.»

»Hök menar så innerligt väl . . . om jag vore flicka, så skulle jag aldrig tycka om någon karl så mycket som om honom,» yttrade Axner, som tyckte sig böra välja ginvägen framför de vanliga krokvägarne.

»Men han går ju på träben!»

»Det är inte benet, som bestämmer en menniskas värde ... det är hufvudet och framför allt bjertat... vi båda hafva nu friska ben ... de skola likväl en gång förmultna i jorden . . . men det goda, vi tänka och göra, blifver odödligt.»

»Han bar mycket talat med oss om herr doktorn,» ändrade den sköna samtalet, i det hon presenterade sin kavaljer en ny upplaga af kärnblickar.

»Det tror jag, ty vi äro de bästa vänner,» svarade Axner.

»Och han har så ofta berömt herr doktorn.»

»Det är en egenhet hos honom, att berömma alla menniskor.»

»Ja, det är nog sannt.»

»Jag skulle gerna taga hans träben, om jag hade hans hufvud och hjerta.»

»Hå, gubevars för det!» mumlade den sköna för sig sjelf; »hur skulle det då ha gått med denna ypperliga vals! . . . doktorn valsar väl gerna?» frågade bon något högre.

»Nej, min nådiga, det gör jag inte ... jag tänker, liksom Hök, att en karl kan hafva något bättre for sig» än att dansa.»

»Aldrig om annat än den välsignade Höken!» sade hon ånyo för sig sjelf.

Ändtligen blef också den valsen slut, och Axner beledsagade damen till fru Zetterstrand, som med förtjusning bevittnat sin dotters triumf i valsen.

»Hvad tycker mamsell Amalia om min vän, doktorn?» frågade Hök benne.

»Han ser bra ut och valsar utomordentligt väl,» svarade mamsellen; »men hans konversation är något enformig.»

Förmodligen tyckte den svartögda flickan, att man på en bal kunde tala om någonting annat, än om träben.

»Är hon inte en engel ?» frågade Hök sin ungdomsvän.»Säkert har du, liksom jag, ett högre begrepp om englar,» svarade denne.

»Hvad menar du med det? . . . var du inte nöjd med henne?»

»Jo gubevars.»

»Är hon inte lätt att föra?»

»Jo, min bror.»

»Är hon inte angenäm att tala med?»

»Ähjo, går an så der . . . som folket är mest.»

»Som folket är mest! . . . hvad sade hon om mig?»

»Inte annat än godt och väl naturligtvis.»

»Men sade hon inte, alt» . . .

»Hvad ?»

»Alt ... att hon . . . tyckte om mig?» frågade han med nedslagna ögon.

»Jo, visst tyckte hon om dig . . . och det göra hennes föräldrar också.»

»Hur uttryckte hon sig? . . . hur ... nå, men du måtte väl kunna begripa» . . .

»Herre Gud! hon medgaf att du har godt hufvud, godt hjerta, en utmärkt röst . . . inte kan jag komma ihåg allt hvad hon sade.»

»Men såg du inte, om hon sade allt detta med den värma, som» . . .

»Visst var det med värma,» svarade Axner, med tanken på hennes glödheta ansigle, förorsakadt af den raska valsen.

»Ser du det, Axner! . . . tror du inte, att hon tycker om mig ... alt hon älskar mig?»

»Det der är bra svårt för mig att kunna afgöra efter det korta samtal, jag hade med henne.»

»Du måtte ha varit något trög i din konversation i dag.»»H varför förmodar da det T»

»Hon sade, att du var något enformig; men det brakar du vanligtvis inte vara.»

»Det var för det jag oupphörligen talade om dig,» tänkte Axner, men sade det icke; »men om jag skall säga dig min tanke rent ut,» utlät han sig tydligare, »så passar den der flickan aldrig för dig, bror Hök . . . hon är inte den milda, anspråkslösa varelse, som skulle kunna göra dig lycklig.»

»Du år inte riktigt nöjd med henne, det ser jag nog,» sade Hök, högligen missnöjd med sin vän; »det är så vanligt med er, läkare ... det behöfs lansetter, för att öppna era hjertan!» hvarefter han vände sig ora och linkade bort.

»Du behöfver en fyrtiåttapunding, för att öppna hennes,» yttrade Axner för sig sjelf, med en deltagande blick på sin vän.

Axner kände sig i behof af frisk luft och närmade sig dörren, men stannade, uppfångande följande samtal mellan två herrar:

»Hur gammal är hon?»

»Femton år, som jag faört.»

»En sakramenskade kokett unge!»

»Tycker du det?»

»Det måtte väl inte vara konst att se.»

»Åhja visserligen . . . men vacker är hon.»

»Det är inte hennes förljenst.»

»Syperba blå ögon . . . charmant ljust hår!»

»Kan väl vara.»

»Och rik, bror! f-n så rik ... en half million, du!»

»Inga uppfostra sina barn så illa, som rika föräldrar.»»Men du är för slräng . . . hon ar ju bara barnet än.»

»Vackert barn! hon kråmar sig redan som en sminkad dam i sjuttonde århundradet.»

»Så du pratar! . . . har du dansat med henne?»

»Ja visst.»

»Nå?»

»Visst kan hon dansa .. . det år det första våra unga damer få lära sig, och det ginge väl an med det, om det bara inte heller vore det sista.»

»Om grefve Silfverhjelm hörde dig, så fick du dig en duell på halsen.»

»Det är sannt, han har riktigt slagit sig på kurtis i afton . . . nånå, han kan behöfva den der halfva millionen» . . .

»Det är i alla fall synd om flickan . . . hvad tycker du om grefvinnan?»

»Hon skulle vara förträfflig, om hon vore mera mor än grefvinna.»

»Du är rolig i afton.»

»Jag blir alltid förargad, när jag ser fullständiga koketter redan vid femton år.»

»Än vid aderton och tjugu då?»

»Då undrar jag mindre derpå, ty då hafva de genomgått sin skola.»

»Sin skola?»

»Ja, den skola, hvaruti vi åro lärare . . du och Silfverhjelm i främsta rummet.»

»Jag vet inte hur det är med Silfverhjelm; men jag för min del tycker visst inte om koketter, de må nu vara femton år eller femtio.»

»Jag medger, att ingen af oss tycker om dem, men likväl anstränga vi alla våra krafter, för att göra demdertill, genom vårt äckliga smicker och meningslösa, vidriga pral . . . präktiga lärare, präktiga elever! . . . vänta bara tilldess eleverna bli fullvuxna ... dä gif-va de nog sina lärare de vanliga bonorarierna . . . hela ymnighetsborn af idel kärlek och tacksamhet.»

»Samma summarum, du tycker inte om fröken Friisen hjelm T»

»Nej.»

»Tycker du om punsch då?»

»Ja, bara den inte är for svag.»

»Du tycker inte om svag punsch?»

»Nej, reella varor vill jag ha, de må na vara innefattade i glas eller tyll.»

»Du är en lustigkurre, min bästa häradshöfding!»

»Fägnar mig.»

Axner torkade svetten ur pannan och gick ut i fria luften.

»Hvart går herr doktorn?» ropade Torngren efter honom.

»Jag vill inte vara inne längre,» svarade Axner.

»Var det inte roligt?»

»Åbjo, går an.»

»Hvarför går doktorn då?»

»Jag är inte road af dans, det vet herrn af gammalt.»

, »Men doktorn dansar ju som en Ambrosiani . • . damerna äro alldeles förtjusta.»

»Såå ?»

»Flere af dem ha bedt mig presentera doktorn för dem.»

»Hå, verkligen?»

»Och jag har lofvat det.»

»Det Ir att sälja skinnet, innan björnen är skjuten.»»Sjelfva fröken Friisenhjelm bar bedt mig.»

»Hvad har fröken Friisenhjelm bedt herrn om?»

»Om en vals med doktorn.»

»Jag har en gång bjudit upp henne, men hon var engagerad för hela aftonen »

»Jag vet det, men hon vill dansa hälften af nästa vals med herrn ... det kan man kalla för lycka det . . . sjelfva balens drottning!»

»Har hon sagt det sjelf?»

»Ja, hon sade, att hon på sätt och vis mankerat doktorn och alt hon derföre inte hade någon ro, förrän hon reparerat sitt fel . . . en engel, min lilla fröken Friisenhjelm» . . .

»Det smickrar mig högligen, men jag går inte in igen.»

»Är doktorn tokig? . . . hon sade, att det var en charme att se doktorn valsa.»

»Sade hon det också?»

»Ja visst.»

»Men om hon inte sett mig valsa, montro hon då skulle hafva varit lika angelägen om att reparera sitt fel?»

»Det är jag öfvertygad om . . . hon är, som jag säger, en engel.»

»Ett bortskämdt barn, herr Torngren.»

»Gud gifve vi hade många så bortskämda barn!. . . se så, kom nu, herr doktor!»

»Nej, helsa och tacka för åran, men jag vill inte dansa med fröken Friisenhjelm!»

»Kanske jag skall säga henne det?»

»Var god och gör det, så gör herr Torngren mig en stor t jens t.»

»Tackar ödmjukast för den tjensten . . . Gud bevare mig för sådana kavaljerer!»»God natt, herr Torngren!»

»Hen hrart går då herrn?»

»Går och lägger mig.»

»Så tidigt?»

»Ja tidigare, desto bättre . . . jag önskade, att andra följde mitt exempel.»

»Tackar ödmjukast för komplimangen!»

»Ingenting att tacka för . . . god natt!»

»Ack, sådan tjurskalle!» mumlade Torngren och drog sig förargad in i paradiset tillbaka.TOLFTE KAPITLET.

6 ref frätt OSuøtaf |)au!t tid TVöoIf 2l*ner.

Petersburg den 15 Juli 183f.

Hedersbroder! förträfflige vän!

Med cn köpman bär i Petersburg, som ernar sig till Stockholm, skickar jag dig dessa och följande rader. Jag tänkte visserligen ej skrifva förrän det lidit mot slutet af de fyra åren, såsom öfverenskommet var, men jag kuude inte hålla mig, och jag visste dessutom, att det skulle roa dig att förnimma något om din lång-bente vän och skolkamrat. Hjalmar kunde blifva förtvinad , om han ej finge någon notis om sin Orvar Odd. Orvar Odd är redan förtviflad för det han ej hört något af sin Hjalmar.

Jag mår vål, ypperligt och är i smöret, som det heter. Men du vill kanske veta hur jag kommit dit? Jag år skyldig göra reda för dig, min far. Du behöf-ver ej t blygas för din son. Vid jultiden 1829 reste jag från Finland, åtföljande en Engelsman, i egenskap af resbeljent, ty det var slut med den reskassa, hvarmed du, hederskrona, försett mig. Gör ingenting, tänkte jag. Gustaf Wasa tröskade på logen och Peter denStore timrade på skeppsvarfvet. BlefVo bra karlar för det, ocb Pauli kunde också blifra något, utan att just der före behöfva jaga Christian II ur landet eller slå Carl XII vid Pultava. Så kom jag till Petersburg efter den angenämaste resa. Min Engelsman, en lord med namn, det minns icke f-n, var förtjust i mig. Jag lärde honom figta på värja ocb ban mig att boxa. Snart besegrade jag min mästare, ty det Svenska maneret satte stål i den Engelska konsten. »Ni bräcker refbenen på mig,» ropade han en gång, »men bär har ni en guiné för er läraktighet.» Jag bjöd honom två guinéer för den första florettstöt, han kunde ge mig. Min bror, ban fortjente aldrig en kopek en gång, fast han syntes mån om förtjensten. Den ädle lorden gjorde mig många tjensler efter ankomsten till den Ryska hufvudstaden, och den största var hans rekommendation för mig till Narowski, den kejserlige fägtmästaren. Jag blef en daglig gäst på hans salar och, till tacksamhet för hans gästfrihet, slog jag floretten ur hand på alla hans elever. Jag anhöll hos Narowski om äran af några stötar från hans hand, men han vägrade det envist. En dag kommo kejsaren och storfursten upp på salen. Min figur föll kejsaren genast i ögonen. Jag var som en Saul bland de hedervärde Ryssarne, kejsaren och storfursten likväl undantagne. Kejsaren bevärdigade mig med några ord. I lämpliga ordalag berättade jag, alt jag var flykting från Sverige och att jag fått afsked utur krigsljensten, för det jag vid ett tillfälle begagnat min sabel mot en mängd pack, som ville massakrera min bäste vän. Min frimodighet tycktes behaga kejsaren. Slutligen vågade jag hos honom anhålla om en nåd. Jag anhöll nemligen om den äran att inför högstdensammes och storfurstens ögon få slå floretten ur handpå den kejserlige fögtmästaren. Narowski bleknade och kastade på mig en vredgad blick, men det hjelpte inte. Han måsle fram på slyfva linan. Stackars Narowski! linan slaknade vid de första stegen. Längst bort till andra ändan af den stora salen flög Narowskis florett. Ursinnig och nästan glömmande de höga personernas närvaro, fattade han en annan florett och ställde sig i posityr. Med en bugning, hvaruti jag lade all den vördnad, hvaraf jag var mäktig, nalkades jag kejsaren och frågade, åt hvilken sida af salen hans majestät befallde, att Narowskis florett skulle flyga. Kejsaren log och pekade åt höger. Narowski skar tänderna och ansatte mig af alla krafter. Efter några minuters förlopp dansade den kejserlige fägtmästarens florett åt höger, såsom anbefaldt var. Jag bugade mig ödmjukt inför de kejserliga personerna. Narowski bugade sig också, men djupare än jag, ty han föll afsvimmad till golfvel. Min lycka var gjord. Jag tackade Gud och välsignade Ling, min lärmästare i fägtkonsten.

Axner! du skulle se kejsaren. En ståtligare, herrli-gare gestalt finns ej på jorden. Han är nära två tum längre än jag. Han måste hafva ofantliga kroppskrafter. Att själens icke heller gifva efter, har han visat prof på. Napoleon yttrade, att för fem minuters samtal med Fredrik den Store skulle han bortgifva lillfingret på sin venstra hand. Jag ville gifva både lillfingret och pekfiugret för ett enda liftag med denne herkuliske kejsare. Frithiofs och Atles famntag skulle bli en leksak mot vårt. Kejsaren har en blick — ja en blick! der denna blick flammar, der behöfvas hvarken bajonetter eller karlescher.

Jag blef storfurstens lärare i fägtkonsten. Denne prins är en älskvärd och förträfflig yngling, kanhändanågot för vek för del land, han en dag skall be-herrska.

Jag håller na på att inråtta en gymnastisk efter Lings metod och anlägga en simskola efter egen. Alla spå mig mycket godt deraf och jag ser redan silfverru-blerna klättra på de vackra stängerna och simma emot mig på Newas vågor, som snart skola bli hemmastadda i min präktiga simsump.

Jag förtjenar pengar och till ett bevis derpå skickar jag dig de 200 riksdaler, du lånade mig till respengar. Når så lägligt blir, skall jag tänka på mina öfrige kreditorer i Stockholm.

Har du slutat din doktorsgrad än? Blir det svårt för dig att draga dig fram i Sverige, så kom hit öfver bara. Här är brist på skickliga läkare, och du skall bli utmärkt äfven bland skickliga, det vet jag redan på förhand. Ack, att jag hade dig här, du ypperlige pojke! du skulle vrida lansetterna ur allas händer, liksom jag vridit floretterna. Jag saknar i alla fall mitt fädernesland. Gud skall vela, att inte dansade jag der på rosor och att jag mången gång der

både hungrade och frös. Men det är dock en fri torfva, hvarpå man hungrar och fryser, och en fri torfva är ändå mycket här på jorden. Hade jag dig och Hök här, skulle kanske min saknad blifva mindre.

Men hur mår »accipiter ligneus», hur mår Hök? Vurmar han ännu på att uppfostra menniskoslägtet? han skulle behöfvas här, men göra fick han, det bedyrar jag. Hur är det med hans helsa? Stackars gosse! han såg så klen och blek ut, när jag skildes från honom. Kan han lefva på den lilla lönen och den ännu mindre pensionen? Store Gud! hvad den dag skallblifva högtidlig för mig, då jag kan hjelpa både honom och dig; ty ni ären begge min själs lifegne, »sil venia verbo», — du hör att jag ännu icke alldeles glömt bort min latin.

Skrifl skrif genast till mig och bed äfven Hök skrifva. Jag trängtar efter edra rader, liksom hjorten trängtar efter vatten. Skicken då alltid brefven med enskilde, som resa hit, men aldrig på posten, ty posten är — pong pongteli pongteli, ja, jag säger ej mera.»

Vill du, för din väns skull, vara artig mot den Ry-ske köpmannen, som lemnar dig detta bref, så drif någon dag omkring med bonom i Stockholm. Skryt ej med våra palatser och märkvärdigheter; ty, med tanken på sin hufvudstad, skall han le åt allt, som du i den vägen visar honom. Men vill du göra effekt på honom, så tala om våra seder, våra lagar och vårt personliga lugn, och han skall gråta som ett barn vid tanken på sitt fädernesland.

Axner! Hök! Hök! Axner! när skall den slund inträffa, då jag får säga till eder: bär hafven j rubler att vältra er uti och här ett hjerta alt tryckas intill, som klappar, lefver och dör för eder! Gud välsigne eder båda, min barndoms fröjder, min ynglingaålders stöd, mitt hjertas tröst och stolthet äfven för kommande dagar! Blifven så lycklige, som edra goda hjertan för-tjena!

önskar din

evigt oföränderlige vän och trofaste broder

Chistaf Pauli.

P. S. Visa detta bref för ingen, utom naturligtvis för Hök; ty jag ser, att det influtit något deruti,som icke jnst ken snuckra Rjalai KyAa ormen kar låbbar ock klor, som icke åro aU leka oed; ty Bår Jag kåraåst företager nagon långre resa, sa rill jag ▼esternt pi enskild bekostnad, neo icke at nordost pa

alliSn.TRETTONDE KAPITLET.

tfn iHänshmetjoäll pä IDjurgåritøbrunnø-nikfii.

Sent en afton i derpå följande September var Adolf Axner sysselsatt med att i det rum, ban under som* maren i sjelfva brunnshuset bebott, hopsamla sina klä* der med öfriga effekter och inpacka dem i två kappsäckar. Han skulle nemligen flytta in till staden, ty brunnslerminen var redan för längesedan tilländalupen och han hade bolt så godt som ensam derute, för alt få njuta den korta återstoden af sommaren. Några dagar derefter ämnade han resa till Upsala, för att taga sin sista till doktorsgraden börande examen.

Vid dörren stod en gammal qvinna, som hela sommaren, under hans vistande vid brunnen, varit hans städerska.

»Hvar ha vi nu karlen?» frågade han henne.

»Han står och väntar derute, herr doktor,» svarade qvinnan.

»Låt honom komma in och bjelp honom sedan alt bära ner sakerna till båten.»Madamen öppnade dörren och ropade, b varefter en gardist i arbetskläder inträdde.

»Ror du ensam eller har du någon som hjelper dig?» sporde Axner.

»Nej, jag är ensam ... det är en smal sak att ro den båten, om det också vore dubbelt så tung last.»

»Så mycket bättre . . . blir du trött, så skall jag nog hjelpa dig.»

»Det behöfs inte, herr doktor . . . båten ilar som en spån öfver vågorna.»

»Har du fått dig en sup och något att äta på värdshuset?»

»Ja, Gud bevare herr doktorn!»

»Vädret är lika vackert?»

»Ja, himlen skiner blank, som en skurad gevärspi-pa, och månen är pinfull, som en rekryt, innan han svurit fanan.»

»Så raska dig då . . . jag går in på värdshuset, men kommer strax efter.»

»Ska ske, herr doktor! . . . ska gå som en dans på Tre Väplingar.»

Axner lände eld på tobakspipan, kastade öfver sig kamclottskappan och log farväl af sitt sommarnöje, hvar-efter han lemnade rummet och gick in på värdshuset. Der begärde han sin räkning och liqviderade den.

»Hur är det, har doktorn fått biljetten, som lemnades hit på förmiddagen?» frågade skänkmamsellen, vändande sig till en af uppasserskorna.

»Hvilken biljett? . . . jag har icke fått någon biljett i dag,» tillkännagaf Axner.

»Jo, det var sannt, han ligger qvar i lådan,» upplyste värdsbusflickan.Skänkmamsellen såg efter i lådan och fick täg i biljetten, den hoo lemnade till läkaren.

Denne såg på utanskriften, hvars svårlästa bok-stäfver han med möda stafvade ihop till »härr docktof Acksnär.» Han bröt biljetten och låste med lika svårighet följande:

»Lilla goa härr dock tor

härre gud al härr docklorn inte ska vara hemma, för ja har varit här fler gånger i dag men inte träfat härr docktorn — Storken har komit te stan som i förrgår å han vett at docktorn bor på jurgålsbrunn — han har änu ont i sinnet te herr docktorn, för ja har hört honnom ytra saker som ä ryssliga å nåt illa vili han vist ve härr docktorn — härre gud va de ä för olykligt at han ska vara så svår så jämt å samt — ackta sej för honnom, lilla goa härr docktor — se sej vel före om härr docktorn träfar honnom, för han ska göra alt, för han vet inte va han gjör — Gud beskydde härr docktorn —

Christina Stork»

Axner hade ej sett muraren Stork, sedan ban, i sällskap med Hök, stått invid dennes sjuksäng, ty kort tid derefter hade Axner begifvit sig till Upsala för medicine kandidatexamens skull. Vid vårterminens slut 1831 och sedan berörde examen blifvit tagen, reste Axner tillbaka till Stockholm och var, såsom vi veta, tjenstgörande läkare vid Djurgårdsbrunn. Genom madam Stork, som ofta besökte honom, visste han, att hennes man under våren och sommaren varit sysselsatt med murarearbete på en större landtegendom flera mii ifrån Stockholm. Han hade således länge varit tryggad mot den oförsonlige arbetarens förföljelser och försåt.

Flickan i Stadig.»Var det på förmiddagen den der madamen var bär som lemnade biljetten?» frågade Axncr.

»Ja, det var på förmiddagen, som jag tror,» svarade •känkmamsellen.

»Medan jag var borta till Djurgårdsstan på sjukbesök?w

»Ja, så var det.»

»Hur länge var bon bär?»

»Det var visst sina två timmar hon stod och väntade vid brunnshuset.»

»Skref hon biljetten här på stället?»

»Ja . . . som hon inte träffade herr doktorn hemma, så bad hon, att hon skulle få skrifva några ord . . . kanske det var något angeläget ... det är bra slarf-vigt af er, flickor, alt inte genast lemna biljetten tilt doktorn ... ni är er så lika, ni.»

»Har mamsell eller någon af flickorna sett om någon grofvext karl i går eller i dag sraygt omkring här f trakten?»

»Hvad skulle det vara för en karl?»

»Han är murare till professionen, fast det är osäkert om han så går klädd . . . men han har ett märke, som gör honom lätt igenkännelig . , . han har en del af det venstra örat afskuret och har för öfrigt en vild och elak uppsyn.»

»Nej, inte ha vi sett till någon sådan figur,» försäkrade mamsellen och hennes pigor.

Axner stoppade hos sig biljetten, tog afsked och gick ut. Utanför värdshuset mötte han sin f. d. städerska, som kom ifrån båten. * *

»Allt år nedburet, madam lilla?»

»Ja, herr doktor.»

»Och karlen färdig att ro?»

»Ja.»»Hadam var ju inte hemma på förmiddagen ?»

»Nej, jag var ju till stan, som herr doktorn vet.»

»Hur dags kom madam hem på eftermiddagen?»

»Klockan fyra.»

»Har madam sedandess sett någon karl härute, som inte hör till gårdsfolket?»

»Nej, jag har inte varit ute sedan jag kom hem... jag har ju hållit på med doktorns saker.»

»Är det någon annan än gardisten dernere vid båten?»

»Nej, inte såg jag till någon annan.»

»Känner madam den der gardisten?»

»Ja.»

»Hvad heter han?»

»Pil, numro fyrtio vid Svea garde.»

»Hurudan är han?»

»När han är nykter, är han alltid ordentligoch pålitlig.»

»Min sabel ligger ju i båten?»

»Ja, på botten bredvid stora kappsäcken.»

»Godt, madam! . . . tack nu för denna gången.»

Dervid tryckte han ch bankosedel i hennes hand och fortsatte derefter skyndsamt sin väg nertill båten, utan att lyssna till hennes tacksägelser.

I sin fulla glans blänkte månen öfver land och vatten, görande de herrliga stränderna ännu mera förtrollande. Öfver de refvor i naturen, som höstdagen qvarlemnat, låg nu ett tunnt flor af det flnaste silf-ver, tillräckligt dock för att dölja dem alla. Ingen vind oroade lundarnes kronor, så att de gulnande bladen kunde ännu en natt trygga få hänga vid de qvi-star, hvarifrån de snart skulle ryckas, för att förvittra och försvinna, i den våta grafven, som öppnat sig invid trädens fot och hvaruti så många af deras syskon redan fallit.Vid den sidan af kaoaka, der Anen Ut befanns liggande, rar skuggan si djup, all ban ned nfidi le« tade sig fram liil densamma ocb liil soldalen, so« siod derinvid pi sirand,

»Ar del do. Pilt» frigade han soldalen, i del han forskade noga in i dennes a nsig te, för all undersöka om del rar den rille, ly madam Storks bref hade gjort honom misslinksam.

»Jo, del ir jag, herr doktor,» svarade gardisten; »rar si god ocb stig fram ocb sill sig i aktern, si (ir jag lättare för att stöta nt biten • . • kölen hår i föra har rikat fast mellan nigra stenar,»

Axner steg ner i biten och miste med mycken rar« samhet klifva öfrer sina kappsäckar samt öfriga effekter, jnnan ban kunde komma till aktern. Knappt hade han rändt sig om och tagit plats rid rodret, förrän biten med stark fart stöttes frin land, ocb nu rar man ute på dit våta elementet. I samma ögonblick båten lem-nade land, tyckte sig Axner upptäcka skuggan af en person, som ilade upp från samma ställe, hvarinvid båten legat, ocb ban borde ljudet af en som sprang pi stranden, följande samma riktning som båteo. Han vände ansigtet mot landet, för att, om möjligt, kunna upptäcka den springandes gestalt; men skuggan Tar, såsom nyss antyddes, pi denna sidan så tåt, alt de skilda föremålen dcrstädes icke kunde fattas af blotta ögat.

Båten, ehuru framdrifven endast af ett par armar, klöf icke desto mindre vattnet med sådan fart, att del brusade och fradgade framför stäfven, likt eo våldsam ström, och stränderna, med sina mot månen blänkande paviljonger och terrasser, möttes och försvunno nistan i samma ögonblick.»Minsann rof icke du som en hel karl,» sade Axnef till roddaren.

Denne besvarade de uppmuntrande orden endast derigenom, att han rodde ännu ifrigare. Axner såg årbladen kroka sig till bågar för hvarje gång de togo i vattnet.

»Akta du årbladen,» varnade den styrande,* »för öf-rigt är det alls ingen brådska . . . väderleken är den skönaste man kan önska sig den här tiden på året.»

Roddaren tycktes icke gifva akt derpå, ty båten fortfor att ila fram med samma, om ej större, hastighet.

»Hör du inte hvad jag säger, din galning!» ropade Axner; »det är ju ingen kapprodd å färde . . . sakta på årorna, hör du inte!»

Axner ropade för döfva öron.

»Du har säkert fått för litet prygel i dina dar, efter du ännu inte lärt dig att lyda,» yltrade läkaren förargad.

Båten hade nu lemnat kanalen ett godt stycke bakom sig och befann sig redan midt på öppna viken, hvilken var glänsande och silfverblå som himlahvalfvet. Nu först hvilade roddaren på årorna och låt båten gå med egen fart.

»Jo jo, det kännes väl slutligen på armarne, min gosse,» yttrade Axner; »tag så lagom för dig i början, så räcker del till slutet.»

Ehuru båtens fart, icke längre underhjelpt af årorna, allt mera aftog, fortfor likväl roddaren att hvila på dem.

»Se så, ro nu,» kommenderade styrmannen; »ser du inte, att båten stannar?»

Men årorna ändrade icke sin overksamma, parallella Ställning mot vattenytan.»Är da drotten, eller brod kroner åt dig!» vtbrlst Arner, som slutligen förlorade filandet; »bvarför ror do infe, karl?»

Ärbladen släktes na Uogsamt ner i vattnet; neo, i stillet för all framdrifva balen, backade de, sa att biten gick baklänges.

»Vill da leka ned nig, din slyngel!» skrek likaren, resande sig app till hilften fria sin plats; »neo jag ir för det nirrarande alls inte road af lek, skall jag såga dig, din mnnsjör snos . . . inbillar dn dig bafva nlgoo af dina sapiga kamrater att transportera?»

Ett rått bånskratt skallade från fören af båten, bvil-ken i detsamma sringde af pä ena sidan, si alt min-ljuset , som ditintills legat pi roddarens rygg, na kastade sig pi bans ansigte och fullkomligt upplyste detsamma.

»Hvad ir det! ... är det inte Fil!» ropade Arner, i det ban hastigt böjde sig ned i biten efter sin sabel, som ban väntade sig finna der, men icke fatm.

»Inte beter jag si alldeles Pil heller,» svarade karlen i fören; »men alt jag är b vass som en pil, det skall ni nog komma att erfara . . . ba, ba! så har jag dig då indlligen i mina klor efler nie års fruktlöst trampande • . . satan skall då inte längre gäcka mig! . . . osar det inte redan brändt horn under näsan pi dig, din kar-nalje !•

»Ab! det är då ni, eländige!» utropade Axner, qvåf-vande b varje gnista af förskräckelsen, som ville bemäk-tiga sig hans själ, och samlande hela sitt lugn; »det var då ett förräderi ... en på förhand uppgjord komplott emot mig!»

•Om du riktigt velat undgå mig,» yttrade den vHde roddaren, »så borde du ha skaffat dig ett par ögoni nacken, tør medan du som ea grodunge kraflade dig fram öfver kappsäckarpe, bytte jag plats med den der törstiga gardistsjälen, som sedan sprang for altan i raid • . . var det inte finurligt påhittadt, du7»

»Det var värdigt en sådan bof, som ni är,» var Ax-ners oförskräckta svar.

»Och om du inte varit ett sådant blindstyre, som du ar,» fortfor karlen, »så borde du väl kommit under fund med, att en utsvulten gardist aldrig i tiden kan ro en båt, så den flyger som en fågel . . . men det yar ditt öde, att du hvarken skulle se eller höra, för att jag sent omsider en gång skulle få gastkrama dig i allsköns ro och trefnad ... du äter väl inte opp mig för det här lilla oskyldiga sprattet?»

»Nej, men jag skall begrafva er på sjöbotten, om ni inte genast ror mig till land!» skrek Axner, kastande af sig kappap och skådande omkring sig efter något medel till sitt försvar.

»Du gal väl starkt, för att vara en sådan hngtupp... men du gal väl så lagom, när jag fått fjädrarne af dig,» svarade den förfärlige rorkarlen.

Dervid kastade han upp årorna bakom sin rygg, så att årbladen skjöto upp i vädret på hvar sin sida om båten, hvarefter han bugade sig ner och uppteg en sabel, hvars klinga blixtrade till mot månen. Det var Axners egen sabel, som han alltid brukade bafva hängande öfver sin säng och den han tillsagt sin stå* derska alt lägga i båten, men hvilken han först saknat, när han, vid åsynen af sin dödsfiende, ville upptaga den.

Axner förbannade sin obetänksamhet, att ej hafva tagit vara p$ sitt vapen, när han steg i båten och innan han tog plats vid styret. Han ryckte emellertidpå den ödsliga riten oefa uimrm Mteaéei *M-Mt, (tt återsken så rål ai den srhnkoliska Uaia-kropfea dcnppe, m af do ara. bnfta dnUes på djjnpet af rngtimgems sjil acfa kvflkci kam. rfli* sitt penailip sad, ide alldeles Besidde kUva.

»Del rar bage auU fatta beslnt alt se dia kjert-blad, kfar Jag kande träffa dig,» började åny# sara-rea, i del faan sråagde den falaaka kltagaa ofrer sitt faofmd, liksos rille kam på deita sätt (Mänga siti offers sarter, Mj da slingrade dig jest arfa sast aeUan sioa otiagda garn, liksos skatUpoka i ilfatolea; sen Jag rar rådd far arbogaoki. sos kaade koas sart efter, oefa så tjekte jag åada på sitt eefa ris, alt dat rar skioo os dig, fast det rar tonat . . . da rar du på det stillet och in på ett annal ... det år f- n farad da bar flackat oskring . . . Jag Ikte iate i cfais. Jag, som da och dylika plSsterkadetter, oefa derföre, ser da, rar det inte så bit att fatta dig i faasorna.»

•Jag räddade er från dödeo, osling!» ropade Axner, •oefa jag gaf er och er bostro lifsoppehålle onder belo den långa tid, ni rar sångliggande oefa i nte for sådde lifnira er sjelfj*

»Tacka din Gad för det,» frarade muraren; »för det fair da alt tacka för att da na slipper andan med lif-ret . . , bar jag inte betalt min skald, nar du får be-faålla lifret? . . . båt»

»Men om jag låtit er dö som ett osjiligt djur T»

»Då bade do barit dig åt som en skark till likare och f-n bade då skrifrit ett recept åt dig, sos skalle fao gassat i inelfrorna på dig •. • men na, min gosse lilta,ur det bara ditt ena öra jag vil] åt . . . hugget som stucket, lika mot lika, det är ju billigt, det . . . sitt du bara stilla och rör inte på skallmejan, för annars blir felet ditt, om den här lilla täljknifven, som du varit så artig och tagit med dig, kapar åt sig mera, ån jag vill ha . . . Jag slipper nöta min gamla knif, för den bår tingesten har en egg, så man kunde skära itu en kyekling med den . . . Jag tycker så roligt det skall bli i morgon, når pappa sol frågar mamma måna, hvar bon gjort af ditt ena öra!»

Under det muraren sålunda hånade, tog Axner noga sigte på dennes hufvud och slungade, vid slutet af talet, rorkulten emot talarens ansigte. Men vare sig, att rorkulten icke fått en säker riktning, eller att den onde anden afvände slaget från sin frändes hufvud, nog af, det improviserade kastvapnet snuddade endast förbi sitt mål och

flög långt bortom detsamma utåt sjön, b vari det slutligen föll, en vanmäktig leksak för den svaga vinden.

»Antingen du eller jag börjar leken, kan just komma på ett ut,» sade muraren, utan att ens vrida på bufvudet; »har du något mera att kasta, så gör undan det så fort som möjligt, för, ser du, desto mera ledigt rum får jag, när jag kommer och helsar på dig . . . ruter är det i dig i alla fall, det medger jag . . . men så finns det inte heller någon killing så liten, att han ej sprattlar emot, när man tar bonom i kalufven.»

Axners första tanke efter sitt misslyckade kast var, att hoppa i sjön, för att simmande uppnå landet, ty han var stark i den konsten och stranden dessutom icke så aflägsen, att ej en skicklig simmare, äfven med kläderna på sig, kunde lyckligt hinna densamma. Men vid närmare besinnande insåg han, att, ehurumkt han än simmade, skulle likväl muraren med biten utan ringaste svårighet hinna fatt honom, hvars undergång då blefve oundviklig. Att nesligt tigga vilddjuret om nåd och förskoning, förbjöd honom bans stolthet, äfven om det kunnat löna mödan att krypa till bönboken. . .

Hans belägenhet var förfärlig. Ensam i en liten båt på det öde vattnet klockan åtta på aftonen, utan det obetydligaste vapen till sitt försvar mot en jettelik, blodtörstig och dertill väl beväpnad fiende samt utan minsta hopp om, att någon menniska, på hans rop, skulle hinna komma till hans undsättning, huru ville han rädda sig! I båten blinkade döden emot honom från det blixtrande stålet i banditens breda hand; ur det glittrande vattnet log likaledes döden mot den djerfve, som vågade störta sig deruti. Han kände, att hans lif hängde på ett hårstrå. Kraftfulla själar kunna förlora mycket här i verlden, men aldrig sin rådighet i farans stund. Långt ifrån att förslöas och upplösas, sammanknyter sig denna då till en förvånande styrka och spänstighet, leende mot plågorna och döden, bristande ^örst med lifvet.

Axner såg, huru muraren långsamt uppreste sig i fören och, i det han stödde ena benet mot venstra relingen, lutade sig fram, för att med klingan desto säkrare kunna träffa sitt offers hufvud. Den lätta båten fick redan genom denna ställning en betydlig lutning åt venster.

Ögonblickligen kastade sig Axner med hela sin kroppstyngd åt samma sida. Båten vickade dervid våldsamt till, tog in vatten och kantrade med all sin last, kappsäckar och passagerare.Axner sjönk genast ett godt stycke ner i djuptet, men ▼ar snart uppe med bufvudet öfyer Tattenytan. Han sig nu den lilla båten ligga med kölen i vädret Med några raska simtag var han bredvid densamma och lyckades hastigt nog komma upp på den. Sittande grensle öfver kölen, kastade han nu sina blickar åt alla sidor af' det glittrande vattnet och upptäckte snart några famnar från båten ett hufvud, i hvars af månen upplysta ansigte den högsta förskräckelse oeh förtviflan uppenbarade sig. Axner ryste och tyckte sig se Necken, när ban höjer sig ur djupet, för att skåda upp mot den himmel, han för evigt förlorat.

Hufvudet närmade sig båten och en hand, som upp-stack ur djupet, fattade häftigt tag i Axners ben. Medelst en spark befriade denne genast sitt ben från den omfattande handen, ocb med ett skrik försvann hufvudet under vattnet.

På något afstånd från båten uppkom ånyo hufvudet och en hemsk röst genomträngde höstqvällen.

»Hjelp! hjelp! jag sjunker! jag sjunker!»

Hufvudet nalkades ånyo båten och en hand höll sig fast i dess kant.

»Rädda mig! rädda mig!» hördes samma röst; »kläderna dra ner mig i djupet!» #

»Befall din själ i Guds hand, ty du måste döl» svarade Axner med dof stämma.

»Nej, nej! nåd! nåd!» bönfölls nedanför båten så klagande, att det genomskar Axners hjerta.

»I nie år bar du förföljt mig . . . traktat efter mitt lif.»

»Nåd!»

»Återgifven åt lifvet, skulle du ytterligare förfölja mig.»»Nid! nid!»

»Du skall dö ... dö i din synd, ty du bar aldrig velat reta, hvad inger och försoning äro . . . din död, olycklige, Sr en vinst för lifvet.»

»Barmhertighet!»

»När utöfvade du barmhertighet mot dem, som om-gifvo dig? . . . Gud, som räknat din arma hustrus tå-rar, har äfven räknat de lidanden, du beredt henne.»

»Jag är en usling! . . . men jag vill inte dö . . . jag kan inte dö!»

»Du vill inte dö, men du fir inte lefva! ... du ligger i den graf, du öppnat för mig.»

»Store Gud! haf miskund med mig!»

»Du anropar honom för sent . . • han hör dig icke mera!»

»Gud! Gud!»

»Djefvulen har du anropat under hela ditt lif . . . bvarföre vänder du dig icko nu med dina böner till honom ?»

»Min arm domnar... jag förmår inte längre... oh!»

»Inom några ögonblick hafva dina kroppsliga plågor upphört ... din odödliga själs qyal skola aldrig upphöra.»

»I vår Frälsares iftmn! vid korsets död» . . .

»När nämnde du din Frälsares namn? . . . når trodde du på korsets död?»

»Herre! nådige herre! jag sjunker . . . räck mig banden till hjelp!»

»En gång räckte jag dig denna hand ... du ville sönderslita den mellan dina tänder.»

»Hu! jag var en bof! . . . handen . . . handen!» . . .

»För att draga mig ner med dig i djupet ... nej, du måste dö!» ...»Jäg vili bli en annan menniska . . , jag vill tjena er som en bund . • . dö som en hund vid edra föt-terl»

Axner vånde med vämjelse sina ögon bort från detta af fasa ocb feghet förvridna anlete, som grinade under bonom ocb hvilket, öfverhöljdt af månens förvilr lande glans, mera liknade ett sjövidunders, än en men-niskas. Det hade aldrig varit hans afsigt att låta den olycklige omkomma. Han ville endast väcka hans yttersta förtviflan, för att med detta tveeggade verktyg kunna öppna det kopparbeklådda bröstet för ädlare känslor, än hatets och hämndens,

»Ditt lif är i detta ögonblick i min band,» vände ban sig ånyo till sin fiende, som under dödsångest kaf-vade vid bålens sida.

»Ja, ja!»

»Den minsta rörelse af mig, och du ligger på botten ... i afgrunden.»

»Ja, ja! . . . oh!»

Axner lutade sig ner på sidan öfver honom.

»För din odödliga själs frälsning,» sade han, »och på det du må få tid till ånger och bättring, skänker jag dig lifvet.»

Muraren skrek till och hans skrik liknade en vansinnigs glädjerop. En yrsel af samma slag måste äf-ven hafva fattat honom, ty ban släppte sitt tag och försvann,

Gripen af en smärtsam oro, böjde sig Axner ännu djupare ner mot vattnet, farande deröfver med högra handen ocb hållande sig fast vid kölen med den venstra,

Murarens hufvud skjöt nu lyckligtvis upp på samma ställe, der del nyss försvunnit. Med starka fingrargrep Arner uti det tjocka, drypande biret och höll pi detta sått murareos hufrud öfrer vattnet

•Har du styrka att hiUa dig fast rid båten åonu några sekunder?» ropade Axoer till honom.

Ur karleos muo flödade ratten som ur en pump. Axoer upprepade sin fråga med innu högre röst.

»Ja, ja, ja!» svarade åndtligen muraren; »goda herre, bjelp mig! . . . Gud rälsigne herrn! . . . Herre min Gud, jag trodde jag skulle dö!»

»Hill er nu rål fast rid båten, så rill jag skaffa er något att uppehålla er med, i fall ni skulle tröttna . . . men släpp inte, ty då är ni förlorad.»

Muraren högg nu ett säkert tag i båten med begge hinderna. Axoer ryckte af sig halsduken och tog upp sin näsduk, hrarefter han förenade de båda dukarne, som roro af silke, medelst trenne starka knutar. Sedan ban detta gjort, kastade han bindeln öfrer karlens huf-rud och hals samt makade yttersta delen deraf ner p! hans rygg, hrarefter han befallde karlen lyfta upp den ena armen efter den andra, för att på detta sätt få bindeln under armarne på honom, hvilket slutligen efter mycket arbete lyckades.

»Se så,» yttrade Axner; »bugg dig nu fast igen med händerna i båtkanten och var trygg; ty om du skulle tröttna, så håller jag dig i alla fall qrar rid bindeln . . . bjelp mig sedan att ropa, ty klockan är inte s& mycket, att det icke bör finnas folk på någondera af stränderna, som kunde höra oss och lägga ut till rår bjelp.»

De förenade nu sina röster, så att det genljöd i Djurgårdsbergen. Efter att på detta sått en god stund bafva hojtat, tystnade Axner, skådande mot vestra landet.»Gad ske lof! der kommer ftndtligen en båt . . . ri ftro räddade!»

»Ni ftr ingen vanlig menniska, herre! ni ftr en engel!» sade muraren.

»Tacka din Gud,» yttrade Axner, »som, i stället för hämndens känsla, gjöt försoningens in i min själ.»

»Aldrig ska jag glömma denna stund så länge jag lefrer . . . aldrig glömma ert ädelmod, om jag ock blef hundrade år!»

»Hrad jag nu gjort för er, skulle ni aldrig hafra gjort för mig,» svarade Axner med sin vanliga milda stämma; »men om ni kände samma ljufva tillfredsställelse, som nu fyller mitt hjerta, då skulle ni finna, att om hämndens njutning är helvetets, så är försoningens deremot himmelens och blifrer sin egen oförgängliga belöning.»Tredje Tidskiftet.

LAURA.

Ack, livarje palsslag ökar mitt qval, min saknad; Förrädiskt nära bedragna sinnen hoppet,

Och hoppet blåser med falska läppar Läga i kärlekens glöd.

Till hvila går natnren, allt mer förbreder Den tysta skuggan sitt täcke öfver jorden;

I hvarje blomma sväller en stilla brudsäng,

Ensam försmäktar blott jag.

Runeberg.

När hoppet målar sin dnk, den vida,

Dn främst på duken står.

Till all den salighet, sig der ses sprida,

Af dig det färger får.

Hvad jag en gång intill mitt hjerta trycker. Behåller hjertat qvar.

Förr Ödets makt mig sjelf ifrån mig rycker. Ån hvad jag älskat har.

Vitali».FJORTONDE KAPITLET.

”JDen förskräcklige” spökar.

iL/et var i Augusti månad år 1833. Med utsigl Öfver den oroliga Wettern, satt vid sitt kammarfönster i Wad-stena medicine doktorn, filosofie och chirurgie magistern Adolf Axner.

1 början af Juli månad samma år hade han, i egenskap af tillförordnad provincialläkare, kommit till berörde stad, hvilken han valt till vistelseort för den korta lid, bemälde förordnande varade. Det led nu mot slutet deraf, och han emotsåg med ledsnad den snart instundande dag, då han nödgades lemna dessa på naturskönheter så rika nejder, dessa menniskor, som alla omfattat honom med så mycken vänskap och gästfrihet.

Värderad icke blott för sin utmärkta skicklighet såsom läkare, utan äfven för sitt icke mindre utmärkta väsende såsom umgångesmenniska, hade han inom ganska kort tid förvärfvat sig provinsens förtroende. Det år ljufl, alt veta sig vara älskad af det samhälle, dit man kommer, men ändå ljufvare, att veta sig vara saknad , när man går.Axner sig glad emot sin framtid. Genom sin vidsträckta, merendels lyckliga praktik, hade han redan beredt sig så stora peknniåra fördelar, alt kan kunde börja afbetala de skulder, hvaruli han nödgats sätta sig, dels i ocb för sina studier, dels för sin ofta anlitade beredvillighet att tjena andra, dels och isynnerhet för sina fosterföräldrars skull, b vilkas fattigdom han ansåg för sin käraste pligt att underlätta. Aldrig försummade han att skrifva till dem, den ena gangen till kopparslagaren ocb den andra till hans hustru. Alltid hade han något att skicka dem i brefven, vare sig penningar eller goda råd. Dessa bref utgjorde fosterföräl-drarnes dyrbaraste egendom. Kopparslagaren bar sina beständigt på sig i den stora plånboken, svartnad af ålder. Fru Brundström hade sina förvarade mellan bladen i den stora Bibeln. För alla skulle de visa dem, alla skulle bevittna den glädje ocb stolthet, de kände öfver fostersonen, hvilken de naturligtvis hade gjort till den utmärkte man han nu var och ännu mer skulle blifva. Fru Brundström bad, morgon ocb q väll, till vår Herre, alt han ej ville taga benne, förrän fostersonen blifvit medicinalråd eller åtminstone fått assessors karakter.

Det hade för vår läkare varit den lättaste sak i veri-den att i giftermålsväg göra det fördelaktigaste parti. Mången förmögen och ansedd familj skulle gerna till medlem hafva upptagit den skicklige och ordentlige unge mannen; mången flicka med skönhet, rikedom och bildning hade redan kastat eldiga blickar på »den vackre doktorn», såsom han af fruntimmema allmänt kallades. Axner var vänlig, mild, varm mot alla; mea det älskande bjertats innersta pulsslag tycktes ban icke kunna uppfatta, i trots af sin eljest djjupa, diagnostiskablick. Hade ban kanske nog af sin gäckade barndomsdröm? helt säkert. Han hade, sjelf ett barn, älskat ett barn, engcln i hans drömmar. Han blef yngling, kom ut i veriden och fann mycket, ja, allt annorlunda, än han föreställt sig det; men sitt inre fann han oförändrad!, ty den lilla engeln satt ännu vakande derinne, lika blåögd och ljuslockig som i hans barndomsdagar. Så står han en dag vid en trettonårig flickas sjuksäng och tror sig hafva funnit originalet till den bild, han bär och så länge burit i sitt bjerta. Af hvilken namnlös tjusning fy lies ej då hans bröst! Han upptäcker visserligen mellan sig och henne ett stort svalg; men finnes väl någon afgrund så bred. att icke hoppet förmår slå en brygga deröfver? Han ser henne ånyo, den femtonåriga, i dansens yrande ringar. Han förskräcks, ty hon år ej mer densamma. Han skådar in i sig sjelf och finner sitt hjerla så blekt, ty engeln har förlorat sina skära vingar, har antagit gestalten af en vanlig jordisk yrelse med vanliga svagheter och brister. Uti ett känsligt och ädelt bröst kan ingen revolution, större eller mindre, inträffa, som icke 1cm-nar djupa spår efter sig. Det är blott de iskalla, damm-torra sjålarne, som ingenting känna, ingenting se och af ingenting röras. Mången anser detta såsom bevis på själsstyrka och hjeltemod. Men vi afundas dem ej detta slags själsstyrka och hjeltemod. Lycklig den, som ännu i sednaste ålder har ett hjerta som kan blöda, ett öga som kan gråta!

Nog af, Axner hade alls ingen håg mer att dikta sig en ny engel i den försvunnas ställe, och han var för ung, för att kunna söka Hymen, innan han förut gjort bekantskap med Amor. En bröllopsfackla, som sympatierna ej tändt, kunde han ännu icke tänka sig.Bullret af ett åkdon, som skramlade öfver den illa stenlagda gatan och slutligen stannade utanför porten till det bus, hvaruti läkaren bodde, störde Axners tankar.

En betjent inträdde i hans rum.

»Nådig grefven på Axelstad,» började betjenten, »ber herr doktorn vara god och genast fara dit, för en af husfolket har häftigt insjuknat derhemma.»

»Jaså, grefven har då nyligen kommit till Axelstad?»

»Ja, i går.»

»Äro de öfriga medlemmarne af familjen också med?»

»Ja.»

»Herrskapet kommer direkte från Stockholm?»

»Ja.»

»Är det några fremmande i herrskapets sällskap?»

»Ja, grefve Silfverhjelm, nådig frökens fästman.»

»Jaså, är fröken förlofvad?» frågade Axner med en viss beklämning i hjertat, som han icke kunde undertrycka, ehuru han blygdes för den.

»För en månad se’n stod förlofningen,» svarade betjenten. *

»I Stockholm?»

»Ja.»

»Det är inga andra på Axelstad?»

»Nej, men vi vänta mera fremmande.»

»Hvilka då?»

»Jo, nådig grefvens bror, generalen.»

»Jaså, han från Finland.»

»Han kommer i slutet af månaden.»

»Ni har åkdon med er, förmodar jag?»

»Ja, det väntar vid doktorns port.»

»Godt, vi resa genast.»

Axners toilett var snart gjord, hvarefter han och betjenten lemnade rummet. Just som de skulle stigaupp i chäskärran, erhöll doktorn af någon i huset ett bref med Stockholms poststämpel. Axner igenkände sin vän Höks stil, bröt förseglingen och, un* der det åkdonet knagglade sig fram genom staden ut på stora landsvägen, läste innehållet, som var följande: »Broder Adolf!

Amalia Zetterstrand är förlofvad — förlofvad med en annan, och nästa söndag lyses det för henne första gången. Jag anade det länge, men trodde det icke. Man kan ana sin olycka; men man kan icke tro pä den. Jag har lidit förfärligt och jag har icke känt plågorna i mitt ben. Du sade flerfaldiga gånger, att hon icke passade för mig, att hon skulle göra mig olycklig. Jag insåg länge, att du hade rätt. Men när man älskar en qvinna, såsom jag älskade henne, så tror man icke gerna på möjligheten af de olyckor, hon skall bereda oss, och om man också tror på dem, så vänjer man sig snart till och med att älska dem för hennes skull. Man skyr icke för att köpa ett ögonblicks salighet med mångårigt bekymmer och elände. Men du skall icke oroa dig. Numera är jag lugn. Det var Försynensskickelse. Gud, allas vår fader och välgörare, ville icke, att jag för en passion, den hvardagligaste af alla, skulle öfvergifva den väg, han utstakat för mig, till fullbordandet af det stora verk, jag för längesedan föresatte mig att utföra. Tror du väl, att han skulle hafva pålagt mig så många olyckor, om han ej hade någon djupare, betydelsefullare mening dermed? Nej, han har utkorat mig till sitt stora verktyg här på jorden och utställt mig för många och svåra pröfningar, på det jag skulle blifva härdad och ren. Tiden är ateistisk och förnekar christna lärans heligaste sanningar. Jag vill uppträda såsom dess kämpemed andans svärd, och när Christns är med mig, ho kan då slå emot mig! — lag håller nn på att skrifva en bok, som skall heta:

»'Ovedersägliga bevis, att christna läran är af God, eller

Förnuftet tillfångataget onder Christi lydnad."

Hvad tycker dn om rubriken? lag vill gå matematiskt till våga och har redan de vigtigaste gränderna färdiga. Dn kommer snart till Stockholm och då får jag gifva dig del af dessa grander, hvarpå jag bygger mitt stora arbete. Jag har gått in bland Hernhutar-ne, vet dn; desse åro i sin enfald visare ån alla verl-dens vise. Jag tager upp psalmerna vid deras guds-tjenster, och de vänta sig herrliga frakter af mitt arbete. De betrakta mig redan som en trons apostel och jag skall ej komma deras förhoppning på skam. När da kommit hit, vill jag föra dig opp på "salen." Det skall bli lätt för mig att öfvertyga dig om det renläriga hos denna sekt. Jag har äfven gjort bekantskap med pastor Scott, som nyss kommit hit, och med den metodistiska församlingen, hvilken alltmera utgrenar sig, befordrande tillvexten af Christi rike. Nutidens fariséer låta påskina, att vi bilda en kyrka inom kyrkan och en stat inom staten, samt att vi tillintetgöra all medborgerlighet o. s. v., liksom man inte kunde älska Gud på samma gång man älskar sina medmenni-skor ocb sitt fädernesland. Vi tacka Gud dagligen, först för det vi blifvit menniskor; sedan för det vi blifvit Svenskar, och slutligen, för det vi blifvit bättre än alla andra Svenskar. Broder Axner! du är visserligen en god och rättänkande menniska; men detta är du mera genom moralens bud, än genom den HeligaBokens föreskrifter. Moralens bud, huru goda och vackra de för öfrigt kunna vara, äro dock ej och kunna aldrig blifva så ovedersägliga och starka som Guds ord. Men derom får jag framdeles tala vidare med dig. Jag hoppas så lätt kunna omvända dig ifrån de verldsliga villor, som nu omtöckna din själ, och tända dig ett ljus, som strålar evinnerliga.

Genom en resande från Petersburg har jag fått hels-ningar till oss båda från Pauli. Han lärer lekamligen stå sig mycket väl och föra ett lysande lif; men han har alltid varit verldsligt sinnad och derigenom blifvit alltmera aflägsnad från den enda och sanna vägen. Jag har derföre skrifvit till honom ett långt bref, hvar-uti jag söker väcka hans hjerta och inblåsa en ny anda i hans flärdfulla själ, på det han må veta, hvad honom och hans frid tillhörer. Detta skall nog lyckas mig, lika väl som det redan lyckats mig att omvända flere verldsmenniskor här i Stockholm, det nya testamentets Sodom och Gomorrha. — Jag har sökt ätt omvända muraren Stork, vår gamle fiende, men ännu icke lyckats. När jag för en månad sedan lemnade hans hustru de penningar, du skickade mig för hennes räkning, bodde de ännu qvar i Bodelsbacken. Hon var då mycket sjuk och eländig, men han lika vild och hämndgirig som förr. Ditt ädelmod mot honom har snarare förbittrat, än förmildrat hans vilda lynne. Att omvända denne store syndare, vore en herrlig seger för menskligheten och för Ghristi lära. Gud förläne mig blott helsa och krafter, och det nya Jerusalem skall uppstå ur sitt grus.

Din vän och, såsom jag hoppas, blifvande broder i Ghristo Gustaf Hök,»Med en bekymmerfull blick stoppade Axner detta bref i sin ficka.

Efter halfannan timmas resa, söderut efter Wellerns strand, körde Axner upp på Axelstads herrgård. Det var för första gången han besökte denna egendom; ty som den grefliga familjen först nyss utkommit och något sjukbud icke förut anländt derifrån, så hade provin-ciallåkaren icke heller haft någon anledning att resa dit. Han steg ur chäsen och begaf sig först in i drångbyggna-den till den sjuke. Sedan han en god stund uppehållit sig hos denne och gjort erforderliga ordinationer» gick han upp till sjelfva herrskapsbyggningen, hvilken, omgifven af en yppig park med trädgård, glänste så hvit och prydlig mot aftonsolen.

Uppkommen i den stora, rikt dekorerade salen, emot-togs han af en betjent, som förde honom genom flera rum. I detsamma betjenten lade handen på låset till en kabinellsdörr, hördes innanför ett del lifligaste skratt af* flera förenade röster. Skrattet upphörde dock vid läkarens inträde. Kring clt tébord, dignande under en tung servis af silfver, sutto grefve Fri isen hjelm, hans grefvinna och dotter, fröken Aurora, samt dennas trolofvade, ryttmäslaren grefve Silfverhjelm. Doktor Axner blef mycket artigt emottagen; och sedan han blifvit presenterad för grefvens blifvande måg, hvilken han icke ansågs vara bekant med, ehuru Axner ganska vål hade honom i minnet alltsedan Djur-gårdsbrunnsbalcn, så inbjöds han att taga plats vid tébordet. Axners blick sökte först och främst den unga fröken. Hon var nu sjutton år och af en fulländad nordisk skönhet; dock tyckte han, alt de himmelsblå ögonen icke voro så stora och själfulla, som han drömt dera vara; men troligtvis härledde sig dennaomständighet från Axner sjelf, i hvars inre hennes bild icke mera strålade så skön och helig som förr.

Samtliga sällskapets blickar hvilade med serde-les välbehag på »den vackre doktorn», hvilken de i alla afseenden funno värdig detta tillnamn.

Under det man drack sitt té, fortgick samtalet, som naturligtvis börjats rörande den sjuke, hvars tillstånd upplystes icke vara så farligt som man förmodat, med en okonstlad liflighet i hvarjehanda gladare ämnen; och det dröjde icke länge, förrän vår doktor, hvars tal och sätt att vara röjde lika mycken verldskännedom som beläsenhet, bemöttes med en förtrolighet nästan som hade han varit en alldaglig gäst på stället. Téet var na drucket och tébordet afdukades af betjenterna.

»Jag höll just på,» tog grefve Friisenhjelm till or-dej, »att, medan vi väntade på doktorn, uppläsa för grefven, min måg, något som förtjenade en af de första platserna i en pekoraliesamling.»

Dervid tog grefven upp från soffan en .stor papperslunta.

»Det är en högst egen tillfällighet, som förskaffat mig denna skatt,» fortfor han skrattande, »hvilket jag sedan skall omtala för doktorn; men jag försäkrar, att doktorn icke skall anse sin tid bortkastad genom att afhöra några kapitel ur detta klassiska manuskript . . . titeln är: Den Förskräcklige i Södra bergen, eller Adolfs och Lallas märkvärdiga och sorgliga Lefnadsöden, roman i tre delar.»

Grefvinnan, fröken och hennes fästman, den ståtlige grefve Silfverhjelm, utbrusto i ett skallande skralt, som kunnat höras långt ner på gården. Derunder kastade de sina blickar på Axner, liksom toge de för gifvet, att äfven han skulle instämma i deras glädje.Mtm del var (or Bårknriigt: langt ifrån att deltaga i den allmänna munterheten. satt doktorn Stan, ömsom bleknande, oun rodnande.

•Mår doktora illat» fdpde grefvinnan bekymrad.

»Nej, rust ieke, beaaes nid.* stanuaade Arner; imca . . . nea jag blir alltid så upphettad, når. . . aår jag druckit té, hvilket jag högst sållaa brakar drkkaj»

Derefter steg ban npp frao sin stol och gick till ett mindre mahognybord, som med sia kristallkaraff isadt ▼atten stod i ett horn af kabinettet. Sedan han drue-kit ett glas, Stertog han sin förra plats bland det upprymda, glada grefliga såliskape«.

Grefren fortfor att upplåsa det ena stycket efter det andra, alltid med jablande bifall af pluraliteten, som derjemte tillåt sig hrarjebanda naiva, men något elaka infall och ti I lå gg, i hvilken konst fröken Anrora visade sig ovanligt öfverlågsen. Arner bjöd visserligen till, för sillskaps skall, att draga på mnnnen, men det gick nigot trögt med den saken; dock bekämpade han temligen lyckligt sina ansigtsrörelser.

Hvarje infall af den humoristiska unga damen gaf åfven anledning till stormande applåder från föräldrar-nes och fästmannens sida, men aldrig någonsin från den oefterrättlige doktoros. Tvärtom tycktes hans blick alltid vid sådana tillfällen antaga en viss stränghet, uppblandad med något som liknade förakt.

»Det ser ut som doktorn inte tycker, att det är roligt,» utbrast fröken Aurora med mycken förtrytsam-bet; ty hon bade förgäfves väntat på något högljudt bifall från hans läppar, eller att han åtminstone med något tecken skulle röja, att hennes qvicka satirer icke halkat förbi döfva öron.»Åhjo , visst är det roligt,» svarade Axner; »man kan inte höra något roligare.»

»Men så ser del inte ut,» anmärkte fröken; »jag bar hört och läst det så många gånger och ändå hör jag det ånyo med samma nöje.»

»Hvar och en har sitt sätt att uttrycka sin glädje och sitt bifall,» sade doktorn.

»Då brukar visst doktorn skratta, när doktorn hör någonting sorgligt,» menade Aurora skrattande, der-uti understödd af sin sympatiserande brudgum.

»Ja, det finnes onekligen sorger, som man kan skratta åt, ty sådana kunna sorgerna vara till,» svarade Axner, »liksom det finnes glädjebetygelser, hvaråt man kan gråta,» tillade han bittert, ty det smärtade honom, alt hon, just hon, som han förnämligast haft i tankarne, när han som barn sammanskref denna olycksaliga roman, skulle

vara den, som mest förlöjligade och hånade hans barndomsverk.

Den grefliga familjen betraktade med förvåning den djerfve gästen, som öppet förklarat, att han kunde gråta åt deras glädje. »Vi anhålla om någon tydligare förklaring,» utlät sig grefven, i det han, synbart missnöjd, lade ifrån sig manuskriptet; »medger då inte doktorn, att det här är det besattaste man kan läsa?»

»Allting är relativt här i verlden, herr grefve!» svarade Axner; »och hvad denna roman serskildt beträffar, så beror alltsammans på hvem som författat den . . . om jag skulle tänka mig den möjligheten, att den der romanen, hvarutur herr grefven nyss behagat citera några strofer, vore författad af ett barn, så skulle jag visserligen rätt hjertligt le ål den, men aldrig haf-va hjerta att förlöjliga och håna densamma.»»Det var myckel artigt, herr doktor,» inföll fröken, som tycktes förslå piken och rodnade af förtrytelse. Den röda färgen år visserligen ratt vacker, isynnerhet på en ung flickas kind, men då bör den icke vara dit-målad af harmen.

»Jag vet icke om det var artigt, men jag tror att det var sannt,» genmälde Axner.

»Men om den inte vore af elt barn, min gunstig herre?» frågade grefve Friisenhjelm; »säg snarare, att den är skrifven af någon halfgalen guvernant, som tappat förståndet i röfvarromanerna . . . det är ju klart som dagen det.»

»Jag ber ödmjukast om förlåtelse, men är herr gref-ven säker på, alt den är skrifven afen sådan person?»

»Man skall vara både blind och döf,. för att icke kunna märka det, min herre!»

»Jag bar, Gud ske lof, både mina ögon och öron i behåll,» sade Axner, »men vågar icke desto mindre påstå, att författaren var ett barn, när han skref den romanen.»

»Lycklig den som har en sådan skarpsinnighet!» utbröt grefve Silfverhjelm, förargad öfver läkarens pikar mot Aurora.

»Lyckligare dock den, som icke dömer förrän han pröfvat och icke antager del för visshet, som endast är tvifvelaktigt!» replikerade Axner.

»När jag känner mig i behof af någon lärare i den vägen,» yttrade grefve Silfverhjelm försmädligt, »så vill jag vända mig till herr doktorn.»

»Jag skulle bli en klen lärare, min bästa grefve!» svarade doktorn, »ty en lärare behöfver godt tålamod, och det har jag icke . . . derföre skulle jag aldrig våga emotlaga andra än tacksamma och lättlärda elever,hvilka fattade min mening, utan alt jag behöfde plugga den uti dem.»

Grefve Silfverhjclm bet sig i läppen och teg. Gref-ven och grefvinnan mönstrade ånyo den besynnerlige nnge mannen, som så der fritt och ogeneradt for fram mot deras dotter och blifvande mag.

»Söta, goda pappa!» bad fröken, som föresatte sig alt plåga den oärlige kavaljeren, »läs upp det der stället, der del slår, alt prinsessan Lalla gräfves ner i en grop i skogen och derefler lefvande upptages af löjtnanten vid Lifgardel (ill häs! .det är bland det roligaste.»

»Sedan röfvaranföraren förut gifvit henne in cn hel kanna bränvin,» inföll Silfverhjelm; »hvad säger ni om en sådan dosis, herr doktor?»

»Det bevisar blott,» svarade doktorn, »att författaren varit i okunnighet om bränvinets verkan och att han ej vetat af, hur mycket af denna dryck behöfves, för att berusa eller taga lifvel af en menniska ... det der gifver emellertid stöd åt min förmodan, att romanen är af ett barn.»

»Det lönar visst icke mödan att fortsätta längre,» yttrade nu grefvinnan, som hitintills tegat; »herr doktorn tyckes ej vara road af att höra på föreläsningen * . . vår mening var dock god, ly vi trodde oss deri-genom bereda doktorn så väl som oss ett nöje.»

»Vackert nöje,» mumlade Axner för sig sjelf; »men,» tillade han högre och inseende, att han gått för långt i försvaret for ett arbete, hvars nära frändskap till honom ingen af de närvarande naturligtvis kunde känna, »men

jag nödgas be om herrskapets tillgift för mina anmärkningar, och det skulle göra mig mycket ondt, om jag derigenom åstadkommit någon rubbningi herrskapets nöje och på samma gång någon oblidare tanke om mig . . . jag anser mig derföre föranlåten att, till mitt rättfärdigande, förklara, det jag känner författaren till denna roman och att det är min bekantskap med honom som gifvit loft åt mina repliker.»

»Doktorn känner författaren!» ropade alla med en mon.

»Ja, jag känner honom.»

»Och författaren är?»

»Tillåt mig först en fråga: hur har herrskapet fått detta manuskript i sina händer?»

»Jag kommer nu inte ihåg, hur längesen det var,» svarade grefve Friisenhjelm; »men det var för flera år sedan . . . jag och min hustru promenerade en eftermiddag i vagn på Drottninggatan och råkade ut för en häftig trängsel ... del var, om jag inte misstager mig, en tjuf, som man höll på alt fasttaga.»

»Jo, så var det,» inföll grefvinnan; »vi kunde på en lång slund hvarken komma fram eller tillbaka genom den stora folkmassan.»

»När.det ändlligen blef så godt rum på gatan, att vagnen kunde komma ur stället,» fullföljde grefven, »fortsatte vi vår färd ... då blef min hustru varse en stor pappersrulle, som låg i vagnen; men hur eller när den kommit dit, visste hvarken hon eller jag . .. just denna pappersrulle, som vi upptogo och undersökte, var den ifrågavarande romanen, hvilken vi be-böllo som god pris, när ingen egare anmälde sig der-till, oaktadt min annons i tidningarne ... Vi hafva förvarat denna intressanta lektyr, såsom ett dyrbart fynd, och den har, med herr doktorns tillåtelse, rätt många gånger roat både oss och våra bekanta, herr doktorn ensam undantagen ... I dag tog jag framluntan, för att på något satt fördrifva eftermiddagen, helst Silfverhjelm icke förut tagit någon kännedom om denna skatt, som blifvit för oss ett slags familjeinvem-tarium . * . Men det faller af sig sjelft, att om författaren ännu finnes i lifvet, så eger ban alt återfå sitt arbete.»

•Men kan inte herrskapet erinra sig,» frågade Axner, »om vid den der trängseln, som uppehöll herrskapets vagn på Droltninggatan, det stod någon yngre person . . . någon gosse tält invid vagnen?»

»Nej, det kan jag inte erinra mig,» försäkrade grefven.

»Det var så mycket menniskor, som trängdes omkring vår vagn,» tillade grefvinnan, »och vi voro si rädda för att köra öfver någon i hopen.»

»Satt ingen mera än herr grefven och fru grefvinnan i vagnen?»

»Jo, jag tror vål,» svarade grefven, »men hur var det nu . . . var det verkligen någon annan vid tillfället i vår vagn? . . . kan du erinra dig det, Louise?» vände sig grefven till sin grefvinna.

»Det har jag mycket svårt för att erinra mig,» svarade grefvinnan med en funderande min; »men var inte Aurora med oss?»

»Ja, var det inte fröken, som satt i knät på ett äldre fruntimmer?» frågade Axner, skarpt fixerande den unga damens ansigte; »fröken kunde då vara vid ungefär sex års ålder.»

»Jag!» ropade hon förlägen och utan att veta hvad hon skulle svara på en så besynnerlig fråga.

»Och fröken har icke något annat dopnamn än Aurora?»

»Nej.»

Flickan i Stadsg.Alla sågo på doktoro med blickar, uttryckande till hälften nyfikenhet och till hälften förundran, beggedera delarne i högsta grad.

»Ja, var det inte fröken?» upprepade Axner; »jag erinrar mig ännu ganska lifligt frökens anletsdrag . . . hur skulle jag kunnat glömma dem!»

»Ha! det var då doktorn som lemnade manuskriptet qvar i vagnen!» ropade grefve Friisenhjelm, ytterst öfverraskad och förvånad; »ja, jag minns nu, att det stod en gosse vid vagnen med en pappersrulle i handen! . . kunde det vara doktorn! . . . ack, min Gud, så besynnerligt, så underligt det går till har i verl-den!»

Axner skiftade farg och hade icke styrka alt uthärda de mönstrande blickar, som riktades på honom.

»Det är då doktorn sjelf, som är författaren!» ropade grefve Silfverhjelm med cn munterhet, som jagade nästan hela blodmassan upp i Axners ansigte.

Denne insåg nu, att han försagt sig och att han, utan alt vilja det, upplrädt såsom den sannskyldige författaren. Dock hemtade han sig snart. »Ja,» sade han mycket upprörd, »jag*är den märkvärdige författaren . . . jag var då ett barn ... det var ji* som jag sade . . . mästerverket der, hvilket så mycket roat herrskapet, skref jag som gosse . . . man har många underliga drömmar och fantasier när man är barn . . . jag ansåg detta manuskript för alltid förloradt och var rätt glad deråt, ty det gjorde mig många förargelser då, som jag likväl efteråt haft rätt roligt af . . . herrskapet fattar nu orsaken så väl till min öfverraskning, när jag nyss efter så många års förlopp hörde det uppläsas, som till mitt missnöje med det något bittra skämt, hvarmed man bemötte det oskyl-diga fantasispelet i en treltonårig gosses hufvud . . . jag blef som barn på nytt, nSr jag såg mina barnsliga tankar så der lifslefvande ånyo uppträda inför mina ögon, ocb jag kände samma smärta som detta, när man förstör dess leksaker ... jag bar mig barnsligt och narraktigt åt, och jag bönfaller om er förlåtelse, mitt herrskap!»

Alla blickade med den djupaste rörelse på den unge mannen, ur hvars själfulla ögon några tårar perlade fram, helgade åt minnet af den tid, som är menniskans skönaste på jorden. Grefve Friisenhjelm uppsteg, närmade sig läkaren och tryckte hans hand.

»Förlåt också oss, herr doktor!» sade han; »men hvem kunde föreställa sig, att . . . hvem kunde någonsin drömma om, att . . . men doktorn har rätt, man bör pröfva innan man dömer och ingen har rättighet att slå sig till riddare på en annans bekostnad, föremålet må nu vara grånadt som en gubbe, eller blomstrande som ett barn . . . biff inte ond på oss, herr doktor ... vi ha felat, men så sparade ni inte heller på tillrättavisningar ... vi hålla dem till godo, såsom väl förtjenta, och dermed kan det vara qvitt.»

Grefvinnan och fröken samt sjelfva den nyss så pike-rade unga grefven omgåfvo Axner, bedjande om ursäkt för sin obetänksamhet.

Försoningen var lätt vunnen och allt snart godt igen.

»Men jag begriper inte,» började fröken Aurora; »var jag verkligen med, när doktorn, som barn, lem-nade romanen qvar i pappas och mammas vagn? . . . jag kan omöjligt erinra mig ett sådan tillfälle, fast jag ganska väl kommer ihåg många andra händelser till och med från min tidigare barndom . . . när jag för omkring(re år sedan yar sjuk och då såg doktorn« var det för första gången, det bedyrar jag.»

»Jo, fröken hvilade i det äldre fruntimrets famn och log emot mig som man ler åt en gammal vän,» svarade Axner, i det ban fastade på den unga damen en blick, b var uti minnet af bans hela barndomsglådje lågade.

»Som en gammal vän!» svarade Aurora rodnande och förvirrad af hans glödande öga; »men . • • men hvar i Guds namn har jag då 9ett doktorn!»

»Jo, ett år förut • • . minns ni inte en gosse, som • . . i Sista Styfverns trappor ... vid Stadsgården • . . hon kallades Lalla och» . , .

Axner tystnade tvärt, ty det var något inom honom som sade, att han ej, utan att stöta på vissa ömtåliga känslor, kunde fortsätta.

»Ah, det yar Laura!» utropade grefvinnan; »ja, det var Laura . . . det var hon!»

»Ack, nu minns jag, det var Laura som var med oss i vagnen,» tillade grefven.

»Laura!» upprepade fröken; »jag kunde vål tro, att det inte var jag.»

»Ack, du store, lefvande Gud!» yttrade grefvinnan, i det hon närmade sig den unge läkaren; »doktorn var då den der gossen, som den stackars qvinnan i Stadsgården talade om! . .. hur märkvärdigt, hur underbart In

Det vore fåfängt att beskrifva Axners sinnesstämning i detta ögonblick. Han måste nästan stödja sig mot stolskarmen; till den grad öfverväldigades han af sina känslor,

»Men hvem är då denna Laura?» frågade han med svag stämma; »hvar finnes hon? . . . hvar? . . . hvar?»

De, hvilka han frågade och det var alla, ty bans blick sökte dem alla, sågo tysta och villrådiga på bvar-andra. Grefve Friisenhjelm gaf de sina elt tecken att tiga, hvarefter han vände sig till den unge mannen.

»Det är en familjehemlighet, som rörer icke blott oss, utan äfven andra,» sade han; »men kanske kommer en gång den dag, då doktorn får lära känna den; emellertid beror det ej på oss att yppa densamma . . • hur ni kunde taga min dotter för denna flicka, retar min nyfikenhet, och om det inte för mycket besvärar er, så berätta oss den delen af edra barndomsoden, som förknippar sig med den lilla flickan i Stadsgården.»

Axner återtog sin plats framför den grefliga familjen och berättade för densamma hvad läsaren redan vet. Han omtalade, huru han i Sista Slyfverns trappor träffat Lalla, beledsagad af madam Stork; huru han strax derefter samma dag återsett henne hemma hos madamen, der han burit den lilla på sina armar och räddat henne undan den vilde arbetskarlens våldsamma bänder samt derigenom råkat med muraren i den strid, som slutade med förlusten af dennes halfva öra; huru han trott lilla Lalla vara död och på hennes graf planterat blommor, dem han vårdat ända till det ögonblick, då han återsåg henne lifslefvande i vagnen på Drottninggatan; huru han förut varit till den grad öfverty-gad derom, att den lilla flickan i grafven varit densamma som han sett i Stadsgården, så att han icke ens brytt sig om att i den förras sterbhus göra sig närmare underrättad om förhållandet; huru han sedan, med henne i minnet, sammanskrifvit »den förskräcklige», hvaruti han gifvit hennes och sitt eget namn åt de begge i romanen förekommande älskande; huru han, under loppet af flera år, varit förföljd af Storken och hvilka strider han haft att utstå med denne; samt slutligen, huru han trott sig hafva återfunnit sitt ideal vid frökenAorons sjuksäng och ståndigt nrk i den förmodan, att Lalla och hon vore en och samma person, ända Ulls nn, då man sökte öfvertyga honom om motsatsen.

Allt detta berattades med den mest lågaode vältalighet, ty det rar hjertats vältalighet, sirad af barndomsminnets blommor. De fyra, som åborde honom, lyssnade till hans ord som till den sköoaste predikan, och de rika och vevlande känslor, k varat talaren derender intogs, återspeglades troget i deras deltagande anletsdrag, deras tårade ögon.

»Han är sublim!» hviskede A a rora till sin älskare.

»Ja, hnr lyckligt att det inte var do!» svarade denne, som kände en svartsjukans tagg i sitt bröst.

»Hvilket bjerta!» hriskade grefvinnan till sin man.

»En förträfflig ung man !• yttrade grefveo.

När Avner åndtligcn slutat sin berättelse, hvaruti ieke beller förglömdes uppträdet på brunnsbalen, der engeln i bans bröst förlorade sina skära ringar, blef det en djup tystnad, som varade länge. Talaren tycktes bafva mycket annat, som ban ville hafva fram, men icke kunde finna ord för, och åhörarne syntes vänta på mera.

Men då ingenting mera kom, bröt grefve Friisen-hjelm tystnaden och, i det ban räckte manuskriptet till läkaren, sade ban:

»Detta tillbör nu er, ocb ännu en gång förlåt oss för det skämt, vi tillåtit oss deröfver ... vi skulle gerna vilja bebålla del såsom ett minne af denna dag . . . men vi skola i er person bafva ett ännu skönare minne, ty från denna dag boppas vi få anse herr doktorn för en af våra intimaste vänner.»Underliga idéer rullade omkring i Axners hufvud, när ban några timmar derefter åkte tillbaka till Wad* stena.

Fröken Aurora Fri isenhjelm rar då icke flickan i Stadsgården. Huru lyckligt, att den bortskämda ocb koketta fröken Aurora icke varit samma lilla barn, som det han en gång på sina armar ocb alltid i sitt minne burit! Det

gjorde honom godt att tänka så, och det föreföll honom dervid, som bade den lilla engeln i hans bröst återfått sina skära vingar. Men buru kom det sig» att grefven och grefvinnan haft lilla Lalla med sig i vagnen på Drottninggatan? och bvarföre, när ban vid Auroras sjuksäng framhviskade namnet Lalla, hade den trettonåriga sjuka upprepat samma namn med ett uttryck både i ordet och blicken, som röjde, att detta namn ej vore fremmande för henne? och dessa ljusa lockar, dessa blå ögon, dessa sköna anletsdrag, allt hos den äldre så motsvarande hans föreställning om den yngre, oaktadt han icke glömde att taga i beräkning den förändring, som skilnaden i ålder måste förorsaka.

»Skulle man hafva bedragit mig?» frågade han sig sjelf; »skulle hon icke desto mindre vara densamma» fastän man haft sina skäl att för mig uppgifva en annan? Man vill icke inviga mig i en hemlighet, hvars upptäckt skulle kasta en skugga Öfver den grefliga familjens moralitet . . . Auroras andra namn har man tagit bort, för att derigenom söka undanrödja sjelfva minnet af den tid, då hon vårdades af madamen i Stadsgården, ett minne som naturligtvis icke kunde smycka det grefliga stamträdet.»På delta sätt kvik adc bi åaye ia i sia Aldre lore-stillaiag oa Avoras od SliÉTglrdriirtmT identitet med kraraadn.

I dessa od dylika taakar ia vaggades var kjdte och väcktes derulnr först når åkdonet stannade framför porten till det hos, kan i Wadsteaa bebodde.FEMTONDE KAPITLET. 2lshnattm.

När Augustisolen gick ner, för att släcka sina kinders brand i Wetterns vatten, emottogs han ej af lugna, rodnande vågor. Ett tjockt, svartgult moln hade uppgått öfver vesterns skogar och stränder, uppmanande vågorna till vilda lekar under den inbrytande nattens hägn.

Axner lade sig, men kunde icke sofva. Han hörde stegen af den annalkande orkanen; men han tänkte blott på dagens tilldragelser. Han hade sitt ljus tändt och tittade här och der i det märkvärdiga manuskriptet, hvilket han på ett så underbart sätt ålerbekommit. Man glömmer slormarne omkring sig, när man af minnets trollspö tillbakaflyttas till sina första dagars leende dal och doftande rosenbilder. Hvilken är väl så förhärdad, att ban icke gripes af en saligt hugsvalande känsla vid åsynen af samma föremål, som, oaktadt deras närvarande obetydlighet, likväl då betydde så mycket för cn oskyldig blick, ett obefläckadt hjerta! Rastar du väl med likgiltighet bort den lilla tennbiten, Som du händelsevis återfinner i dina gömmor och påhvilken den vackra tennsoldaten en gång stod? Ack nej! du vill gråta, när du betraktar den stympade qvarlefvan; ty på denna simpla tennfot stod en gång din barndomsfrid, din barndomsglådje.

Först emot midnatten släckte Axner sitt ljus och somnade in. Stockholms Stadsgård, med dess rullande varufastager och beckiga sjömän, är i och för sig sjelf föga poetisk; men när fastagerna glänsa som det rödaste guld och sjömännen, hvilka svärma deromkring, hafva bussaronger af silfverskir och solljusa vingar på sina skuldror; när, i stället för kabiljon och strömmingsnacken, små, blonda englahufvuden med ögon blå titta fram ur guldfjerdingarne och saltlasten glittrar som en last af diamanter; när Sista Styfverns trappor, annars så fula och besvärliga, framställa sig i likhet med Jakobs stege, bvarpå små englar i blå sammetskoltar gå upp och ned; — då får äfven denna nejd en gudaglans, som ingen dödlig mäktar afbilda. Men för att finna all denna herrlighet, måste man hafva en sådan dröm, som Axner hade, och ett sådant ämne för drömmen, som han.

Men verkligheten, drömmarnes hånande fiende och af-undande menniskan äfven dess drömda lycka, ropar i drömmarens Öra och drömmaren spritter upp förskräckt, isynnerhet om ropet liknar åskans kuall. Axner trodde att åskan slagit ned i staden och skyndade upp ur sängen fram till fönstret.

Himlahvalfvct liknade en drakes svarta gap, hvaruti flämtande eldtungor korsade hvarandra. Dånande slungade Wettern sina böljor mot molnen, för att trotsigt bjuda himmelen spelsen, men slungades tillbaka i djupet, rytande af vanmäktigt raseri. Det var, som villehimmelen visa, alt när Guds öga icke ler öfver veriden, är den en lekboll för mörkrets alla makter.

Axner ryggade häftigt tillbaka från fönstret, mindre dock för den blixt, som i detta ögonblick upplyste gatan, ån för den gestalt, som dernere upptäcktes vid blixtens sken. Han närmade sig ånyo fönstret, och nya blixtar visade honom samma gestalt, hvilken stod på gatan, med ögonen riktade mot det fönster, hvarinom läkaren befann sig.

Axner lossade varsamt fönsterhakarne och öppnade fönstret på glänt.

»Hvem år ni? hvem söker ni?» ropade ban ut i den vilda natten.

»Doktorn, doktorn!» svarade en dof stämma nerifrån gatan.

»Ja, jag är doktorn . . . hvad vill ni?» frågade Axner, betagen af cn okuflig oro, ty han hade igenkänt gestalten.

»Jag har ingen vilja mera . . . jag är blott dödens skugga,» yttrades utanföre.

»Hur har ni kommit hit?»

»Hå! roffågeln har inte blott näbbar och klor . . . han har också vingar.»

»Hvårföre står ni der i regnet, i åskvädret?»

»Jag vet någonting, som kyler värre än regnet, skräller starkare än åskan.»

»Arme! det står mycket illa till med er.»

»Om åskan kunde uppväcka de döda, jag skulle gerna blotta min barm för blixten.»

»Olycklige, ni har förlorat förståndet!»

»Ja, förståndet har jag förlorat . . . min hustru . . • min Christina!»

. »Er hustru?»»Död . . död!»

»Död?»

»Ja, jag bar förlorat förståndet ... det är förbi!»

»Beklagansvärde! vänta ett ögonblick ... jag kommer strax ner till er.»

Axncr tillslöt fönstret, tände eld på ljus, drog på sig några klädesplagg och skyndade ner. Han dröjde en stund, innan han satte nyckeln i porten; ty tanken på hvad denna menniska varit för honom höll hans hand från låset. Var ban väl säker på, att icke ett nytt försåt lurade på honom? Han hade ej sett sin veder-deloman sedan månskensqvällen på Brunnsviken; ty han hade hela mellantiden uppehållit sig långt utom Stockholm och derunder hört muraren omtalas såsom samme vilde och oregerlige sälle. Men regnet som piskade på porten, åskan som mullrade öfver staden, rösten som nyss talat till honom från gatan, allt ljöd i hans inre såsom en bön om barmhertighet. Han kunde ej motstå denna bön, utan öppnade porten.

»Stig in,» sade han; »för denna natt skall ni finna herberge hos mig.»

Muraren hörsammade tillsägelsen, tigande och med lutande hufvud.

»Följ mig upp; jag går förut,» fortfor Ax ner, visande sin gäst vägen.

De voro nu inne i rummet. Axner betraktade sitt fremmande, som stannat vid dörren. Den reslige arbetarens gestalt föreföll honom afmagrad och lutande, och ögonen, hvilka tittade fram ur de djupa ögongroparne, syntes så matta, så slocknande. Läkaren närmade sig honom och lade sin band på hans skuldra.

»Olyckan har djupt förkrossat er,» sade han; »er förtröstan till Gud skall dock snart lyfta er ur eländet...Angern dr försoningens frö . . . tala med mig om henne • . . jag visste redan genom bref från Stockholm, att er hustru länge varit sjuk.»

»Jag var en djefvul ... en djefvul mot henne, och ändå tryckte hon min hand och nämnde mitt namn, innan hon dog.»

»Ja, hon menade er väl, hon gjorde det alltid.»

»Långt efter sedan hon var död, tyckte jag, att hennes läppar ännu rörde sig till en bön för mig ... stackars, stackars min Christina!»

»Beklaga henne inte • . • hon är lycklig nu.»

»Ja, hon är lycklig . . . men hvilket mångårigt helvete hade hon ej på jorden!»

»Hon är lycklig; ty bon ser nu er sorg, er ånger, edra tårar.»

»O, alt jag kunde gråta blod!» vrålade han till, i det ban sjönk ned på en stol vid dörren och betäckle ansigtet med sina händer.

Axner kände sina ögon fuktas och att han ej hade ord till tröst för en sådan sorg.

»Och ni har gått denna långa väg, för att söka mig?» frågade han med ökadt deltagande; »hvad kan jag göra för er? . . . allt hvad jag kan, vill jag göra.»

»Jag har en helsning till er från henne,» snyftade den sörjande.

»Hon kom då äfven ihåg mig, det goda hjertat!»

»Skulle hon inte komma ihåg och välsigna er, när hon välsignade mig ... gå till honom, hviskade hon till mig, gå till honom och säg, hur innerligt jag tackar honom för allt det goda han gjort oss .. . henne och mig . . . äfven mig, förbannad af alla, utom af er och henne ... gå, lägg för hans fotter de tacksamma tårar, en döende gjutit .. • bönfall .om hans förlå-<<henne nära . . . jag har blifvit så lugn nu, sedan jag

vet, att ni förlåtit mig.»

Muraren fattade Axners hand och tryckte den till sina läppar.

»Jag skall inte Öfvergifva er,» svarade Axner.

»Och jag får vara hos er!» ropade Stork.

»Ja, ni får vara hos mig så länge ert uppförande motsvarar mina förhoppningar.»

»Jag går då inte förlorad!» skrek muraren med stormande glädje; »jag är då ej ett vilddjur, hvars åsyn man flyr!»

Ovädret tilltog och hela huset skakades af de starka åskknallarne.

Axner lät sin gäst taga på sig en annan rock, i stället förden af regnet genomblötta, och gaf honom derefter några förfriskningar, efter som huset för ögonblicket förmådde.

»Ni behöfver hvila er efter så många ansträngningar både till kropp och själ,» sade han; »tag plats på soffan der öfver natten ... för närvarande finns det ingen annan, eftersom jag inte vill väcka upp husfolket midt i natten • . . sjelf lägger jag mig i min säng, för att slumra in något litet . . . Stork!» tillade han, forskande in i murarens ögon, »vi skola denna natt sofva i samma rum . . • den lid har funnits, då detta icke hade varit rådligt för mig . . . men ni ser, att jag nu bar förtroende till er . . . jag tror nu, att en fridsäll ande tagit rum i ert hjerta ... det är er hustrus, den förklarades ande, och der den bor, der kan inte det onda trifvas mer • . . Sof nu lugnt, och Gud förläne er den rättfärdiges drömmar!»

»Herre!» svarade muraren, i det han förde fingret till sitt stympade öra, »jag kan nu vidröra detta ställeoch tala derom, utan att mitt blod rusar uppit hufvu-det, såsom det förr gjorde . . . utan att djefvulen hviskar till mig om blod och mord . . . Sof i ro, adle herre, och måtte den natt en gång komma, då jag kan sofva så lugnt som ni!»

Muraren vände derefter sitt ansigte mot väggen och tycktes vilja öfverlåta sig åt sömnens milda vård.

Axner ställde ljuset på bordet framför sängen och kastade sig sjelf på bädden, utan att aftaga kläderna. Ljuset lät ban brinna, för att ej störas af blix-tarne, som fortfarande öfverkorsade himmelen i alla riktningar.

Säkerligen skulle mången, i olikhet med vår doktor, hafva tvekat för att lägga sig till hvila i ett rum, hvilket hyste en sådan figur som muraren Stork. Men dennes ånger hade så mäktigt intagit Axner, att han nästan glömde sitt fordna förhållande till honom. Han visste, att stora olyckor i ett enda ögonblick kunna omskapa åfven det vildaste lynne och att sjelfva tigern blifver spak som ett lam, när ban fått bojan på sig; och hvilken boja förmår väl uppväga tyngden af en ohjelp-lig olycka, som man sjelf beredt sig och hvaröfver man följaktligen måste känna den djupaste ånger och förtvif-lan? Det fröjdade bans goda hjerta, som för öfrigt var otillgängligt för all

fruktan, att den vilde mannen, hvars lif han dessutom tvenne gånger räddat, enkom begifvit sig till honom, för att söka förlåtelse och försoning. Kunde han väl neka honom dem? Nej, och för att öfvertyga den ångerfulle om sitt försonliga hjertelag, kunde han väl gifva honom ett större bevis derpå, än när han lät honom sofva i samma rum som han sjelf? Med det lugn, som medvetandet af en god Flickan i Stadsg. 21gerning alltid föder, tillslöt Axner derföre sina ögon, för att slamra in.

En stark Sskknall kom honom att sli opp ögonlocken. Hans blick mötte da murarens Öppna öga, ty denne hade råndt sitt ansigte frSn råggen.

»Da sotrer icke,* sade Axner.

Muraren tillslöt ögat, utan att srara, brarefter det låt på hans andedragt liksom bade ban somnat in.

Axner blandade ånyo; men när han åter såg opp framför sig, tyckte ban, att muraren sakta reste på bufrudet ocb att dennes blickar stirrade åt sängen ned ett besynnerligt uttryck.

»Da år orolig, din stackare!» yttrade Axner; »försök ändå att sofva, min rän.»

Muraren srarade ej, men bans bufvud låg nu stilla på soffdynan. Axner kånde sig något orolig till sinnes och rille nu undrika sömnen. Men aldrig är man den så nära, som när man söker fly den.

Han inslumrade slutligen.

Men snart uppräckes ban derigenom, att ban känner en tryckning öfrer sitt bröst. Han söker resa sig upp ur sängen, men sjunker tillbaka, förlamad af den syn, som möter hans blickar.

Hrad ser han? hvarföre känner ban sig för första gången i sitt lif gripen af modlöshetens hela ranmakt?

Jo, lutad öfver honom, med ena banden på bans bröst ocb hållande en knif i den andra, slår hans förfärlige gäst, med hånlöjet på ett ansigte, som nyss förut hycklat den djupaste sorg, den varmaste ånger.

»Olycklige! du har då bedragit mig!» ropar Axner med fasa.

»Man bedrager ej sin fiende, man lurar honom bara,» svarar gästen.»Din bustru är då iclce död t»

»Nej, ondt krut forgås inte så lätt.»

»Din sorg och ånger voro då»*. . .

»Endast fruktan, att ni ånyo skulle slingra er undan mig . . . men nu, vid satan, nu . . . nu» . . .

Ulfvens ögon kunna icke brinna vildare, än murarens i detta ögonblick.

»Du ville mörda mig i sömnen 1»

»Åhnej, är inte så farligt heller . . . lika för lika, lem för lem ... ni känner ju den gamla visan . . . jag väckte er, för jag ville ändå inte taga milt schok medan ni sof . . . var det inte hederligt det?»

»Jag skänkte dig lifvet en gång.»

»Ni ville inte dränka mig i Brunnsviken, för ni ville inte mista knoppen utom Skanstull ... det var ni för klok till ... ni ville kosta på mig ett kallt bad, men jag vill ej ha någonting för inte, jag.»

»Så fullborda då ditt djefvulska uppsåt . . . det finns ett helvete för brottet, liksom en himmel för dygden,» yttrar Axner med oförskräckt stämma, röjande att hans vanliga lugn och kall blodighet segrat öfver ångesten och fasan.

Banditen synes likväl tveka och ban förmår icke uthärda sitt offers stadiga blick. Detta undgår icke Axncrs uppmärksamhet, och hans lugn fördubblas.

»Jag tog emot dig med vänlighet och deltagande,» säger han med något vekare ton, dock icke af fruktan för sitt eget öde, utan liksom beklagande sin bödel; »ty jag såg i dig en olycklig, som begret sina synder och fruktade himmelens ljungande blixt. . . bör du icke, olycklige 1 hämnarens åska, som dånar Öfver ditt bufvud l»

Stormen och åskan derute tilltaga i styrka och häftighet. Banditen fäller den beväpnade armen åt sidan;men åanu

hvilar hans Teosira hand klippfast på den liggandes bröst Två gånger Axners kroppskrafter skalle icke kannat bodanvältra denna tyngd. Muraren synes villrådig och hånlöjet i hans blick tyckes slockna. Förskräckes han af det rnllande tordö-net, eller förvillas han af lugnet i offrets öga, hjert-ligbeten i dess ord?

»Ser du benne, som skrider bakom dig,» återtager Ax-ner med dof röst; »det är din hustru ... det är Christina! ... ser du svepningen, som omhöljer henne . • . niding! du bar mördat den arma . . . se, se! • . . lå-rarne! blodet!»

Med ett rop af förskräckelse studsar banditen tillbaka från sängen. Han darrar, han skälfver. Ser han verkligen en vålnad i svepningsskruden, eller är det hans samvete, som för första gången öppnar sina ögon och skådar in i sig sjelf?

»Djefvul!» ropar läkaren med en stämma, som gc-nomskräller åskan och stormen, »jorden öppnar sig under dina fotter! ... de fördömdas lågor gripa dig! . . . bed, bed!»

Muraren slår knytnäfven mot sin panna och bans jettelika gestalt tyckes sjunka tillsammans. En ryslig strid rasar i hans innersta.

»Ha!» ropar han slutligen under den våldsammaste själsanslrängning, »är jag då ett barn! . . . dödar och helveten, bländas jag af spöken! . . . blod! blod!»

Han störtar fram till h vilobädden, men uppgifver ett nytt rop och stannar. Hans offer ligger ej mer på sängen, det är ej mer i rummet — det är borta, försvunnet. Muraren sammanbiter sina tänder, så att bloden sipprar fram mellan läpparne, och han stöter sin knif i bolstret med den vansinniges raseri.Begagnande sig af murarens förskräckelse, har Ax ner redan kastat sig ur sängen och störtat ut ur kammaren. Under det hans hjerta uppsänder de varmaste böner till Gud, som ånyo räddat honom, väcker hans stämma upp husfolket på nedra botten, och snart skyndar han tillbaka, i spetsen för halfnakna drängar och pigor, beväpnade med hvad de i en hast kunnat komma öfver. De slå upp dörren och inrusa i doktorns kammare. En våldsam vindpust, blandad med regn, hviner emot dem, och ljuset, som ännu står qvar på bordet invid sängen, kastar sin flämtande låga åt alla sidor, färdig att slockna med hvarje sekund. Klangen af fönsterrutor, som sönderslås, blandar sig med vindens ljut och åskans dån. Ingen lefvande varelse, utom de sökande sjelfva, kan upptäckas i kammaren, under hvars soffa och säng man letar, men letar förgäfves. Men fönstret är öppet och det är dess rutor som ligga krossade på gatan och dess toma ramar som dänga mot husväggen.

»Det var en besynnerlig tjuf!» anmärker en af pigorna; »doktorns ring och klocka ligga qvar i fönstret . . . ingenting är borta . . . allt är på sitt rätta ställe.»

Axner ser sig omkring och upptäcker till och med det klädesplagg; han lånat muraren, hvars genomblöta rock deremot försvunnit.

»Herre Gud! doktorn har visst drömt!» yttrar en annan piga.

Axner stirrar på folket. Det nattliga äfventyret börjar verkligen förefalla bonom som en dröm.SEXTONDE KAPITLET. Sannljugaren.

Åtta dagar derefter satt Axner på sitt rum, då hans städerska inträdde, lemnande honom ett bref, som nyss kommit med södra posten. Doktorn bröt upp brefvet och läste det. Han läste det för andra gången och, såsom det syntes, med ännu större intresse än den första.

»Har herr doktorn något att befalla?» frågade städerskan.

»Nej, men det var sannt ... var det inte fredagsnatten i förra veckan som muraren var uppe här i rummet?»

»Hvilken murare?» frågade madamen förvånad.

»Hå kors, den der karlen, som sprang ut genom fönstret, medan vi skyndade upp, för att gripa honom!»

»Karlen ?»

»Tjufven då . . . minns inte madam?»

»Den der natten, då herr doktorn drömde, att» ...

»Jaså, jag drömde ... nå, lika godt ... det var ju fredagsnatten?»»Ja, det var det . . . det var en faslig natt.»

»Hade vi icke då den sextonde Augusti?»

»Jo, jag tror väl . . . vi ba den tjugufjerde i dag.»

»Godt.»

»Har berr doktorn något ärende, så ska jag just nu gå ut?»

»Nej, ingenting för närvarande . . . adjö, kära madam.»

Städerskan gick. Doktorn stoppade brefvet i sin ficka, b varefter ban fattade hatt ocb käpp samt lem-nade rummet.

Han tog vägen utom staden och befann sig snart invid en påbörjad stenbyggnad, ämnad till kronomaga-sin. Flere arbetare voro sysselsatte dermed. Sedan doktorn en stund granskat arbetsfolket, vände han sig till den person, som bade tillsyn öfver arbetet.

»Jag ser inte till Stork,» sade han; »hur är det, han har kanske redan flyttal?»

»Nej, herr doktor,» svarade uppsyningstnannen; »han var nyss här . . . jag vet inte hvart han gått, men säkert kommer han snart tillbaka.»

»Hur förhåller han sig annars?»

»Bra ... det är en dugtig arbetare . . . han har nu nära åtta dagar varit i arbetet och jag har inte det minsta alt anmärka på honom . . . han hvarken super eller ställer till oväsende och han arbetar som fyra . . . också har han större dagspenning än de andra.»

»Tänker han bli qvar länge?»

»I början tycktes det på honom, som han hade lust. att vara här tilldess byggnaden blef färdig . . . men i går ändrade han sig och troligtvis marcherar hansin väg i nästa vecka ... det är riktigt en förlust, för det är ondt efter sådana arbetare som han.»

Det tycktes verkligen som hade hämndkänslan till den grad intagit denne mans hela själ, att den alldeles utträngt hans fordna smak för bränvinet och lät-jan, eller också var det blott hans afsigt, alt genom flitigt arbete anskaffa medel till sitt lifsuppehälle under den tid han ströfvade efter sin nomadiske dödsfiende.

»Nästa vecka?» frågade Axner, »hvarför just då?»

»Det vet jag inte . . . men det var sannt, då jag talade med honom i går, frågade han, hur länge herr doktorn skulle bli qvar här på orten.»

»Nå?»

»Och då jag svarade honom, alt doktorns förordnande tager slut i nästa vecka, så sade han, att han inte heller ville vara här längre . . . känner herr doktorn honom ?»

»Något . . . herrn vet inte, hvart han gick?»

»Nej, men jag tyckte han gick ner åt stranden till . . . kunde herr doktorn förmå honom stanna qvar en månad till, så gjorde doktorn mig verkligen en stor tjenst . . . men se der ser jag honom mellan träden.»

Äfven Axner blef varse muraren och gick honom till mötes. När Stork fick ögat på läkaren, stannade han, lutade sig med ryggen mot en ekstam och betraktade den ankommande med armarne korslagda öfver bröstet. Uttrycket i hans ansigte tillkännagaf förvåning öfver den unge mannens djerfhet att våga nalkas honom.

På omkring fyra alnars afstånd från det träd, hvarin-vid muraren stod, stannade Axner och framtog det bref, han hemma stoppat hos sig. Distansen mellan denna plats och nybyggnaden var icke större, än attman ganska väl

kunde se hvarann från beggedera stållena, men böra kunde man dock icke.

»Det var förliden fredagsnatt ni lurade er in i mitt rum,» började läkaren med det imponerande allvar, som är vanligt hos öfverlägsna naturer; »det var då ni lyckades bedraga mig med uppgiften om er hustrus död, ty jag ansåg er lögn för sanning.»

Muraren drog sin mun till det vanliga vidriga hånleendet.

»Men,» fortfor Axner, »hvad ni då sade mig var likväl ingen lögn; ty under det ni smög er in efter mig i min kammare med den nedrigaste illbragd i tankarne, låg er hustru i dödsarbetet, och i samma ögonblick, ni stod framför min säng med mordjernet i er hand, uppgaf hon sin anda.»

Hånlöjet försvann från murarens ansigte och hans armar föllo från bröstet utefter båda sidorna af hans kropp.

»Jag ljög då inte heller,» yttrade Axner, »när jag sade, att jag såg hennes vålnad, såg svepningen omkring den arma, som ändlligen funnit slutet på sina lidanden, sitt elände.»

Muraren blef dödsblek och han lutade sitt bufvud mot stammen.

»Detta bref, som jag nyss fick med posten från Stockholm,» fortfor läkaren, »och hvilket en af mina vänner, som äfven ni är bekant med, skickat mig, medför denna underrättelse . . . hör på, ty jag vill läsa upp för er hvad herr Hök skrifvit.»

Axner uppvecklade brefvet och läste högt följande rader derutur:

»Nästlidne fredagsnatt afled muraren Storks hustru under de svåraste plågor; men hon dog som en sannchristeo, i förtröstan på Guds nåd, och hennes sista bön var för hennes man, det vilddjuret, som likväl förbittrat hela hennes lif och slutligen afvikit från hennes dödssäng, utan att någon vet hvart han tagit vägen. Jag skall nu bestyra om hennes begrafning. Af de medel, du skickat henne, återstår visserligen något, men räcker dock icke till. Ehuru smått det är för mig sjelf, vill jag dock lägga till så mycket, att hennes stoft kan få en hederlig begrafning. Har du baltre råd än jag, så skicka mig några riksdaler med omgående post, ty jag har nödgats upplåua penningar till kista, svepning, m. m. Låtom oss tacka den store Guden, som beredt den lidande själen elt rum i de saligas boningar i himmelenl»

Axner tystnade och betraktade mannen. Denne hade fattat tag i stammen, för all hålla sig uppe.

»Det var då hennes ande,» sade läkaren, »som denna förfärliga natt stod emellan er och det brott, ni tänkte föröfva . . . hon kunde inte lemna jorden, innan hon ännu en gång sökt hejda er hämndlust och vrida mordvapnet ur er hand . . . Eländige! du har mördat henne och du skall ännu förbittra henne i den himmel, som nu är hennes boning ... Du tror inte på en Gud, men du skall tro på ett helvete!»

Jetten sjönk ner till ekens fot, mot hvilken han bultade sitt hufvud och mot hvars skrofliga bark han sönderskafde sitt ansigte, så att det blödde.

Försynen hade slagit honom med hans egna vapen. Den sorg och den ånger, han hycklat, samt alla de ord, hans läppar ljugit, för alt der igenom snärja föremålet för en hämnd, som i åratal utgjort hans fixa idé, återföllo nu med en förkrossande verklighet på hans förhärdade bjerta, och han led nu i djupet af sin

själ alla de qval, som han, den hemska natten i läkarens kammare, endast föregifvit sig lida. Han betvif-lade numera icke, att det var hustruns vålnad, han vid samma tillfälle tyckte sig hafva sett, och att det var himmelens vrede, som då uttalades i åskan, i stormen. Dertill kom den vanliga känslan af ruelse öf-ver den orättvisa och de sorger man tillskyndat en varelse, som döden sedermera ryckt bort och hvilken man saknar först sedan man för alltid förlorat densamma. Minnet af den förlorades ömhet och kärlek, som man i lifvet sårat eller föraktat, träder då fram i dagen med mångdubblad styrka, genomgripande det lättsinnigaste hjerta, det hårdaste samvete. Till råga på qva-len insåg nu den förkrossade mannen, att de personer, som bevisat honom och synnerligast hans arma hustru så många välgerningar, varit just desamma, hvilka han så länge med sitt hal och sin hämnd förföljt samt fattat för plan att ända in i döden förfölja. Derföre, när den unge mannen talade till honom de förskräckliga

orden, såg ban uti honom icke mer det utsedda offret för en evinnerlig och blodig hämnd; — han såg endast förkunnaren af Guds dom och verkställaren af himmelens straff öfver syndarens hufvud.

Axner närmade sig den nedslagne mannen, för hvars förlviflan hvarken ord eller tårar funnos. Den råa kraften var bruten, var sprängd, och de breda, djupa remnorna började fyllas af himmelens ljus. Var detta ljus ett återsken af hennes glädje, den bevingade makans i höjden?Dagen derefter och derpå följande dagar, hade de nyfikne invånarne i Wadstena mycket att tala och gissa, angående det besynnerliga förhållande, som syntes råda mellan »den vackre doktorn» och »den vederstygglige muraren», hvilken sednare blifvit inqvarte-rad i samma hus som doktorn och uträttade hvarjebanda ärenden för dennes räkning. De begrepo ej, att en så hygglig ung herre kunde hafva en så oformlig betjent, hvilken dertill på köpet icke hade mer än halftannat öra. Dock måste de medgifva, att en hund icke kunde vara mera påpasslig och trogen, än den der »fulingen» var, hvilken, om han också hade tänder alt visa för alla andra, likväl syntes hafva ögon endast för att läsa i husbondens ansigte och hjerta. Uppsyningsman-nen för magasinsbyggnaden förklarade sig hafva en gås oplåckad med herr doktorn; ty ehuru han bedt denne öfvertala Stork alt stanna qvar, så hade doktorn icke desto mindre tagit karlen med sig och riktigt ryckt honom mot dess egen vilja från arbetet, hvarom han, upp-syningsmannen, vore så mycket mera öfvertygad, som han sett den stackars muraren följa doktorn från stället med lutande hufvud och tårar i ögonen.

Måhända delar läsaren de goda Wadstenaboernes förundran och det af ännu större skäl; men tålamod bara!SJUTTONDE KAPITLET.

”filla falla.”

En eftermiddag af derpå följande vecka var det mycket stök i doktor Axners bostad. Det var nemli-gen nu slut med hans förordnande såsom provincial-låkare, och följande dagen skulle han afresa från Wad-stena, för atl emottaga ett dylikt förordnande i någon af rikets nordligare provinser.

Det förhåller sig med extraordinarie läkare ungefär som med extraordinarie prester: de bafva ingen varaktig stad. De förre kunna kommenderas af Sundhetskollegium, liksom de sednare af deras respektive Konsistorier, så vida de vilja vinna någon raskare befordran på tjenstemannabanan. Eftersträvar läkaren ingen ordinarie tjenst, så är han naturligtvis fri och beroende endast af sin praktik. Det förstås likväl, alt om en läkare har utmärkt skicklighet eller utmärkta relationer, så bcböfver han visst icke försvära sig åt Sundhetskollegium, för att få en ordinarie tjenst. Det förhållande, vi påpekat, gäller endast de vanliga förmågorna eller, rättare sagdt, sådana, som icke anse sig tillräckligt Oärdfulla eller nog lämpliga för charlata-neriet, hvilket den behöfvande menskligheten mest tycker om hos den praktiserande läkaren. Presten der-emot är Konsistorii lifegen ända till det ögonblick, han flr någon ordinarie befattning. Det förstås, att äfven han kan slå sig på den gyllne friheten; men han riskerar då, att, i fall han på egen hand vill praktisera, komma i krakel med sina ordinarie ärevördige eller högvördige em betsbröder, som for sina dopfuntar, kul-lerstolar och likbårar kämpa till och med manhafti-gare, än medeltidens riddare för borgfrökens ansigte eller Christi graf; ja, han riskerar, hvilket är det all-ravårsta, att icke få räkna hvad man kallar »år», utan kan bli »årlös», om han blefve aldrig så gammal.

Axner hade gerna kunnat slå sig ned i hufvudsta-den, der han otvifvelaktigt skulle hafva väckt uppseende, så väl för sin grundlighet i vetenskapen, notabene hos dem, hvilka förstå att värdera densamma, som ock för sin personlighet, hvilken, till och med utan gigg och betjent med kokard på hatten, tog sig serdeles väl ut; men han ansåg det vara roligare, att först se sig om på landsbygden och göra sig mera förtrolig med folket och praktiken der. innan han begaf sig till hufvudstaden. Hufvudstaden står nog qvar, tills jag kommer dit, tänkte han, och på sjukdomsfall lärer väl aldrig der uppkomma sådan brist, att icke något kan blifva öfrigt för min räkning. Han hade på landet också mera ledighet för underhållandet och förökandet af sina studier; ty han tillhörde icke det slags läkare, hvilka, sedan de väl fått den veckade sidenhatten, med densamma tillbomma sina bnfvuden för allt vidare teoretiskt hufvudbry.

Axner satt framför sitt skrifbord och ordnade diverse böcker och papper, för att sedan på möjligaste bästasatt få dem nerpackade. F. d. muraren Anders Stork satt på golfvet med en kappsäck framför sig, den han snörde igen med en fingerstyrka, så att det knäppte och riste i lädret. För den, som är van vid att mura ihop stenhus, är det

naturligtvis en leksak att snöra ihop kappsäckar. Murslefvens man var nu doktorns betjent. Hans utseende hade, sedan vi sist sågo honom, undergått en betydlig förändring. Hans hufvud syntes lutande under en stor sorg; men understundom spred sig öfver hans anletsdrag etl sken, likt dens, som ännu icke öfvergifvit hoppet på ljusare stunder af lifvet. Hans blickar följde doktorns alla rörelser, liksom ville han i dem läsa dennes önskningur, för att, utan påminnelse, kunna gå dem till mötes.

»Klockan är redan fyra,» sade han, »och doktorn skulle ju resa till landet strax på eftermiddagen . . . kärran körde nyss fram till porten.»

»Det hörde jag också, kära Stork,» svarade Axner; »men jag ville först ha de här sakerna i ordning, innan jag beger mig af ... vi måste, som du vet, vara på väg med morgonsolen.»

»Bara doktorn säger, hur han vill ha det, så skall jag nog dra försorg om allt det der, så att ingenting är i olag, när doktorn kommer hem . . . inte en pennfjäder skall saknas en gång ... det hår handtverket är alls inte någon trollkonst, fast jag inte lärt på det.»

»Nå, som du vill då ... du kan lägga in böckerna och papperen i den mindre kappsäcken . . . jag ser det är tid på, att jag sätter mig uti och far.»

Axner uppsteg och började kläda sig. Han kastade derunder flera blickar på Stork, liksom hade han något att spörja denne om, ehuru han icke syntes rätt ense med sig sjelf, huru han skulle ställa sitt spörjs-mil, ly han fruktade att derigenom räcka några obehagliga minnen i Storks alltmera lugnande själ.

»Doktorn vill mig nlgot, det ser Jag nog,» började Stork, »och det q väl jer mig, att jag inte skall Teta hvad det kan vara . . . fast man har svårt för att läsa i bok, sa kan man väl ända läsa i goda ansigten.»

»Jag ville fråga dig om något, som visst inte är sl angeläget.» svarade Axner; »men jag är rädd för alt uppröra dig ... du är på sätt och vis min patient och jag måste derföre behandla dig såsom sådan . . . hitintills bar du inte mått illa af mina ordinationer.»

»Uppröra mig?» genmälde Stork; »det finns numera inga småsaker som kunna uppröra mig . . . helt annat vore om.» tillade han, skådande omkring sig med rysning, »om . . . men den som tömt ett haf, hvad frågar den efter en skopa vatten! . . . vill doktorn, att jag går upp på Wadstena slottstak och vräker mig ut-före, så säg ett ord bara, och det skall ske, om också Gud fader sjelf höll mig i rockskjörteL»

»Jag är tacksam för din tillgifvenhet, men på ett sådant prof tänker jag inte sätta den ... jag ville helt enkelt af dig begära några upplysningar om den lilla flickan, hvilken jag som barn såg hemma hos dig i Stadsgården.»

»Lilla Lalla, menar doktorn?»

»Ja, just henne menar jag . . . din hustru var jemt så förbehållsam, när jag sporde henne något närmare om den lilla flickan, och det håller jag henne räkning för, ty det bevisar, att din hustru i detta, liksom i allt annat, var en q vinna med karakter och hederskänsla.»

»Hvad jag vet skall jag omtala; men det blir, min själ, inte för mycket det.»»Har kom lilla Laila' i din hustrus vård?»

»Jag och min salig hustru hadc varit gifta etl år,» började Stork med rörd stämma, »då hon fick lilla Stina, som bon gaf di och bade så roligt åt, ty ungen var söt och stilla som ett lam, var lik modem . . . men Gud tog barnet, iunan del blifvit fjorton dagar gammalt ... för faderns skull slog himmelen modern med sorg . . . men hade det fålt lefva, kanske jag då inte blifvit en sådan satan, som jag sedan blef.»

Karlen tystnade och lutade sitt hufvud mot bröstet.

»Och lilla Lalla?» afbröt Axner den pinsamma tystnaden.

»En dag kom en fru på Söder, som hette Ek, till oss,» återtog Stork sin berättelse, »och frågade salig hustru min, om hon ville taga till bröstet en annans barn . . . Christina gick in på det, och några timmar derefter återkom fru

Ek med det freramande barnet ... det var lilla Lalla . . . alla menniskor sade, alt det var en liten engel och alla berömde salig Christina för det hon skötte barnet så väl . . . vi fick tjuge riksdaler i månaden oGh dessutom alltid skänker till jul och midsommar ... om vi också inte hadc fått det ringaste, så skulle ändå salig gumman min aldrig velat släppa ifrån sig del lilla kräket . . . hon ömmade för flickungen, liksom den varit hennes egen.»

»Och ni fick aldrig veta, hvilka föräldrarne voro?»

»Kanske salig hustru min visste det, men jag känner det inte ... en vinterafton, del var jemt ett år efter det vi tagit emot barnet, stannade en vagn utanför det hus vi bodde i ... del var på Tjärhofsgatan vi bodde då ... en grann dam steg in till oss» . . .

»Nå?» frågade Axner otåligt.

22»Jag fick inte vara inne . . . jag måste gå min väg, jag,» svarade Stork.

»Än sedan då?»

»När jag kom hem tillbaka, var damen borta; men salig bustru min sprang emot mig ocb berättade, glad som ett vinterny, alt hon fick behålla barnet hos sig, för det bon vårdat det så väl ocb varit så mån om’et.»

»Och du frågade inte, hvem det der fruntimret var?»

»Jo, nog tror jag, att jag det gjorde . . . men det var inte godt att ta ur salig hustru min något . . . det var det som förargade mig många gånger och uppretade mig . . . men jag hade orätt . . . hvad hade jag att göra med det som icke angick mig, isynnerhet när det mera var oss till gagn ån skada? . . . osäkert var det också, om Christina visste det granna fruntimrets rätta namn ... en mor, som går i sidenpels och mård-bräm och har sitt barn hos en fattig murarbustru, hushållar nog på sitt namn.»

»Men frågade du inte kusken, som väntade utanför med vagnen, hvem det var som han körde?»

»Det tror jag också jag gjorde . . . men det var en af hyrkusken Winters gamla bagarbodar, och inte kunde kusken känna till namnet på alla de personer som rullade der i.»

»Nå, såg ni aldrig mera till det der fruntimret?»

»Flera gånger sedan lärer hon varit hemma hos salig gumman min, men alltid på så'na lider, då jag var ute i arbete.»

»Men sade inte din hustru för dig, att det der fruntimret var barnets mor?»

»Jo, det tror jag hon gjorde . . . jag tror det var barnets mor.»

»Kan du erinra dig hennes utseende?»»Någotsånär kanhända.»

»Var hon liten till vexten?»

»Nej, hon var lång och smal som en humlestör.»

»Hade hon ljust hår?»

»Nej, hon var mörklagd.»

»Aha, min grefvinna!» mumlade Axner för sigsjelf.

»Hon bade ögon som stenkolsperlor,» fortfor Stork, »och det var underligt det, när barnet hade ljust hår och blå ögon . . . men säkert bråddes barnet på far sin.»

»Vet du då säkert, att fadern hade ljust hår och blå ögon ?»

»Salig hustru min talte om, att när det der fruntimret en gång var hos henne, hade hon i sällskap med sig en lång herre med samma slags hår och likadana ögon som lilla Lalla . . . Christina trodde derföre, att det var fadern.»

»Det var grefven,» sade Axner för sig sjelf, i det han mätte golfvet med stora steg.

Grefvens och grefvinnan Friisenhjelms utseende träffade alldeles in på Storks beskrifning.

»Och något annat namn än Lalla eller Laura hade inte flickan?» frågade Axner, efter en stunds tystnad.

»Nej, inte visste vi af något annat.»

»När din hustru, dagen efter det der uppträdet oss emellan, bar bort barnet, vet du, hvart hon förde det då?»

»Nej, det vet jag inte och inte heller kom jag att fråga henne om’et.»

»Och sedan hörde ni aldrig något vidare om er fosterdotter eller hennes anhöriga?»

»Några dagar efter barnets bortbärande, kom ett bref till salig bustru min med pengar uti . . . det varcn splitter ny sedel på huodra riksdaler riksgäld . . . dessa pengar» . . .

Stork tystnade tvärt och syntes plågad af något obehagligt minne.

»Dessa pengar?» frågade Axner, fixerande honom.

»Tog jag ifrån henne!» pressade sig fram mellan Storks läppar, i det han med ett djupt andetag sökte lätta på samvetets tryckande börda.

»Gick din hustru inte sedan för att besöka den lilla flickan?» sporde Axner efter en stund.

»Jo, men hon träffade henne aldrig mera . . . många gånger gret bon sina modiga tårar för det, för hon kunde aldrig glömma den snälla ungen, som hon hållit så mycket af.»

»Tack, kära Stork, för hvad du sagt mig!» sade Axner; »laga nu att allt blir nedlagdt tills jag kommer bem; men lemna så mycket rum ledigt i stora kappsäcken, att de kläder, jag nu har på mig, kunna läggas deruti, ty jag kan naturligtvis icke resa i mina bästa.»

»Skall ske, goda herr doktor!» svarade Stork, i det han steg upp och hjelpte sin husbonde på med kamelottskappan, hvarefter han följde honom ned utför trapporna.

»Herr doktor,» yttrade muraren till läkaren, just som denne skulle träda ut ur porten; »ett enda ord blott.»

»Hvad vill du?» frågade Axner och stannade.

»Jag ville» . . . stammade Stork, med blickame mot marken.

»Du ville?»

»Fråga om doktorn dröjer länge borta ... om doktorn kommer hem innan . .. innan det blir. . . mörkt?»

Läkaren såg förundrad på muraren.»På Axelstad dröjer jag inte längre,» svarade han slutligen, »än som behöfves för att taga afsked . . . under hemvägen har jag visserligen några sjukbesök att göra, men före klockan tie tror jag mig vara hemma . . . det är dessutom nödvändigt, att vi lägga oss tidigt, om vi skola hinna tidigt upp.»

Murarens ögon glänste till af glädje.

»Men hvarföre frågar du det?» sporde Axner.

Storks ansigle återtog sitt dystra uttryck, och hemskt darrande var den stämma, hvarmed han yttrade följande:

»Samma syn, jag hade natten efter den dag, då jag fick veta Christinas död, hade jag i natt som var för andra gången.»

»Ja, jag vill minnas, att du talade om en dröm ... du drömde ju om din hustru?»

»Det var ingen dröm, herre! . . . jag hade lagt mig, men ännu ej insomnat ... då såg jag dörren öppnas och min salig hustru inträda i kammaren . . . hennes ansigte var godt och mildt, som det alltid i lifvet var . . . jag hopknäppte mina händer och ville falla till hennes fötter, men då kom jag i detsamma att blicka åt dörren . . . hvad jag der såg, spikade fast mina fötter vid golfvet, ty jag såg, herre, en ryslig gestalt, hvars ansigte liknade

mitt, fast det var svart som natten ... ur munnen hängde, i stället för tunga, en glödande brand, och ögonen . . . ögonen! . . . hu! det var rysligt! . . . store, evige Gud! hvad skall det blifva af mig!»

»Och en dröm kan så förskräcka dig?»

»Jag har sagt, att det inte så var . . . dagen efter, då jag första gången hade denna syn, bad jag er att få hysa in mig i det här huset, ty ju närmare jag var er, herr doktor, desto tryggare kände jag mig . . .si var barmhertig, som ii alltid Tarif, och tillät mig det . . . också toto mioa nitter temligee lugna . . . men sista natten, ander det jag dernere i kammaren Täntade på doktorn, som rar bortrest al landet, da sag jag salig bastru min för andra gangen oeb ifren bonom . . . afgrundsanden som liknade mig! . . . det rar för det ni Tar borta, herre, för ni år min gode ånde. ni ... om ni varit hemma, hade jag kanske sett henne . . . men inte bonom, inte honom! Jesus Tåre mig nådig!»

»Jag skall tyda ut den drömmen för dig,» sade Avner: »din hustrus bild, som du sag, är din nuvarande ocb blifvande lefnad, hvilken stråfvar att likna hennes i gudsfruktan ocb djgd . . . den svarte anden, som stod vid dörren ocb i bakgrunden, år ditt tillryggalagda lif. . . ju innerligare du fäster dig vid ocb tinker på den förra bilden, desto mera utvidgar sig afetåndet mellan dig ocb den sednare, ocb snart skall denna alldeles försvinna ur din åsyn . . . var derföre lugn ocb jag lofvar dig att vara hemma den tid jag bestämt.»

»Nej, nej!» suckade muraren, »man drömmer inte på det viset, herre! . . . når man är så gammal som jag, vet man alt skilja en dröm från verkligheten ... milt elände blir stort på jorden ocb ryslig blir en gång min bädanförd.»

»Läs den bok jag gifvit dig,» yttrade läkaren; »Guds ord bar gjutit tröst i olyckligare själar ån din samt

gifvit lugn och bugsvalelse åt större synbare än du____

tacka Gud, som, medan tider ännu var, väckte ditt hjerta ur dess långa, blodiga dröm ... det var den enda dröm, du hade alt frukta ... nu har den försvunnit ocb du beböfver inte rädas mer .. . Gud vare bos dig!»Derefter nickade han vänligt åt muraren, steg npp i sitt åkdon och for. Den unge läkarens sinne var gladare än det på lång tid varit. Han hade icke allenast blifvit befriad från en dödsfiende, som i så många år vandrat i hans fotspår, titan äfven lyckats få en makt Öfver denne, så stor som någon menniskas kunde vara. Hvilken seger för hans menniskoalskande bjerta!

Långt efter sedan kärran lemnat gatan, stod f. d. muraren qvar och såg åt det håll, der den försvunnit, med en blick, hvaruti, såsom i förra kapitlet antyddes, en hunds trohet glödde. Menniskan bebofver icke blygas för att jemföras med ett djur, som är trohetens sinnebild. Hon skulle kunna hafva mycket att lära af dessa osjäliga varelser, som på två eller fyra ben röra sig omkring henne, för att bevittna hennes herravälde i skapelsen, och först då bör hon blygas, när bon, sin själs öfverlägsenhet till trots, finner sig dem underlägsen i något.

Under det att Stork hoplade och inpackade sin husbondes kläder, kysste han det ena plagget efter det andra, och hvarje sak, som varit vidrörd af dennes händer, förde med sig en tår in i kappsäcken. Genom de tjenster, han gjorde den unge läkaren, trodde han sig småningom kunna blidka den bortgångna makans skugga, och den kärlek, han så grymt undanhållit henne medan hon lefde, framträdde nu i form af den blindaste tillgifvenhet för honom, som icke allenast varit hennes välgörare på jorden, utan äfven nu var hans enda råd och stöd mot det gnagande samvetet, den svarte anden, som han trodde sig se i nattens och enslighetens timmar.

Denne mans vildhet hade således brutit alla sina uddar mot hustruns likkista och hennes själ, i det ögon-blick den lemnade jorden, med ett slag af sin vinge öppnat klippan i bans bröst. Ur öppningen uppsprang en åder af ångerns länge dämda lårekälla, som kastade sina klara perlor Öfver klippan, och när himmelens sol sken deruppå, framskjöt snart nr den hårda grunden mången grönskande vexl, mången doftande blomma. — Ack, huru innerligt hugsvalande och ljuf den tron, att ingen själ är så djefvulskt fjettrad, att icke en engel kan lossa dess bojor!

Vår doktor var på väg till herresätet Axelstad. Efter sitt första besök derstådes, hade han, så ofta hans lid det medgifvit, gästat hos den grefliga familjen, hvilken bemötte honom med den mest odelade tillgifvenheL Dock var det som det kunde med den greflige mågen. Den koketta blondinen, bans fästmö, upptäckte, att »den vackre

doktorn» var en alltför intressant menniska. Det på en gång romantiska och allvarliga, som låg ut-bredt öfver hela hans väsende, i förening med den kärlek och trohet, hvarmed han ännu vårdade sitt barndomsminne, så poetiskt och originellt för öfrigt, förtjuste henne alldeles, och både hon och hennes föräldrar emolsågo med stor ledsnad den dag, då han skulle göra sin afskedsvisit. Grefve Silfverhjelm var orolig i allt, utom i det hänseendet.

Denna dag var nu inne. Med beklämdt hjerta nalkades 4xner Axelstads egor. Att grefven och gref-vinnan vore de personer, hvarom Stork talat, derom trodde han sig fullt förvissad; men hvem lilla Lallakunde vara och hvarföre hon, i fall hon vore deras barn, måste i sex års tid hållas gömd i Stadsgården, begrep han ännu ej. Att Aurora hade Lallas hår, ögon och ålder, det var han också säker på; men huru hon, som var född under grefvens och grefvinnans äktenskap och naturligtvis, såsom det en älskad dotter anstode, oafbrutet lefvat hemma bos sina föräldrar, huru hon på samma gång kunde finnas hos muraren Stork, det satte honom myror i hufvudet. Vore det åter ett annat barn, i hvad förhållande stode då detta till det grefliga herrskapet? I fall lilla Lalla vore grefvens barn, som ärft hans ljusa hår och blå ögon och, såsom tillkommet på sidan af familjen, måste uppfostras hos andra menniskor, hvarföre hade, detta oaktadt, grefvens egen maka så intresserat sig för den lilla flickan, att hon till och med ofta besökt henne i Stadsgården? — Personer, som sedan äldre tider kände den Friisenhjelmska familjen, prisade det goda och innerliga förhållande, som städse varit rådande mellan de båda makarne, och kunde väl ett sådant förhållande vara möjligt, derest lilla Lalla vore grefvens barn och icke grefvinnans? — Grefven och grefvinnan hade dessutom sjelfva ganska ogeneradt talat om en Laura, som vistats hos madam Stork, hvars namn till och med grefvinnan vid första förklaringen nämnt? Huru Axner än funderade, kom han ändå alltid till delresultatet, att Aurora och Lalla vore en och samma person. Fröken Aurora hade bestämdt varit i Stadsgården, innan hon kom in i det grefliga huset, och hvarföre hon uppehållit sig på förutnämda ställe, se deruti låge just den familjehemlighet, som grefvens antydt. Ju vänligare och hjertligare Aurora blef emot honom, desto starkare blef denna hans förmodan, hans visshet. Denbeundransvärda likheten blef alltid början och slutet på Axners gissningar och deduktioner.

Lflkarens åkdon stannade nu på gården framför herr-gårdsbyggningen och emottogs af en betjent, som för detta andamål skyndat fram.

»Är herrskapet hemma?» frågade Axner, i det han med näsduken slog dammet af sina kläder.

»Ja, nådig herrskapet är i trädgården,» svarade betjenten; »vi ha fått storfremmande, vet doktorn.»

»Jaså, hvilket då?»

»Generalen, grefvens bror, som kom i går afse,» svarade betjenten, hvarefter han kuskade bort med kärran.

Axner begaf sig till trädgården, nyfiken att låra känna grefvens bror, den han visste vara väntad till Axelstad. Han styrde sina steg mellan rika blomsterrabatter och lummiga häckar till den stora bersån vid slutet af trädgården, deruti det grefliga herrskapet brukade intaga sitt té, när väderleken var gynnande.

Doktorn möttes, vid ingången till bersån, af värden, som vänskapsfullt och hjertligt tog emot sin gäst och förde honom in i den lefvande, skuggrika salen.

»Min bror generalen från Finland . . . doktor Axner, vår provincialläkare och granne,» presenterade värden, i det han anvisade den sist ankomne alt taga plats.

I bersån voro endast de båda bröderna och värdinnan samt grefve Silfverhjelm; men fröken Aurora var ej tillfinnandes.

Generalen, bvars likhet med brodern så väl till vex-ten som utseendet genast föll Axner i ögonen, steg upp och tryckte med gammal Finsk frynllighel doktorns hand; men i den blick, hvarmed han betraktade den ungemannen, låg, vid närmare påseende, vida mer ån vanlig fryntlighet.

»Vi ha just nyss talat om herr doktorn,» började värden samtalet, »ja, vi ha till och med hela dagen sysselsatt oss med er, och aldrig var ni oss mera välkommen, än ni nu är.»

»Det var oändligen smickrande för mig,» svarade Axner; »herrskapets frikostighet och ynnest mot mig skola alltid förvaras af mitt tacksamma minne . . . jag säger: minne, emedan denna dag säkert är den sista, jag har den äran att besöka det sköna Axelstad, der jag hugnats med så många prof på öfverseende och godhet, ty i morgon bittida måste jag resa från denna trakt, och Gud vete, när jag någonsin får återse densamma !»

»Herr doktorn reser!» ropade värden med hjertlig ledsnad.

»Redan i morgon!» tillade grefvinnan, delande sin mans känsla.

»Det var mycket ledsamt det,» bifogade grefve Silf-verhjelm med en blick, som alls icke såg ledsen ut.

»Jag bar fått förordnande att föreslå den ordinarie provincialläkarens tjenst i Upland,» tillkännagaf Axner; »det är alltför vanligt här i lifvet, att vi måste skiljas från ställen just då de blifva som angenämast för oss . . . dock, jag har länge beredt mig derpå och måste finna mig i mitt öde.»

»Doktor Åkerberg, vår ordinarie läkare, är då så återställd, att han ånyo kan emottaga sin tjenst?»

»Ja, herr grefve.»

»Det är en ochristlig tanke,» yttrade grefven, »men om han dröjt med sitt tillfrisknande en månad till, så skulle vi derför hafva stannat i stor förbindelse hos honom.»»Han är så tråkig och kårf,» anmärkte grefvinoan, »alldeles en annan Carlander.»

»Jag har kommit nnderfnnd med.» sade Axner, »att de tråkiga och kärfva läbarne alltid äro de bästa och pålitligaste.»

»Vi få väl behålla doktorn qvar till afton?» frågade grefvinnan, hvilken ogerna ville inlåta sig i tvist med den besynnerlige läkaren, som visserligen ville vara tråkig och kärf, men hade så svårt för att blifva det.

»Äfven detta nöje nekas mig,» svarade doktorn; »ty jag har ännu några patienter i grannskapet, dem jag måste besöka, innan jag reser.»

Grefven och grefvinnan förklarade ånyo sin ledsnad. Under detta korta samtal, bade den Finske generalens ögon ständigt hvilat på Axner, och denne hade icke heller uraktlåtit att betrakta den ståtlige, dekorerade krigaren, hvars ålder tycktes vara något öfver femtiotalet. Några ärr, förmodligen efter sabelhugg, vanprydde icke de ädla anletsdragen. Ju mera vår läkare betraktade denne, desto djupare började han förirra sig i sina tankars labyrinter.

»Fröken Aurora år inte hemma?» frågade han grefvinnan, något tankspridd.

»Aurora bar gått ned till sjön med de andra flickorna,» svarade hon.

Axner ämnade just fråga sin bögvälborna värdinna, hvilka de andra unga damerna vore, emedan han på Axelstad förut icke sett någon annan ung dam, än fröken Aurora, då han kände sin skuldra vidröras af en kraftfull hand. Denna hand tillhörde generalen. Axner reste sig upp från stolen och såg frågande på den gamle krigaren.»Följ mig ur bersån, herr doktor,» sade denne; »jag har några ord i förtroende att säga er . . . hoppas, att min bror och fru svägerskan ursäkta mig, för det jag på några minuter beröfvar dem umgänget med deras ärade gäst.»

»Genera dig inte,» svarade värden; »men dröj blott icke för länge, ty kom ihåg, att vår doktor ej har tid att vara hos oss många miuulcr.»

Axner såg förvånad än på den ene och än på den andre. Det föreföll honom som vexlnde grefven och grefvinnan med hvarandra ett betydelsefullt leende. Doktorn följde emellertid generalen, som gick in i en af de tätaste alléerna, der han satte sig på ett grönmå-ladt trädgårdssäte och inbjöd Axner att sälta sig bred" vid honom.

»Herr doktor!» började generalen, »jag är soldat och Finne till på köpet, går vanligtvis rakt på saken, utan alla krumbugtcr ... ni är cn hederlig ung man, rätt fram och just en kör hufvudet i väggen . . . det har jag hört om er och det ser ni också ut för . . . sådant folk tycker jag om och derföre slår jag er på axeln * utan alt säga: excusez moi, eller något annat af den ekluten.»

Vår doktor mätte generalen med blickar af högsta förundran.

»Tusan dj —r, herr doktor!» fortfor generalen, »tusan dj — r, ni har sett min dotter i hvitögat, innan jag ens visste, alt jag hade något barn!»

Axner spratt ovilkorligen upp från bänken, men drogs ned igen af generalens jernhand.

»Jag vet allt,» fullföljde generalen; »bror min och svägerskan ha berättat allt ... ni räddade hennes lif ... ni knäppte af örat på den skurken . . . hade jaghmam p rrdrrhiriigt stile, kamin km dier iio brarf gailopp ... det rar fan gjmdt af er, firb—dt fan gørdt!«

Erigarea tryckte Axaers haad, sa att det kmakade i fiagerlederaa.

•Det år da geaeralea, som ... det är da geaeralens dotter, som» . . .

•Som rar på det der fördömda stället,» afbröt generalen; »det tackar jag inte min svägerska for och inte min bror heller . . . men,» tillade han något saktmodigare, »det rar mitt fel, alltid mitt fel, ty . . . bra som det rar, men ännu bäUre hrad som skedde . . . det finnes ända någon öfrer molnen, som styr allt till det bästa.

Generalens ögon fuktades. Arner såg in i dessa ögon, hrilkas ursprungligen hrita emalj gulnat af alder och sirapager; men pupillen glänste ännu sa klar och blå. Axner betraktade den med nästan religiös vördnad; ty han såg deruti aftonrodnaden af den dag, hrars morgon han en gång sett och brarom han sedan drömt beständigi.

•Det rar en egen historia det der,» sade generalen, »och man skulle kunna skrifva en hel roman derom... men, för f-n, ni har ju redan skrifrit en . . . satan så lustig . . . läste den hos min bror redan för flera år se*n . . . kunde dock inte ana, att flickan min rar bjeltinnan deruti . . . jaså, ni heter Adolf, ni, herr doktor . . . det rar för topprasande roligt 1 . . . Adolfs och Lallas märkvärdiga öden, eller bur var det?»

Ax ner satt som på nålar och sökte sticka emellan med ett:

»Men så säg då i Guds namn, herr general, hvem som» . . .»Och ni som misstänkte, att min bror och svägerska hade sina får med på den marknaden,» afbröt ånyo generalen med en skrattsalfva, som liknade skramlet af en lavett, »och att min brorsdotter var den der flickan! . . . men det är rätt och billigt, att jag befriar dem från denna misstanke ... de ha nog beskärmat sig deröfver . . . hvar och en sitt, och dermed blir allt godt och väl igen . . . Jag skall berätta herrn allt det der ... det må fritt gå in genom ena örat och Ut genom det andra, bara det inte blir rotvis åt höger eller åt venster neråt till läpparne, att defilera för allas ögon, som jag just inte bar lust för . . . men ni är en hederlig man, berr doktor, och derföre bar jag förtroende till er . . . för resten ingenting ovanligt ... ingenting annat än verldens gamla visa.»

Axner tryckte den originelle, öppenbjertige mannens hand och andades lättare, sedan ban fått löfte om upplösningen på den gåta, b varmed han så länge bråkat sin hjerna.

»En sommar för aderton år se’n,» började nu generalen, »reste jag öfver till Sverige på min brors bröllop . . . min unga svägerska förde med sig bvarje-handa godt i boet; men det bästa af allt, åtminstone i mitt tycke, var hennes kammarjungfru, med ögon som damascberadt stål och ett hår, som i tjocka lockar föli ut på begge sidorna af den hvitaste panna, liksom ett par öfverste-epåletter i Svenska arméen, ty båret var af guld och låg krusigt liksom de . . . Jag blef galen i Laura, så bette hon . . . hvar och en har sitt tycke och tycket frågar inte efter, om föremålet haft en gref-ve eller en kusk till fader . . . hon blef galen i mig tillbaka, ty jag hade inte mer än treltisex år i re fise ln på min rygg och var en välbeställd major vidFinska gardet . . . mitt ansigte var inte heller så oäfvet, innan Persernes sablar och åren, som äro skarpare 8n de, linierat anletsdragen ... jag var, med ett ord, fager som Josef ander ögonen.»

»Och denna flicka, herr general?»

»Denna flicka, hvit i själen som nyfallen snö, råkade Inte ut för någon Josef, herre . . . men jag älskade henne af själ och hjerta och det fanns, på min ära, Ögonblick, då jag allvarsamt tänkte på att fasta hennes guldlockar såsom panascher i min grefliga hjelm . . . hon skulle inte ha vanprydt den, lita på det, herre, och för öfrigt vill jag hellre se en enfaldig duf-va än en blodtörstig öru i ett adeligt vapen . . . jag ger f-n allt bördshögmod, ty det

renderar aldrig annat än löje eller medömkan.»

»Och sedan, herr grefve?»

»Jag fick ordres att hals öfvcr hufvud resa till Finland . . . Perserne ville ha stryk och Kaukasierne ville ge stryk . . . Ryssarne beredde sina hudar både för det ena och det andra . . . jag måste resa . . . det blef gråt och tandagnisslan, herre! . . . jag kände att jag lemnadc hjertat q var, det olyckligasle som kan hända en krigare, då han måste ut i fäll ... f-n till dag! den glömmer jag. aldrig.»

»Och flickan?»

»Öfverlemnade jag i min brors och svägerskas vård . . .jag yppade allt för dem ... jag bad dem se till henne som till det käraste jag egde här på jorden.»

»Och generalen reste?»

»Jag reste ... det bar af mot Perserne ... jag slogs som en etterdj—1, och för hvarje Perser, jag nedhögg, ropade jag: der har du för det du ryckte mig från guldlockarnc ... är inte utan all poesi heller,i #om Jierrn ,hör ,♦ . j*g blef .fången tx>h har .»dkdes passaret alla graderna i kriget.. . På sex .års. tid hörde jag icke ett enda i ord tm < de mina . . . .sUHiigen blef jag utlöst och kom tillbaka till Finland . . . bums öfver till Sverige, förstår ni, herr doktorU

»Och der?»

»Der trycker jag en sexårig englaunge till mitt bröst .» svarade generalen med ovaälig mjdkbel; »hennés födsel kostade modern Hfvet . . . stackars Laura . . . begriper herrn nu? . . . kammarjungfruns dotter år mitt naturliga bara ... nu år det äfven mitt adopterade, min glädje, min stolthet, mitt herr ligaste ordenstecken, fast det sitter innanför bröstet oeh inte utanpå, som de andra . , . många ha velat bli riddare 1 af denna orden och många ha sprungit benen af sig för den stjernans skull . . . men nu så» . . .

»Nå, är explikalionen ännu gjord?» frågade grefvin-nan, som, ulan att de blifvit henne varse, redan en lång stund slåll bakom bänken och nu tog plats derpå bredvid de båda herrarne.

»Ja, fru svägerska!» svarade generalen; »doktorn känner nu sakens sammanhang . . . när jag tänker på hvad det stackars barnet lidit, så . . . det var ett satans ställe ni satte henne på T. . men förlåt mig, fru svägerska, ni gjorde allt hvad ni i er ställning kunde göra ... jag blir ändå alltid er gäldenär ... det stod jnte till på annat sätt.»

»Madam Stork egde det basta hjerta under soleir«» intygade Axuer; »jag kan försäkra, att den vård, hon skänkte sitt fosterbarn, var en verklig moders, och hon bar många, gånger med tårar t.alat om er dotter, herr general!»

Flickau i Studsg. 23»H var finnes bon ?» frigade generalen; »vi bafva glömt henne ... det år ett vanligt fel hos oss såkaiiade förnäma, att glömma de tjenster, fattigt folk bevisat oss.» " »Hon är nyligen död,» sade* Axnér.

»I fattigdom« kanske elånde?»

»Väl i fattigdom, men inte i elände, ty» . . .

»Ni bar underslödt henne, ni har hjelpt henne ni, det ser jag på er,» af bröt generalen med sin vanliga häftighet; »ni har gjort hvad jag bordt göra . . . all-'jtid mig i förväg.»

»Jag har blott sökt vedergälla de tjenster hon gjort mig . . . utan hennes varningar hade hennes man för ..längesedan» ...

»Hennes mao ja, det skall vpra en äkta kalmuck, efter hvad jag hört honom beskrifvas . . . han har ju i mer än tie års tid förföljt er, herr doktor, för att hämnas sitt halfva öra, som ni med allt skäl i verlden klippte af honom ... ni har ju varit en annan Gasper Hauser . .' . jag skall nog leta rätt på honom jag . . . hvar håller han nu till, den skurken?»

»Hos mig, i min tjenst,» svarade Axner, som derefter berättade den sednaste epoken af murarens historia.

»Ni har ett hjerta.af guld,» förklarade generalen med rörelse, sedan läkaren slutat sin berättelse; »det är mycket ouppgjordt oss emellan, herr doktor, och ni må pruta emot så mycket ni vill, så får jag likväl försäkra er på förhand, att general Friisenhjelm icke år den, som länge låter sina skulder stå obetalda.»

»Jag är inte er fordring segare, herr gréfve . . . jag tar ingen betalning för tjenster, dem tillfälligheten tillåtit mig göra, och herr grefven år for ådel, för att vilja såra mig.»»Ni är elt brushafvud, min unga vin, det vefc jag . . . men jag hittar väl pä uågon råd . . . jag bar haft med värre tvärviggar att göra, än ni, nen inte strukit flagg för det.»

»Ni finner nu, min herre,» yttrade grefvinnan [-#0}å-leende,-] {+#0}å- leende,+} »att Aurora inte är er flicka i Stadsgården, såsom ni fullt och fast trodde.»

»Ja, fru grefvinna . . . men» . . .

»När doktorn såg Laura i vår vagn på Drottninggatan,» fortfor hon, »voro vi just på väg till min avåger, som samma dag kommit till Stockholm, efter nära sju års bortovaro, och hvilken vi ville bereda den gladaste öfverraskning.»

»Kände madam Stork; fru grefvinnans namn?» frågade

Axner.

»Nej, jag hade uppgifvit för henne ett annal och, för att göra det trovärdigt, bedt henne hålla tyst dermed.»

»Hon höll sitt löfte . . . men till hvilken lemnede madam Stork sedan barnet?»

»Till en fru Ek på Söder, som var invigd i moderns hemlighet . . . denna fru omtalade» det minns jag nu tydligt, den fara som hotat lilla Laura och att det var en gosse som räddat den lilla flickan från murarens våld.»

»Ni var minsann ingen dufunge ni,» yttrade generalen, betraktande den unge, välbildade mannen med serdeles välbehag; »i spetsen för tusen sådana gossar som ni skulle jag öfverklättra alla Kaukasiens bergsryggar . . . jern och stål i de Svenska pojkarqe och i de Finska med, utan att skryta . . . derföre kunde vi också uträtta något på den tiden vi hängde ihop; men nu» ...Gctoetaten ttåfrteg. Troligtvis hängde hans innersta kåritåa tipp sig i de Ryska ordensbanden, som skiftade ’1 blodröda i ktfapphålet.

»Vågar jag fråga, om fröken, generalens dotter, år qtar i Finland?» frågade Axner, med en lått darrning på töåten*

»Nej f-n, hon är här,» svarade generalen.

»Hår!» utropade Axnér; »hår i Sverige!»

»Hår på Axelstad ... vet ni inte af det, herr dok-tör?»

Al her reste sig häftigt upp från såtet och han kände alla sina pulsar slå med fördubblad styrka. Det föreföll honom som vore han nära att qvåfvas.

»Hår på Axelstad!» upprepade han svagt och med återhållen andedrägt.

»Flickorna rodde visst ut> sade grefvlkinan; »ab, 'se der ha vi båleh på sjön . . . den ror i land . . . hvad Laura skall bli glad, när hon får se doktorn . .. det vore märkvärdigt, om ni skulle känna igen hvarandra.»

Doltorn, iéke mera sig sjdf mäktig och glömsk af ‘ äll betefVétfhet och sållskapslakt, hastade på ögonblicket ! ifrån gr ef t in nan och generalen samt störtade utför alléen rier mot stranden. Under språnget tappade han sin hatt, men han tog icke upp den, utan fortsatte sitt lopp died vinden i loekarne; och huru många gånger hans ansigte derntfder skiftade färg, knnde blott aftonsolen vela, som fötenade sin glöd med lågorna i den Springandes ögon.

»Hväd körtitfier åt tnenniskan?» frågade generalen för- rånad sin sVÉgerska.

»Han flyger mot sitt ideal, bästa svåger,» svarade bou.»Ilvad vill det slga?»

»Jo, att ban skall Älska blomman, liksom han Älskade knoppen.»

,»Hvad f-n är det för historier!»

»Sädana hjertan, som hans, känna djupt oeh längor sade grefvinnan med ett uttryck af medlidande; »och de intryck, de en ging emottagit, jemnas endast af döden . . . stackars unge man!»

»Dj—n annamma!» utbröt generalen; »det vore dumt . . . alldeles förb—dt}»

Den hvita stäfven af en präktig snipa landade vid Axelstads prydliga brygga, och innan Axner knappast hunnit sälta foten deruppå, stodo redan på densamma tre unga fruntimmer i lätta bluser och med små Ita-, lienskä halmhattar på sina bufvuden.

Det första var fröken Aurora, det.andra en .brpJpeU,; flicka af betydligt mindre vext än de båda andra » men * det tredje — det tredje!

Axners fötler fastnaglades vid bryggan, och hadc.man lefvat i mylhens tider, skulle man trott, att*gtidarne; förvandlat honom till träd» till gran eller furu, h var af bryggan var timrad.

Aurora sprang emot doktorn, medi ett skftlmskt leende. i

»Doktor Axner,» presenterade hon;,»fröken Rehnkjpu fnån Finland: och min kusin . . . kusin Laura, kfvqfl/ från Finland . . -. men, det är sanol, Lanra ocb jjok-, torn äro ju gamla bekanta . . . meo inte var det i<<. Ol hfarföre så sällan déana blick i en qvidna» öga? hvarföre skait ftfckbetens hån så ofta förstöra dbn skönaste emalj, so«; btaanelen förlänat jorden till dess prydnad? Icke blåstes dessa himmelens fönsterglas af Qudsande, för att leda' Ijvsetin till lastens eller koketteriets sfinxer 1

»Låt oss gå härifrån,» bad flickan, »ocfi tala några ord o» det förflutéa;*

Med den iai<va, okonstlade djerfbet, som endast: oskulden väcker oeh< tillåter* lade bon sin venstre am kring Axners: högra, h varefter de iteko af in på eo smal, af snäckor betäckt och glänsande väg, som.slingrade sig mellan de täta almames fotter och den stolta, insjöns vågor * återspeglande vester ns eld-. Hvaromi talade de völ? De Målade om(de få* stum-der, de haft gemensamt af en förfluten barndom. Nej« de talade ej; de pjoUrade blott, ty när minnet öppnar parten till dens barndom«verid, man i verkligheten lem-nat bakom sig. stannar det kalla, mönstrande förståndet utanför tröskeln, och de som beträda den, blifro som barn på nytt, förändras från stora till små oeb dansa på blommande tufvor, icke hörande ödet, som ropar: tillbaka, tillbaka på törnbeströdd stig!

»Ja^» sade Laura, »ännu minnes jag så lifligt den stunden, då den vilde mannen ville slita mig ur de& gråtande qvinnans famn och då ni, då gossen, som jag förut sett och . . . och nyss smekt,» tillade hon så innerligt småleende, »då han hastade fram till vår hjelp . . .och bur min fostermoder med mig på armen rusade ut i farstun, utför den mörka trappan, ut på ga-» tan, ropande pa bjelp . . . oeb när bon sprang upp tillhaka, följd al flere persoftetv och vi inkommit i rummet, b vt vi ryste för mannen, som höll ena handenm ti sitt blödande bufvudoch med den andra il ©g omkring sig, som e» vansinnig, under de grafligaste eder . . . sådana uppträden voro inté sällsynta i det olyok-ltga huset»

»Och när ni skildes från. denna olycksboning?»

»Min fostermoder lemnade mig till en gammal; frifti med allvarsamma anletsdrag .„ . hvad jäg gretv när den i stackars qvinnan öfverlemnade mig i <ten stränga firtåaaj armar! * . . hon kysste mina händer och vättei dömt med, såna tårar . . . och när jag (orkade af de våta.händerna på min vaclcra kkädntng, hvad jag fick) mycket batttor af don stränga fram! . . . men jag hörde det* knappt, jag tänkté bara på min hedröfvade fosterunti der och sträckte mina armar bedjande efter hennea» .

»Som ni sedan aldrig återsåg?»

»Nej, jag såg henne aldrig mera . . . dock tyckte jag en gång, att jag mötte henne ute på gatan i Stockholm ... det var flera år sednare, när jag var med” min far öfver till Sverige . . . jag såg en qvinna, som stod på gatan och

syntes så blek, så lidande . .. jäg var då med min guvernant . . . den arma hustrun såg så mycket på mig ... jag tyckte det var hon', men säkert kände hon inte igen sitt fosterbarn.»

»Jo, det gjorde hon . . . hon har berättat det for mig . . . hon är nu död.»

»Död! . . . hvad jag gerna velat återse henne! .,. . Gud löne henne för den, kärlek, hvarmed hon omfgtta-de den,, som aldrig haft någon egen mor att sluta sig. till, att älska.»

»Och den dagen, då ni satt i vagnen vid Drøttøiog-gatin, och jag stod brodvkk och ropade Ulla LaUas namn?»»Ack, skalle jag inte kissa iges des goda gosses, som jag så ofta tiskt på! . . . dessa dages sar för öfrigt es af den man aldrig glinser, kor linge man

in lefver___onkel och tant förde mig npp i ett vackert

hos, der jag applyftes på arsarne af es stor, grasn herre, son jablande sprang ned mig nr det ena rammet in i det andra och kysste mig ooppbérliges onder de ömmaste atrop och benimningar . . . jag minnes, bor ridd jag rar för hans mnstacher, hnr jag ryckte i ordensstjernan på hans bröst och bor han kysste min band, som hiil i stjernan . . . bas förde mig framför en hög spegel, och når jag i mitt ansigte upp-tickte de stora röda fläcka roe efter hans kyssar, gret jag så bittert, ty jag trodde att han relät göra mig illa . . . det rar min far, min goda, min ömma far!»

Om detta och mycket annat, som rörde hennes barndom, talade Laura. Horn log hon ej, när Axner ordade om de stora himmelsblå ögonen, som ban letat efter i himmelen och på jorden! leke kunde hennes blygsamhet såras af den granna komplimenten, ty det var ja barnets man som iofordade barnets ögon. Hnru outsägligen ömt såg bon ej på honom, när han talade om blommorna på flickans graf och om den del bon haft i bans första och sisla försök på författarebanan! och buru ryste bon ej, uår ban beskref sina strider med den förfärlige muraren, dem ban, på hennes begäran, måste omtala!

»Mången gång,» sade hon, »under min barndom och äfven sednare har jag tänkt på gossen med de milda anletsdragen.»

»Ni har tänkt på mig?»

»Jag undrade om ban ännu var i lifvet och, om han lefde, bara vida hans ansigte undergått sådan förån-dring, att jag icke mera kunde känna igen honom . . . men ni är inte förändrad ... det goda och ädla i blicken bafva åren ingen makt öfver.»

»Ack ja, det år sannt,» inföll Axner, betraktande med hänryckning den öfverjordvskt sköna varelsen, som stödde sig vid hans arm.

»När vi i går kommit hit, började alla genast tala om er . . . alla talade så godt om er... om ni visste hvad det gladde milt hjerta!»

»Evige Gud! gör mig.icke vansinnig af glädje och lycka!» bad Axner för sig sjelf.

»Då jag för fem år sedan var med pappa i Stockholm, läste min onkel upp det der stycket, som . . . som ni skrifvit ... det var något inom mig som sade, att jag hade någon del deri . . . jag bad min onkel' att få manuskriptet, men han ville icke släppa det . . . då skref jag af det, jag, och har läst det sedan många gånger ... det erinrade mig om mina första barndomsdagar ... det är ibland ljufvare att tänka på det sorgliga man erfarit, än på det glada man rönt.»

Hon tystnade. Axner ville tala, men förmådde det icke.

»Oeh ni är lycklig?» frågade hon, skådande in i hans ögon; »ingen djupare sorg har förbittrat er ungdom?»

»Jag är mycket lycklig nu,» svarade han med bortvända ögon.

»Måtte det alltid förblifva så, ty säkert förtjenar ni att bli mycket, mycket lycklig.»

Så svärmade de båda och drömde vid Wetterns tjusande strand, medan strandens lunder började ordna sina skuggor i det spegelklara vattnet.

Men glädjen och lyckan äro eterns barn, som skymta fram och försvinna på lätta vingar. Det är blottlidandet och sorgen, som fifti fotfäste på jorden, och i ogen ioouk ringe, Sn dödeos, lyfter den» derifrån.

A i ner erinrade sig, all han masfte bort ocb alt ?»• reiser funnes, som på sjaksange» räknade minuterna till läkarens återkomst. Han stannade, bleknande, och, i det ban tryckte den sköna flickans små handskbekläd* da händer nli sina, sade han sorgligt:

»Hur hårdt, bur bittert, att nu nödgas lemna. dessa ställen! . . . aldrig har uppfyllandet af min pligt före* fallit mig så tung som nu . . • aldrig mer, jag kaoner det inom mig, får jag återse er. fröken Laura, mina tankars barndomsvän . . . mina känslors bnldaskyddsgudinna!»

Den rodnande flickans blickar sökte sirandens snäckor; men Axner kände, huru hennes händer darrade.

»Dock, jag bör vara tacksam mot Försynen,» fortfor ban; »jag har åtminstone fatt skåda eo skymt af det paradis, som icke kan upplåtas för mig . . . jag har icke gjort för stora beräkningar på lifvets lycka . . . jag skail nöjas med min tarfliga lott och prisa Gnd för det jag bergat en skatt åt mitt mione.»

Lauras ögoo böjde sig ånyo. Äfveo från heones kinder hade rosorna flytt ocb lågo nn hopträngda öf-xer ocb omkring de sammetslena ögonlocken, som dolde blickens Ijnfva språk, men icke kunde, dölja ocb tillbakahålla tåren, som ilade utföre sin ljusa bana ocb föll ned på marken, kanske öfver en myras möda, som lindrades deraf.

»Hvar jag 'hamnar, vete Gud!» sade bao; »menidet känner jag. det vet jag. att del icke blir vidden fridr sälla strand, der. ni skall bygga ert tjäll, ert tempel, för att lyekjiggöra dem som omgifva, templet och er . . . läkarens bana bär genom lidandet» q va lon ochefändet . . .men jag skbil sprida öm kring mig tröst och bttgsvalélse hvart jag går, ty er bita, ädla flicka, skall7 följa tid min sida ... i mitt bjérta!»

Flickan gaf bonom i detsamma en af dessa blickar, som, en gång af själen émoltagna, stanna der för étt helt lif, motvägande många bittra minnen.

»Farväl, lilla Lalla!» hviskade han, i det han knappast kännbart lade sin arm om heunes smala lif; »Gud ställe sina englar så nära omkriqg dig, att icke en < gång skuggan af ett olycksöde må binna din rena själ ! Lilla Lalla, så hette det ju beständigt, så skall det också heta, när mina läppar en gång slamma det sista ordet och» ...

Slutet äf meningen förlorade sig i den kyss, han tryckte på en af de rika blonda lockarne» som den välvilliga vinden händelsevis fört till hans läppar. Kunde väl »lilla Lalla» försaka att för ett ögonblick luta sitt bufvud mot det bröst, inom bvars helgedom hennes bild så länge lefvat och alltid herrskat!

Men det var blott ett ögonblick. Det är endast på andra sidan grafven sällbeten räknar evigheter.

Med ett utrop af förskräckelse och fasa slet sig Laura ulur bans armar och stötte honom ifrån sig.

»Evige Gud, hvad bar jag gjort!» ropade bon med förtviflans stämma; »det var illa af er, mycket illa, ty ni borde vela . . . nej, ack nej, förlåt mig,» tillade hon under mildare smärta; »hur skulle ni kunnat vela det!. . . förlåt mig! jag vet icke hvad jag säger eller gör!»

Axuer stod q var på sin plats, orörlig och med ar-marne framåtsträckla. Ögonblickets berusning låg ännu öfver hans brinnande själ, en solrök lik öfver den försmäktande jorden.Flickan, än rodnande, än bleknande, darrade som en bind, mot hvars bröst jägarens bössa riktas. Hastigt slet bon den hvita handsken från sin venstra hand och med den högra betäckte sina ögon, liksom ville hon på detta sätt undfly det uttryck af sorg, hon väntade sig finna på den unge mannens ansigte, eller också dölja sin egen blygsel Öfver hvad som nyss händt.

»Var jag brottslig, så förlåte mig Gud!» bad hon med blicken mot höjden.

Axners blick föll på den tina nakna handen, kring hvars tredje finger glänste en bréd och enkel ring af guld. Betydelsen af denna ring flög som ett kastspjut in i hans hjerta med oräkneliga qval.

»Förlofvad!» suckade han med en döendes stämma.

»Ja, förlofvad!» svarade Laura med matt röst och nedböjdt hufvud; »jag är en annans brud!»

Nu sjönk solen bakom vestra landet och Welterns klagande vindar begreto den döende dagen.ADERTONDE KAPITLET. Caøareit.

Vid Packartorgsgatan i Stockholm uti ett mindre trähus inne på en gård bodde Gustaf Hök, till hvilken vi nu inbjuda läsaren. Vi råka uti hans honing en bekant i doktor Axner, som går af och an på gølfvet, medan värden sjelf, den unge hleke mannen, sitter framlutad öfver ett stort bord, betäckt af biblar samt en mängd andra andliga böcker och skrifter, med ögonen fåstade på ett exemplar af bans nyligen från trycket utkomna stora bok med den bekanta titeln: »Ove-

dersägliga bevis, alt Christna läran är af Gud, eller etc.» och hvarutur han med svärmarens fulla ifver uppläser några stycken för den orolige vännen och vandraren på golfvet.

Det är vid början af nyåret. Snö och blåst gloppar och hviner kring husknutarne.

Rummet är larfligl, men snyggt möbleradt. Vid ena väggen står ett gammalt perlfärgadt klaver, ofvanom hvilket på väggen hänger en guitarr med brustna strängar, och vid dörren står träbenet, hedersvakten, i hvars oskiljaktiga sällskap Hök genomvandrade sitt drömmande lif.

»Nå, hvad säger du?» frågade Hök, skådande upp från sitt digra verk; »är det inte öfvertygande, slående, dräpande?»

»Du skref i ditt bref till mig, om jag inte minos galet,» svarade Axner, »att du matematiskt ville bevisa cbristna lärans ursprung från Gud.»

»Ja . . nå?»

»Af allt, som "du redan uppläst för mig, finner jag, att du vill bevisa bibelns trovärdighet med dess egna ord ... din bok innehåller ju ingenting annat än bibelspråk från början till slut.»

»Nå, än se’n?»

, »t)vad du skulle bevisa, bevisar du med sådant,'som ajelft i främsta njmipet tarfvade bevisning.»

»Axiomer, bror'Adolf. . . begriper du inte, att -allt måste hvila på <axiomer?»

»Nå, dm nu allt är axiomer, hvad är dét ‘då som sitall vara problemer?»

»Så underligt du frågar!»

; ÅOclrotn allt är axiomer, såsom du påstår, och afK, till följd deraf, otvifvclaktigt, hvårföre béhöfver du då anstränga dig, för att fylla så många tryckta ark med sanningar, dem du anser klara och ovedersägliga i och 'för sig sjelfva?»

»Emedan så många mcnniskor hvarken läsa eller tro på hibeln.»

»De, som icke läsa eller tro på bibeln, skola icke heller läsa och tro på dio bok.»

»Ve oss! statskyrkans presterskpp undergräfver den . sanna tron!» ropade Hök, hvarefter han kutade sitt an-sigte öfver den uppslagna boken. Hans läppar lill9lölo sig, men en dof hosta hördes ur hans bröst.»Hök, mia angdomsvån!» sade Axner, i det faan ore-lig fattade sia väns band» »du mår i ate vål ... du Ar sjuk.»

»Nej,» svarade Hök svagi,; »jagklaner bara en ilniag i min venstra fot.»

Det var Höks venstra ben som var afskjutet ock detta ben med dess tillhörande fot bade för längesedan förmultnat i Kungsholms kyrkogård vid sidan af en gardist, som samma dag, amputationen verkställdes, begrofs i berörde kyrkogård. Men ofta tyckte han sig k&nna, hur det värkte i de venstra tåspetsarne, ett för-bållande, som hos krymplingar lårer vara ganska vanligt.

»Jag fruktar, att ditt bröst lider ., . dina ansträngningar, ditt nattvak förstöra det.»

»Du vill säga, att jag bar svagt bröst!» yttrade Hök» .upplyftande sitt hufvud.

»Ja, jag fruktar, jag tror nästan, att det inte år så starkt, som du föreställer dig.»

»Jag ba ett svagt bröst!» utropade Hök, resande sig upp från stolen på sitt enda ben; »jag, som bar en fä g tar es, en sångares bröst. . . fir du läkare du, som säger att detta bröst är svagt! . .. många hafva afun-dats mig dess styrka.»

Dervid bånde ban leende ut bröstet, som onekligen var mycket höghvälfdt, till följd dels af naturen, dels ock af gymnastik, hvarom Hök alltid mycket beili-tat sig.

»Jag som kan hålla ut en ton i nära två minuter 1» /fortfor han,,* »vill du höra? . . . lyssna till mitt två-.strukna c ... tag upp din klocka och se på den, medan jag håller ut tonen ... det finns ingen i verlden, mer Ad Rubint och hofsåagaren Berg» som i den vägen kan jemföras med mig.»

Flickan i Stadsg. 24»Ack, hvårföre Öfvergaf da tonernas verldr» Sade Axner; »deruti trifdes din själ så godt och din kropp lifvades äfven . * . ditt religiösa grubbel förstör nu begge delarne . . . Miu gamle vän! stäm ditt klavér, stränga din guitarr och blif sådan som du förr har var-rit!»

»Du är enfaldig, Axner, oaktadt ditt goda huf-Tud och dina många kunskaper . . . hvar finns deu källa, som mera lifvar själen och kroppen, än religionen! ... det är de verldsliga kunskaperna, som göra menniskan stolt' och uppresa henne mot Gud ... det kr de sköna konsterna, som sätta sina brokiga bindlar för hennes ögon, på det de ej skola förnimma det enda sanna ljuset . . . äfven jag har varit en fånge under köttet; men anden har segrat ... det finns blott en enda kunskap och det är bibelns . . . blott en enda konst och det är konsten att söka och finna Gud.»

»Och allt annat stort och skönt, som icke bibeln innehåller,» sade Axner, »men hvartill menniskans själ sträfvar och som hon fått förmåga att uppfatta samt meddela åt andra, för att sprida upplysning och bildning öfverallt, förädla sederna och förljufva sammanlef-naden ?»

»Allt detta annat är utgånget af djefvulen,» inföll Hök, »för att fresta oss och vända våra fötter från den enda vägen, som leder till lifvet i Gudi.»

Axner såg sorgset på ungdomsvännen, fordom f& glad och sprittande som gosse, så talangfull och älskvärd som yngling, och äfven efter den olycka, hvilken beröfvade honom benet, så mild, tålig och fördragsaih mot andra. Hvad hade väl nu blifvit af honom? — Axner upptäckte med bedröfvelse symptomerna till det onda, som, inympadt på samhället af läsare ochmetodister, hotar, att förr eller sednare blifva en kräfta inom både det offentliga och enskilda lifvet. Bort med all bildning och allt, som kan* hos menniskan väcka och nära sjelfmed ve tandet af det värde, hon, såsom fri och förnuftig varelse, émottagit af Försynen, och hvilket hon, just till följd af den gudomlige gifvarens all vishet, som icke kan gifva något ulan att bafva en djupare mening med det, måste upparbeta, för att i alla möjliga riktningar sprida ljus, trefnad och förädling, till så väl eget som andras gagn ocb lycka; bort med allt delta, och sätt i stället denna krassa tro på dogmer utan urval, på lärosatser, som, för årtusenden sedan väckta under då rådande samhällsförhållanden och individuella begrepp, så himmelsvidt olika våra, nu skola hållas framför oss, såsom fullt tillfredsställande för våra behof, i trots af den utveckling, hvilken, både i andligt ocb materiellt hänseende, är en frukt af nyare tiders framåtsträfvande kultur. Detta är den grund, hvaruppå metodismen bygger. Derigenom blifver det också så lätt för bvarje inpiskad ocb illistig sälle, som, till följd af sin okunnighet, saknar förmåga att uträtta något nyttigt och godt, att väcka uppmärksamhet och rikta sin egcnnylta. Idioten samlar omkring sig dels en mängd enfaldiga stackare, som ingen egen öfvertygelse bafva, dels ock sådana, som genom själs- eller kroppslidanden hemfallit åt hypokondrien. Nu är församlingen konstituerad. Att vinna Gud fader på sin sida, är det lättaste i vcrlden; ty man behöfvcr blott gråta och tjuta några timmar om dagen, så är allan rättfärdighet uppfylld och man är tvärsäker på saligheten. Detta hindrar likväl icke, att kärleken till nästan, ett af cbristna lärans skönaste bud, omvrides till det fullkomligaste förakt mot en och hvar,m

søm ej underkastar sig metodisternes pémlens oeb ce* remonier. Blodsbanden ega ingen makt alt ställa der* emot; ty for ett ord från metodist- eller låsareprestens nmn 8ro de vilseförda varelserna nir som belst färdiga att förskjuta makar, föräldrar eller barn, si vida dessa ej falla de s. k. »väckte» till fota, All sträfvan till högre

själsodling, än den som kan vinnas genom inlät randet af en massa bibelspråk, anses sisom djefvulens funder, mot hvilka intet korstecken år för stort, int gen fördömelse för liten, r- Med metodistpresten Scotts aflägsnande frin Sverige, hvartill folket sjelft mista taga initiativet, fick visserligen metodismen här i landet en svår törn; men den håller på att repa sig igen genom en och annan Scotts lärjunge, som bär och der 1 våra gränder knutit omkring sig sina församlingar, hvilka gynnas till och med af diverse prester af statskyrkan, emedan de icke på annat sätt tilltro sig kunna vinna sympatier och beundrare. Det är ändå berrligt att få agera afgud, afgudadyrkarne må ira vara får eller fånar; det år tacksamt att predika för en försam? ling, som smälter i tårar, innan predikanten ens öppnat munnen; det år en välsignad sak, att, i stället för den ergiga kopparslanten och den tillskrynklade tolf-skillingen, få en liten vacker kråsnål, en liten nätt guldring eller en skipka och några marker färskt smör i kollekten, och det bvarje söndag till på köpet! För ett sådant »dagligt bröd» kan man gerna tyda »Fader vår» efter omständigheterna *).

’J Såsom bevis på barn metodisterne eller lisärne förstå att genom hvarjehanda slingringar inverka äf-ven JP* deras omdöme, som man skulle föreställa sig icke vara någonting mindre än ”läsare”, må anföras de oblida recensioner, som i flera tidningarFir att med Höks inånga och goda egenskaper, både på hufvudets och bjertats vägnar, kunna sluta sig till metodisterna, fordrades det, att bafva en så öfverspdnd fantasi, som han, samt derjemte bafva vederfarit så många lidanden,, icke mindre till själen än till kroppen, som ban utstått. Han gaf sig hvarken tillfälle eller ro alt medelst nyttiga kunskaper klara förståndet, tivarigenom nämnde öfverspänning skulle i tid bafva blifvit hämmad och bans själ icke blifvit en lekboll för drömmar, dem .han alltid tog för verkligheter. Han hade kastat sig in i hvarjehanda, och när allt detta slagit felt, sänkte han sig ned i det religiösa svärmeriets dimmor, hvilka, på samma gång de utkylde hans själ, tårde på hans svaga lifskrafter.

Djupt bedröfvad var således den blick, hvarmed Ax-ner betraktade ungdomsvännen, hvilken, upprest på sitt enda ben och stödjande sig med handen emot stolskarmen, talade följande, under det att én bjert rodnad färgade hans bleka kinder:

»Ja, den stunden är nära, då bvarje rum skall vara en kyrka, bvarje bjerta ett Ghristi kors . . . derföre

detta år stått att läsa, rörande fru Carléns sednaste roman: ”En natt vid Bullarsjön.” Att fru Carlén skulle lägga handen i ett getingbo, var lätt att förutse; ty hon hade temligen dugtigt kalfatrat de ”väckte.” Men om författarinnan, innan hon skref denna roman, hade vändt sig till oss, för att rikta sig med ännu flera exempel på ”läsaresekternas” olycksbringande inflytande pä det enskilda lifvet, så skulle vi kunnat förse henne med helt färska fakta, mot hvilka de, hon i sin roman anfört, äro ett intet, hvad dét vidriga och hemska, men icke desto mindre sanna, beträffar. Vi bafva således våra fakta qvar och skola nog vid annat tjenligar? tillfälle använda dem.far j« Mt, fap(Hapil, farpfjAM« defa-mUn . . . kf« wt, om måe fK år den nye Elins,

•ck förena rertin ad Gal: ty» ...

»Tm> afbröt luer; hérér éi iate!-----jag tyckte

det llåmlidr •

»Det år k!oci*c*a soa riaga i lakst,» srarade Bil, sjaataode til i em La æd pi stolen.

»Det ir ål begrafniag i Jakat ... det Ijader så kaslt i rraterqTåUemj»

»la ... det år----begrafniag,» daaaaie Hik, fas«

taade »sigiet Girer sia nya mt

Grafklochornas ljud bordes aa tydligare geaoai rå-terriadaræ, som rasade ataaför ocb vräkte ra jamre or app aat kaaaarets laga fönster.

liner nalkades på tåspetsarae sia råa. Dennes aa-sigte b vi Ude aa pa bakea; sea ansigtets rosor b^de flytt ocb i ståUet framräilde ar läsareas läpparea blod-ström, som öfrersköljde de appslagaa bliden.

Tidigt på morgonen af den (oljande dagen stod Ax-ner rid Höks sjuksäng. En ny blodstyrtning på aattea bade

ytterligare afmattat den sjoke.

»Asner!» briskade Hök, »jag har Gods nåd ... i natt sag jag min broder Pehr iokomma i rammet . . . luns aosigle sken af Herrans klarhet ocb hans kläder roro brita som snö . . . han log emot mig ocb rinkade mig med bandea»Pebr *ar en aldre broder till Gustaf Hök och hade några år förut aflidit, till följd af ett fall från trampolinen i Lindska siminrättningen. En annan bror omkom flera år derefter på så sätt, att en mur, når Bergmanska fabriken i Stadsgården brann, ramlade ned öfver honom. Denna fattiga, men gudfruktiga och vål-kånda, familj hade således erfarit nog af lifvets vedermödor.

»Hör du, Adolf,» fortfor den sjuke med ett leende, redan befryndadt med englarnes, »träffar du Dannström eller Blanche, så bed dem med några andra mina vänner i afton sjunga en qvartett utanför mitt fönster... det skulle styrka min själ under den svåra kampen.»

Aftonen kom. Axner stod ånyo vid Höks säng. DS hördes utifrån den fyrstämmiga sången:

”Tonernas vågor, himmelska lågor,

fylla med tjusning hela mitt bröst.

Såren ej hlöda, tårar ej flöda,

hjertat hugsvalas af lugnande tröst.”

»Hur skönt!» yttrade Hök; »har vål den tid funnits, då jag kunnat förakta tonerna! . . . åro de ej himmelens barn! . . . lifvet har dock mycket herrligt . . • olycklig den, som icke fattar detr . • . Gud miskunde sig öfver mig! . . • aldrig var jag högmodigare i min själ, än när jag krälade i stoftet inför Herran med min falska dyrkan . . . bjelp mig upp fram till fönstret, att jag må tacka mina vänner!»

Axner ledde sin vän till fönstret. Hök kysste på flngerspetsarne och satte dem sedan på fönsterrutan, till hvilken han äfven förde sina läppar,Ed annan sång: »Rom, afton, sink dig neder» etc«, också en af Höks fordna faroritsånger, uppstämdes ocb afsjöngs utanföre.

»Na Till jag hvila,» sade Hök efter slngens sfnt; »så stod jag mången afton utanför hennes fönster ocb Sjöng . . . når jag förlorade henne, då brast mfitt bjerta ... jag kinde det .. . men mitt andliga högmod . . . hvilken dödskyla i mitt ben!»

Axner förde honom tillbaka till slngen.

»Adolf! minns du stocken pi Sporrongs gård?» frågade han leende.

»Ja.»

»Min Tar den första . . . brems följer nu i ordningen? Paulis eller din? . . . belsa bonom, nlr ni en gång träffas . . . bed bonom Tara nyttig i lifret, men icke derföre glömma Gud ... det ena liter sig så Tål förenas med det andra . .. Ack, hvarCire glömde jag det förra för det sednare! . . . Den, som föraktar lifret för himmelens skull, föraktar himmelen sjelf, ty lifret Ir himmelens gåfva ... Gud rare min själ nådig!»

Hök tystnade. Efter en stund rände han sina ögon till Axner och sade:

»Allt måste gå dig Tål i veriden, ty ingen önskan kan uppstå ur dkt hjerta, som ej ditt förstånd pröfvat och gillat... du skall bit lycklig . • . ocb jag skall i himmelen raka för ditt Tälj»

Axner leg, men vände sig bort, ty hans leende rar bittert; han tänkte på henne, som ban för alltid förlorat.

»Jag har bedt de mina,» sade Hök* »att icke upp» resa något kors eller annat minnesmärke på min graf ... ju förr mina ränner glömma mitt namn, desto förr skola de glömma mina dårskaper • . . lofva mig dta detsamma, min vän.»»för att ihSgtomma ditt namn,» svarade Axner, »behöfva dina vänner intet grafkors . . . alltid skola vi sakna dig.»

»Förstör min bok,» fortfor Hök med allt svagare stämma; »den olyckliga boken, som • . . Ghristna läran . • .

behöfver inga andra bevis för . . . sitt gudomliga ursprung, än ... Ah! ser du ... en sky så ljus . . . en sal sa skön . « . dfer . . . Gud .. . Gud ... hvilka . . . toner . . . Amalia • . • Ama» ....

Utifrån hördes:

"Jag helaar dig, fredliga flagga,

Kom, vimplande skepp, kom att vagga de älskande,, skimrande tryggt!

O! gunga oss sakta pä fjäeden till hamnen vid skitet af verldcn!

O! kom att bevinga vär flygt!"WTTOSDE KAPITLET.

Ørrf (rån Gustaf Pauli till 2U>olf 2Umrr.

Petersborg da 15 Februari 1834.

Broder och van!

Virat! rirat! ropar da, och halleluja! sjunger Hök, ty den, som skrifrer dessa rader och brilken icke är nigoo mindre person, än er f. d. anförare i de Jakobi-nistiska, Catbrinistiska och Tyska krigen, bar na den åran att rara ordinarie öfrerlirare för alla gymnastikinrättningar i det stora Byska kejsardömet, med flera tasen ru biers inkomst om året samt rang, beder och rårdigbet af professor. Titeln behagar mig ej, ty jag kan aldrig tänka mig en professor utan srart rock med tobaksbroderier på, krokig rygg, galt ansigte och röda ögon, som en skräddargesäll. Men tålamod bara. Till nAsta sommar har jag löfte om öfrersterang med dit-börande oniform och ordnar till dussintals. Då skall jag risa mig på Stockholms gator och tringa alla dem, som föraktade »dagdrifraren», min srenska titel, att kyssa stoftet under mina fotter. Bror! hrilka glada dagar skall det ej bli! Jag bar behof af dessa glada dagar, ty, oaktad t jag lefrer i ett furstligt öfverflöd,är jag dock på låogt uär icke s§ lycklig t som jag ville och borde vara. Men bara vi träffas, då — då — Hvem är han, den ståtlige, dekorerade officeraren, som ni beständigt åtföljer, berr doktor? skall man öfverallt afund-sjukt fråga dig. Det är öfversten och riddaren Pauli, min bäste vän, skall du svara och dervid se de frå^ gande stinnt i Ögonen, såsom det anslår vännen till en tjugusexårig öfverste. Hvem är han, den der unge, vackre och till utseendet beskedlige mannen, som beständigt ledsagar er på edra promenader, herr öfverste? skall man fråga mig. Det är doktor Axner, min allra-bäste vän, en läkare, som skulle vara Sveriges förstq arkiater och kommendör af kongl. nordstjerneorden, om ni vissten att värdera honom, edra pudlar! detta blir mitt svar och det så det skall ljuda från Stora Essingen till Blockhusudden. Men innan jag reser till Stockholm, för att utveckla all min herrligbet, måste du först göra en resa hit. Jag brinner af otålighet att få visa dig, hur jag har det hemma hos mig. Jag eger och bebor ett palats, två gånger så stort som öfverståthå liar huset i Stockholm, och jag har våningar, stora och möblerade som en furstes. Jag låter inreda en hel våning för din räkning, så vida du icke fördrager att ligga skaffötters med mig i min kolossala Fransyska säng, på det jag åfven om nätterna må kunna bafva dig under ögonen. Jag besvär dig, vid alla våra gemensamma ungdomsminnen, alt med första öppet vatten flyga i din gamle väns famn, — ja, jag befaller dig det, i egenskap af din förra general en ebef. Men i fall hvarken vänskapen eller subordinationen hafva något välde öfver dig, så vädjar jag till de skyldigheter, dig åligga såsom läkare. Cholera morbus rycker an med stora steg mot kejsarstaden, fullkorn-ligt känstolös, för vira bajonettar ocb silfvérrubler * *% Carl XH och Napoleon voro ett intet mot denne för«' färlige fiende. Från Petersburg skall han lätt svinga sig öfVer till Stockholm, i trots af alla edra karantäns-anstalter. Jag vet icke, om Svenska regeringen ännu skickat några läkare till Ryssland, för att på nära håt) göra sig bekante med cholera-epidemien, den morden-geln, som, för att tala med Hök, Försynen skickat oss på halsen för våra synders skull, och hvilken är ett af de veridens ve, som vår sekteriske vän redan sett t Johannis uppenbarelse. Som jag nu förmodar, att du, lika litet som förr, är rädd om eget skinn, när det gäller att uträtta något nyttigt för samhället eller mensklighcten, så tager jag för afgjordt, att du begif-ver dig hit med det första och hjelper oss att bekämpa besagde mordengel. Det är verkligen mera skäl för Sverige att ingå allians med oss emot choleran, än att ingå i Åbotraktater med mera sådant. I ekonomiskt hänseende vore det ej heller så dumt; ty pengar skulle du här förtjena som gräs och allting fritt hade du naturligtvis hos mig. Jag fruktar lika litet choleran som jag fruktar f-n, och för öfrigt är det förnämligast bland det lägre folket han grasserar; men med dig

vid min sida blefve jag oöfvervinnelig. Vill du förskaffa dig én rik Ryska, så kan äfven det undanstökas, medan du är här. Lika galne, som Ryssarne äro efter Sverige» äro Ryskorna efter oss Svenskar; men fula äro de som

*) En licentfa poetica faller hår författaren till last,

* hvarföre han anser sig höra bedja respektive läsare och läsarinnor om tillgift. Choleran var i Petersburg redan är 1831 och har, såsom det påstås, aldrig upphört att sedandess gästa derstädes, mer och mindre farlig, allt efter omständigheternu.m

Itrjrk; i fall du kummer ihåg bur det smakar. Under hcåa den tiden, jag vistats i Petersburg, har jag varit en skoUafla för alla Ryskors blickar, och sjelfva den kejserliga polisens hafaa icke varit så efterhängsna som de. Bliokarne kunna väl gå aa, ty de äro utmärkt vackra ooh spelande; men näsan, bror, munnen, bror, ech byn sedan — Newas vatten kan icke vara rgrumli* gare oph osmakligare åa nämnde aosigtsdelar, ä varje Påskhögtid slänger jag mig inne för de fördömda kys-sames skuH — du vet väl, att då måste alla menoiskor kyssa bvarandra, hemma i husen, ute på gatorna och öfverallt hvar man träffas. Jag begrafver tusen gångef hellre mina läppar i en mpshtks svarta skägg, ån jag ligger dem på den grågula sarkofagen af en Ryskas an*» sigte. Tacka vill jag då de Svenska flickorna. Jag Rar icke sett en enda här, som kan jemföras med dem, ty — *- dock, hvad säger jag? — jo, jag har sett ien enda, för hvilken jag och andra i den vägen bort* skämde Svenskar skulle böja knä och med handen på bröstet svärja, att hennes like icke finnes i verlden. Hon gör oss alla galna, och koeserna buga sig för henne redan på mer än hundra alnars afstånd. När hon visar sig, dunstar politik, statskonst och allt dylikt bort, som bubblan i luften. Dröjer hon längre här, fruktar jag, att Sverige icke behöfver skicka hit till Ryssland mer än en enda gradpasserare vid Svea garde, för att göra hvad £arl XII och Napoleon icke förmådde. Du skrattar åt mig, ty du begriper ej hvad idet vill säga att %'ara kär, alt vara galen, hvilket är precis detsamma. Jag ser ingen möjlighet för mig att komma henne så nära, att jag kan få ett ord af hennes mun eller ens en blick från hennes öga, och ändå kan jag icke lefva, utan att dagligen springa kring murarnaåf det palats, hvaniti hon bor. Jag tycker, att luften deromkring dr bimmelsvidt annorlunda, än på alla andra ställen, och jag tänker på det gamla Svenska ordspråket om fågeln och gärdsgårdsstören. Men det är ett spektakel att tala med dig om sådana saker. Bättre oéh säkert mera välkommet för dig vore det, om jag kunde meddela någon beskrifning öfver våra storstét-liga sjukhus och hospitaler; men derom får du sjelf taga kännedom, när du kommit hit. — Helsa Hök och säg honom, att han med det snaraste har att vänta svar på det långa bref, han för längesedan skickade till mig. Jag skulle gerna enkom resa till Stockholm, för att gå i sirapskyrkan ända från morgonen till qvål-len och från qvällen till morgonen, allenast jag vore säker på, att den gudom, jag tillbeder, ville bönhöra mig. — Ännu en gång besvär jag dig att komma hit; men du måste postdagen förut underrätta mig om din resa, på det jag må kunna vara dig till möte och emottaga dig, såsom vår ömsesidiga tillgifvenhet och vårt stånd kräfva. Ack, hvilka lyckliga dagar skola vi ej få tillsammans! Jag behöfver dig icke blott emot choleran, utan äfven mot en viss fördömd melankoli, som botar att slå värjan ur handen på mitt gamla kurage. Himmel! nu åkte hon förbi, nu försvann i gathörnet sista skymten af betjenternas livré. Aldrig trodde jag väl, att jag med sådan andakt skulle betrakta ryska betjenters ryggar. Välkommen! välkommen

till din trånande vän Gustaf Pauli.

P. S. Jag hade så näi^ glömt, att tacka dig för ditt sista bref och de deruti liggande öfverkorsade reverserna. Allting är således klareradt i Stockholm. Jag hade velat se näsorna på mina f. d. björnar, når duslog dem i ansigtet med peogarne. Det gjorde mig ondt, att Hök icke ville emottaga det der lilla penninge-lånet, jag till bjöd honom, och som han säkert vore i bebof utaf. Kan du på något näpet sätt förmå honom dertill, så vore det bra. Säkert inbillar han sig, den salige mannen, att jag förtjent mina pengar på kille eller vira. Öfvertyga honom du om motsatsen. Jag älskar eder båda; men er gemensamma delikatess ger jag f-n, ty den är besvärlig för vänskapen. Kom! kom! eller också spökar jag hos dig b var natt, i fall jag dör i choleran.m

TJUGONDE KAPITLET.

Stenkorset ocl) blomsterkransen.

En ny Maj log öfver norden, klädande marken med gräs och blomster samt lunderna med knoppar och löL Stockholms gator, för längesedan befriade från den ruskiga snöskorpan, glänste så hvita, torra och inbjudan* dc emot åkande och gående.

Doktor Axner, som en eftermiddag var på hemyågen från några patienter inom Jobannis församling, tog gin vägen öfver Johannis kyrkogård. Han plägade vid sådana tillfällen alltid dröja några minuter vid Höks graf, hvaruppå, strax efter vännens nedsättande deruti, ett mindre svartmålad! träkors, utan inskription blifvit-placeradt, endast att för den aflidnes anhörige och vänner utvisa, hvar grafven vore belägen, när de ville besöka densamma, emedan, såsom vi veta, Hök i lifs-iideu undanbedt sig alla slags yttre minnesmärken.

Derföre kunde Axner icke undertrycka sin öfver-raskning och förvåning, när han nu såg framför sig ett högt, prydligt och hvitmåladt stenkors med namnet ti Hök i svarta bokstäfver och en stor frisk krans af sippor, vårens förstlingar, som hängde deröfver. Hanöfverraskades med skäl; ty han var säker pi, att Höks slägtingar, för hvilka den dödes yttersta vilja vore helig, icke hade upprest detta kors.

Doktorn stod nu framför sin väns graf, undrande som bäst öfver upphofvet till grafvården, dl hans funderingar stördes utaf följande kända sång, sjungen med hes basstämma icke långt ifrån Höks graf:

”Ingen, ingen hvila!

Tunga spade ila!

Allt har jag af dig.

Fattiga och rika samlas alla lika dock en gång hos mig.*'

Axner vände sig om och blef varse öfra hälften af död-gräfvaren, hvilken var sysselsatt med öppnandet af en ny graf. Doktorn närmade sig honom, för att möjligtvis af denne erhålla någon upplysning om grafvår-dens tillkomst.

»Akta sig, herre!» ropade dödgräfvaren; »gå inte för nära, för mullen är våt . . . det är så mycket vatten i grafvarne vid den här tiden på året. . . sofver man sött, så ligger man också blött, det är säkert det; de som begrafvas här må nu hafva varit goda eller onda i tiden, så kommer det ändå alltid surt efter för dem.»

»Hvem skall ligga i den der grafven?» frågade Axner.

»En förnäm ocb stor herre,» svarade dödgräfvaren; »fyra fot bred, åtta lång och tiedjup ... är inte småsaker det . . . ruskig sängkammare i alla fall, för man står här som i ett träsk och ligger troligtvis inte heller bättre . .. men bra skall det bli... den duger nog, vill jag lofva» . ..

Flickan i Stadag•

Ml fri» »tiUz Hader

horde gndasrar."

»Kao di säga mig. nio fin. Itmu sob ditsatl del bfila stenkorset på grafieo derborta?»

»Nej minsann jag det vel . . . men det vel jag, atl iote stod det der i går afton . . . säkert har det kommit dit i oalt eller tidigt på morgonen» . . .

»Men,» sade Asner, »det rar bögst besynnerligt, att man valt en sådan tid på døgnet, for att transportera hit korset.»

»Innan korset kom dit. låg det en krans på grafven, som byttes om f5r b%ar dag mol en friskare.»

»Såg ni brom som ditlade den?»

»Ja, det var ett ungt, vackert frootimmer, som alltid gret så bittert . . . och jemt sag bon sig så rådd omkring, liksom bon fruktat, att någon skulle bli henne varse j»

»Ett ungt, vackert fruntimmer, säger ni?»

»Ja, herre, vacker som en dag . . . annars ä’ de så lagom vackra, de som vanligtvis komma hit . . .

Detta stolta öga mot det blåa höga log som solen ler.

Hvart sin blick, det sände, något hjerta tände, som ej tändes mer/’»Kan det vara samma fruntimmer, som upprest kor-

sel?»

»Vet jag inte.»

»Kanske ni kunde skaffa mig någon närmare upplysning om den der unga damen?»

»Vet jag inte . . . bar så mycket göra med de döda, alt jag allsinte har tid alt befatta mig med de lefvande, för

ingen, ingen hvila,” etc.

Axner aflägsnade sig från kyrkogården. Länge ljöd i hans öron dödgräfvarens sång.

»Icke dödgräfvaren, men den döde har hvila ,* sade han sorgset för sig sjelf; »ack, den som väl slumrade dernere! . . . och dock,» tillade han en stund derefter, påskyndande sina steg, »hur ovärdigt för en man att klaga, som är i sina bästa; år, har helsa och vilja att uträtta något här i verlden! ... det är fegt, uselt!»

Doktorn gjorde derefter ett besök hos sina fosterföräldrar, som ännu bodde qvar på sitt gamla ställe.

Fru Brundström hade blifvit något lutande och grå-hårig, sedan vi sist sågo henne; men, vid åsynen af fostersonen, blef hon som ung på nytt.

»Grefve Friisenhjelms betjent var nyss här och sökte dig,» sade hon; »du är bjuden på bröllopet, och här är kortet . . . Herre min Gud, ett så grannt kort!»

Dervid räckte hon fostersonen ett stort graveradt bjudningskort till öfvervarandet af vigselakten mellan fröken Aurora och grefve Silfverbjelm.

»Betjenten sade äfven,» fortfor frun, »att grefvens voro så ledsna för det du aldrig nånsin går till dem • . . hvarföre gör du inte det, Adolf lilla?»»Del är ja ingen sjak der,» svarade Arner; »hvad har jag då der att göra?»

»Do ?el jo, att de hålla af dig så mycket ... i förrgår, når jag var oppe hos grefvinnan, som alltid är så vänlig och nedlåtande mot mig, så klagade hon mycket öfver att hon aldrig fick se dig ... så gjorde grefven och fröken med.»

»Min goda mor! jag värderar af hela mitt hjerta deras lillgifvenhet för mig . .. men jag kan inte gå dit oftare än min pligt som läkare påkallar det . . . det rifver upp gamla minnen och jag lider alltid så mycket deraf.»

»Stackars min gosse!» sade fostermodern, i det hon smekte fostersonens hnfvnd.

Axner kysste med rörelse den smekande banden.

»Men jag glömmer att tala om för dig!» ropade hon, »do vet inte da så hederlig grefvens bror varit mot oss . . . min gubbe och jag trodde vi skalle fa slag af glädje.»

»Hvad då?» frågade Axner orolig.

»I dag fick min gubbe ett bref från grefven, med ett papper ali, som generalen skickat ända från Finland.»

»Elt papper!»

»Deruli generalen, Gud välsigne honom, anslagit en årlig summa af femhundra riksdaler, hör du, Adolf, femhundra riksdaler, som min gubbe hvart år får lyfU på Arfvedssons kontor och som vi fa ulttaga, så länge någon af oss lefver.»

Axner gick fram och tillbaka på golfvet, icke delande sin fostermoders glädje.

»Och detta allt för din skull, Adolf!» sade bon, följande honom; »da ville inte mottaga något för dia egenräkning, skrifver grefven; men generalen, som vet bur mycket du älskar dina gamla fosterföräldrar, ville på något sätt visa

sin tacksamhet mot dig . .. men hvar-för går du så der . . . hvarför blir du så ledsen igen? ... nu äro vi ju så lyckliga ... nu kunna vi få slå oss i ro, för min gubbe och jag börja bli gamla . . . och det blir någon lindring för dig också, söta Adolf . . . allt har du gifvit oss och behållit ingenting för dig sjelf . . ack, om du visste så glad och lycklig min beskedliga Brundström blef . . . han hoppade på golfvct, som ett barn, och var alldeles utom sig . . . papperet ligger i byrån, men gubben tog nyckeln med sig, när han gick . . . han är till och med rädd för att släppa dagsljuset in till sin skatt . . . men han kommer snart ... du kan inte tro så vackert sigill det var . . . men, i Guds namn, mitt kära barn, hvad tänker du på? . . . du riktigt förskräcker mig!»

Axner stannade, slöt fostermoderns hand i sin och såg henne innerligt i ögonen.

»Ni älsken mig ju båda?» frågade han.

»Herre Gud, så du frågar!»

»Om ni det gören, så skolen ni aldrig begagna er af generalens ädelmod . . . förslå mig rätt, min ömma, goda mor! ... det är inte af högmod, det bedyrar jag, vid Gud . . . men vi få inte emoltaga denna summa . . . det är något inom mig som uppreser sig deremot, något som jag icke kan förklara . . . hvad hafva mina föräldrar, hvad har jag väl sjelf gjort, som berättigar oss till detta årliga understöd? det sårar min hederskänsla och förringar mitt värde som menniska och medborgare ... så länge jag lefver, skall det icke gå någon nöd på er; ty ingens skuld till er är så stor som min och jag vill inte, att någon skall betala den för mig.Men den tjenst, jag en gång bevisade henne, är den väl af det slaget, som bör betalas med guld . , . bar jag inte nog af det ögonblick, då bon . . . ack, min Gud! detta ögonblick, som jag aldrig glömmer och som ännu skjuter upp ur mitt ödsliga lif, som en blomma ur öknen . . . förlåt mig, älskade moder! du känner mitt hjerta, ty det har alltid legat öppet för dig, liksom ditt för mig.»

»Stackars Adolf! du älskar då henne ännu!» snyftade den upprörda gumman.

»Ja, ja!» hviskøde han vid fostermoderns bröst.

»Mitt arma, olyckliga barn!»

»Denna känsla gör mig ändå lycklig . . . såret är för djupt, för att kunna läkas, för ljuft, för att jag skulle vilja läka det . . . och denna tro, att hon ibland tänker på mig» ...

»Tänker på dig! . . . hon är ju gift, en annans hustru !»

»Ja, men» . . .

»Om hon hållit af dig, hvarföre gifte hon sig då med en annan? . . . hon må vara aldrig så rik och hög, så blir hon ändå aldrig så lycklig med någon, som hon kunnat bli med dig . . . du kan få hvem du vill, du, min snälla gosse ... det finns ingen flicka, som icke gerna skulle vilja ha min Adolf. . . det är säkert det ... det vet jag så visst som jag lefver det, för ingeo är så vacker som du, ingen så lärd och kunnig som du och ingen är så god mot sina gamla fosterföräldrar» . . .

Den goda gumman kunde icke fortsätta längre för tårar.

Det knackade på dörren, som strax derefter öppnades. Muraren Stork inträdde i rummel, hvilket fruBrundström genast lemnade, dels för att aftorka sina ögon, dels emedan hon icke kunde fördraga åsynen af denna menniska, som gjort hennes fosterson så mycket ondt.

»Ah, det är du, kära Stork!» sade Axner, i det han återtog sitt vanliga lugn och närmade sig honom.

Stork betraktade läkaren, utan att yttra något.

»Jag har inte sett dig på flera veckor, fast du bor i samma hus som jag ... du går tidigt ut om morg> narne, innan jag ännu vaknat, och kommer hem långt efter sedan jag lagt mig.»

»Doktorn är bedröfvad,» yttrade Stork så mjukt som hans stråfva röst det tillät; »det ser jag nog, det . . • har någon olycka inträffat, som inte jag vet af! . . . en man, som doktorn, kan aldrig oftare få röda ögon, än när han

gråter.»

»Jag tycker du har blifvit mager, Stork ... du måtte väl inte vara sjuk!»

»Nej, goda herre! . . . jag har varit på arbete , . . natt och dag har jag arbetat» . . .

»Det gläder mig mycket, att du blifvit arbetsam igen . . . det lifvar sinnet och gör själen böjlig för det goda .. . men inte vill jag derföre, att du skall skada dii} helsa . . . hvarföre har du inte varit uppe hos mig på så länge?»

»Jag har inte velat gå upp till doktorn, innan jag fått si mycket pengar hopskrapade, som jag föresatte mig . . . men jag har allt tidt och ofta hört efter hur dok* torn mår ... det ha de väl inte talt om, kan jag tro, för det finns ingen cbristen själ mer än doktorn som frågar efter mig . . . men det bryr jag mig inte om, så länge inte doktorn kör mig på porten.»»Det bar du orätt uti, min vän . . . hvar och en, som uppför sig hederligt och redbart, har anspråk på alla förståndiga menniskors aktning och går sällan miste derom, det kan du vara säker på . . . Nå, hur mycket pengar har du nu samlat ihop?»

»Jemt hundra riksdaler, herre ... det är ju inte småsmulor det,» svarade Stork, i det han tog fram en bundt bankosedlar.

»Nej minsann 'det så är . . . vet du, denna summa har mångdubbelt värde i mina ögon; ty hennes välsignelse, hennes deruppe, hvilar deröfver ... det var vackert, Stork, och det ökar ännu mera min vänskap för dig.»

»Gud vare lof för det!» ropade arbetaren, i det han med glädjestrålande ögon blickade omkring sig i rummet.

»Nå, min vän, du vill lemna mig dessa pengar att förvara ?»

»Ja, ja . . . men . . . men med ett vilkor.»

»Ett vilkor? . . . hur vill du jag skall använda dem?»

»Jag hade en afsigt med dessa pengar, långt innan jag fått dem i mina näfvar.»

»Och den är?»

»Om herr doktorn inte använder dem såsom jag tänkt, så rifver jag på stället sönder dem i tusen lappar och trampar dem under mina fötter.»

»Du är mig en underlig affärsman, du, kära Stork . . . det är ju dina egna egna pengar, och det faller väl derföre af sig sjelft, att jag använder dem såsom du finner för godt.»

»Herr doktorn lof var mig det?»

»Ja, derom behöfver du väl inte fordra mitt löfte.»

»Godt!... doktorn reser till Ryssland i nästa m&nad?»

»Jaså, du vet af det.»»Tänker doktorn taga någon med sig dit?»

»Nej, hvem skulle jag då taga med mig?»

»Bra ... det är då säkert, att doktorn inte tillsagt någon att följa sig?»

»Nej, h vartill skulle det tjena? . . . jag behöfver ej något ressällskap.»

»Ingen uppassare, betjent eller» . . .

»Nej, det behöfver jag inte . . . men hvarför frågar du så?»

»Jo, för det jag bcslutit att följa doktorn, om det också bar till verldens ända . . . och jag bar enkom arbetat ihop dessa pengar för utgifterna under resan . . . så är det, herr doktor.»

»Du vill följa mig?»

»Ja, herre, jag vill och jag skall följa er.»

»Hvad skulle du i Ryssland att göra?»

»Arbeta der som här . . . skall nog ta mig fram och ändå ha tillräckligt öfver för hemresan . . . men jag vill inte vara här, medan doktorn är der . . . skulle inte ha någon lefvande ro, herre ... ty om nätterna . . . nätterna!»

»Förföljes du ännu af samma drömmar?» frågade läkaren, i det han med deltagande lade sin hand på murarens arm.

»Det är inga drömmar, herre, för jag är lika vaken som nu, när jag ser . . . först henne och sedan . . . den andre!» ropade han med fasa; »ja, ännu slåss himmelen och helvetet om mig! . . . men,» tillade han lugnare, »så länge jag är under samma tak som doktorn, så har jag åtminstone lugn om dagen.»

»Du oskärar din hustrus minne med sådana ord och föreställningar... tro mig, helvetet har numera ingen makt öfver dig.»»Jo, jo, jag vet hvad jag vet och jag ær hvad jag ser! . . . och för resten,» yttrade han, i det han betraktade doktorn med en af ömhet lifvad blick, »ryssen och hundturken ska vara lika goda kålsupare . . . det kan behöfvas att ha ett par bastanta armar i grannskapet, som kunna ta ett grabbtag, om det kniper, ty för de lefvande baxnar jag inte!»

Muraren upprätade dervid sin herkuliska gestalt, och det knäppte i buldansärmarne, liksom höllc de på att sprängas af de senor och muskler, de betäckte. Läkaren betraktade med beundran jettens höghvälfda bröst, b vars förr så stenhårda hjerta nu blifvit mjukt som ett barns.

»Men du vet kanske inte, hvarföre jag reser till Ryssland?» frågade Axner.

»Nej, och det angår mig inte heller.»

»Jag reser emot choleran.»

»Skulle jag vara rädd för det skräpet, jag!»

»Men» . . .

»Doktorn kan sjclf bli sjuk ... det finns ingen i verlden som kunde sköta doktorn så bra som jag . . . ja eller nej» goda herre! . . . skall jag rifva sönder dessa sedlar?»

Muraren fattade dervid med den dittills lediga handen uti sedel bundten, under det hans ansigte antog det högsta uttryck af beslutsamhet.

»Men var då inte galen, menniska!»

»Ja eller nej, herre!»

»Du finner väl, att del der tål att fundera på.»

»Ja eller nej!»

Läkaren gick några hvarf öfver golf ve t. Han var djupt rörd af detta prof på lillgifvenhet. Slutligenstannade han framför muraren och lade sina begge hinder på hans skuldror.

»Stork!» sade han, »du får följa mig till Ryssland.»

Murarens ansigte flammade till; men icke deslo mindre dröjde hans olycksbådande fingrar qyar på penaing-bundten.

»Och denna summa använder doktorn för min resa?»

»Det der få vi framdeles språka om. min vin.»

»Nej, nu ... nu eller aldrig, herre!»

»Du behöfver kläder för en så lång Vesa oeh jag skall använda dina pengar till det.»

»Nej, herre! . . . de ska användas till ångbåtsbiljett, skjuts eller annat ditåt, som kan vankas.»

»Tag hit pengarne, din galenpanna! ... se hur du knypplat till dem »

»De bli ännu värre tillknypplade, om inte doktorn gör som jag sagt.»

»Nå, så tag hit dem då i Guds namn!» ropade läka* ren; »du skall få betala resan sjelf, efter du så angeläget vill . . . men skyll dig sjelf, om du ångrar dig.»

Stork lade penningbundten i läkarens ena hand och tryckte den andra till sina läppar, innan ännu Axner> bann draga den tillbaka.

»Jag skall alltid behöfva en god vän,» sade läkaren, för ögonblicket kännande sin egen sorg förmildras af den glädje, som strålade i arbetarens ögon.

»Säg hellre, en trogen tjenare,» svarade muraren med hänryckning.

»Hör du, Stork,» sade Axner, efter en stunds tystnad; »det är du som i natt upprest stenkorset på Höks graf.»

Muraren rodnade starkt, men teg.Ja, Stork, to år di . . . jag vd écl beståadt . . . konet år kvarken af namor dier granit, ntan af murad tegelsten, alldeles likt det som på samma kyrkogård står pa dio knstrns graf-»

•Hor kar ni . . . krem kar kunat såga?» stammade arbetaren med fortfarande förlägenhet.

Först dina kånders verk ock nu ditt eget ansigter •Ett kon af tegelsten, i stället for ett ben af kött och blod,» mumlade Stork osed nedslagna ögon.

Hök undanbad sig på dödssången alla slags minnesvårdar på grafven . . . men med välbehag skall ban ändå nedblicka på den du rest ... vet du, hvem som lagt dit blomsterkransen ? . . . det år vål slutligen också do, når allt kommer omkring.»

Nej, herr doktor, mina händer duga ej till att binda blomsterkransar.»

Och du vet inte heller, bvem som bundit den, som na hänger öfver ditt kors T»

Nej, men jag hittade den bär fina näsdoken på graf-ven, när jag i natt satte ner korset . . . säkert bar den blifvit qvarglömd der, når kransen ditladesji Stork framtog en fin näsduk, kantad med spetsar, ock räckte den åt läkaren. Denne synade den med uppmärksamhet och fastade sig vid följande namn, som med märkbläck blifvit skrifvet på duken:

»Amalia Z.»

»Jag anade det!» sade Axner för sig sjelf; »du år dig likt, du arma menniskohjerta! . . . misshandlande eller gäckande i lifvet, tror du dig kunna bota och försona allt genom en ömhet, som kommer först efter döden ... Stackars Hök! . . . den ene gjorde dig till krympling, den andra förkrossade ditt hjerta . . . båda frambära nu till din graf, den ene ett kors af sten, den andra enkrans af blommor . . . Ack! litet mera deltagande och ömhet blott, medan vi lefva hör på jorden, och vi skola gerna frånsöga oss all den herrlighet, man vill bestå våra grafvar! . . . Och likväl ligger det något obeskrif-ligen rörande i dessa offer af ångerfulla hjertan, dem man helgar stoftet, för att sona hvad man brutit emot anden . . . Hädangångne broder! skall en gång din vän på sin graf få se och glädja sig åt, hvad du nu på din ifrån din himmel skådar!»TJUGUFÖRSTA KAPITLET. Surøtinnan.

Midsommarssolen kastar sina brännande strålar öfver de kärr och moraser, som utbreda sig mellan Ladoga-sjöns och Finska vikens stränder; men ännu mäktar han icke genombryta och förskingra de dimmor och töcken, som vältra sig öfver Newas vatten och Peter den Stores stad.

För denna nejd, det Ryska kejsardömets hjerta, äro solskensdagarne sällsyntheter. Regnbyarne och de kalla, genomträngande vindarne ifrån Finska viken eller Asiens stepper jaga nästan oupphörligen öfver de kolossala pa-latserna, de förgyllda kupolerna och de hvimlande folkmassorna, liksom unnade de dem ej det himmelska ljus, solen öfver andra nejder sprider. Men hvem vet, om ej dessa evinnerliga töcken och dimmor bildats af de tårar och suckar, som utpressades ur de fyrahundratusen slafvars ögon och hjertan, hvilka utandades sitt eländiga lif, vid den stolta kejsarstadens grundläggning!

Icke mycket långt ifrån det ofantliga Isakstorget, der Peter den Store på klippan tumlar sin väldiga bronshäst, vid Woznecenskaja eller Christihimmels-fårdsgalan, en af de trenne från bemälde torg, eller stadens hjerta, divergerande radierna, står det bus eller palats, som egdes oeb beboddes af professor Gustaf Pauli.

Det är på förmiddagen. 1 den vidsträckta våningen en trappa upp i detta bus är. ett stort kabinett med prydliga tapeter och de dyrbaraste möbler. Öf-verallt på väggarne bånga vapen af alla möjliga slag, pistoler och bössor efter nyaste Engelska modell, skarpslipade Byska huggvärjor af Svenskt jern, kossakpikar från Dons strand, Tscherkassiska svärd och damasce-rade Persiska sablar. Här och hvar mellan dessa krigets och dödens hotande instrumenter framglindrar den spensliga floretten med sin knapp af stoppadt rodt ma-rokin och sitt förgyllda fäste. I detta kabinett ser man tvenne unga män, begge i morgonrockar af pur-purrödt sammet och med s. k. rökmössor af samma tyg, öfverlastade af guldbroderier. Den ene af dessa herrar intager den böga mahognydi vanen, på hvars gungande, sidenbeklädda resortdynor han makligt utsträcker sina lemmar, under det hans läppar begärligt omsluta den ihåliga bernslenskulan, som fulländar en väl konditionerad Turkisk tobakspipa. Det är »den vackre doktorn», läsaren der återfinner. Den andre mäter med stora steg fram och tillbaka den Turkiska mattan, som helt och hållet betäcker kabinettets golf. Det är en bög atletisk figur, med det skönaste manliga an-sigte och en furstes befallande hållning. I honom igenkänner läsaren Claristernes generalissimus uti striden i Sista Styfverns trappor, artillerisergeanten, hvars knoppande fältmarskalksstaf på Kungsholmen krossades mot muraren Storks jettekropp, dagdrifvaren på Stockholms gator, flyktingen i Bellevuepark samt slutligenprofessoro och öfverlåraren för dd östra kejsardömets samtliga Akt- och gymnastikskolor.

»Da må såga hvad da vill,» yttrade deo rörlige atleten, »jag bar andras och egen erfarenhet framför mig till slöd för mitt påstående . . . Som barn och ynglingar hafva vi monoarne fulla af frihet och oberoende; ty vi gå icke, vi springa icke, vi flyga, bror, och vilja inte veta af något fotfäste på jorden ... Så komma åren, rycka bort en och annan fjäder ur vingerne och det bår slutligen ner till den jord, som vi icke hafva rättighet alt lemna, förrän döden ger signal till den naturliga himmelsfärden . . . Stående sålunda på jorden, hvad har man väl annat att göra, än se till, att man icke faller? . . . Man börjar med alt rätta sig efter omständigheterna, så lumpna de ibland ån förefalla oss, och* vänjer sig slutligen att dyrka dem, liksom Egyptierne fordom dyrkade oxar, kattor, med mera dylikt af det lägre djurriket . . . och förtjena de ej hela vår dyrkan? ... är det ej omständigheterna vi hafva att tacka för allt, för guldet i vår byrå, steken på vårt bord, myrten vid vårt bröst och lagern kring vår hjessa!»

»Aldrig trodde jag, att omständigheterna skulle göra dig till en så åkta Ryss, som du nu verkligen synes vara ... du har till och med glömt, att du är född i Sverige.»

»Nej, Axner, jag år icke Ryss, icke heller Svensk, lika litet som Engelsman eller Fransos . . . jag år kosmopolit, för att derigenom samla grundstenar för min egoism, ty egoister eller avtokrater bl i fva vi alla, om vi få lefva . . . Den stackars Hök lefde visst för idéer han, men hvad hade han för det! . . . Tala aldrig om Sverige, bror, ty hade jag der dröjt q var,vore jag för långese'n en tiggare . . . och hvad skall man väl för öfrigt säga om ett land, om hvilket Fredrik den Store sagt, att det i sekler arbetat på sin undergång, utan att ännu hafva lyckats deruti, hvilket han ansåg för vårt lands största märkvärdighet!»

»Men vittnar ej just detta för kraften hos den kärna, hvilken, oaktadt alla skalets bristfälligheter, likväl ännu har förmåga att skydda sig sjelf?»

»Bara en fras, min vän! ... är det kanske ej i Sverige, som odågorna sitta vid styret, medan dugligheten, lik en utsvulten spindel, smyger utefter väggar-ne i de förras förmak? . . . Ack, min bror, du kom först i går afton till Ryssland; men flr du vara här något längre, så skall du inse, att här förstår man att värdera och uppleta förmågan och talangen ... betrakta denna herrliga stad och detta stora, mäktiga rike, som, under den obetydliga tidrymden af omkring etthundratrettio år, skapat sig till en makt, i storhet och klokhet jemförlig endast med det gamla Rom . . . hvar annorstädes upptäcker du motsvarigheten till det djupa förstånd, som leder detta lands öden?»

»Den djupa politik, ville du säga.»

»Nå ja, det är detsamma.»

»Minns du, hur Thorild kallar politiken?»

»Nej, och det qvittar mig fullkomligt lika.»

»Jo, politik är lögnens och bedrägeriets moderna benämning . . . ungeför så tror jag han definierar den.»

»Om Thorild har rätt, så är det verkligen besynnerligt, att den Högstes rättvisa ännu icke långt för detta drabbat detta fördömelsens land, utan i stället låtit det taga det ena jettesteget efter det andra framåt i samma riktning, under det så många andra rege-Flickan i Stadsg. 26ringar och länder, med konstituerad ärlighet och upp** drifven kultur, gitt kräftgången ... om del varit Försynens mening att krossa Ryssland, så hade den visst inte år 1812 kastat emot Napoleon en vinter, hvars like icke funnits på trettio år.»

»Det förhåller sig helt säkert med den skadliga frukten som med den helsosamma, att den måste mogna först, innan den bör skördas ... ju mera Ryssland utvidgas och förstoras, desto större blir den bägare, som i en framtid på en gång får emottaga och fyllas af ljusets flöden ... ju kolossalare barbaren år, desto större seger för civilisationen blir hans omvändelse, hans förädling!»

»Du är dig lik, Axner . . . alltid samma goda barn som fordom.»

»Gifve Gud, jag finge vara det ända till min död!»

»Tro mig, min bror, förr eller sednare skall äfven du nödgas lovera mellan omständigheterna och erkänna dem för dina herrar; de krossa den som trotsar dem, men deremot gifva allt åt den, som förstår att råtta sig efter deras nycker.»

»Jag hör och ser på dig, att de äro fruktansvärda . . . du, fordom så varm och lågande för allt hvad frihet hette, och nu . . . dock är du kanske mindre en omständigheternas slaf, än du sjelf tror . . . ponera till exempel, att omständigheterna på ett eller annat sätt tvingade dig att förråda mig, att angifva mig, såsom den der talat illa om Ryssland, skulle du göra det?»

Pauli stannade framför divanen och fastade en innerlig blick på Axner.

»Förråda dig!» sade han; »är du inte min ungdomsvän? har jag inte dig alt tacka för allt?»»Ser du, Pauli, du gör geuast tacksamheten till ett uudantag . . . börjar du väl med en dygd, så komma soart alla de öfriga efter.»

»Tacksamheten är ingen dygd,» svarade Pauli; »den är en skyldighet, en skuld, och sina skulder måste man alltid betala.»

»Att ulöfva en dygd, är visserligen en skyldighet; men som denna skyldighet efter syndafallet blifvit förenad med alltför många svårigheter och uppoffringar, så har den allt mer och mer blifvit en sällsynthet . . . det är just sällsyntheten, som adlat våra skyldigheter till dygder, liksom den bestämmer de ädla metallernas värde;»

»Du kan visserligen ha rätt, men» . . .

»Skulle du kunna draga svärdet mot det fädernesland, du nu föraktar?»

»Nej . . . men vore jag född Ryss och boende i Sverige, skulle jag lika litet kunna förmå mig alt mar-chcra mot Ryssland.»

»Men om en hvälfning timade i detta land för frihetens och upplysningens heliga sak, skulle du, i speW sen för Dons kosacker, trampa frihetens fana under dina fötter?»

»Nej, nej! . . . men tyst, tyst i himlens namn!»

»Du vördar tacksamhetens dygd ... du älskar frihet och fosterland . . . Gustaf Pauli blir aldrig Ryss, om man också öfverhöljde honom med Muskoviternes alla hederstecken.»

Pauli tog plats på divanen bredvid sin vän och tryckte hans hand med värma.

»Emellertid gläder det mig innerligt,» sade Axner, »att få vara vittne till ditt välstånd ... du är värd detsamma, ty du dukade ej under för bekymmernaoeb nöden, som förr förföljde dig . . . jag tror, att da skall bära din lycka lika

vål, som do burit din olycka.»

»Min lycka!» svarade Paali något bittert; »är du då sa säker på, att jag år lycklig?»

»Da har pengar mer än da behöfver?»

»Ja.»

»Da bor som en knes?»

»Ja.»

. »Do nekar dig ingenting?»

»Nej.»

»Da är ansedd och aktad af alla?»

»Ja, min vän!»

»Da år ej egennyttig och girig, ty det är ett be-hof för dig, att göra dina likar godt?»

»Ack ja . .. gifve Gad, jag i den vågen kunde göra så mycket jag ville!»

»Da är då äregirig? ... du vill svinga dig upp till högre areställen; da vill förvärfva dig makt och rang; detta borde jag hafva ihågkommit.»

»Ja, men icke för det jag älskar makten och rangen för deras egen skull, utan för det jag betraktar dem blott såsom medel till vinnande af ett vida högre mål.»

»Och detta vida högre mål?»

Pauli tryckte hårdt sin väns hand och blef högröd i ansigtet.

Axner såg frågande på honom.

»Säg mig du,» yttrade åndtligen Pauli, »hvad betyder guldets glans och juvelens strålar, när dagsljuset försvunnit och natten inträdt i stället?»

»Ganska ringa, hvad glansen och strålarne beträffar; men värdet är dock alltid q var och solen dröjer icke för beständigt på andra sidan jordklotet.»»Jo, jo, den dröjer der för beständigt,» svarade Pauli, i del han lemnade divanen och ånyo började sin oroliga marsch på golfvet; »jag har guld och juveler, men ingen sol som upplyser dem ... får det kanske -aldrig!»

»Ah! ... du är kär ... du älskar . . . älskar utan hopp!» suckade Axner med djupaste svårmod i blicken och orden, ty han tänkte på sin egen hopplösa kärlek.

»Ja, jag blir galen! . . . jag är en förlorad menni-ska!» ropade Pauli.

»Jag minns, att du skref något derom,» sade Axner, ålerhemtande sig; »men jag har glömt fråga dig, hvem hon» . . .

»Tyst! ... jag hör ljudet af en vagn!» hviskade Pauli; »det är hennes, jag känner igen den bland hundrade . . . kom, kom! . . . till fönstret, till fönstret! . . . det är furstinnans vagn som kommer!»

Dervid tog han Axner vid handen, ryckte honom upp från divanen och drog honom med sig till fönstret, hvilket han slog upp på vid gafvel.

Axner såg med förvåning folkhvimlet på trottoirerna och galan, till bredden jemförlig med ett af Stockholms större torg. Sorlet och«bullret var sådant man kan vänta sig ur en så gigantisk bikupa.

Ett lysande ekipage med tvåspann körde nära och långsamt förbi trotloiren vid professorns hus. I vagnen sutto tvenne personer: den ene en man, ung, men blek och lutande, samt, i trots af midsommaren, insvept i sobelpcls; den andra var ett fruntimmer, hvars dyrbara sommardrägt och bländande skönhet gjorde ett tvärt afbrott mot

honom, som satt vid hennes sida. Just som vagnen rullade förbi det fönster, hvaruti debida vännerna stodo, kom den sköna damen att lyfta sina ögon opp mot detsamma.

Paoli gjorde en djnp bugning. Axner bugade sig äf-ven, men fattade dervid häftigt tag i Paoli. Var det för att hindra denne från att kasta sig ut genom fönstret? eller hade han sjelf behof af att stödja sig mot sin vån?

Det forstliga ekipaget aflågsnade sig småningom.

Pauli slog armarne våldsamt om Axner. Hans kinder flammade och hans ögon brunno.

»Vid alla himlens gudamakter!» ropade han, utom sig af stormande hänryckning; »märkte du inte hur hon rodnade, når hon såg bitupp! ... så har jag aldrig sett henne förr! ... Ah! hon älskar mig då . . . hon vet då mina känslor . . . bon rodnade! bon rodnade!»

Pauli svängde omkring med sin vån, som en vansinnig med en annan vansinnig, ty äfven Axner syntes bemäktigad af samma våldsamma berusning.

»Du älskar då henne! benne!» utropade slutligen Axner, ryckande sig lös ur Paulis famn och kastande sig på soffan.

»Ja, henne . . . henne! ... det är furstinnan Uru-sof jag älskar!» ropade Pauli.

En djup tystnad följde på dessa utrop. De båda vännerna tycktes hvar för sig hafva mycket svårt för att återkomma till sig sjelfve. Det gifves verkligen ögonblick i lifvet — och dessa äro minsann icke så få — då man har ett Herkulisarbete, för att qvarhålla det undanilande förståndet; ty, för att återfordra flyktingen, vet man ofta ej, om det är på himmelens eller afgrundens portar man bör klappa.

Svettdropparne på Axners panna voro dock flera än på Paulis, ty denne hade blott sett furstinnan Urusof;Axner deremot sett icke allenast furstinnan, ntan äf-ven — flickan i Stadsgården. — —

»Har du skådat någon skönare uppenbarelse af Guds majestät på jorden?» frågade slutligen Pauli, i det han ånyo tog plats på soffan bredvid sin vän.

»Nej, nej!» svarade Axner, undvikande Paulis blick, hvilket likväl ej behöfdes; ty denne var för mycket upptagen af sina egna känslor, för att ens kunna mår-ka rörelserna i Axners ansigte.

»Hon skiftade färg, när hon fick se mig,» sade Pauli med samma ton af yrande triumf; »såg du inte det?»

»Jo, jag såg det,» svarade läkaren, som bättre än vännen trodde sig kunna förklara orsaken till furstinnans rodnad.

»Såg du fursten?»

»Ja ... o ja!»

»Denne vid grafven stapplande sjukling! . . . hösten vid vårens sida, natten vid solens.»

»Ja, det var ett lik, med en lefvande ros vid förstelnad barm,» tillade Axner.

»Han är dömd till döden af läkarne,» yttrade Paul! under vild glädje; »inom årets slut är hösten borta, natten borta, liket jordadt . . . inom årets slut är våren fri, solen fri, och den lefvande rosen hvilar vid en lefvande barm . . .ha! vet du hvad det betyder, Axner!»

Ånyo lemnade Pauli soffan och gick fram och tillbaka, gnuggande händerna mot hvarandra.

»Du menar då ?» frågade läkaren med svag röst.

»Att den tjusande, stolta furstinnan Urusof cn gång och snart nog blifver öfverstinnan Pauli ... ja, ja, öfverstinnan Pauli, om jag också, för vinnandet af detta mål, skulle bända jorden ur dess bana.»Asner såg med förskräckelse på sin vån. Dennes herrliga gestalt, stark, skön och oöfvervinnelig, som man tänker sig krigets god, tycktes verkligen vara i stånd att göra hvad han sade.

»Men, Pauli, enkan efter en furste af Rysslands äldsta slägter, af tsarers gamla stam» . . .

»Jag bär furstenamnet på min panna och domänerna i min arm,» inföll Pauli, rätande ut sin atletiska gestalt; »jag är, näst kejsaren, den ståtligaste karl i Ryssland ... det är ej skryt, min bror ... du skall snart få höra detsamma af alla.»

»Men om ... om hon älskade en annan?»

»För den, som vågade förekomma mig, vore det bäst om han aldrig blifvit född,» förklarade Pauli vildt; »ty om också min egen far uppstode ur sin graf, för att kämpa med mig om henne, skulle jag utan tvekan begrafva min värja ända till fästet i hans bröst!» . . .

»Du är förfärlig!»

»Jag medgifver det . . . kärleken kan göra mig till en djefvul, men också till en eugel!»

»Men om . . . om hon redan före sitt giftermål med fursten tänkt . . . tänkt på en annan?»

»En annan? . . . hvad menar du med det?»

»En qvinna, som hon, har säkert haft många tili-bedjare, och det kan ju vara alltför troligt, att äfven hon» . . .

»Omöjligt, hvad henne beträffar, min bror. . . hon har beständigt vistats hos sin far, en gammal rik general i Finland, på en af dennes egendomar långt upp i landet, utan annat umgänge än sina guvernanter och några gamla Ryska officerare, som lefde gratis hos generalen . . . ryska officerare, äfven om de äro unga, hafva ingenting förföriskt med sig, det kan du litapå . . . i fjol våras åtföljde hon sin far till Helsingfors’s helsobrunn, der hon blef bekant med furst Urusof, sonen till en af generalens (ordna krigskamrater . . . den unge fursten, som onekligen är en ädelsinnad och mild herre, så att föga af hans Tatariska härkomst förmärkes, var redan då sjuk och eländig . . . han blef icke desto mindre förälskad i den gudomliga flickan, friade till henne och fadern gaf honom ja, å den lydiga dotterns vägnar ... de lydigaste och bästa dottrar-ne blifva alltid de olyckligaste hustrurna.»

»Men vet du då så bestämdt, att hon är olycklig?» frågade Axner, i det han hastigt steg upp från soffan och närmade sig Pauli; »år du då så säker på, att . . . hon inte älskar ... sin man?»

»Hvad rättighet har en sådan man till hennes kärlek?»

»Jag förstår dig inte.»

»Nej, du förstår ingenting du, ty du har aldrig älskat . . . såg du inte hennes blick?»

»Jo, jag såg den.»

»Såg du inte den jungfruliga lågan i denna herrliga blick? ... så brinner endast elden på Vestas altare.»

»Förklara dig närmare,» bad Axner med en stämma, en tvingad yta af lugn öfver ett haf af stormande känslor.

»Förliden höst stod bröllopet i Helsingfors . .. brudgummen måste ledas fram i brudstolen, och när akten var slut, leddes han derifrån till sjuksängen, hvilken han sedermera aldrig lemnat . . . ensam slumrade bruden i brudkammaren . . . ensam? ack nej! . . . millioner behag och njutningar slumrade med henne.» ...

Axner gick till det öppna fönstret, för att fritt få andas ut; men om också en dylik luft, som Petersburgs,medgifvit några fria utandningar, hvilket icke gcrna är troligt, skulle likväl den unge läkarens bemödanden derutinnan varit fåfänga. Hvad han nu inom några minuters förlopp fått sig bekant, var icke af den beskaffenheten, att det med några andetag kunde absorberas.

»Ack, hur förändradt förefaller mig ej allt härinne!» började ånyo Pauli, under fortfarande berusning; »le-jonhufvuna på tapetborden vid taket löpa omkring för mina ögon, liksom en ring af dansande englar . . . Ack! hvarest kärlek är, der är äfven Gud, säger ett Ryskt ordspråk . . . hvilken stor sanning ligger ej der-uti! . . . men hur är det fatt med dig, Adolf?» frågade han, närmande sig sin vän; »du ser så upprörd ut... har gudabilden förtrollat äfven dig? . . . akta dig, min vän . . . jag skulle förbanna min egen skugga, om den vågade se upp till samma stjerna, som jag utvalt till min för tid och evighet!»

Axner vände sig om och bjöd till att le. Hundrade gånger hade han sitt hjertas hemlighet på läpparne; men om han också icke fruktade för att förlora sin vän, så tillät honom ej hans hederskänsla, att yppa en bonom anförtrodd hemlighet, hvars röjande dessutom på något sätt kunde skada furstinnans anseende.

»Du såg, hur hon rodnade emot mig,» sade Pauli; »den q vinna, som rodnar vid en mans blick, kan icke vara kall för denne man . . . hon älskar mig, jagar säker derpå . . . Axner, min bror, min ungdomsvän! du förde lyckan, förde himmelen till min boning!»

Pauli gick ej, han dansade på golfvet. Gipsbysterna på byrån och marmorvaserna på spegelbordet nickade och gungade vid hvarje steg atleten tog. Slutligen ryckte han ned från väggen tvenne floretter, af hvilkahan räckte den ena åt Axner, som nästan medvetslös tog emot den.

»En garde!» ropade fäglmästarcn; »det var inte i går jag sist bandterade floretten, ty mina fordna älsklings-nöjen bafva bleknat för kärleken, liksom stjernorna för solen . . . men nu lyster mig försöka, om du alldeles glömt bort de lektioner, jag gaf dig i Stockholm . . . en garde, min bror! . . . jag föreställer mig, att det är en rival jag utmanat . . . upp med venslra armen, högra sträck! ... nå, för f-n! orkar du inte upp med floretten från golfvet! ... du måste smaka på min nya stöt från låg qvart!»

Axner hade alls ingen lust att göra bekantskap med Paulis nya stöt. Hvarje ord, denne yttrat, hade redan träffat hans hjerla, och på dessa ord satt ingen skyddande knapp af stoppadt marokin.

1 detsamma öppnades kabinettsdörren ocb jetten Stork , visade sig på tröskeln. Han var klädd i en lång blå rock med försilfrade knappar uti och i handen bar han en lackerad hatt, försedd med sin svarta kokard, såsom det en civil ofrälse herres betjent egnade och anstod. Stork kunde nu icke vara äldre än fyratiofem år och befann sig således ännu i sin kraftfullaste ålder.

»Ah, är det du, min gosse!» ropade Pauli emot honom; »hvad bar du för godt att säga?»

»Jag ville bara fråga, om doktorn har någonting att befalla,» yttrade Stork, med blicken på sin husbonde; »jag trodde, att doktorn snart skulle bege sig ut i staden.»

»Ja, inte dröjer jag länge hemma,» svarade Axner, i det han, serdeles glad öfver sin tjenares mellankomst, bortlade floretten.

»När tänker doktorn fara ut?»»Om en timme.»

»Och doktorn far till sjukhusen ... det står illa till der . . . inte förstår jag något af den rotvälska, som talas här, men det vet jag, att i natt ha tvåtusen dödt på sjukhusen.»

»Gif sjukhusen f-n du, din sötunge!» ropade Pauli, »och kom hil, så får jag känna på dina armar ... så framt du inte har stoppning i rocken, så är det de värsta ramar jag någonsin har sett.»

Som Stork icke gjorde någon min af alt hörsamma tillsägelsen, så gick Pauli till honom och undersökte hans armar med en sakkännedom, värdig professorn i gymnastiken.

»Förbanna mig, har icke du armar så tjocka, som mina ben!» yttrade Pauli förvånad.

»Hvad skulle icke då herrn säga, om han finge se mina låggar,» genmälde Stork småleende; »professorn är bara van alt se Ryssar han ... de ä* ju bara tättingar allesammans.»

»Vet du, jag skulle ha bra god lust att pröfva din armstyrka,» sade den muntre värden.

»Gud bevare herrn för det!» svarade Stork allvarsamt.

Pauli gapskrattade, ty ett dylikt svar till en sådan atlet, som Pauli, kunde icke annat än väcka omåttligt löje.

»Säger du så ... se så, kom du fram bara, min gubbe,» anmodade atleten jetten, »så får jag se, om jag behöfver taga Gud till hjelp.»

»Hvad skall jag framme att göra?» frågade den sed-nare.

»Jag vill bryta arm med dig.»

»Spar sin arm, herre, för om det är sannt hvad som sägs ule, så» . . .»Hvad säger man ute?» frågade Axner.

»Jo, man säger, att det blir uppror i Petersburg,» svarade Stork.

»Du är en narr,» sade professorn; »två silfverrubler, om du kan bryta ner min arm.»

»Lätt förtjenta pengar, herre.»

»Jag har gifvit dig på pelsen en gång förut; minns du inte det, fast det var längese’n?»

»Ni bade sabel då, herre, och jag hade ingen,» svarade muraren lugnt; »ett litet barn kan med en knappnål rista märke i den tjockaste ek.»

»Om du inte kommer fram med godo, så släpar jag dig med mig,» sade Pauli, utan att likväl blifva ond öfver murarens infall.

Derefter tog han Stork i axlarne, för att draga honom fram i rummet. Den sköna furstinnans blick hade återgifvit bonom hans gamla glada lynne och med detta äfven hans öfvervägande håg för gymnastiska öf-ningnr. Kanske roade det honom äfven, att få visa sin vän ett prof på den Öfverlägsna kroppsstyrka, som för-värfvat honom Ryssarnes beundran, på samma gång hans prydliga gestalt intagit alla Petersburgs damer. Pauli var nu utomordentligt glad, och när man är mycket glad, så är man vanligtvis också mycket barnslig.

Men huru bastant atleten och öfverläraren vid Rysslands alla fägt- och gymnastikskolor än fattade om den oöfvade jettens skuldror och hals, så stod icke desto mindre denne qvar på sin plats vid dörren, orubbelig, som bronsslatyn på granitpiedestalen.

»Jag måste medgifva,» sade Pauli något förbluffad, »att du är den gröfsta björn, jag någonsin haft att göra med . . . Bror doktor, du har ett helt lifgarde till din uppassning.»»Jo, jag menar det,» svarade muraren; »men si bed t)ckså doktorn, att han inte går ut på gatorna, utan att taga sitt lifgarde med sig.»

Dervid lemnade jetten kabinettet.

»Det var en hisklig grobian!» sade Pauli med fortfarande förlägenhet; »den der figuren skulle kunna resa verlden omkring och förtjena pengar blott på att visa sina ben och armar.»

»Du förlorade lusten att bryta arm med honom, tror jag.»

»Dertill behöfdes kraften af en ångmaebin ... det är ett vidunder till menniska . . . och mot detta vidunder har du i åratal kämpat! . . . jag begriper inte, hur du lyckats besegra och tämja honom . . . följer han dig inte lika troget, som lejonet följde korsriddaren Gottfried i del förlofvade landet!»

»Du kunde inte röra honom från dörren en gång.»

»Nej, jag medgifver det . . . det var en satans best!»

»Anse dig således aldrig för oöfvervinnelig, Pauli . . . när jag såg din höga, senfulla, af natur och konst rikt utrustade gestalt fåfängt anstränga sig, för att rubba jetten från dess plats vid dörren, föreföll det mig, som hade jag sett dig kämpa emot ett olycksöde och duka under för det.»

»Du blir allvarsam, tror jag.»

»Och ändå var det blott en fysisk kraft, en menni-skas styrka, som nyss trotsade dig, som log åt dig, åt dina krafter och din konst.»

»Men den der karlen är ett undantag bland menni-skor . . . han har i kroppskrafter icke sin like, det kan jag bedyra, som pröfvat och besegrat så många . . . om han lefvat i Herkulis tider, så skulle hans bese-grande hafva blifvit den oöfvervinnelige halfgudens tretionde underverk.»

»Och likväl leder jag honom vid det sköraste band i veriden och utan att jag ens behöfver hålla i bandet.»

»Och detta märkvärdiga band är?»

»En dröm.»

»Ja, det var sannt det, den der drömmen, du talte om för mig i går.»

»Denna dröm är hans olycksöde . . . utan att ständigt vara mig nära, skulle han duka under för denna dröm . . . utan mig, hade han för längese'n varit vansinnig... jag är lika nödvändig för hans förnuft, som luften för hans lungor» . . .

»Kanske, när allt kommer omkring, så är det denna dröm du har att tacka för det att vidundret numera icke längre stämplar emot dig?»

»Nej, det tror jag inte . . . hustruns död hade förkrossat honom och han begråter ännu i dag sitt uppförande mot henne . . . hämnden var för alltid slocknad i hans själ . . . men han tillhör en af dessa okufliga naturer, hvilka känna sig förödmjukade af de tjenster, som bevisas dem af sådana personer, till hvilka de fordom hyst ovilja eller hat . . . derföre tror jag, att han icke skulle följa mig så enträget och tjena mig så troget, om han ej ansåge sitt timliga och eviga väl helt och hållet beroende af mitt lif . . . Så länge jag lefver, ser han sig endast sväfva mellan himmel och afgrund; men i samma stund jag doge, skulle han anse sig förlorad, fördömd. Han tjenar mig lika mycket af egennytta som af kärlek . . . men jag är djupt rörd af hans oupphörliga tillgifvenhet och uppmärksamhet mot min person, och derföre skall jag aldrig öfvergifva honom, så länge jag lefver.»Pauli spratt häftigt till och lyssnade.

»Ack, min Gud!» ropade han; »hon kominer tillbaka från promenaden . . . jag hör hennes vagn!»

Derpå störtade han fram till fönstret, som ännu stod öppet.

Axner drog sig derifrån och stannade midt på golf' vet, så att han icke kunde ses ifrån gatan. Han hörde dånet af den tunga furstliga vagnen och såg Pauli buga sig ända ner till fönsterpanelningen; men han såg honom också strax derefter sjunka ned på taburetten vid fönstret, betäckande ansigtet med händerna.

»Pauli! hvad kommer åt dig?» frågade Axner, oroligt närmande sig honom.

»Var det en helvetets synvilla!» ropade denne, vändande sitt bleka ansiglc mot doktorn; »jag helsade på henne, men hon besvarade ej min helsning! . . . hon såg mig, men hennes blick uttryckte köld, ja, förakt! . . . djeflar! viljen j leka med mig!»

»Stackars min broder!» sade Axner, i det han lade sin hand på Paulis skuldra och lutade sig öfver honom; »en blick gaf dig lifvet ... en blick ger dig döden . . . kanske var denna blick ditt olycksöde!»

Det var strax på eftermiddagen. Solen hade ändtli-gen lyckats skingra dimmorna och töcknen, som hela förmiddagen hvilat öfver kejsarstaden. Luften var klar, så att den halfva million menniskor, som rörde sig inom murarne af denna lysande stad, omsider fick fröjdadfg 3t en af de få verkligt klara dagar, som det njugga klimatet i allmånbet består dem under hela årets lopp *)• På Isaksbryggan, den gigantiska pontonbron, som sträcker sig öfver Newa, stod doktor Axner, bländad af den ofantliga prakt, som dels emot och dels på begge sidorna om honom utbredde sig i en oöfvcrskådlig tafla af palatser , kyrkor med förgyllda tornspiror eller med stjernor af guld på blå höghvälfda dömer, hvilka prunka vid Newas stränder eller uppskjuta ur dess vågor, liksom vore de endast fortsättningar eller dc öfversta våningarne af flodgudens borg, hvars grundfot förlorar sig i flodens botten. Öfver all denna herrlighet, ja, öfver det oändliga Vinterpalatset med dess gyllne torn, höjer sig, skytrotsande, Alexandermonumentet, med engeln och korset, på sin architrav, den största mono-lith, som verlden känner **).

Folkskaror hvimlade fram och tillbaka om hvarandra öfven bron; men fremlingen från Sverige såg dem icke. Han tänkte på vidden af det snille, hvars kraftord trollat fram bland omöjliga moraser möjligheten af dessa féeriska palatser, nu förvandlad till verkligheten af verldens praktfullaste stad. Dock låg det i hans blick icke blott beundran, hänryckning; del låg äf-ven ett moln af sorg, ty han tyckte, att ju mera han

*) Enligt Bahrs intressanta och tillförlitliga anteckningar om Ryssland, är det i Petersburg af 365 dagar 162 då det

oupphörligen fryser, 59 då det fryser endast morgon och qväll, samt 144 frostfria dagar, men af hvilka solskensdagarnes antal, vinter och sommar sammanräknade, uppgår till endast omkring 60.

**) Hela höjden ifrån marken till korsets öfre anda ar 154 fot 9 tum.

Flickan i Stadsg. 27betraktade dessa dömer, dessa tornspiror, bvilkas gnid glimmade mot solen, desto mera rodnade de, tilldess de slutligen förvandlade sig inför hans ögon tiH blodiga armar, som sträckte sig darrande mot höjden. Molnet i hans öga upplöstes i en tår, ty han såg det blod, hans fosterland i fruktlösa segrar gjutit, ocb stenmassan, som utbredde sig framför honom, antog formen af en enda förfärlig grafsten, hvarunder Svenska fäders ben ohämnade lågo jordade.

Men ingen välsignelse, ingen frid syntes hvila öf-ver den stora grafven. Högt deröfver trodde han sig upptäcka skuggan af den jernhand, som med örnklor till fingrar grep öfver allt, hvad inunder låg. Men ju mer han betraktade skuggan af denna hand och ju starkare solen brände derpå, desto tunnare blef handen, och i den mon den förtunnades, antog den en skärare färg. När nu den skära handen sträckte sig öfver det blå fästet, som korsades af solens strålar, var det, som såge han en engels hand, hållande en himmelsbred blågul fana mellan sina fingrar. Handen med fanan närmade sig Petersburgs fästning, som med $ina qvaderstensvallar och sin förgyllda tornspira simmade på Newas vatten. Inom ett ögonblick satt pi spiran den blågula fanan och den stora grafstenen öppnade sig och gossar blå med fädrens anda stego ur djupet. Till engelns hand förenade sig småningom det öfriga af dess gestalt, och när den vardt fullkomnad, såg drömmaren i dess gyllne lockar och blå ögon en bild, liknande den, han bar i sitt hjerta, och sålunda upplöstes hans dåraktiga patriotism i hans lika dåraktiga kärlek.

Icke långt ifrån doktorn stod Anders Stork, betraktande floden, som lekte kring pontonerne.Newa leker så lagom ibland; ty denna flod, hvilken Sommartiden från Ladogasjön tillförer Petersburg så inånga millioner i guld och varor, blifver fruktansvärd, när hösten och dagjemningen med sina sydveststormar nalkas. Då sväller Newa högt öfver sina bräddar och gatorna i de lägre stadsdelarne ligga under vatten; då flyr folket från gator och torg, från de nedre våningarne; allt är elände, jemmer och förstörelse! Newa, för att uttrycka oss med Bahr, »är för Petersburg, såsom Gudomen i Indiska mytologien, på samma gång Skaparen, Uppehållaren och Förstöraren» *).

Men ehuru dess vågor nu flöto så lugna, att solen i dem kunde skåda sin bild, klar och obruten, förskräcktes likväl Stork; ty han närmade sig sin husbonde med blekt, förstördt ansigte.

»Herre 1 se, se!» ropade han, i det hans darrande hand visade ner på floden.

»Hvad är det jag skall se?» frågade läkaren, gnuggande sig i ögonen, lik en yrvaken.

»Der, der ... i floden ... i vattnet!»

»I floden ... i vattnet . . . hvad för slag?»

»Ser ni inte, herre?»

»Jag ser ingenting annat än floden, båtarne och pon-tonernas skuggor.»

»Ja, det är borta nu . . . men jag såg det nyss så tydligt.»

»Hvad var det då du såg?»

»Min syn! min syn!»

*) Den största öfversvåniningrn var den 7 November 1824, som hotade Petersburg med fullkomlig förstöring. Vattnet hade då en höjd af 13 fot 4 tum öfver sin vanliga ståndpunkt.»Du drömde då igen? . . • du gör då aldrig annat 8n drömmer,» yttrade Axner, glömmande, att han nysa sjelf haft den orimligaste dröm.

»Oh! hur skulle jag kunna drömma, när jag slår här! . . . jag såg Christina, så sannt jag är en fattig, syndig menniska! , . . och längst ner på djupet stod den andre . . . den svarte med sin tunga af eld . , . herre! någon stor olycka förestår!»

»Hvaraf slutar du det? .., af din synvilla kanhända? har du inte trott dig se samma syn flera gånger förut, utan att

något märkvärdigt derföre händt? . . . jag tycker, jag, att allt bar hitintills gått oss temligen väl i händer.»

»Ja, men förut hade jag aldrig oftare min syn, än när doktorn var borta ... nu såg jag den, fast jag var er så nära . . . herre! det bådar intet godt!»

»Jag tror hvarken på syner eller spådomar.»

»Men om doktorn bara ville se,sig något litet omkring på folket, som strömmar förbi oss här på bron , . . deras miner se så hotande ut ... de hviska sinsemellan, och jag har sett dem knyta näfvarne och hört dem mumla ord, som jag visst inte förstår, men som jag ändå begriper ... ja, ja, skratta inte . . . tids nog att skratta, när vi väl kommit ur det här fördömda håLet.»

»Jag tror du är rädd, kära Stork!»

»Jag rädd! . . . nej, herr doktor, den är inte af qvinna född, som skrämmer mig ... det år blott för herr doktorns skull jag bäfvar, men icke för mig sjelf . . . kött och blod fruktar jag inte och jag skulle döda en buffeloxe, om jag hade honom framför mig . . . men det jag inte kan fatta med händerna, det fruktar jag, ingenting annat.»»Men, ser du, jag fruktar hvarken det ena eller det andra.»

»Det tror jag nog, för doktorn har ingenting på sitt samvete, han ... har inga sådana syner som jag . . . men se der, Gud vare lof, der år professorns droschka.»

En ståtlig droschka, med två svarta, eldiga höstar före och en grann, långskäggig kusk, som körde dem, stannade på bron.

»Axner!» ropade Pauli, som satt i åkdonet, »du väntar väl ihjel dig, eller också hungrar du till döds . . . skynda dig, stig upp och sätt dig; jag har stora saker att omtala . . . raskt på baksitsen, Stork! . . . det skall bli en ny profkörning; ty håller droschkan med dig på, så svarar jag för, att den står i hundrade år, till alla Ryska smeders förtviflan.»

Axner steg uti och Stork bakpå, hvarefter det nättå ekipaget salte sig i rörelse.

»Det gläder mig innerligen,» sade Axner, »att du återfått ditt glada lynne ... jag började verkligen blifva orolig för din skull.»

»Du trodde kanske, att hennes blick skulle taga lif-vet af mig,» svarade Pauli; »men jag var en dåre . . . man kan väl inte fordra, att en qvinna skall kasta slängkyssar åt sin älskare, när hon åker bredvid sin man ... det var tvärtom ganska klokt af henne alt synas så likgiltig mot mig . . . Ack, hvad de qvin-norna äro slipade! . . . Evas döttrar blifva sig lika i alla tider . . . jag, min dumbom, som för en enda kall blick kunde glömma de vältaliga lågorna, jag nyss förut sett på hennes kinder . . . man är en tok, när man år kär . . . tror du, man blott ser himmelen i en q vinnas öga? . . . ack nejl i det herrliga perspektivet ser man äfven dårhuscellen och dårhusvaktaren medden slamrande nyckelknippan i handen . . . jag vill nästan svära på, att nycklarne till våra hospitaler samt: och synnerligen äro smidde af Gupidos pilar.»

Ax ner teg och qväfde en suck på sina läppar.

»Men du är inte nyfiken, bror Axner, att lära kän^ na de storverk jag uträttat, sedan jag skildes från dig på förmiddagen . . . hör, skall du få höra: först har jag varit uppe i senaten . . . victoria! min öfverste-fullmakt ligger färdig ... i morgon får jag den, med vidhängande Sankt Anna-ordens stjerna, andra klassen • . . gratulera mig, min vän! gratulera mig!»

»Af hela mitt hjerta, Pauli!» svarade Axner och tryckte hans hand.

»Nu vill jag se,» ropade öfversten, »om portarne till Urusofs palats längre skola vara tillslutna för mig . . . ser du, man beböfver uniformer eller ordnar här i landet, om man skall vinna inträde i de förnämas salonger ... en sådan vinter, som den förflutna, slipper jag således att mera upplefva . . . men nu till mitt andra storverk . . . jag har äfven varit i Wassilij-Ostrof, eller handelsstaden, uppe i det stora cholera-sjukbuset der.»

»Hvad har du gjort der? . • . det var oförsigtigt . •. du fruktar ej för smittan.»

»Jag sökte en af mina bekanta, doktor Bflsching, som jag också ganska riktigt träffade . . . jag har varit vittne till det grufligaste elände, lefvande, döende och döde om hvarandra . . . f-n tar dem, om kejsaren får veta hur det går till . . . föreställ dig: på inrikes« ministerns förslag, har ett bolag bildat sig, som på entreprenad åtagit sig att transportera alla cholerapatien-ter till sjukhusen ... för hvarje patient, som dit« forslas, betalas något visst, hur mycket, kommer jaginte ihåg . . . vet du nu hvad de der herrar entre-prenörerne tagit sig till? jo, de kapa åt sig alla personer, de få tag uti; druckne, som de komma öfver på gatorna; sängliggande, men af helt andra sjukdomar, som de påträffa hemma i busen; tiggare, som inte haf-va tak öfver hufvudet och dem de släpa med sig, trots allt motstånd och alla böner ... på detta sätt fyllas sjukhusen med folk, hvaraf knappast en tredjedel har choleran . . . men ditkomne väl, få de den alla . . ^ smittan utbredes och eländet rusar till sin böjd!» . . .

»Och sådant får passera!» utropade Axner med glödande barm; »hvarföre angifver man icke dessa nedrigheter !•

»Ser du, min vän, innan man kommer till kejsaren, har man många palissader att Öfverstiga, och man får akta sig noga, att man inte fastnar på dem, då det går åt fanders både med rapporten och rapportören.. • men det kommer nog, lita på det . . . emellertid hade Stork inte så orätt i förmiddags ... det är verkligen stark jäsning i staden och patrullerna kommä att fördubblas i natt ... det stackars folket får väl sitta emellan, som vanligt . . . Doktor Bttsching spisar middag bos mig i dag; det är en kunnig och angenäm man, som du säkert skall bli nöjd med . . . han är dessutom furst Urusofs läkare.»

»Furst Urusofs läkare?»

»Ja, och i afton tager han dig med sig till fursten . . . han har redan prevenerat högstdensamme derom, att en ung, utmärkt Svensk läkare anländt till staden och logerar hos öfversten och riddaren Pauli vid Chri-stibimmelsfärdsgatan.»

»Hvad säger du! . . . skall jag följa honom till fursten!» ropade Axner, med en fruktlöst hämmad darrning på målföret.

»Ja, för tusan, du skall väl inte blott och bart gräfva ner dig bland cholerapatienter heller ... i afton slipper du in i Urusofska palatset ... i afton,» tillade han med en betydelsefull blick, »i afton träffar du henne . • . förstår du? ... du får se och tala med henne.»

»Ha, Pauli! det är för hennes skull du skaffat mig inträde till fursten!»

»Ja, visst är det för hennes skull . . . fursten är obotlig, har jag sagt . . . tror du väl, att, om någon dödlig makt kunde bjelpa honom, jag då skulle släppa dig dit?»

»Pauli! du är lika omensklig och grym, som cholera-entreprenörer na!»

»Den enes död den andres bröd; jag har inte glömt det gamla Svenska ordspråket.»

»Hvad skall jag då der att göra?»

»Du är ett barn, Axner! ... du skall tala med henne om mig . . . genom dig kan jag få underrättelser om henne ... du blir den hemliga bryggan mellan tvennc älskande hjertan.»

»Men om jag kurerar fursten?»

»Ha, ha! det kan du inte.»

»Men om jag icke talar ett enda ord med furstinnan om dig?»

»Det kan du inte undvika, ty du är min vän och du vill mitt väl, liksom du alltid velat det • . . hela mitt lifs tacksamhet tillhör dig . . . jag har gjort lycka och jag skall äfven göra din, det svär jag vid himmelen, vid henne! . . . Gud ske lof, nu äro vi hemma och Busching står redan i fönstret, ser jag . . . Con-stantian skall flöda i strömmar och champanjen svalla som ett haf. . • och upp ur strömmarne och hafvetskall hennes bild träda, som kärleksgudinnan, som so-len . . . Axner, låt mig ej dö i dfen galenskap, som famlar på råmärket mellan himmelen

och jorden !»

Sommaraftonen blandade sitt rika guld med tempelkupolernas samt öfvergjöt trottoirerna ocb quaierna med sina lätta skuggor.

Utanför porten till Paulis bus stod furst Urusofs ekipage och en lång, prydlig betjent i det furstliga livrét stod med ena handen på den öppnade vagnsdörren, under det han med den andra nedfällde det med Turkiskt matt-tyg fodrade fotsteget.

Storks jettegestalt stod några alnar derifrån, med ar-marne öfver bröstet och ögonen på vagnen.

Trenne herrar, med ansigten glödande af slukade drufvors blod, visade sig i porten. Den förste af dem, en mager medelålders man med Wladimirsorden i knapphålet, lade med en förnäm åtbörd armen på betjentens axel, men satte ena foten med sådan osäkerhet på trappsteget, att han utan tvifvel fallit i gatan, derest ej betjenten hjelpt honom tillrätta. v

»Ja, Adolf,» hviskade Pauli till Axner, sväfvande på målet lika mycket af känslans som af vinets rus; »säg henne, att • • . att jag ända se'n hennes . . . hennes ankomst till Peters . . . Petersburg och under hela . . . hela vintern inte gjort något annat än ... än tänkt • . . och att jag ... att jag . . • lider • . . trånar . .. att jag ... att jag . . . nej. .. nej, bror lilla ... än ett ord, br .. • bror lilla!»Axner slet sig ifrån den druckne värden och sprang upp i vagnen, hvars dörr betjenten derefter tiiislog och intog med ett enda skutt sin plats bakpå. I detsamma kuskens pisksmäll gaf den efterlängtade signalen åt de furstliga snöhvita hästarne, som länge stampat och fradgat af otålighet, hoppade Stork upp bakpå vagnen och ställde sig bredvid betjenten. Denne, som var Fransman, gaf till en Fransysk ed och ville knuffa ner den oväntade usurpatorn af en rättighet, som nu för tillfället vore hans allena; men Stork lade sin ena arm om Fransmannens lif, så att, hur denne än sprattlade med benen, förmådde han likväl knappast röra en enda lem af den öfriga kroppen. Folk, som mötte det furstliga ekipaget, stannade och vände sig om, uttryckande sin förvåning öfver de tvenne betjenter-nas disharmoni sinsemellan, hvad kroppsbildningen och livrét beträffade, men derjemte sin beundran öfver den harmoni, som, att sluta af den broderliga om-armningen, syntes råda på baksätet.

Vid Newskoj-prospekt eller en annan af de tre stora gatorna, som löpa ut från Isakstorget, låg furst Uru-sofs palats, en byggnad, stor, grann, utsirad, af mindre ädel, men imposant stil, ett verkligt slöseri af pilastrar och kolonnader.

De begge lä kårne inträdde i palatset och emotto* gos af tvenne guldsmidde betjenter, som gingo framför dem uppför de breda mosaiktrapporna och slutligen, genom en mängd korridorer, tamburer samt konungsligt prydda salar och förmak, införde dem i furst Urusofs sängkammare, hvilken dignade under den yttersta Asiatiska lyx och prakt.

I en stor, med röd silkessammet beklädd fåtölj, med höga, rikt förgyllda karmar, mera låg än satt en spensligmanlig gestalt, insvept i en svart rock, likaledes af silkessammet, som var knäppt ända upp till halsen och släpade mot den brokiga mattan, så att icke ens gestaltens fötter syntes. Den liggandes ansigte var blekt, mera vackert än fult samt outsägligen mildt, — en mildhet, påbörjad af naturen, fulländad af li* dandet. Framför* fursten stodo tvenne af doktor Btt-schings embetsbröder, ödmjukt bugande, och bakom fåtöljen visade sig tvenne betjenter, orörlige som bild* stöder.

Vid Bttschings och den Svenske läkarens inträde, slog fursten upp ögonen och betraktade den fremman-de* aom, utan att deltaga i de andres kruserliga och slafviska vördnadsbetygelser, genast fästade en stadig, forskande blick på den sjukes ansigte, ty ban var redan inne i sitt kall. Det var icke mer en rik, mäktig man, ättlingen af en Tatarisk konungaslägt, som låg framför honom; icke heller tänkte han på, att denne man, ehuru utan att sjelf veta det, skingrat hans ljuf-vaste ungdomsdröm och tillintetgjort hans skönaste förhoppningar: det var blott en lidande, djupt lidande varelse, han hade för sina ögon; ingenting mer och ingenting mindre.

Furstens dystra ansigte ljusnade. Ack, en ny läkare eller ett nytt medikament är en ny stjerna i den sjukes natt! Sjukbädden är hoppets och hopplöshetens syskonsäng.

Vi vilja icke trötta läsaren med prosaiska dialoger mellan patient och läkare, isynnerhet när de äro så långa som de, hvilka nu vid detta tillfälle fördes. Nog af, när Axner, efter en timmas förlopp, lemnade furstens sängkammare, hade denne med kropp och själ öfverlemnat sig i hans händer, till de öfrige läkarnessynnerliga förargelse och barm, hvilka, inom sig erkännande den unge Svenskens öfverlägsenhet så väl i omdöme som kunskaper, likväl icke gerna med likgiltighet kunde se sig öfverflyglade af en ung man, som visserligen hade polissonger, men icke skägg på hakan, och som, hvilket var det värsta, i(ke hade mera i knapphålet, än det svarta silke, som skräddaren dit-sytt, utan ordenskapitel och dubbning. Axner iakttog visserligen all försigtigbet mot de Ryska vetenskapsmännen, ty ban beprisade högeligen deras ordinationer; men som han icke desto mindre ordinerade helt andra medikamenter och föreskref en helt annan behandling, än desse herrar funnit för godt att använda, så hatade de honom redan af uppriktigaste hjerta. Patienten hade deremot, såsom nämndes, fallat det fullkomligaste förtroende till fremlingen. Aldrig tillförene hade han hört en läkare så noga göra sig underrättad om de obetydligaste detaljer af en kronisk åkomma; aldrig hade ban sett någon läkare gifva sig ro att författa en hel historik Öfver patienteps hela fysiska lif, hvaruti inbegrepos icke allenast sjelfva sjukdomen till rot och tillvext, utan äfven de medikamenter, som till dess botande varit använda; aldrig hade han sett ett mildare ansigte eller hört en mera trösterik tunga; med ett ord: patientens kinder och ögon började lifvas, medan hans förre läkares blickar blefvo mörka som åskmoln. Men ännu mera förvånades både patienten och läkarne, när, vid ett tillfälle då fursten drog af sitt finger en stor briljanlerad ring och ville räcka den åt Axner, denne med en djup bugning, den första han kunnat beqväma sig till denna afton, sköt ringen tillbaka, under förklarande, att läkarens arfvo-dc bör följa efter kuren och icke gå förut. Furstenlillbjöd Axner, under bans vistande i Petersburg, en hel våning i det Urusofska palatset; men Axner förklarade, att hans logis dädanefter vore cholerasjukhu-set vid samma gata, emedan ban enkom för berörde farsots skull rest till Petersburg, och att ban samma afton ämnade träda i tjenstgøring på ifrågavarande ställe. Med ett ord: vår läkare utvecklade denna afton en grad af insigter och oegennytta, som, ehuru vanliga de än voro bos honom sjelf, likväl ej kunde undgå att reta stockar och stenar på de öfrige Askula per ne. Bttsching, som var balfrusig när han anträdde i furstens sängkammare, blcf på ögonblicket spik nykter af afundsjuka och svor i andanom öfver Pauli, som varit orsaken till allt; och de andra läkar-ne, som varit nyktre, blefvo yra i hufvudet af samma berusande känsla och svuro öfver Bttsching, som, genom Axners införande i palatset, hotade att rycka ett säkert rof undan döden och dem. Rättvisan fordrar likväl erkännandet deraf, att läkare visst icke beböfva vara Ryssar, för att, på patientens och vetenskapens bekostnad, kunna tända offerlågorna på afundens och fortalels altaren.

Axner, sedan han tagit godnatt af fursten, för hvilken han flerfaldiga gånger måste upprepa sitt löfte, att taga honom under sin oinskränkta vård, beledsagades derefter af en betjent ut genom samma rum, ban förut passerat; men innan han hunnit till det yttersta förmaket, möttes han af en annan domestik, hvilken hel-sade från furstinnan och bad den $venske läkaren med* följa in till hennes höghet.

Det klack i Axners hjerta och han kände, att han, som nyss varit läkare och herre i ena flygeln af våningen, nu gick för alt blifva patient och slaf i denindra. Med våldsamt klappande hjerta, vandrade hatt nu genom en ny sträcka af rum, det ena ståtligare an det andra. Än befann han sig i en sal med spegelväggar, hvaruti han öfverallt såg en svartklädd ung herre, mycket lik honom sjelf, men som, ena ögonblicket, for med handen i kudevangen, för att få den i tillbörlig ordning, och, det andra, tummade sitt an-sigte, liksom ville han på detta sålt påtvinga anlets-dragen det lugn, som syntes fjerran från dem; än stod han uti ett orangeri af de skönaste krukvexter, men hvars tropiska temperatur öfverhöljde hans panna med svettdroppar och hans kinder med lågor; än ljödo hans steg mot ett marmorgolf och han kände sig frysa mellan marmorväggar, liksom hade han blifvit inknuffad i Urusofska slägtens familjegraf. Genom hur många rum han och hans ledsagare gått, det visste han icke; men slutligen stannade den sednare framför en hög, bvit dörr, öfverhöljd af förgyllda ornamenter, och knackade sakta på densamma.

Dörren öppnades inifrån, hvarvid ett paradisiskt doft af blommor och ambra fläktade emot den nykomne, och en bildskön Girkassiska, som visade sig innanför tröskeln, gaf läkaren ett tecken med handen att träda in.

I detsamma Axner inträdde, såg han sista fliken af Cirkassiskans fantastiska rock fladdra i en tapetdörr och försvinna derigenom, och läkaren är nu allena, lik riddaren i sagans trollslott.

Rummets väggar, hvarinom Axner befinner sig på en matta, som tyckes gunga under bans fötter, äro öf-verdragna med mörkgrönt sammet, hvaruppå förgyllda rosetter tätt vid • hvarandra skimra mot sommaraftonens ljus, som strömmar in genom höga, götiska fönster och banar sig väg dels mellan tunga, uppftstadesidengardiner, med stora vidhängande tofsar af äkta gnid-tråd, dels ock mellan sällsynta, lefvande rosenbuskar, nppspirande ur alabastervaser af bländande glans. Den furstliga boudoirens möbler äro i förhållande till tapetseringen. Der höjer sig framför divanens höga ejder-kuddar, med grönt siden och påsydda guldblommor, det ofantliga marmorbordet, hvars skifva är ett utvaldt helt stycke ur Carraras outtömliga klyftor; der utefter väggen prunkar den Engelska flygeln, belagd med perlemor och guld, en kolossal, lysande verld af slumrande toner, hvilkas hvita och svarta elfenbensläppar liksom synas bedja om lifvet och uppståndelsen af konstnärens och mästarens hand; der nära invid reser sig på sin fina fot, men med höghvälfdt, tonfullt bröst, den gyllne pedalharpan — hvad göra väl nu dessa tvenne musikens stillatigande heroer? säkert mötas deras tankar i ohörbara harmonier, när de icke, till men-niskans uppbyggelse, få tala, sjunga och svärma med hvarandra; der midt emot vid andra väggen ser man ett med de grannaste sammetsband prunkande mindre bokskåp af ebenholz af sällsynt konstruktion, med upp-höjdt figur-arbete på bågarne, röjande mästarens hand, samt med slipade glasrutor; der på den smala väggen mellan fönsterna fängslas uppmärksamheten af en frun-timmerschiffonier, värdig en kejsarinnas boudoir, på hvars massiva, förgyllda silfverskifva den glänsande korsriddaren sporrar sin häst, mÄ tiden, ett Romerskt ur, till sin vapensköld; skådar man upp mot taket, känner man sig nära att upplyftas af kupidonerna, dem mästarens pensel trollat fram deruppe, under det han låtit Venus i sin hand hålla den väldiga kristallkronan, som vintertiden upplyser boudoiren, men nu hänger gagnlös, en bild af den skimrande, förgängliga glädje,kärlekens gudinna strör öfver jorden. Med ett ord# allt röjer furstlig prakt och furstliga skatter, konsU närlig uppfinning och smak.

Fremlingens uppmärksamhet, som flyttar sig fr&n ena till andra föremålet, icke vetande, på hvilket den förnämligast bör hvila, störes oupphörligen af en källas sorlande ljud; ty på hvar sin sida om kaminen, i och för sig sjelf ett architektoniskt mästerstycke, sitta tvenne vid väggen fästade sfinxer, hvilkas guldläppar kasta skimrande vattenstrålar ner i små fontäner af bli kristall, fyllda med blommor och sällsynta mossor.

Axner betraktade de myriader perlor, hvilka, störtande ner i kristallfontänen, hoppade upp, föllo ner igen samt slutligen försvunno, för att lemna rum åt andra med samma bana och slut. Han såg i dem skapelsens myriader, hvilka, liksom perlorna, nerkastade på jordens tummelplats, fåfängt sträfva att uppehålla sitt skimrande lif, tilldess de hastigt försvinna i jorden, dock utan att alltid, like perlorna i fontänen, få dö på en bädd af rosor.

Den unge mannen blef i en hast underlig till mods, och det föreföll honom som om hans ben stelnade, under det att all hans blod drog sig upp till hjertat; — han tyckte sig omfläklad af ett skärt moln, som förvirrade hans sinnen, och han kände, att en gudom var nära. Långsamt höjde han sina blickar från fontänen, per-lomas blåa kristallgr#, och såg — att hans känsla icke bedragit honom. Med handen hvilande på marmor-skifvan, stod trollslottets herrskarinna framför hans stirrande ögon, en andesyn, ty hvarifrån hon kommit, det visste han icke.

I sin förvirring trodde han först, att kärleksgudinnan och kupidonerna, som nyss från taket svåfvatöfver bans hufvud, hade stigit ned och tagit plats vid marmorbordet,* ty när han ånyo såg upp mot taket, var det, som hade alla dess bilder förbleknat och försvunnit. Men småningom upplöstes denna förtrollning, dock endast i en ny; ty detta på en gång barnsligt sköna och majestätiskt höga väsende, som visade sig framför honom, draperadt med en mångveckad kläd-ning af skärt silkesflor, till hälften betäckt af en hvit, från balsen fallande, blonderslöja, innebar i sig något så hänförande, att Axner numera icke kunde förklara, buru eu bild, så skön och bög som hennes, kunnat rymmas inom en fattig läkares bröst, och ban förvånades öfver sin djerfhet, att bafva vågat älska denna qvinna, hvilken endast tycktes kunna väcka den känsla, hvarmed man i barndomen omfattar Gud, känslan af på en gång kärlek och fruktan. Och likväl var hon densamma, han tolf år förut en gång burit på sina armar och för ett år sedan för ett ögonblick tryckt till sitt öfversälla bröst. Nu stod bon der i glansen af sin fullt utvecklade skönhet, en gyllne frukt af aderton vårars förenade blommor och solar, en yppig, glänsande bild af jordens

vällust, vid himlarnes salighet vigd. De rika lockarne voro i en behaglig vårdslöshet fästade tillsammans i nacken med en diamantnål, hvilken med matt sken tindrade i guldsvallct, som stjernan i dagens gryning.

Dock tycktes ett tungt moln darra öfver de gudasköna anletsdragen, likt skuggan af en korps vinge öfver blommans tårfyllda kalk. Läkaren kände dervid sitt bjerta sammandragas och ömklig var den bugning, bvarmed han besvarade furstinnans uppmaning att taga plats i den stora sammetsfåtöljen, hvilken stod på andra Flickan i Stadsg. 28sidan af marmorbordet midt emot divanen, deruppå hon sjelf satte sig.

»Troligtvis har min önskan, att fl tala med er så här mellan fyra ögon, förefallit er besynnerlig, herr doktor?» började furstinnan samtalet.

»Ers höghet!» svarade läkaren, ögonblickligen förskräckt af denna alldagliga prosa från läppar, hvarifrån ban endast väntat sig den skönaste poesi; »jag har svårt att fullt göra mig reda för den känsla, som dervid genast intog min själ . . . men att jag kände mig obe-skrifligen lycklig att» . . .

Axner sväljde fortsättningen, ty molnet i furstinnans blick hade blifvit ännu mörkare.

En stunds tystnad, pinsam för begge, såsom det tycktes, följde derpå.

»Ilur finner ni furstens tillstånd?» frågade hon ändt-ligen.

»Högst betänkligt,» svarade Axner, dragande efter andan; »hans höghet lider sedan en längre tid tillbaka af ett ondt, hvars botande utgör en af läkarekonstens svåraste uppgifter ... vi kalla detta onda, efter vårt språkbruk, för tabes torsalis, som består i» . . .

Doktorn var i sin ängslan nära, att börja en föreläsning om den skadade ryggmärgen.

»Godkänner ni det behandlingssätt, furstens äldre läkare, före er ankomst, funnit för godt att vidtaga?» af-bröt honom lyckligtvis furstinnan.

»För er, nådig furstinna, min höge patients ädla maka, är det min skyldighet, att säga sanningen, osminkad och utan alla konsiderationer; ty en patients helsa och lif äro vida dyrbarare, än en läkares skenbara anseende.»

»Ni tror då» . . .»Att de Ryske läkarne missförstått sjukdomens egentliga natur och följaktligen användt otjenliga medel.»

»Doktor Btksching anses vara rår hufvudstads förste läkare . . . sådan är åtminstone den allmänna opinionen här.»

»Då är det, med furstinnans tillåtelse, icke doktor Bttsching, utan den allmänna opinionen, som misstagit sig om furstens tillstånd,» svarade Axner, hvilken kände sig sårad.

»Men ni, herr doktor, som skådat till djupet af det onda, tror er naturligtvis äfven kunna bäfva detsamma?» sporde furstinnan med ett uttryck, som liknade till hälften ironi och till hälften bekymmer.

»Läkaren är ej mer än menniska, ers höghet!» svarade Axner, högligen förvånad öfver den bitterhet, han trodde sig förmärka i furstinnans ton och sätt att vara för öfrigt; »en menniska vågar endast hoppas, men aldrig tro något bcslämdt ... det ligger blott i Försynens hand, att kunna förbyta hoppet i visshet.»

Furstinnan fixerade skarpt den unge mannen, hvars kinder dervid betäcktes af den bjertaste rodnad, utan att han inom sig kunde förklara orsaken dertill.

»Det är då enkom för att kurera furst Urusof, som ni rest öfver hafvet ända hit till Petersburg?» yttrade furstinnan med en stränghet i blicken, som icke kunde misskännas.

Axner spratt häftigt till, stirrande på henne. Han visste hvarken hvad han borde säga eller tänka.

Furstinnan upprepade sin sista fråga, kanske med ännu större tonvigt på orden.

»Nej, jag har på Svenska regeringens uppdrag och med dess understöd rest hit, för att taga närmare kännedom af den farsot, hvilken redan i åratal rasat i deflesta länder åfven inom Europa och nu förhärjar detta land, denna

hufvudslad, samt troligtvis en gång blir mitt fäderneslands plågoris . . . endast derföre har jag kommit . . . men jag anhåller som en nåd alt» . . .

»Når kom ni till Petersburg, herr doktor?» inföll furstinnan.

»1 förrgår afton, ers höghet!»

»Och redan i dag vid min mans sjuksäng?»

Axner reste sig häftigt upp från stolen. Han kände sina kinder stelna och det föreföll honom, som hade en frostnatt brutit sig in i hans hjerta. Furstinnan syntes förskräckt af hans blekhet.

»Jag är beredd att besvara alla frågor,» sade han, efter den våldsammaste själsansträngning, med sorgsen, men lugn röst, »ja, jag vill besvara dem alla, utan att dessförinnan söka lyfta på en enda flik af det täc-kelse, som döljer betydelsen af edra bittra ord, furstinna, ty jag vill i det längsta dölja för mig sjelf, att en sådan betydelse finnes till . . . jag kom ej in i delta palats på mitt eget förslag, min egen önskan . . . doktor Bflsching anmodade mig sjelf derom, och detta gjorde han, på min vän professor Paulis begäran.»

»Professor Pauli!» ropade furstinnan, i det hennes min, hvilken börjat mjukna vid Axners förklaring, hastigt återtog sin förra hårdhet.

»Han är min vän ända ifrån skoltiden,» sade läkaren; »och hans vistande här i denna stad bidrog äfven till mitt beslut att resa bit.»

»Professor Pauli är er vän, jag vet det. . . jag hörde något derom redan då jag förlidet år var i Sverige . . . herrarne brefvexla med hvarandra, förmodar jag?»»Ja, ers höghet . . . men jag förstår inte» . . •

»Denne herre,» fortfor furstinnan med en ifver, som småningom öfvergick i fullkomlig vrede, »denne er vän har ända från min och furstens ankomst till Petersburg nästan dagligen visat sig utanför detta palats ... han har förföljt mig på alla promenader . . . han har sökt muta flere af mina domestiker, för att af dem vinna upplysningar om Gud vet icke hvad ... ja, han har varit nog djerf, nog dålig, att inför andra beklaga sig öfver min makes, min stackars Feodors seglifvade natur, såsom de vackra orden fallit... och han har förklarat — märk det väl, min herre — han har förklarat, att han nog visste den, som skulle aftorka den sörjande enkans tårar . . . Hvilken uselhet! bvilka låga varelser trampa ej Guds herrliga jord!»

Axners fingrar klämde sönder det förgyllda bild-huggeriarbetet på karmen till den fåtölj, hvaremot han stödde sig.

»Ni har således haft en verksam vän,» fortfor furstinnan, »en vän, som, för att tjena er, icke skytt några medel . . . han har uppoffrat båda sitt menskliga och manliga värde ... en vacker dag får jag kanske från allas munnar höra en beskuggad skildring af det, åtminstone i mina ögon, oskyldiga förhållande, som existerat mellan er och mig ... ja, jag väntar en dermed beslägtad beskrifning öfver den stund, då jag, öfverväldigad af det förflutnas minne, för ett ögonblick glömde mitt värde som qvinna, min pligt som brud ... Store Gud! får man då aldrig ostraffadt tro på redbarhet och dygd, på beder och ära!»

Furstinnans ögon brusto i tårar och divanen darrade under hennes konvulsiviska gestalt. Axner lutade sin iskalla panna mot stolskarmen. Det susade och ringde ihans öroo. Dot var liksången och grafklockorna öfver det döende idealet i hans bröst.

»Men,» började ånyo furstinnan, i det bon reste sig upp från soffan, aftorkade sina tårar och stod kali och blek, som en bild af marmor, »åfven en qvinnas oerfarna blick förmådde upptäcka intrigernas mörka nät; ty när jag på förmiddagen såg er bredvid er vän i dennes fönster, rodnade jag af blygsel, och när jag på eflermiddagen såg er stiga ur furstens vagn utanför detta palats, bleknade jag af fasa.»

Läkaren höjde långsamt sin panna från stolskarmen ocb snart stod han midt emot den vredgade furstinnan, med ett olycksbådande lugn i sin blick och utan att en enda muskel rörde sig i hans ansigte. Det var en imponerande, högtidlig scen. Dessa tvenne gestalter, hvilka i denna stund utmanade hvarandra med straffande, hotfulla blickar,

stodo, den ena: på den blomsterskiftande kullen af högsta qvinliga skönhet, den andra: på den nakna, osmyckade granitfoten af manlig, oförderfvad dygd. I detta ögonblick var han skönare än hon, ty sanningen är skönhetens yppersta perla.

»Ni har inte slutat än, min frui» sade han.

»Jo, jag har slutat,» svarade hon, något förvirrad af hans stadiga blick; »det var blott för att säga er de ord, ni nyss hört, som jag besvärade er med detta möte ... vi kunna skiljas nu.»

»Nej, ni har ännu något att tillägga.»

»Intet.»

»Ni vill förskona edra sköna läppar från att bära fram de mörka tankar, som ännu rufva på djupet af er själ ... jag skall hjelpa er, min furstinna.»

Furstinnan studsade. Det blef nu hennes tur, att träffas af bestörtningens åskvigge.»Ja,» fortfor läkaren, »jag vill låna edra tankar min tunga . . . Ungefär så här ville ni säga till mig: min herre, ni har smugit er in i mitt palats, för att bakom läkarekonstens ogenomskådliga sköld stöta mordjer-net i min gemåls bröst! . . . min berre, ni ville skrif-va ett nytt blad i de hemliga gifternas historia!» . . .

Den sköna qvinnans nyss knoppade, men ändå så rika, barm började våldsamt hfifvas och sprängde derunder mången tråd af det skära silkesfloret, hvilket låg öfver Guds skönaste gåfva, som morgonrodnaden öfver skumhöljd våg.

Men udden af den förolämpade mannens blickar och ord hejdades icke af vågens skum; den ville till djupet, ville slå sina hullingar in i hvalarnes och vidundrens ryggar, de onda tankarne, hvilka oftast nog under den skönaste yta tumla om i blodiga lekar på djupet af menniskans själ.

Axner började tala. Det föreföll den stolta furstinnan, som hade uret på bronsriddarens arm hämmat pendelns gång och sfinxernas vattenstrålar hejdat sitt lopp, enkom för att lyssna till den bleke, men lugne mannens ord.

Dessa voro orden, men stämman, som utsade dem, kan icke bcskrifvas:

»När jag lemnade Sverige, visste jag icke, att ni befann i er denna stad. Edra egna slägtingar i Stockholm trodde, att ni och fursten redan vid vårens början afrest till Moskva, i hvars grannskap furst Urusof bar sina förnämsta egendomar och der han alltid brukat tillbringa somrarne. Troligtvis är det furstens tilltagande sjukdom, som nu gjort denna resa omöjlig. Dessa edra fr&nder erbjödo mig, för den händelse jag ämnade mig till Moskva, b varom äfven fråga varit,ett rekommendationsbref till er gemål och er. De hade förtroende till mig de, och likväl var det icke bilderna af dem, mitt hjerta i åratal famnat. Det var mig ljuft att hafva er i mina tankar; men skåda er, ville jag ej. Min aktning för hederns lagar och mitt behof af lugn grundade detta mitt beslut. Så kom jag hit. I dag på morgonen gaf mig min ungdomsvän förtroendet af en passion, som förtärer och skall förkrossa hans själ. Ännu kände jag ej föremålet för denna olyckliga böjelse. Då rullar en vagn förbi fönstret. Min vän rycker mig dit och visar mig er person vid furstens sida. Då först visste jag, att ni var i Petersburg, och min olycklige vän trodde, att jag då såg er för första gången, han tror det än och han skall tro det, så länge han lefver. Ingen annan, än min goda fostermoder, känner mitt hjertas dyrbaraste hemlighet; ty jag måste, för att kunna andas och finna tröst, öppna mitt hjerta för henne ocb, hvarföre inte tillstå det, äfven understundom få gråta med henne. Mot min vilja infördes jag i furst Urusofs palats. Min vän, som icke kunde ana mitt inre tillstånd, ville och trodde, att jag skulle tala med er om honom, om hans dåraktiga kärlek och förhoppningar. Jag lofvade honom ingenting, men gaf efter och for, för att icke synas kall för hans lidanden. Möjligtvis trodde jag mig under tiden kunna finna något medel, för att öfver-tyga honom om hans hopplösa böjelse. Jag beslöt undvika cr åsyn, ocb innan jag inträdde i furstens sängkammare, gjorde jag mig förvissad derom, att ni icke vore der. När jag lemnade fursten, sökte jag icke er: det var ni som sökte mig, för att döma mig på de lösaste grunder, för att belöna mig för den vördnad, hvarmcd jag omfattat ert minne, ert namn. Detbehöfdes icke mycket, för att af er, mio fru, blifva stämplad till den gröfste brottsling, och detta innan ännu den anklagade fått andrum till sitt försvar.' Tven-ne

skatter har jag framför allt annat sökt förvärfva och försvara: dessa äro samvetsfrid ocb menniskors aktning. Den förra har jag ännu i behåll, ty om jag felat, liksom andra, så var dock aldrig uppsåtet felets frö. Den andra har jag hitintills odeladt njutit. Det är blott en enda, som undandragit mig den, och det är hon, den enda, hvilken jag älskat högre, än barnet sin mor, än modern sitt barn, än Gud sitt skapade verk . . . förlåt mig dessa ord, du himmel 1 . . . För denna enda skulle jag bafva lidit dödens alla qval, utan ett ord, en suck af klagan på mina läppar. Ja, jag tror, att jag med tålamod kunnat bära hela verldens förakt, om jag endast vetat, att ni ej delat verldens om-*döme ... O, hvarföre skulle ni så grymt förstöra ett välmenande bjertas skönaste barndomsminne! hvarföre beröfva en hederlig man möjligheten af att hädanefter kunna tänka på er med samma vördnadsfulla hyllning, som förr; ty, furstinna, om ni nu också stode på himmelens sky och vinkade mig till er, jag skulle falla på mina knän och be som en nåd, att jag finge stanna qvar på jorden, under jorden . . . hellre derunder, som ett förstelnadt lik, än flyga genom rymden, som en bevingad dåre, efter er, sedan ni lånat den grymmaste orättvisa dc skönaste anletsdrag på jorden!»

Efter dessa ord, skred Axner med långsamma och fasta steg mot dörren; men hunnen dit, hejdades han af ett klagorop bakom honom. Han vände sig om: furstinnan låg afsvimnad på divanen.

Läkaren skyndade tillbaka, fattade ringklockan af guld, hvilken låg på marmorskifvan, och ringde. Entapetdörr öppnade sig och samma Girkassiska, hvilken emottagil och infört honom, skyndade in i den furst* liga bondoiren.

»Furstinnan har svimmat . . . öppna fönstret . . . det dr för qvafl härinne!» ropade han till henne på tyska.

Under det den bestörta flickan verkställde läkarens befallning, sysselsatte han sig med den afdånade furstinnan. Han höll luktsalter under den fina näsan, badade de snöbvita tinningarne med starkt doftande vatten och uppsnörde florsk läd ningens sidenlif. Detta kan ibland vara läkarens afundsvärda lott, och det är förlåtligt, om naturen, vid sådane tillfällen, lägger konsten i bojor samt om praktikern darrar på handen och blir varm om ansigtet, liksom hade ett glödgadt jern strukit deröfver.

Men Axner darrade icke på banden. Hvarken hans kinder eller ögon brunno. Hans sorg var af det slaget, som man blott en gång i sitt lif kan erfara. Det var bans ungdomskärlek som låg på bår. Nej, det var ännu mera: det var hans minne deraf, hvilket låg bredvid på båren.

Småningom återväckles furstinnan ur sin dvala. Blic-karnes ljus började ånyo tändas; det återvändande lif-vet strödde sina rosor öfver de mjella anletsdragen; allt i boudoiren återtog sin vanliga form, sin vanliga glans; Cirkassiskan låg på knä framför divanen, med låpparne på berrskarinnans bländande hand. Men läkaren var försvunnen.Följande dagens sol, hvilken, såsom vanligt, uppgått ur dimmor och töcken, strålar likval blodrödare än vanligt. Dc tunga, svartmålade likvagnarne hafva nu upphört att rulla öfver gatorna med den sista nattens offer; ty klockan är redan 8 på morgonen. På portalen till en ofantlig stenmassa vid Newskoj-prospekl, men dock vida aflägset från det Urusofska palatset, stå med stora, svarta bokstäfver orden: »Cho-lera morbus,» betecknande, att ifrågavarande stenmassa är inrymd till sjukhus.

I ett mindre rum på nedra botten af detta hus kan läsaren inträda, utan att behöfva tugga på kamfert eller öfvergjuta kläderna med chlorkalk; ty rummet är upplåtet åt en af sjukhusets läkare, att af honom begagnas vid de sparsamma tillfällen till hvila, som kunde blifva honom beskärda efter det svåraste och farligaste arbete, man kan tänka sig. Rummet erbjuder inga andra beqvämligheter, än ett bord, några stolar och en soffa.

Soffan är redan upptagen af en ung man, slumrande så lugnt och godt, som sväfvade ingen fara öfver hans hufvud, ehuru döden i de fyra våningarne öfver honom rasar med hejdlös ifver.

På en stol framför soffan sitter en jettelik gestalt, med blicken på den sofvande ocb understundom med den breda handen farande öfver dennes ansigte, för alt undanjaga flugor ocb andra insekter, hvilka serdeles tyckas intressera sig för menniskan, hon må nu vaka eller sofva, ehuru de svårligen kunna väcka något intresse tillbaka. »Flugor sätta sig belst på svettiga hästar,» säger ett Ryskt ordspråk, och följaktligen äfven helst på menniskor, hvilka arbeta som sådana. Detta synes verkligen hafva varit fallet med den unge mannen påsoffan; ty de stora

dropparne på den bleka pannan röja en i själs- och kroppsansträngningar genomvakad natt. Desto mera välgörande måste derföre den grofva handen vara, som håller frid och ro öfver de halföppna läppar ne, de halfslutna ögonlocken.

Det knackade något hårdt på den innanföre tillrig-lade dörren, hvilket föranlät jettegestalten alt resa sig upp från stolen, på tåspetsarne smyga till dörren och öppna densamma på glänt.

»Är doktorn derinne? jag vill tala med honom!» pockade en röst utanföre.

»Ts! sakta i back arne, herr professor!» svarade Stork, i det han gick ut i korridoren ocb derefter igenläste dörren samt stoppade oyckeln i fickan; »doktorn sof-ver och behöfver det väl, för hur har ban inte flängt i natt! . . . man skulle nästan trott, att han var i alla fyra våningarne på en gång och Ryssarne lydde honom, som om det varit kejsaren sjelf . . . alla frågade bonom till råds, alla gjorde som han befallde, alla voro yra i nattmössan, utom han, alla skälfde som asplöf, utom han . . . herre! ni skulle ha sett honom bara... slutligen dignade han af trötthet . . . jag bar honom ned och nu sofver han derinne, och ingen skall väcka bonom, förrän ban vaknar af sig sjelf, det lofvar tranan och jag och Storken ropar amen!»

»Men jag hade så angeläget att säga honom,» yttrade Pauli, med brinnande otålighet.

»Ts! hvilan är angelägnare för honom,» svarade Stork.

»Hvårföre for han inte hem till mig i går afse, när han kom från fursten?»

»Det vet jag inte, har jag sagt förut . . . han befallde mig genast köra till sjukhuset.»»Sade du hooom inte, att jag flera gånger i går afton varit utanför palatset, medan han var uppe?»

»Jo, herre.»

»Hvad svarade han då?»

»Ingenting.»

»Har du inte talt om för honom, att jag två gånger varit här i natt?»

»Jo.»

»Hvad sade han om det?»

»Alls inte . . . han hade minsann annat att tala om, han, herr professor.»

»Du är ett nöt! . . . säg honom, att jag har middag hemma hos mig klockan fyra, men bed honom infinna sig klockan tre, för det år frågan om högst vigtiga saker . . . kommer du ihåg det?»

»Skall bjuda till, herr professor!»

»Ditt drummel! vet du inte, att jag är öfverste?»

»Hå kors! vid hvad för ett regemente då, herr professor?»

»Du är en oförskämd slyngel!» ropade Pauli.

»Ts! skrik inte så, för annars bår jag ut öfversten på gatan.»

En örfil af gymnastiarkens hand smällde på Storks kind.

»Bara inte doktorn vaknar vid det hår,» yttrade den sednare, i det han lugn slog sina armar om öfverstens lif. Denne hade emellertid fått undertaget, och brot-tandet blef häftigt, men kort.

»F-n i mig, ni är så att leka med heller!» sade jetten, i det han, något flåsande, med ena knät på stengolfvet höll atleten under sig; »det var långese’n jag högg en så treflig kurre i hampan . . . hvar är din makt, i mors smörask, som man säger.»»Del år bra, del år bra, dia galning!» mumlade Pauli; •släpp mig opp bara!»

Naturen gaf konsteo nåd och jetten slåppte los atleten.

»Der bar du for ditt måstertag, men båll mon pi dig sedan!» h viskade Pauli, I det ban lade oti Storks band några större silfvermynt och såg sig ångsligt omkring i farston, liksom fruktade han, att någon obehörig varit vittne till hans nederlag.

•Så mycket för sa litet!» svarade Stork och stoppade gladlynt pengarne bos sig.

»Men glöm inte middagsbjudningen,» sade Paoli och skyndade derefter ot på gatan, gömmande sig och sin sönderrifna rock inom sufletten på den väntande droschkan.

Knappt bade Pauli försvunnit, förrån, till Storks stora bestörtning, doktorns kammardörr inifrån öppnades ocb doktorn sjelf tittade ut i farstun.

»Hvad var det för oväsen härute?» frågade Axner.

»Doktorn blef väckt!» ropade jetten med den ömkligaste ton; »om jag det bade vetat, b vad jag då skulle ba gastkramat honom!»

»Hvad år nu å färde igen?»

Stork berättade sanningsenligt bela uppträdet med Pauli, icke heller glömmande den nye öfverstens kullerbytta i förstugan.

»Hör du på, min kära Stork, låt du hädanefter bli alla liftag med mina vänner . . . jag ville inte en gång se min fiende under dina näfvar.»

»Store Gud! ni år då ond på mig, herre!»

»Nej, min vän, men jag vill hellre beundra styrkan i din själ, ån kraften i dina armar . . . Stork, du var beundraosvård i natt . . . man skulle kunnat tro, att du ända från barndomen tjenstgjort på lazaretter .. .ditt lugn midt ibland eländet och dödarne der uppe var oefterhärmligt, sublimt! . . . utan ditt bistånd, hade jag aldrig stått ut såsom jag gjorde ... det var ditt mod som elektriserade mitt, jag blyges ej att tillstå det . . . ack, hvad är kroppens styrka mot själens!»

»Herre! herre!» ropade Stork, sträckande sina armar mot läkaren.

»Nu har jag hvilat nog och turen är hos dig,» sade Axner; »gå in och lägg dig på soffan ... du får sof-va, tilldess jag väcker dig . . . du behöfver det kanske mer än jag.»

»Nej, jag vill inte sofva, herre!»

»Men jag vill det jag och jag befaller dig det,» svarade läkaren med stränghet.

Stork följde stillatigande sin husbonde in i rummet och lade sig på soffan. Axner tog plats framför bordet, fattade skrifpennan och gjorde några anteckningar i sin dagbok. Stundtals lutade han pannan mot ven-sira armen och tycktes försänkt i djupa tankar. Hvad tänkte han på? på nattens fasor, eller den föregående aftonens tilldragelser? Jetten på sofTan kämpade länge mot sömnen, men dukade slutligen under för den och hans tunga andedrågt störde läkarens betraktelser.

En lätt knackning hördes på dörren, hvilken derefter öppnades af en utsökt fint klädd yngling, med det skönaste ansigte, hvars stora, svarta, blixtrande ögon och långa, korpsvarta lockar röjde en annan jord och sol, än Rysslands. Axner, som närmade sig yoglingen, tyckte sig förut bafva sett dessa svarta blickar, hvilka syntes vilja borra sig in i djupet af läkarens innersta.

Ynglingen räckte Axner en biljett af doftande rosenpapper. Läkaren spratt häftigt till, men återvann hastigt sitt lugn.»Hur befinner sig furstinnan?» frågade han hvi-skande.

»Hennes höghet har ej sofvit på hela natten,» svarade ynglingen lika sakta, men ännu skarpare fixerande läkaren*

Axner tog brefvet, gick till bordet och lade fingret på det skåra • sigillet, som med sin krona myste så inbjudande mot honom. Hastigt kastade han från sig rosen biljetten på bordet, satte sig ner, drog ut ett blad ur dagboken och

skref följande:

»Jag har ledsagat mitt sköna ungdomsminne till graf-ven, men bäfvar vid tanken derpå, att en vålnad kunde stiga derulur med nya q val för milt bedragna, djupt lidande bröst. Derföre återskickar jag er biljetten, oläst, ouppbruten. Äfven en annan orsak finnes dertill. Qvin-nan är ytterlig i allt. Hvem vet, om icke denna biljett, som jag måste försaka och hvilken säkert, jag tror det, innesluter många heliga känslor ur ett skönt, ångerfullt bjerta, äfven kunde innehålla ord, hvilka, skrifna under ett upprördt själstillstånd, ni efteråt skulle ångra eller känna er förlägen öfver! Det år dessa känslor jag vill bespara er. Är denna förmodan oriktig och sårar den på något sätt er stolthet, så förlåt mig, för den välmenings skull, hvilken ligger till grund för densamma. Ack! jag har redan förlåtit handen, som stötte den giftbestrukna dolken i mitt bröst, men i såret sitter ännu giftet qvar. Ingendera rå vi derför eller kunna hjelpa det; men Gud skall hafva miskund med min smärta.»

Lappen, på hvilken detta var skrifvet, lades vid sidan af rosen bil jet len, hvarefter ett kuvert slogs ont dem begge, hvilket, vederbörligen förségladt, Axner sedan lemnade i ynglingens hand.Yngl i o gen tummade länge på kuvertet med rynkad panna och vilda Ögonkast.

»Hennes högbets biljett ligger häruti?» sade han med låg röst.

»Ja.»

»Den är ouppbruten?»

»Ja.»

»För den händelsen,» yttrade ynglingen med en mördande blick pu läkaren, »befallde mig hennes höghet lemna det här.»

Dervid framtog han ett skärt kort med guldkanter, som han tryckte i Axners hand. Denne läste på kortet, hvilket innehöll följande, med utmärkt piktur tecknade, rader på Fransyska språket:

»Min aning blef då verklighet, men lägg på hjertat åtminstone denna bön: glöm icke, för en otacksam och orättvis q vinnas skull, det löfte, ni gifvit hennes make, som med förtroendets och hoppets förenade känslor öfverlemnat sig uti er vård! låt henne ej hafra hans död på ett samvete, som redan lider — lider utan hopp om försoning!»

När Axner lyftade ansigtet från kortet, var Cirkas-siskan redan försvunnen. Läkaren höjde handen till sina ögon och tryckte på dem, liksom ville han klämma dem ur deras hålor. Huru ångrade han ej nu både biljettens lillbakaskickande och hvad han sjelf skrifvit!

Sådan är menniskan. Låt henne ropa till kärleken: nu är du död, nu har jag begrafvit dig i jordens in-elfvor, nu trampar jag, stolt och segrande, på din graf! Men när hon slår upp ögonen, ser hon icke desto mindre, huru kärleken ännu sväfvar öfver hennes hufvud, med gäckande blick och obrutna pilar.

Flickan i Stadsg.»Hjelp! hjelp!» hördes ett utrop från soffan, hvarifrån Stork i detsamma sprang upp på golfvet, skådande omkring sig med vilda ögon. »Gud ske lofl han flydde, han flydde! . . . men hon är qvar . . . Herre Gud, är det ni, herr doktor!» tillade han med lugnare stämma.

Axner såg bestört på sin tjenare.

»Har du nu drömt igen!» yttrade han.

»Stod det ingen nyss vid dörren?» sporde Stork, skyggt blickande ditåt.

»Hvem menar du?» frågade Axner med ängslan.

»Han, den svarte . ... jag kände igen honom, hans brinnande ögon . . . hans» . . .

»Du yrar, min vän!»

»Men bon var qvar, tyckte jag . . . men det är ingen annan än doktorn, ser jag . . . hon liknade er så mycket, herre

. . .ja, det var ert ansigte hon hade . . . det var besynnerligt! mycket besynnerligt! • . . men tyst! . . . tyst! hör ni inte, herr doktor! . . . lyssna! lyssna!» . . .

Det sista ordet skreks fram med ett så sönderslitande ljud, att Axner studsade tillbaka några steg och vände örat mot dörren, liksom han ville lyssna.

Han lyssnade verkligen; men denna gången kom från hans läppar intet ord, förehållande Stork hans vidskeplighet eller bestraffande hans skuggrädsla.

Ett högst underligt dån trängde till läkarens öron. Var det åskan, mullrande på afstånd, eller var det Ne-wa, som reste sig öfver quaierna och rullade sina vågor mot palatsernas grundvalar?

Dånet blef allt starkare, kom allt närmare och närmare.»Ha! de komma, de äro här!» ropade Stork, i det han vansinnigt slog ihop händerna med smällen af ett pistolskott; »ulfvarne, ulfvarne komma! nu biir det slag-tarbus i hvarje portgång, blod mellan hvarje gatsten, död på hvarje fingerspets!»

Axner stötte upp dörren och störtade ut i förstugan till porten.

Nej, det var ej åskans dån, icke Newas vågor — det var värre, vildare, rysligare, än åska och vågor: det var en stor hufvudstads pöbel, som i massor vältrade fram öfver gator och torg. Det var ett tjutande, ett vrålande genom kejsarstaden, mot hvilket tjutet af ök-narnes vilddjur skulle ljuda som hymner; ty när den menskliga råheten rasar, då blifva mot dess raseri boas-ormcns slingringar smek och tigrarnes tänder lekar.

Axner, som stannat i porten, skådar åt höger och upptäcker en oöfverskådlig folkmassa, hvilken stormar fram, pekande åt det hus, i hvars port han står. Nu erinrar han sig Storks varningar och Paulis ord, dagen förut; han erinrar sig äfven de förskräckta läkarnes berättelser, under nästföregåeode natt, om den opinion, hvilken, till följd af de okloka anordningarne, blifvit rådande bland de lägre folkklasserna, nemligen, att vederbörande med flit ville förgöra folket samt alt läkarne vore verktygen dertill.

Den unge läkaren gifver sin tjeoare ett tecken och skyndar åt venster af gatan. Men innan han hunnit fram till de hörn, som bildas af Newskoj-prospect och de begge genomkorsande gränderna, framvältra ur dem oya rytande menniskomassor, hvilka afstänga honom vägen, och han drifves tillbaka af hopens främsta leder.

Stork smyger omkring honom som en skugga, men, o himmel, hvilken skugga! Hans utseende och helakroppsställning åro förfärliga att skåda. Knåskålarne framsträckta; armarne som bågar; händerna hopknutna, så att blod sipprar fram ur naglarne; hakan noddragen öfver det breda, blottade bröstet; de grofva skuldrorna uppskjutna nästan lodräta mot den borstlika hjessan, så att hvarje tecken till hals försvunnit; an-sigtsknolorna så utsperrade, att man kunde räkna muskler och ådror; ögonen blodsprängda och rullande; läp-parae darrande och flåsande, liknande lejonets gap, när det vädrar blod i Afrikas öknar.

Sålunda tillbakajagad och nästan lomhörd af afgrundsskrånet omkring honom, står Axner ånyo eller, rättare sagdt, vaggar, som på vågen, invid det kolossala sjukhusets murar. Han skådar upp mot fönsterna. Hvilken syn ofvanifrån möter ej då hans ögon? Ur de fyra våningarnes fönster nedkastas menniskor bals öfver hufvudet ner på den hopträngda massan, som, gnisslande och rytande af blodtörst, emottager de blödande offren, sliter dem i stycken och trampar styckena under sina fötter. Axner ryser i merg och ben, ty bland de nedstörtade har han igenkänt någre af de läkare, hvilka förleden natt arbetat vid hans sida; men ban känner sin hela kropp isas, vid åsynen af några bland mördarne, som peka på honom sjelf och vända andras uppmärksamhet åt det upphöjda ställe af trot-toiren, der ban, med ryggen mot stenmuren, befinner sig. De, som igenkänna honom, tillhöra ntan tvifvel det arbetsfolk, de mushiker, hvilka, under den förflutna natten, forslat cholerapatienter till sjukhuset, hvarest han, till följd icke mindre af sin oafbrutna verksamhet, än af sin befattning, såsom den för tillfället utsedde högste ledaren och styresmannen, icke kunnat undvika att framför andra göra sig bemärkt.Emellertid har det blifvit något enformigt framför sjukhuset, ty hopen väntar förgäfves på några nya offer från fönslerna. Antingen finnas inga flera alt deri från utkasta, eller också hafva de sannskyldig* lyckats undkomma sina bödlar. De gräsliga jubelropen, som nyss öfverröstat de döendes jemmer och qvidan, börja småningom aftyna samt slutligen omvexla med ett sorl af knot, hvilket likväl i sin ordning tilltager allt mer och mer, ty ännu har man ej

druckit sig mätt af blod, ännu icke handen tröttnat att sarga.

Högst få af massan hafva hitintills lyckats få sigte på den Svenske läkaren, som trånges mot muren, och de, bvilka närmast hänga honom på lifvet, kunna ännu icke drömma om ett rof, som är dem så nära, om en lycka, hvilken så godt som bvilar i deras famn. Mea mun meddelar sig åt öra undan för undan, det ena pekfingret hakar sig fast vid det andra, tilldess man slutligen hunnit till trottoiren, öfver trottoiren. till muren, till målet.

Snart möter Axner, hvart han vänder sig, stirrande ögon och gapande munnar, men stirrande och gapande endast på honom. De, som stå hans person närmast, lillkännagifva med ett vildt glädjerop, att de upptäckt det dyrbara fyndet. Ropet upprepas af de aflägsuare, och de aflägsnaste, hvilkas missnöjda och knotande röster redan anbragt ett fortissimo, göra en ögonblicklig modulation från moll till dur, med bibehållandet af samma styrka. Det storartade skådespelet från fönsterna är visserligen utspelsdt och man måste hålla till godo med ett mindre sorgespel nerifrån gatan; men man får rätta sig efter omständigheterna. Ulfven nöjer sig med ett enda lamm, när han ej bar hela hjorden att slakta.Seende ingen möjlighet till räddning, kastar Axner en själens blick, hastig, men strängt mönstrande, öf-ver sitt korta tillryggalagda lif och befaller derefter, med lugnt försonligt sinne, sin själ i Guds hand. Hans enda återstående önskan är blott den, att döden, hvilken han utan ringaste bäfvan afbidar, ville nalkas honom i så litet grym gestalt som möjligt, och hans blickar söka i de k ringståendes händer efter det mord-vapen, mot hvilket han kan blotta sitt bröst eller vända sin tinning.

Fyra par armar fatta nu på en gäng tag uti den unge läkaren. Men de personer, hvilka dessa armar tillhöra, ligga i detsamma med krossade, blodiga skallar på trottoirens stenar och trampas nu under deras fötter, i hvilkas sällskap de nyss förut utöst förbannelser och ropat på blod.

Axner har känt igen Storks näfvar, och, förebrående sig, att han glömt denne trogne tjenare, hvilken aldrig ett ögonblick lemnat hans sida, nickar han mildt åt denne, sägande:

»Rädda dig, min vän, att du må kunna frambära till mina föräldrar och vänner mitt sista farväl . . . säg dem, att jag så lefvat, att jag utan fruktan kunnat dö . . . och dig tackar jag för all den» . . .

Han afbrytes af ett skri från folkmassan, så vildt, så fasansfullt, att det förefaller honom, som ville muren ramla öfver hans hufvud, och han tillsluter ögonen för den död, hvilken med tusende armar och tusende vild-djursgap nalkas honom, fordrande hvar sitt blodiga stycke af bans kropp till segerbyte.

Men mellan honom och den tusenhöfdade hydran tränger sig den nye Herkules och läkaren känner sig öfvergjuten af jettens kropp, som af ett harnesk, tjocktoch fast, likt den mur, mot hvilken han stödjer sin rygg. Han ser ej den förfärliga kampen, men han hör slagen, hör jemmcr- och bamnderopen.

Stork har börjat sitt blodiga arbete. Han har en hel stad, ett helt folk att bekämpa; men han är ensam en hel stad, ett helt folk. Han har inga andra vapen än sina armar; men hvilka armar! liknande de kolossala jernbeslagna klubbor, hvarmed man i jernekens stam indrifver den splittrande jernkilen, böjas och sänkas dessa armar, blixtsnabbt och blixtförödande. Han förmår icke kasta tillbaka den rytande folkmassan, hvilken tränger inpå honom med kraften af ett stormande haf; men af deras kroppar, som äro honom närmast, reser han en vall omkring sig sjelf och den, för hvars räddning han strider. Öfver denna rysliga vall slungar han dödar, utbreder han fasa. Han står i blod, han kafvar i blod, han tumlar som en hval i blodiga vågor.

Möjligheten af strid famnar äfven möjligheten af räddning. Axner, hvilken aldrig känt sig öfvergifven af Gud, känner sig nu icke heller af menniskor öfvergifven. Det i hans barm domnande modet lifvas på nytt; musklerna i hans armar spännas; blodet rusar till hans kinder, och han blyges öfver det skydd, han njuter bakom en dödlig varelses rygg. Lemnande den lefvande skyddsmuren, kämpar han nu manligen vid jettens sida.

»Bra, Stork!» ropar han uppmuntrande och glad, liksom ljöde redan för hans öron segertrumpetens smattrande ljud; »låtom oss visa dessa Ryssar, att Svenska stålet, som de kanske glömt, ännu bor i Svenska armar . . . Lefve Sverige!» tillägger han exalteradt, i det hans knutna hand lägger en Ryss till jorden.Stork svarar ej, han har ej tid att svara. De blodströmmar, han utgjuter, synas endast mångdubbla kraften i det jettehjul, som drifver hans armar och ben, och stångjernshamrarne gå af sig sjelfve, utan att lyssna eller behöfva lyssna till menniskans manande

ord.

Axner, icke på långt når egande jettens kraft, besitter dock hjeltcns lugn. Han inser, att, om han ocb hans väldige vapendragare endast några minuter till förmådde hålla stånd mot massan, skulle de båda vara räddade, ty det vore icke tänkbart, att i en stad, med den polis och garnison, som Petersburgs, hjelp kunde länge uteblifva. Men för att hålla stånd, behöfdes andra vapen än blotta armarne, ty han ser de afflägs-nare mushikerne lossa från bältet de skarpa yxorna, Byska arbetarnes universal-instrumenter, och derefter langa dem öfver bufvudena till dem, som vältra kring stridens blodiga medelpunkt. Han hviskar några ord i Storks öra, hvarcfter begge, på en gång görande ett hastigt utfall, fånga åt sig hvar sin yxa ur händerna på tvenne Ryssar, i samma ögonblick desse emottagit dem af bakomträngande kamrater.

»Bra, bra, herre!» ropar Stork, lyftande yxan öfver sitt hufvud; »nu skall Juni månad bli slagtmånaden i Byssarnes almanack! ... det här kom jag inte att tänka på . . . f-n förbanna, jag del gjorde! . . . bär ha vi rakknifvar för långskäggen, så att både haka och näsa ska dansa!»

Nu börja den blodiga bardalekens mest blodiga stunder. Det var en hemsk, men icke desto mindre majestätisk syn, att skåda dessa tvenne mån, hvilka kämpade mot en oräknelig folkskara, nedgjorde allt, som omkring dem fanns, och fyllde äfven deras bröst med förskräckelse, hvilka genom afståndet stodo friaför yxornas ljungande eggar. Bland högar af slagne kamrater knäböja Ryssar, uppsträckande armarne och bedjande om nåd. Axner hejdar sin arm, men Stork, som icke vel hvad ordet nåd betyder, kullsparkar de bönfallande och bräcker pannan på dem, som trängseln hindrat att knäfalla. Nu brister yxskaftet i hans hand, för hvilken kanske blott en skeppsmast kunnat vara tillfyllest; men Stork, aldrig rådlös, rycker till sig Axners yxa och svänger den omkring sig, på en gång svärd och sköld för dem båda.

Ljungande blixtars fall mot splittrade tempelkupoler, afgrundsandarnes skrän bland gnyet af sprakande bränder, kunna icke vara mera skakande, än det rop, hvilket nu från alla sidor höjdes ur djupet af hämdfulla bröst, från fradgande läppar. Andra vapen, än näfven och yxan, anlitas, och nu smattrar ett stenregn mot de tvenne Svenska vikingarne, som trotsade Novgorods folk, med foten på Novgorods bjerta.

Stork ser sin husboode ragla mot muren och nedsjunka vid murens fot. Med ett förtviflans skri, hvilket bordt höras ända till Isakstorgets yttersta sida, slungar han yxan midt i Ryssarnes hop och kastar sig öfver den fallne, betäckande honom med sin kropp. Rädd att qväfva honom med sin tyngd, lyfter han sig något upp på armarne, i trots af fienderna, som tjogtals kastat sig öfver hans rygg, sargande den med knif-var, yxor, tänder, med allt hvad hämndens raseri i en hast kunnat öfverkomma. Icke ett ord, icke en suck banar sig väg mellan jettens läppar. Hans blickar hvila uteslutande på husbonden, hvars sköldtak han är, och hans mun uppslickar blodet från läkarens ansigte. Men skall han väl med sitt lif kunnna utlösa dennes, som varit hans själ, hans allt under sednaredagar? Får han väl dö med den hugsvalande tillfredsställelsen, att ännu en varelse finnes på jorden, som icke förbannar hans graf, som kanske fäller en tår på densamma? — Nej! — jo, jo, tyst!

En trupp ryttare från Isakstorget spränger fram genom folkmassan. Truppen är ej stor, men man igenkänner stabsofficerarnes uniformer.

»Kejsaren! kejsaren!» ljuder det genom skaran.'

Mordknifven försvinner, den blodiga yxan hänger vid bältet och det blir tyst, så tyst, att dödsrosslingen af en på hafvets djup kämpande nästan kunnat böras.

Den främste af ryttarne stiger af hästen och träder in bland folkmassan, hvilken, vördnadsfullt och slafviskt bugande samt med blottade hufvuden, lemnar rum åt den ståtlige herrskargestalten, som böjer sig bland folket, lik en fana ur krigares leder.

»Olycklige!» ropar stentorsstämman, hörd af alla, »Försynen har i sin rättvisa vrede hemsökt denna stad med ett syndastraff, hvilket sprider döden inom edra familjer och fyller landet med fasa. Huru söken j blidka den rättfärdiges vrede? Jo, medelst nya brott, medelst våld och mord viljen j vinna den Högstes försoning. Olycklige! j veten icke hvad j gören!»

Ett hemskt sorl af förskräckelsens och ångerns för-tviflan rullar öfver den böljande massan.

»Tsarens vrede är dödens sändningebud!» hviskaren.

»Till Gud år det högt och till tsaren långt!» hviskar en annan.

»Nära tsaren, nära åran; nära tsaren, nära döden!» tillägger en tredje.

»Lefve kejsaren!» höjer sig en stämma ur hopen.

»Lefve, lefve kejsaren!» skallar genom staden.

På en vink af kejsarhanden tystna lefveropen.»Icke till mig, utan till Gud skolen j bedja!» bjuder herrskarordet; »der Gud straffar, der behöfvericke kejsaren straffa! ... I närheten står Kasanska kyrkan; men ingen bedjande tunga, intet bönfallande hjerta suckar inom dess helgedom, medan det gudlösa våldet rasar omkring dess murar. Förblindade! följen mig dit, att jag må knäfalla och bedja med eder, att Gud, den heliga jungfrun samt helgonen alla icke' måtte straffa eder såsom edra brott förtjena, och att nya olycksmoln icke må hopa sig öfver Rysslands bufvud-stad och länder!»

I spetsen för folkskarorna, hvilka följa med lutande hufvuden och bleka ansigten, skrider nu kejsaren till fots mot den Kasanska kyrkan, och snart brusar der-ifrån orgelns mäktiga ljud, bevingande stoftets böner på deras darrande färd till verldarnes Herre *).

Icke så storartad, men icke mindre rörande, år den scen, som undertiden framställes på sjukhusets nedra botten i läkarens rum.

På soffan hvilar den döende murarens kropp, ett enda jettestort sår. Fruktlöst uttömmer läkaren här sina krafter och sin konst, ty hämmar han det utsipprande lifvet ur tio sår, så brusa dess röda strömmar bort ur tjugu andra. Förtviflad slår Axner sig för pannan och nedsjunker utmattad på sina knän framför den blodiga bädden, med blickar af djupaste smärta på den döendes ansigte.

Detta ansigte är oigenkänneligt, knappast spåret af det ena ögat förmärkes; men ur det andra banar sig

*) Kejsarens uppträdande är historiskt, och författaren har sökt citera monarkens ord sä noggrannt, som minnet af dem, hvilka d& af tidningarne berättades, kunnat medgifva.ännu fram en blick, spridande ett mildt sken öfver 4c förstörda anletsdragen, lik aftonsolens stråle, när den öfver en förhärjad skogstrakt tömmer sitt sista droppande guld.

Denna blick söker husbonden och vinkar honom leende till sig. Axncr lutar sitt ena öra mot den döeades mun och uppfångar de sista framhviskade orden.

»Nu ... nu ser jag henne ... inte den andre.. • inte den svarte . . . bara henne . . . henne . . . henne» . . •

Ögat tillsluter sig och munnen tystnar. Läkaren känner sin högra hand omfattad af murarens och så hårdt kramad, att den nästan domnar. Minuter försvinna, en timma förgår; men ännu har läkaren icke befriat sin hand, fastän den fryser, liksom låge den i ett isfjells kylande remna.

Tornuret på Kasanska kyrkan förkunnade eftermiddagens tredje timma, då doktor Axner med sin izvostscik, eller hyrkusken, hvilken körde den droschka, läkaren åkte uti, höll utanför öfverste Paulis hus vid Chri-slihimmelsfärdsgatan. Den trogne, jettelike tjeoaren satt ej mer bakom sin herres rygg. Under det läkaren gick uppför trappan till första våningen, mötte eller sprungo förbi honom betjenter och restauratörer, bärande stora silfverkorgar och platåer, fulla med bakverk, krokaner och sällsynta desertfrukter. Inkommen i öf-verslens rymliga matsal, såg han ett ofantligt dukadt middagsbord, dignande under förgyldt silfver, ostin-diska porsliner och slipade kristaller. Vinbuteljer, försedda med alla möjliga etiketter, prunkade i långa rader. Flere domestiker sysslade kring bordet med en ifver, som icke tillät dem att fAsta minsta uppmärksamhet vid lAkarens person. Öfverslens förste betjent, i ett splitter nytt livré, lAmpadt efter husbondens nya rang samt i dag för första gången påtaget, blef slutligen ▼arse sin herres vAn och nalkades honom under många bugningar.

»Öfversten Ar inte hemma An?» frågade Axner.

»Nej, herr doktor! herr öfversten åkte bort klockan tio och har inte varit hemma se'n . . . han for sAkert på uppvaktning till hans kejserliga höghet storfursten, ty öfversten Ar för första gången klAdd i sin nya uniform ... det Ar en uniform, som ser något ut det, skall jag sAga herr doktorn, och nAr öfversten har den på sig, så . . . ja, inte en gång kejsaren ser ståtligare ut . . . Men, min Gud, hvad herr doktorn Ar sönderslagen i ansigtet!»

»Jo jo men . . . någon kuvert för mig behöfver således inte framläggas.»

»Herr doktorn var visst med i det der rysliga tumultet . . . hvad det var lyckligt, att ingenting värre hände! . . . behagar doktorn stiga in i stora kabinettet ?»

Ja . . . det Ar många bjudna i dag, kan jag se.»

»Ack ja, öfver femtio personer komma hit . . . bara officerare af de högsta grader . . . furstarne Odojefski, Prosorofskoj och Labanof ha lofvat hedra öfverstens middag med sin höga närvaro ... det blir ett bord, som sjelfva kejsaren kunde spisa vid . . . hvad det var ledsamt, all- herr doktorn inte . . . doktorns rock Ar alldeles söndersliten ocb nerfläckad!»•Jag går in i kabinetlel . . . när öfversien kommer hem, så säg honom, alt jag är derinne.»

Doktorn gick derefter in i vapenrummet ocb slog sig ned på soffan, begrafvande i dess kuddar sitt sön-derskafda ansigte. Våldsamt arbetade hans bröst, och det ställe af kudden, hvarinvid hans ögon hvilade, vättes af många bittra tårar. Det var bjertats perl-skrift ocb sorgen behöfver inga andra bokstäfver.

Så hade han legat en god qvarts timme, då bullret af ett åkdon, hvilket stannade utanför porten, kallade honom upp ocb fram till fönstret. Han igenkände Paulis droschka och såg en hög, ståtlig officerare raskt hoppa derutur. Det var hans vän.

Axner mätte golfvet med stora steg. En ny oro bemäktigade sig hans själ, ty han förutsåg ett nytt förfärligt uppträde. Säkert hade Pauli, genom doktor Btlsching, fått veta, att Axner varit inne hos furstinnan. Hvad skulle han nu svara sin vän? Säga honom, att man icke talat om annat, än om furstens sjukdom, och derigenom ännu längre dåra Pauli med ett fåfängt hopp, samt ytterligare utsätta furstinnan för denne passionerade mans obetänksam heser, för hvil-ka han, Axner sjelf, redan fått lida så mycket? Hela hans inre uppreste sig deremot. Borde väl han, som för blott några timmar sedan haft döden så nära under ögonen, nu på sin tunga föra ett annat språk ån sanningens, än hjertats? Han fattade sitt beslut. Han ville säga Pauli allt, äfven med fara att åsamka sig dennes vrede och hat. Dock hvad betydde väl mera för honom menniskors vrede och hat? hvilken sorg kunde väl öfvergå den, som redan gnagde hanshjerta? Huru kan väl den bäfva för örnens botande klor, som i sitt bjerta känner jetteormens tänder?»Upp med fönsterna! vill man qväfva folk härinne!» hördes Paulis röst från de yttre rummen.

Derpå följde ljudet af hårda, raska fotsteg, som närmade sig vapenkabinettet, hvars dörr häftigt upprycktes af den inträdande öfversten.

»Här är ju som i en Rysk badstu!» ropade han, skyndande förbi Axner och uppkastande fönstret med sådan våldsamhet, att dess rutor sprungo itu mot muren och klungo mot gatan.

Paulis uniform var en Rysk stabsöfrerstes med grön botten, rikt broderad med silfver. St. Anna-ordens stjerna hängde vid sitt röda band, hvilket lindade sig omkring halsduken under kragen på uniformsrocken.

Axners blickar, uttryckande den högsta förvåning, följde Pauli till fönstret och sågo honom stanna der, pustande och flåsande, liksom hade han varit plågad af för stark hetta.

Dagen var dock icke bland de varmaste, ty en frisk vestlig vind fläktade svalkande öfver den betryckta kejsarstaden.

Pauli vände sitt ansigte från fönstret och stirrade på läkaren.

»Axner!» sade han med svagare stämma; »ja, det är du . . . jag såg dig inte ... det var besynnerligt!... jag tycker

att allt går omkring för mina ögon ... besynnerligt! underbart!»

Läkarens bleka ansigte blef ännu blekare.

»Ja, det är du!» ropade Pauli högre, i det han tog ett skutt fram till Axner och lade sina begge armar på dennes skuldror; »hvad . . . hvad tycker du om min nya uniform? klär den mig inte? ser jag inte ut som en general, en furste? ... ha! mitt hufvud, mitt hufvud!»Öfverslen tryckte der rid högra handen hårdt mot sin panna. Axner böjde sitt ansigte närmare intill honom och såg forskande in i hans Ögon.

»Ja, ja, du har sett henne!» började Pauli med onaturlig häftighet; »du har talt med henne! hon älskar mig, tillbeder, afgudar mig, liksom jag tillbeder och afgudar henne! hon har sagt dig det, hon har tillstått allt för dig, och du kommer för att säga mig det, att föra mig till henne, i hennes armar, till hennes läppar, vid hennes barm ... Ah! helvetet bränner i mina inelfvor!» . . .

Axner skyndade till dörren, sträckande handen mot den broderade k locksträngen. Pauli följde efter och ryckte honom derifrån.

»Hvad vill du!» ropade han; »är du galen! hvad vill du med klocksträngen? vill du strypa mig! . . . jag qväfs! jag qväfs!»

»Pauli!» ropade Axner fasande, »du är sjuk, du måste genast lägga dig!»

»Jag sjuk! ha, ha!» skrattade Pauli konvulsiviskt; »säger du, att jag är sjuk, din vanvetting! år du läkare du! du yrar ... det är du som är sjuk ... se hvilka röda fläckar du har i ansigtet, dessa kulor du har i pannan . . . stackars Axner! du behöfver lägga dig... kryp till kojs i min säng och det genast . . . stackars gosse, hvad du ser eländig ut! — hur länge har du legat i grafven!»

Axner sprang tillbaka till klocksträngen och ryckte häftigt deruti. Tvenne betjenter skyndade in i kabinettet.

»En af er bäddar på ögonblicket öfverstens säng,» sade Axner sakta till dem; »den andre stannar inne och bjelper mig föra öfverslen ur kabinettet, ty han är sjuk.»Betjenterne betraktade öfversten med stora ögon.

»Herre Gud! öfversten dr kålbla i ansigtet!» ropade den ene betjenten.

»Gholeran! öfversten har choleran!» skrek den andre.

Derefter störtade begge betjenterne, hals öfver huf-vudet, ur kabinettet och försvunno.

»Choleran!» skrek Pauli och började springa fram och tillbaka mellan dörren och fönstret, »är jag omgif-ven af vansinnige! . . . har mitt hus blifvit förvand-ladt till dårhus! . . . jag skulle ha choleran! jag dö i den! ... ha, ha! ... jag dö, nu då jag är mäktig, stor, älskad, älskad af henne! ... de spetsbofvarne!»

»Gustaf!» ropade Axner, med hopknäppta händer, »samla din själsstyrka! du är sjuk, säger jag! ... ingen tid att förlora ... du måste lägga dig « . . jag skall vårda dig jag . . . din ungdomsvän skall ej vika från din sida . . . men dröj icke! i himlens namn, dröj icke!»

»Hvilka grufliga qval!» jemrade sig Pauli, lutande sin svigtande gestalt mot byrån; »jag förtäres invertes . . . men . . . men,» återtog han med full hals, i det han slog knytnäfven i byråskifvan, så att bysterna och vaserna rullade ned på golfvet, »jag trotsar döden! . . . jag manar ut honom, bröst mot bröst, klinga mot klinga; jag kämpar för seger och lif!»

Han blottade derunder sin värja, tog en fägtares ställning och gjorde utfall på utfall, under de förfärligaste ansträngningar. Axner drog sig bestört tillbaka till fönstret, för alt ej träffas af den ljungande klin-gan. Blått var det damascherade stålet, blåare färgen på öfverstens ansigte. Axner tyckte sig se, hur dödens lia korssade Paulis värja.

30Slutligen föll värjan nr fägtmästarens hand ner på golfvet med sorglig klang; men ännu sorgligare var det utrop, hvarunder den vapenlöse störtade fram mot Axner, i hvars armar han dignade.

»Adolf! Adolf! hjelp mig! . . . rädda . . . rädda din olycklige vän!» bad nu atleten med ett barns klagande stämma.

Läkaren släpade ungdomsvännen in i sängkammaren, afklädde honom, lade honom, skötte honom; men

När aftonsolen nickade sitt afsked in i fönsterna på den nye öfverstens ståtliga hus, föllo dess strålar öf-ver den Svenske läkarens gestalt, hvilken satt hop-krumpen, maktlös och drypande af svett, på en länstol invid ett af salens öppnade fönster. Det festligt dukade bordet syntes ännu i samma skick, som när läkaren sex timmar förut inträdde i våningen. Kon-fektyrerna, desertfrukterna och vinkarafferna, öfver-gifna af menniskan, prunkade nu blott för hvarandra.

Läkaren var allena, ty inga gäster hade kommit och allt busfolket hade flytt; han var allena, ty den fri-kostige värden, den gode husbonden bade också flytt, dock icke hans vanställda stoft, men hans ungdomlige, odödlige ande.

Omkring fyra veckor derefter åternjöt Petersburg sitt vanliga, ehuru alltid dofva, lugn. Dc svarta, olycksbådande bokståfverna hade försvunnit från portalerna och man hemtade andan efter de utståndna fasorna, sedan fasornas engel eller demon lemnat kejsarstaden.En förmiddag, det var i slutet af Juli månad, trädde doktor Axner utur furst Urusofs sängkammare. Han var svartklädd och i knapphålet bar han Wladi-mirs-orden, hvarmed han blifvit hugnad, dels på den tillfrisknande furstens rekommendation, dels ock för de stora förtjenster, han ådagalagt, såsom öfverläkare på lazarettet vid Newskoj-prospekt; men de fem veckor, han tillbragt i Rysslands hufvudstad, tycktes haf-va gjort hans ansigte minst fem år äldre.

Axner kastade en blick af djup rörelse tillbaka på sängkammardörren, som tillslutit sig efter honom och innanför hvilken en hy Tantalus dvaldes, som hade omkring sig verldens högsta goda, rikedomar, anseende och makt samt den skönaste qvinna till maka, och endast fick se, blott se.

Synens förlust anses för den största olycka, som kan drabba en menniska; och likväl kan del uppstå sådana förhållanden i lifvet, hvorunder denna stora olycka måste vara en lycka. Om Tantalus, hvilken i underjorden var dömd stå i vatten ända till hakan och icke kunna dricka, samt omgifvas af trän med de herrligaste frukter, ulan att kunna äta, sålunda hungrande och törstande midt i skötet af det rikaste öfver-flöd, om han varit blind, hvilken lycka skulle ej detta bafva varit för honom!

Att ega sinne för och förmåga af njutning, men sakna de vanliga medlen till dess befordrande, är visserligen svårt; men himmelsvidt svårare är, att hafva allt och kunna njuta intet. Ack! den fattige borde ej så ofta afundas den rike dess lycka!

När Axner kommit ut i det förmak, hvilket utgjorde gränsen mellan furstens och furstinnans vånings-afdelningar, stannade ban funderande, huruvida han borde fortsätta vägen rakt fram, eller taga af till hö-ger, som bar ut i tamburen och följaktligen äfven utför trapporna. Tvenne furstens beljenter stodo på hvar sin sida om utgången, färdige att uppslå densamma, för att derefter, på hög befallning, beledsaga furstens läkare och favorit till det utanför på gatan väntande ekipaget. Slutligen, efter ett djupt andetag, upptog han ur sin plånbok ett visitkort, hvars ena hörn han invek, för att sedan lemna det till en af betjenterne, men blef i detsamma varse Cirkassiskan, hvilken hastigt sväfvade ut i förmaket och närmade sig läkaren. Denne gick den svartögda skönheten till möte och räckte henne kortet, med tillsägelse alt öfverlemna det till furstinnan.

»Ni reser i morgon?» frågade Cirkassiskan.

»Ja.»

»Ni kommer inte hit mer?»

»Nej.»

»Ni har tagit afsked af fursten?»

»Ja.»

»Ni tager inte afsked af furstinnan?» frågade hon med darrande läppar och ljungande blick.

»Min tid tillåter inte att» . . .

»Ni går, ulan att uppvakta hennes höghet ... det år nedrigt, min herre!»

Axner blcf förvånad öfver detla djerfva tilltal från Cirkassiskans mun; men ännu mer förvåoades han, när han såg hennes fina hvita hand leka med något, som glittrade invid hennes barm och hvilket liknade fästet till en dolk. Läkaren visste väl, att denna vilda skönhet var furstinnans förtrogna, men icke att hon var dotter till en höfding, hvars eldiga stridshäst tumlatom mellan Kaukasicns bergspelsar och hvars svärd fler-faldiga gånger varit doppadt i Ryska krigares blod.

Vare sig nu, att den lilla manövern med dolkfästet gjorde något intryck på Axner, eller att en inre röst hviskade oemotslåndeliga trollformler i hans öron, nog af, han lät beljenterne orörlige qvarstå på deras poster och styrde stegen till furstinnans rum. Efter det skakande uppträdet i boudoiren, hade han visserligen några gånger sammanträffat med hennes höghet i furstens sängkammare och der med henne äfven vex-lat några vanliga fraser, rörande dagens tilldragelser; men han hade undvikit alla tillfällen att vara ensam med henne, ja, till och med undvikit hennes blickar, hvilkas allmakt han ännu ansåg sig för svag alt trotsa, ty, såsom han hade fruktat, vålnaden af barndomsminnet spökade ännu på grafven, gisslande hans hjerta med den törniga rosenspiran.

Framför honom ilade bergens stolta dotter, ofta derunder skådande sig tillbaka, för att Öfvertyga sig derom, att den oartige kavaljeren ännu följde hennes steg. Man stod nu vid dörren till boudoiren. Cirkas-siskan lade åter handen vid sin farliga barm och såg på läkaren med en blick, som tycktes säga: ve dig, om du ånyo sårar min herrskarinnas hjerta!

Dörren flög upp. Då såg läkaren en herrlig syn. Bland gröna, guldbeströdda sidenkuddar satt furstinnans majestätiska gestalt r en bländande hvit morgon-drägt, svallande af de tikaste spetsar. Framför henne böjde Cirkassiskan knä och lutade sina läppar öfver furstinnans fingrar. Herskarinnan log emot bergens dotter och hviskade i hennes öra:

»Ädla Mohika! du läser i min själ och derför älskar dig mitt hjerta!»Cirkaasåskan reste sig ipp ock ftrsraas; m kora tyckte sig Axoer skada des kotfolU biixtrasde blicken. Fnrstioaao ocb låkarea toto allesa.

»Min herre!» började furstinnan ned Ingo värdighet ocb sedan doktorn tagit plats fnnfor henne; anis herre! ni hadc kanna t Usa hvad jag skref till er, ty jag konde bedja er om tillgift och försoning, utan att sa ra min pligt, såsom en ädel mans maka . . . det var illa, det var oädelt af er, att med föraktets tystnad bemöta den, som ni förut med ed ra ord förkrossat!»

Furstinnan gjorde ett uppehåll, hvilket Axner likväl icke vågade afbryta.

»Alltifrån det ögonblick, jag skildes från min faders fredliga hem,» fortfor bon, »bar ett djupt svårmod intagit mitt bröst . . . min rörliga själ bortbytte mot ett retligt lynne min förra barndomsglådje • . . Den nya verld, bvari jag kom; min Feodors ständiga lidanden; det kalla och stelt högtidliga bof, jag måste uppvakta; de stolla men glådjefatliga familjer, hvil ka utgjorde mitt dagliga umgänge, samt — hvarföre ej yppa det — de djerfva blickar, som från alla håll mötte den arme sjuklingens unga maka, allt, allt detta gjorde mig grubblande, misstänksam . . . Ofta tänkte jag på er, men med den lugna, heliga känsla, bvarmed en syster tänker på en älskad bror . . . jag tänkte på den stund, då vi som barn pjollrade tillsammans, på det ögonblick, då vi återsågo hvarandra, äldre, men med samma barnsliga tankar ... Då började er olycklige vän stämpla mot mitt lugn . . . jag erinrade mig det förhållande, som rådde mellan honom och cr . . .jag trodde, att ni för honom upptäckt den del jag haft i edra tankar, i ert minne, sedan flera år tillbaka . . . Min misstänksamhet sökte ett mål och jag fann er . . .jag trodde mig fullkomligt bedragen i min goda tanke om er, och jag var för oerfaren, för att kunna vända min blick från den sårade känslan till det pröfvande förståndet ... Så blef jag i min orättvisa grym mot er . . . grymmare blef min ånger, men icke grymmare, än milt straff. . . Jag har lidit mycket, min herre! . . . Jag älskar det stolta i mannens själ; men stoltheten bör icke vara hård, som den höga klippan . . . ekens krona är också stolt, men den grönskar och blommar och beskyddar den svaga, som med förtroende lutar sig mot dess stam.»

Axner stödde armbågen mot fåtöljens guldkarm och dolde sin panna i handen på samma arm.

»Fullfölj, furstinna!» sade han med svag, men upprörd stämma; »skona mig icke! . . . sanningen i edra ord träffar mig djupt, men upplyser äfven min själ . . . jag vördar en engels straffande hand!»

»Äfven ni har lidit mycket,» tonade den ljufva rösten.

»Ja, jag har detta år famlat mellan grafvar, deras, som kanske älskat mig mest» . . .

»Men ni går härifrån med mångas tacksamhet, främst bland allas min makes . . . Stapplande vid kryckan, når ni kom, framskrider han nu med fri fot, når ni lem-nar oss . . . förtröstan och hopp har ni gjutit i den för-tviflades själ . . . försmå ej heller min erkänsla ... tag den i utbyte mot er försoning.»

Furstinnan räckte honom sin hand och han förde denna hand, liljans och snöns besegrarinna, icke till sina läppar, ty det vågade han ej, utan till de slutna ögonlocken. Når handen sakta drogs tillbaka, tycktes diamanterna kring dess fina, luftiga fingrar hafva fördunklats af de briljanter, hvilka dallrade ofvanom dem.»Ni har lofvat,» sade bon med tilltagande rörelse, »ni har lofvat fursten bvar postdag ett bref. . . någon gång skall ni i hans innesluta eo skrifvelse till mig, öppen, oforseglad . . . jag skall säga Feodor allt, ty jag behöfver icke för honom blygas öfver mina känslor . . . innerlig är hans kärlek och djupt hans förtroende till mig . . . den sanna kärleken går ej med misstänksamheten vid sin sida . . . När då patienten uppläser sin läkares bref för mig, skall systern uppläsa broderns för honom ... Må detta bli min största tröst och enda glädje i milt gyllne ödsliga lif! . . . vi tre skola utan förebråelse tänka på hvarandra.»

»Ack, ers höghet!» utropade han, men förmådde ieke yttra mera.

»Detta minne far ni inte vägra att emottaga,» sade

hon, i det hon räckte honom en ring, rikt infattad

med diamanter.

»Furstinna! jag är redan kejserligt belönad . . . kan jag väl emottaga detta dyrbara smycke!»

»Jag fordrar något af er i stället,» svarade hon småleende.

Läkaren såg förvånad och förvirrad på henne.

»Fall på knä, min herre!» befallde bon, såsom endast en herrskarinna kan befalla; »jag är också stolt

• . . jag vill se er vid mina fötter ... för första gån-

gen och ... för sista.»

Läkaren sjönk ner framför benoe med hopknäppta händer, liksom hade han knäfailit inför Gud. Han kände sitt hufvud omfläktas, som af en dufvas vinge, och när han 6log upp sina ögon, såg han i furstinnans ena hand en liten sax af guld och i den andra en lock af hans hår. Han låg ännu qvar på sina knän, tyban bad, att få dö i denna stund, och han trodde, alt himmelen skulle höra hans böner.

»Och nu farväl!» hviskade bon öfver hans huf-vud.

Den unge mannen steg upp — nej, han steg ner från sin himmel. Stum och med handen på bjertat, skred han till dörren.

Ännu en gång vände han sig om och mötte hennes blick, som följde bonom.

Hvad sade väl denna blick i afskedets stund?

Det visste han ej, ty det regnade rosor, det hvim-lade stjernor för hans ögon,*TJUGUANDRA KAPITLET, ölutft

Reff* éig nu, kin Brmnd-

utröml--------klif inU

ner éig i fwnerne, när 4m nkmll Of? i regnen.

En Novemberafton Ir 1835 var det ett riktigt haller om baller i kopparslagareåldermannen B rundströms hus rid stora Vatlngrånd. Vi sade: ildermao och Brandströms bas, och detta rar icke tomma titlar, ty uoder loppet af det sednaste halfåret hade den heder TSrde kopparslagaren icke allenast blifvit den högste ledaren af sitt vällofliga embetes öden, utan åfven skaldfri egare till det has, ban i mer ån ett fjerdedels sekel bebott.

Det var ett spriogande i trapporna af pigor och lärgossar, en med knappnålsbref, en annan med blankade stöflor, en tredje med lukt vattensflaskor, en fjerde med en nyss borstad frack pl armen o. s. v. Det var fasligt, hvad köket och verkstaden den aftonen vårdslösades.

»Tusen tack, lilla goda och söta mamsell!» ropar fru Brundström ånda ut i farstun efter ett äldre frun-timmer, som höll på att gå; »mamsell har heder af sitt arbete, och aldrig skall någon annan än mamsell klä mig, för ingen har så god smak som mamsell, och tack skall mamsell ha och glöm inte bort oss och kom hit i morgon eftermiddag på cn kopp kaffe och gör det, så skall jag tala om för mamsell, hur roligt det va', hvilka som va' bjudna ochthur de va' klädda och hurdan mat det va' och hurdana talen va'; tack, tack, tack, söta mamsell . . . Greta, hör du, lys mamsell utför trappan, och säg sedan till, när vagnen kommer!»

Aldrig hade fru Brundströms tunga varit lifligare, hennes ansigte gladare och stoltare hennes hållning. Men hvaraf allt detta? Jo, betraktom henne blott. Den vördiga matronan är klädd i en splitterny svart sidenklänning och hon har på hufvudet en tyllmössa af fru Taléns uppfinning och smak, med breda glatta blå sidenband uti, dels i knutna rosor oeh dels i långa hängande snibbar. Den goda frun har ett grufligt arbete med de fina hvita skinnhandskarne, hvilka hon af all makt söker draga på händerna och öfver de knubbiga armarne. Alldeles uttröttad, sätter hon sig slutligen, dock med iakttagande af all försigtighet, på en stol, for att pusta ut, ty aldrig hade hon varit så grann i sina dar, men också aldrig så besvärad, som nu. Efter några ögonblicks hvila, uppstiger hon häftigt, trippar till en dörr och uppläser den.

»Kära Brundström!» ropar hon, »är du inte färdig än? ... jo, nu ser du ut för något ... jo, jag tackar jag . . . joho, gubben min ... nå, än jag då? .. . går jag af för hackor jag kanhända? . . . man år inte gentil kantänka . . . inte det minsta, det förstås . . • hvad sa' du, Brundström?»5a visar sig Slderaua Brundstrom. silfverhårig, ea rddhrusig och fet, allt tcckea till goda omständigheter. Haa år i nya svarta deka terade k lider ock har till och ned kvit våsL Mea det ir vil virre io så: haa har en dj svart hatt med smala bird och en kalle, hög och vid, såsom modet då var. Mea dragna dfver paa talongerna i ro de blanka stöfvdskaf-teo, hvilket gamla tidens borgare brakade och hvilket brak åldermannen omöjligen ville fråogå. emedan han icke kunde begripa, hvarföre man skalle bafva så höga stöfvelskaft, om icke för att begagna dem utanpå.

• »Kåra Brandström!« ropar frao, »kom ihåg. att da är brudgommens far och att du i afton skall föra honom i brudstolen . . . räck honom, för all del, inte venstra handen, i stället för den högra, och, i Gods namn, trampa ingen på fötterna, når du går fram. söta Brundström!»

»Förbannadt tyg!» mumlar kopparslagaren; »do snörde till den bär postpappersvästen. så jag inte kan flåsa ut en gång ... nå, tycker du det är bra nu då? . . .

blänker ju, som jag vore öfverstruken med gummi från hufvud till fot . . . satans påhitt!»

»Om du nu haft uniform som alla andra,» menar frun, »få hade det inte varit så dumt heller . . . borgerska-pets kavalleri har en så grann uniform och du är ju kavallerist du . . . det skulle nog ha klädt dig det . . . ja, min själ, skulle det inte så ... en ann kan vara så god som en ann!»

»Stopp för det, mor! jag vill inte vara en galning som de andra . . . vill inte dänga kring gatorna som en dragon . . . har aldrig setat gränsle öfver något annat, An mina kittlar . . . satans dumheter!»»Brundström, lit bli all svära i dag, det sflger jag . . . tig hellre . . . talar någon grefvinna eller friber* rinna vid dig» så bocka dig bara, men öppna aldrig munn ... var alllid nära mig, se bara på hur jag gör , bör du det» min gubbe lille!»

Åldermannen puttrar och går till skänken» bvars dörr ban uppslår.

»Skäms du inte, Brundström!» ropar åldermanskan» i det hon skyndar efter, nappar tag i frockskjörtet och rycker sin äkta hälft från skänken; »vill du supa bränvin nu, när du skall bort bland grefvar och bat roner . . . té skall du dricka . . . vacker brudgumsfar, som vill supa bränvin . . . Herre Gud, bvad den vagnen dröjer!»

Brundström sätter sig på soffan, modfälld ocb sackande, ty ban är generad i post pappers vä sten, generad af den vigtiga roll, han måste spela för aftonen, och syn* nerligast generad af tanken på tékoppen, som nu skulle taga lofven af den lilla perlan i skänkens gröna slipade flaska, med Carl Johans namn på ena sidan ocb Brund-ströms på den andra.

»Den gossen, den gossen!» börjar nu fru Brundström igen, gående fram och tillbaka, slående ihop händerna; »hvem kunde tro det! . . . när kamrern be-grafdes och jag gick ner, för att se hur det stod till, och såg kamrerns städerska, den slarfvan, kläda på gossen, så sa' jag: kära madam, sa* jag, sätt inte på barnet den der orena kragen, sa' jag . . . och hvilken karl är han inte nu! Kunglig lifmedikus, jo det låter något del . . . Så'na rum de ha, så'na möbler de ha, och så'na kökssaker sedan!»

»Jo, jag menar det,» svarar åldermannen, återkommande till sig sjelf; »också har jag arbetat på dem randatvå månader; men aldrig har någol arbete gått så lätt ar hand som det . . . hrad tyckte do om bykkit-teln, mor? ick da inte ondt i ögonen, min gamma?»

»Brandström, min gabbe,» yttrar fron, stannande framfor mannen och betraktande honom något tårögd, »Ar det inte för besynnerligt! af våra egna barn ha ?i aldrig haft annat än bekymmer och förargelse, sorg och tårar . . . men af fostersonen idel glädje och ära, riklig bergning för våra återstående dar och. när vi en gång vandrat all verldens våg, mer än tillräckligt för den grannaste begrafning efter oss båda och utan att gästerna behöfva skiljas åt vid grafven. Guds välsignelse fick vi, och hvarföre? jo, för det vi inte kastade vind för våg en annans barn, utan tog opp det och gjorde hvad vi kunde . . . tror da inte, kära Brandström, att många fosterföräldrar skalle ha blif-vit likaså lyckliga som vi, om de gjort hvad vi gjort och inte i stället varit omenskliga mot de stackars oskyldiga kräken?»

»Jo, min gumma . . . jag ville alltid han skalle läsa, jag, för det dugde han till, det såg jag strax . . . når han kom öfver en bok, så var han som när orren spelar.»

»Och snäll var han, aldrig lipig och tjurig, som de andra . . . Gud har också belönat honom . . . hvilken hustru får han inte! hvilkeir engel får han ej vandra genom lifvet med, så vacker och så rik, att inte hennes like finnes ... jag är så glad, att jag tror jag dör, innan jag får se honom i brudstolen ... att inte vagnen kommer än! ... Brundström, min gubbe, ge mig en kyss . . . se så ja . . . gammal är äldst och bra är bäst, kära Brundström!»Gumman glömmer sidenklänningen, handskarne och hela herrligheten, när hon omfamnar sin man. Tven-ne trinda, åldriga ansigten vidröra hvarandra; men kyssen, hvaruti tvenne goda, tacksamma hjertan mötas, ljuder som tvenne englars.

Nu höres det tunga dånet af en täckvagn, hvilken stannar utanföre. Fru Brundström far upp som en vind på golfvet och börjar röra på sig med sin förra liflighet.

»Rappa dig nu, Brundström lille!» ropar hon; »hit med saloppen . . . skynda dig med utankängorna, Greta . . . så ja . . . glöm inte att ta näsduken med dig, söta Brundström . . . hvar har jag ridikyln nu . . . näsduken . . . handskarne . . . måtte väl inte glömma

något bara . . .så ja, Gud vare lof . . . kom nu .. .

hör du, min gubbe, titta inte så der snålt på skänken, för té skall du dricka i afton, om du också aldrig gjort det förr, men handskarne skall du ha på dig, glöm inte det . . . se väl efter dörrarne, Greta, och lägg opp maten åt folket ordentligt . . . halfkaka bröd åt hvar med en smörklick sa stor som så här . . . Ack, så'nt nöt, glömde jag inte att lägga ner luktvatlensflaskan i ridikylen . . . och så slår du opp gröten, som det

skall vara . . . fäst i den här hårnålen du . . . se

bara efter, att de inte sörpla i sig mer mjölk än de ska ha . . . hit med armen, Brundström, men trampa mig inte på fötterna, slå, i Guds namn, inte kull dig i trapporna och klif inte ner dig i pussarne, när du skall opp i

vagnen.»Och om ett kejsardöme vore milt,

För hvarje famntag blef elt grefskap dill; Och egde jag till gördel himiafiiltet.

För 1»varje kyss da fick en sten nr bältet!’* W adman.

Ben som glömt att räkna midoattens tolfslag från tornurets starka, välljudande klocka, kan lyssna till tornväktarens lur, si framt örat icke för mycket lider af dess stråfva, hemskt skärande toner* Men det kan finnas ögonblick af lifvet, då äfven dessa toner ljpda liksom strängarne på serafers harpor, välkomnande de odödliges själar till salighetens eviga paradis.

Ett sådant ögonblick är inne för honom, hvilken ensam står i biblioteket der, hvars milda, från taket hängande glaslampa kastar ett magiskt sken öfver de höga, praktfulla bokskåpen samt öfver den tjugusex-årige vetenskapsmannens ädla anletsdrag. För hvarje ljud från tornväktarens lur, som vinden för till hans öron, tänder sig en ny stjerna af lycka i hans blick; och när det sista af de tolf ljuden förklingat, förena sig de tolf sljernorna i en enda sol af helig fröjd, som sprider sina lågor öfver hans kinder och gör det så outsägligen ljust i hans hjerna, så outsägligen varmt i hans bröst.

Sakta skrider han till dörren, öppnar den, träder ut och genomvandrar flera rum, i hvilkas kronor här och der bland nyss slocknade syskon ett ensligt ljus ännu lefver sitt korta, men lågande lif* Snart står han i den stora salen, skådande genom fönstren ut i den mörka höstnatten. För en timma sedan dånade gal-stenarne derutanför af tunga, lysande vagnar, sombeledsagade ett brudpar till dess fridäälla boning. Nu dr det tyst och stilla; men förbi dessa fönster tycker han sig skåda vänliga flygande väsen, med minnen från förflutna tider: han ser en hög, atletisk, ungdomlig gestalt, men svärdet i dess hand är en solstråle, öch i stället för St. Anna-ordens stjerna, glänser på dess bröst en annan vida skönare, skänkt af'Sancta Marias gudasände Son. Efter denna följer en annan kär bild med milda anletsdrag, en palmqvist i banden och, i stället för jordens törnekrona, på hufvudet ett diadem af hvita perlor, de ljusa tankarne, som genom döden blifvit renade från det jordiska grubbleriets töcken. Den tredje är en förklarad jettegestalt, bärande kring tinningen en krans af strålande rubiner, förstelnade droppar af ångerns och försoningens hjertblod. Bredvid dennes sida sväfvar ett qvinligt väsen, strålande af tålamodets himmelska segergloria. Dessa fyra himla* skepnader småle mot den dödlige och sänka sig derefter ned vid hans port, der de tyckas vilja stanna, för att bevaka densamma mot jordens bekymmer och strider.

Den saligt hänförde mannen, väckt ur sina drömmar af ett svagt buller i salen, vänder sig om och blir nu varse utanför den dörr, hvilken reser sig midt emot de rum, hvarutur han nyss kommit, en q vinna med korp-svarta lockar, mörka, blixtrande ögon samt hvit drägt af Asiatisk snitt. Hon pekar på den tillslutna dörren, knäpper derefter ihop händerna, niger djupt, sväfvar som en ande öfver salen, ler skälmskt och försvinner.

Den unge mannen nalkas nu dörren, hvarpå den försvunna pekat, öppnar den andaktsfullt, liksom beträdde han förgården till ett tempel, går vidare genom en svagt belyst kammare och stannar slutligen framför en Flickan i Stadsg. 31*

ny tillsluten ingång. Darrande lägger han banden pi låset, ty han vet, att han står vid porten till sitt lifs herrliga eden.

Porten springer upp; Den lycklige dödlige står i sitt eden.

Skola vi beskrifva detta eden, teckna en verld, som vi aldrig sett, kanske aldrig få se!

Skådande den i våra drömmar genom rosenfärgade moln och tallösa strålande solar, liksom man tänker sig salighetens land bakom blånande rymd och brinnande stjernor, hvar ser man i lifvet dess bild, på jorden dess tjusande hägring!

Ser du det hvita omhänget, hvilket från takets guldpilar i rika draperier flyter ned mot silkesmattan, omhöljande, lik en ljus sky, Cytheres liljekullar, hvarpå kupidonerna ordna sina lekar! Men vändom deri från våra ögon, ty Cytheres gudinna är nere och intet moln döljer hennes blick. Halflutande på den purpurröda förgyllda sidenkåsösen, hvilar hon, som på purpursnäckan, simmande bland solbeglänsta vågor. En bländande hvit drägt,

som af glittrande hafsskum, omhöljer kärleksgudinnan, men motstår icke barmens ljufva rörelser, utan sjunker och stiger med dem. Det lösta håret faller, likt ett nät af strålar, utför gudinnans hals. Men hvad Cytheres gudinna icke hade, det har hon på sidenkåsösen der, oskuldens himmel i blåa blicken, blygsamhetens glöd på darrande kind, en bruds, en makas herrligaste gåfvor, rikaste hemgift.

»Min vän, min älskade!» talar hon, nej, sjunger hon, under det hennes glänsande, sammetslena händer förlora sig i den mannens lockar, hvilken stum knäfallit för hennes fot,^»nu, då vi tillhöra hvarandra införmenniskor, liksom våra hjertan alltid tillhört hvaran-dra ioför Gud, säg mig, läser du i mitt öga ingen förebråelse, icke riktad mot dig, du ädle, utan mot djupet af min egen själ? . . . Nyss, då min högsta lycka randades, ty jag väntade ju på dig, förflyttades likväl mina taukar tillbaka till det land, hvarifrån jag nyss kommit . . . Jag stod vid den döendes bädd . . . o! hans lif och din vårdande hand voro ett, ty när du försvann, försvann åfven hans hopp och det svaga lifsljuset brann småningom ner i grafven . . . Jag tillskref mig skulden till hans död, ty ett ord af mig och du hade kanske dröjt hos honom . . . men jag fruktade för milt lugn och den svaga qvinnan hade icke styrka att offra detsamma . . . När Kasanska kyrkans grafklockor och trummornas nedstämda ljud bebådade det furstliga liktåget och mina tankar, sorg-klädda, följde den döde till grafven, då ... då kastade mången tanke af sig sorgdrägten och ilade leende öfver hafvet till dig ... Du älskade! du skall hjelpa mig, du, att mildra tyngden af dessa förebråelser, genom dygders utöfning och troget vårdande af heliga pligter . . . Förlåt mig, du skugga på fremmande strand! jag hade ju här mitt fädernesland och mina ungdomsminnen!»

Hon böjde sina läppar mot den knäfallnes panna och tryckte på den en lång, glödande kyss, som skulle hafva kallat lifvet tillbaka, om också dess vingar redan fläktat emot himmelens öppnade port.

»Laura, min brud!» sade den lycklige vid hennes fötter, »och du skall aldrig sakna den prakt, hvarifrån jag ryckte dig, den högre bestämmelse, du hade att uppfylla, den thron af makt och ära, som Försynen säkert ämnat åt dig? . . . skall du aldrig sakna dem,dyrkade makat.. . skall da alltid ålska den sparsamma lycka, jag kan bereda dig i denna inskrinkta, knappast skönjbara, vrå af verlden? . . . Ack, bvarföre eger jag ej en verld att lägga för dina föttcr! . « bvarföre kan jag ej återgifva dig allt hvad da förlorat genom mig!»

»Hu! jag vill inte stå på höjden, frysande af köld, med moln och örnar vid min sida!» svarade hon; »jag vill ner till den gröna däld, der dina dygder blomma och dem da alltid skall vårda för menskligheten och för mig . . • Var jag inte alltid din, du trogna, varma hjerta!» tillade Laara svärmande; »din i fattigdomen, din i prakten, din på jorden, din under jorden, din en gång i himmelens sal! . . . ja, hvem skulle hon vål tillhöra, om inte dig! hon,» hviskade bruden vid brudgummens bröst, »hon . . . din flicka i Stadsgården !»

SLUT.